A de ea in abstracto qõ verificat de ea in concreto. nã albũ est frigidũ: tñ albedo nõ est frigida. ¶ Contra 3m. s. p̃dicatum nõ põt predicari nisi formaliter: vi q̃ superfluat: ga oẽ predicatũ siue formale siue nõ vi excludit: qõ nõ est i p̃mo mõ a sũme p̃cisio & vltimate abstracto. ¶ 4° ꝗ 4m: ga ista. s. in p̃mo mõ dicẽdi p se oĩbus alys suppositis adhuc nõ vi va. Nã hũanitas ẽ isto mõ abstracta: & tñ aĩalitas q̃ dr in p̃ mõ dicẽdi p se: nõ p̃dicat de ea: qz hec est fasa: hũanitas est aĩalitas. ¶ Ad p̃m dicũt aliq q̃ p̃cisio & abstractio sunt respectꝰ rõnis: & de talibus nõ itelligit regula. ¶ Sz B nihil est: qz p rõnẽ suã formalẽ conuenit sibi distõ. g nõ est respectus rõnis: similiter p̃cisio & abstractio. ¶ Dico g alr: sz est itelligẽdũ q̃ sicut ex noĩe negationis alicuius intelligit affirma: io: sic aliqñ ex noĩe affirmationis intelligit negatio. Ad ꝓpositũ dico q̃ p p̃cisionẽ & abstractionẽ & dictionẽ nihil aliud itelligit nisi q̃ egnitas est tñ ipa: & nihil aliud ab ipsa: & iõ lz in voce videat p̃dicata affirmatiua: in re tñ sũt negatiua: & de negatiuis nõ itelligit regula gn aliqua possint dici de subto sic vltimate precisio & abstracto. ¶ Sz dices. Egnitas sicut abstrahit: ita ꝓcipit a nobis ꝓceptio nõ dr in p̃ mõ: nec est p̃dicatũ negatiuũ. ¶ Dic bona est rñsio pꝰ dicẽdo q̃ cõceptio nõ est nisi respectꝰ rõnis: & de talibꝰ nõ itelligit regula. ¶ Ad 2m dico q̃ lz albedo sit q̃litas aliqliter abstracta & rõne istiꝰ abstractionis aliq̃ nõ dicant de ea q̃ dicunt sine illa abstractione: qz tñ nõ est vltimate abstracta: iõ de eo multa verificant q̃ non sũt ipsa. hec enim est vera. albedo est inherens: & tñ nõ est in p̃ mõ. Vñ in p̃ mõ nõ vificat iherẽtia de albedine vel gdditate albedinis. Nã forte ista ẽ falsa: albedineitas vel gdditas albedinis iheret. ¶ Ad 3m dico q̃ est q̃dã p̃dicatio idẽtica: q̃ et vificat i abstracto: sic eẽn ẽ p̃mitas. Jõ additũ est: formalr: qa si idẽtice eẽt natũ p̃dicari tũc nõ eẽt va: adiectiuũ aũt nõ est natũ p̃dicari nisi formalr. i. denoiatiue. ¶ Ad 4m dico q̃ aliqui ꝓcedũt istã. hũanitas est aĩalitas. Uel ꝑm q̃ alys posset videri: q̃ aĩalitas diceret de hũanitate: sicut genus de dĩa. ¶ Sz neutra placet. Pria nõ: qz ps diceret de toto. 2a nõ: qz genus nõ diceret in qd p̃ mõ. ¶ Dico g q̃ regula est va vbi nõ est additio aliq̃ formalis. vel dĩa iter p̃dicatũ & subm: humanitas aũt addit rõnẽ formalem ad aĩalitatẽ. ¶ Sz Jõ. tũc ista eẽt va: humanitas est aĩalitas & rõnalitas. ¶ Dico igit sicut superiꝰ dictũ est. q̃ diffinitũ addit aliqd ad diffõnẽ: iõ hec adeq̃te non est va. hõ est aĩal rõnale: qz hõ dicit aliqd vltra aĩal & rõnale. s. resultans ex his. Sic dico de humanitate & aĩalitate & rõnalitate. ¶ Sz hic est diffi. qz ꝑm illã regulaz vi excludi p̃dicaꝰ idẽtica. Doc aũt pbo. s. q̃ stante ista regula excludat: qz q̃ñcũq̃z aliqõ p̃dicatũ negatur de aliquo subo in terminis est rõ negationis p aliq̃ affirmationẽ: qz oĩs negatio reducit ad aliq̃ affirmationẽ. cũ g dr eẽntia nõ ẽ formalr p̃mitas: q̃ro qd est illud p qõ p̃mitas negat de eẽntia: sed nihil põt dari nisi ratio forĩalis tñ. Tunc arguo sic. Q̃ñcũq̃z rõ formalis est rõ negãdi: ipa eadẽ nõ põt eẽ rõ affirmãdi: sz ita est hic. qz rõnes formales sũt cã negãdi: g pp̃e nõ erũt cã affirmãdi. ¶ Sz tũc q̃ũo vificat illud dcñ q̃ q̃tũcũq̃z abstrahat vnũ de alio p̃dicat: sicut dicit Scotus. Dico q̃ duplex est abstractio: vna q̃ est in noĩbus p̃mazꝝ intẽtionũ: & de ista dico q̃ nõ põt fieri tãta abstractio dũ mõ nõ excedat noĩum limites p̃primarũ intentionũ gn sp verificẽt in illa abstractione p̃dicatio identica. Uñ ista est vera. essentia est sapia: eẽntia est p̃mitas. Sed alia abstractio est q̃ fit p noĩa scdarũ intentionũ: sic rõ gdditatiua: & rõ formalis. Et tũc dico q̃ p̃dicatio idẽtica in talibꝰ nõ tenet. Jõ nego istã: rõ forĩalis eẽntie est rõ forĩalis & ñitatis. ¶ Tũc suppositã ista regula tãq̃ vera: accipit p maiozi sic. Q̃ñcũq̃z aliqõ subz ẽ abstractũ &c. Minoz q̃ accipit sub ea est ista: sz dĩna eẽntia est vltimate abstracta: qz in subalibꝰ nõ fit nisi vna abstractio: & gñare nõ põt p̃dicari nisi formalr: cũ adiectiue p̃dicet. g gñare: si dicat de eẽntia sic abstracta: dicet de ea in p̃ mõ dicẽdi p se: sz hoc est flm. g &c. Minoz pz. p q̃tũ ad ꝑmã prẽ. s. q̃ eẽntia ẽ vltimate abstracta. nã q̃to aliqd paucioza ꝓcernit: tãto ad hoc vt vltimate sit abstractũ paucioziꝰ idiget: ista declarat. nazꝝ qz relo plura ꝓcernit q̃ absolutũ: iõ pluribus indiget abstractionibꝰ: idiget enĩ abstrahi a triꝰ. s. a subo fundamẽto: & a ꝓpo supposito: & sic p ꝓñs est vltimate abstracta. accñs aũt absolutũ pluribꝰ idiget q̃ suba: quia abstrahit a subto: vt albedo: & a ꝓprio supposito vt albedineitas. in suba aũt nõ vi esse nisi vnica: qz nõ ꝓcernit nisi ꝓpriũ suppositũ: & iõ facta illa: tũc statz est vltimate abstracta. eẽntia aũt: sic accipiẽdo: est abstracta a ꝓprio supposito: & sic p ꝓñs est vltimate abstracta. 2a ps minoris pz sic. s. q̃ gñare nõ est natũ p̃dicari nisi formalr: nõ enĩ accipit hic formalr. i. gdditatiue: sicut hõ est aĩal: sz denoiatiue sicut hõ est albꝰ: gñare aũt nõ põt p̃dicari nisi denoiatiue: sicut nec aliqõ adiectiuũ. talis aũt p̃dicatio denoiatiua nõ est gdditatiua. relinquitur g p sufficiẽter ꝓbata. ¶ Sz Jõ istã rõnẽ instat 4r: vt melius appareat: & p de respectibꝰ formalibus. accipio enĩ respectũ p̃mitatis & sũmitatis: ista est va: eẽntia dĩna est sũma res & pꝰ. s. m illõ ex de sũ. trini. & fi. catho. sz p̃mitas & sũmitas nõ pñt p̃dicari nisi formalr: qz sũt adiectiua. s. p̃mũ & sũmũ. g &c. ¶ 2° de respectibus fundamẽtalibꝰ: veritas enim dicit habitudinẽ ad itellectũ & bonitas ad appetitũ. Tũc sic. dĩna essentia est bona: dĩna essentia est vera. ista aũt nõ possunt predicari nisi formalr: qz sunt adiectiua & passiones: nam veritas nihil dicit nisi aptitudinem nãlem: nõ aũt actualẽ. ergo &c. ¶ 3° de rõnibꝰ p̃uatiuis. s. de vnitate. Nã ista est vera: dĩna essentia est vna: & tñ nõ est in p̃mo mõ dicendi per se. ¶ Sed dices. forte q̃ rõ vnitatis nõ est p̃riuatiua: lz aliquibus videat hoc esse flm: arguo de incõprehensibilitate. Nã ista est vera: dĩna essentia est incõprehensibilis. & sllr iª: dĩna essentia est incommutabilis. ista nihil positiuũ dicunt: & tñ sunt adiectiua. non p̃dicant aũt in p̃mo mõ: qz nulla negatio dicit in p̃mo mõ de aliquo positiuo: & tñ p̃dicant denominatiue solũ. ¶ 4° arguo de modis itrinsecis. Nã ista est vera. eẽntia est infinita: nõ tñ in p̃ mõ. Si ãt dicas q̃ ifinitas p̃dicat gdditatiue: arguo de eternitate: de qua certũ est q̃ nõ p̃dicat gdditatiue. ¶ Ad ista. ¶ Ad p̃m dico q̃ qñ dr in ꝓpositione: q̃ p̃dicat in p̃ mõ vel non p̃dicat de isto subto vltimate abstracto: dz intelligi q̃ illud sit distinctũ formalr. Uñ si sit aliquid qõ sit aptũ formaliter distingui: tunc tenet regula. si aũt nõ: tũc nõ tenet. p̃mitas aũt & summitas sunt p̃cise respectus rationis: & talia non sunt apta nata distingui formaliter nec esse idem. ¶ Ad 2m dico. q̃ tales respectus fundamentales nõ dicũt aliquid qõ est ex rõnẽ fundamẽti. Et iõ de eis nõ tenet regula. Isti aũt respectus. s. veritas & bonitas sunt respectus fundamentales: non formales nec actuales. ¶ Ad 3m dico eodẽ mõ. nam p̃uatio nõ hz rõnem formalẽ: & ideo nõ põt distingui formaliter a subto: nec esse idem. ¶ Ad 4m dico de modis intrinsecis: de infinitate: eternitate: exĩtia: & realitate. q̃ lz isti modi non sint proprie de quidditate & ratione formali illius cuiꝰ sunt modi: tñ dico q̃ nõ sunt ex rõnem formalẽ totaliter. Et voco q̃tũ ad itellectũ regu-

A — Rñs aliozꝝ — Replica. — Rñs ꝓpria. Regula nota ꝑdis. — B — Pria exceptio vt limitatio Replica. Solutio. — 2. limitatio. — 3. limitatio. — Cõsidera. — C — Rñsio noĩalũ & aliozꝝ — Replica 2r. Solo ꝓpria. 4. limitatio. — Replica. Dis. 2. q. 2. Cõsidera pẽdrando. — Nõ dubium. Regula. — D — Solo. Abstractio p noia pme itẽtõis & p noia scdẽ itẽtionis Ecce q̃ ꝓris vbiq̃ lz istã considera Qz dm vificatur p̃dicatio idẽtica & ctiã formalis ẽ p̃ po singulari. — E — Applicatio dictoꝝ ad ꝓpositũ q̃stũ. — Regula. In accñtibus relatiuis ẽ abstractio 3r. Vide sco. hic & vbi ibi nõiũ In absolutis accñtibꝰ ẽ abstractio 2r. In substãtijs est abstractio vnica. — F — Nõ q̃ forĩalr põt accipi 2r. — Obiciũt 4r Respectus 2r Vbi. s. — G — Euasio. — An vnitas dicat aliqd positiuum. — Euasio. An infinitas ꝓnũciat eẽntiã i p̃mo mõ? — H — 5. limitatio q̃ mutũ facit p virtute regule — Cõsidera istã tiam. — Cõsidera istã tiam. — Nõ ẽ modis intrinsecis.

I

Ecce qd qris Esse extra cõ ne formalem a licuius gd? Dubium.

le superius declarate eē ex rōnē formalē totalr dicere aliā rōnē formalē distinctā formalr a subto: ⁊ iō qñ arguit de istis modis intrinsecis: dico q nō sunt ex rōnē sic: qa nō dicūt aliq̃ rōnē formalē aliā ab illa cui⁹ sunt modi. ¶ Sz tūc occurrit vna difficultas: qa dato q regula sic bēat intelligi: adhuc nō vī vlr vera. nā ista est va: nā humana est vnita vbo. vnio dicit rōnē formalē

Enasio.

positiuā ⁊ distinctā. ¶ Forte dices q subm nō est vltimate abstractū. ¶ Cōtra. p te, sufficit vna abstractio ī substātys. s. a supposito: ⁊ ita est hic. nā ꝓcernēdo suppositū dicēdo hō est vnit⁹ vbo. hec eēt falsa. Cōstat āt q vnitū est adiectiuū: ⁊ nō est natū p̄dicari nisi formaliter, fm te. q̃ ⁊c. ¶ Rideo ⁊ dico q nā humana non est vltimate abstracta: ꝓcernit eni suppositū: sz illud qd dico eēntia magis abstrahit. Uñ ista ꝓcedit va. ignis

Cōsidera istā tiam.

Solo.

K

Cōsidera istā tiam. Replica 2ª. Nō qd qris. In abstractionib⁹ a supposito ꝓpte ꝓpte natūre dānt gradus: sz ꝓsidera istātiā pōderando.

giat ignē: ⁊ tñ ista non est vera. essentia ignis generat ignē. Ita forte ista nō ꝓcedit. eēntia hois vel humanitatis est vnita vbo. ¶ Cōtra. p te, sicut dictū est: sufficit vna abstractio in substātys. s. a ꝓpozio supposito. ¶ 2º qz nō magis hūanitas vel nā humana concernit suppositū q̃ deitas vl nā diuina: sz ibi ꝓcedit vltimata abstractio. q̃ ⁊ hic. ¶ Rideo: ⁊ dico q sz in suba nō fit nisi vna abstractio. s. gdditatis a supposito ꝓpzio: tñ illa abstractio hz multos gradus sicut manifeste videm⁹. Nā ista nō ꝓcedit: igneitas gnāt: ⁊ ista ꝓcedit. nā ignis gnat. Sz q̃ humanitas bēat illā abstractionez q̃ cōpetit subatys in aliq̃ gradu: tñ nō est vltimate abstracta: qz nō hz illā abstractionē in sumo: ⁊ ita forte ista eēt falsa: gdditas hois gnat: gdditas hois est vnita vel assumpta. Sz de diuinitate dico: q nō ē abstracta

Nō bñ de diuinitate. Questio. Solo.

vltimate: sic eēntia. ¶ Sz nūqd ista dz cōcedi: deitas generat. ¶ Dico q nō ꝓpte pp aliq̃ q̃ dicent: sz tñ nō ita ī ꝓpte dz: sic dōo: eēntia gnat. Doc āt totū ꝓcedit ex dīa abstractionū: vel graduū eiusdē abstractionis.

L

Cōclusio 4ª.

¶ Ex istis ōclaratis patet q̃tuor ordines ꝑnū. Primⁿ est. q eēntia dīna nō generat nec generat: nec spirat nec spirat. Et gnalr de oibus actib⁹ notionalib⁹. Rō aūt isti⁹ ꝑnis est q̃ dicta ē. s. fm regulā: qz talia p̄dicata notionalia distinguunt formalr: ⁊ p̄dicant adiectiue. Et eēntia est vltimate abstracta. q̃ vī q non possint vt sic p̄dicari. ¶ 2º ordo ꝑnū accipit ex actib⁹ eēntialib⁹ in re⁷ ad ex. s. q eēntia dīna nec cōseruat: nec creat: nec ē creās nec gubernās pp eādē rōnē. ¶ 3º ordo accipitur ex actib⁹ notionalib⁹ ad ex. Uñ eēntia dīna nec incarnat nec mittit: ⁊ sic de alys: loquor de vtute sermonis: sz aliq̃ opposite ista ꝓnū aliq̃ ꝓcedant. ¶ 4º ordo accipit ex actib⁹ essentialib⁹. s. q eēntia dīna nō intelligit nec vult: sz idētice sit idē cū oī intellectione. Rō est qa intelligere p̄dicat adiectiue: ⁊ est distinctū formalr hinc est q nō ꝓcedit. ¶ Sz hic ē vna diffi. Utꝫ regula sup quā fundat tot⁹ iste ꝓcessus rōnū teneat in bis q̃ se bñt p modū habit⁹ ⁊ qetis. ¶ Dico q non. Nam

Dubium.

M

Solo.

6. limitauo.

isté sunt vere. essentia diuina est pulchra/libera/intelligibilis/sapiēs/ ⁊ sil'ia: sed solū tenet regula in bis q̃ se bñt per modū fluxus: ⁊ fieri: sicut sunt isti actus: amare: intelligere: creare ꝓseruare. ¶ Sed ꝑ. nā ista conceditur eē vera. eēntia dīna est visa. ⁊ amata. q̃ videre ⁊ amare atribuunt sibi. ¶ Dico q hō actus ⁊ operationes immanentes ex parte operantis includūt distinctionē necessariam inter qd ⁊ quo: ⁊ iō tales opōnes nō p̄dicantur adiectiue semper sumēdo de ꝑ quo: sz solum de qd intelligēdo ex pte opantis: sed ex parte termini. s. obti nō. Nā illud idē qd est ꝑm vel vltimū quo, potest esse qd. qd. s. diligit ⁊ amat: ⁊ iō in opationibus ī manētib⁹ ex pte termini nō tz regula. Et qz iste opationes nullā rōnē formalē ponūt in termino: ex eo q dicunt respectū rōnis. q̃ ⁊c. ¶ Sz ꝑ. ista instat q̃druplici auctoritate. Prima est Aug. 7. de tri. q dicit q deꝰ pī genuit eēntiā suā qua est qcqd est: sicut enim nō est magn⁹ nisi illa magnitudine quā genuit: ita nō est nisi illa essentia quā genuit, 2ª est ibidē: q deꝰ pī genuit eēntiā q̃ est qcqd est. 3º est Dyla. 4º de tri. nos p̄dicamus eiusdē rōnis genitā nām nālr in se gignē: ē: habuisse. s. dīnaz. 4ª est eiusdē in eodē. Natiuitas vnigenita in nām vnigenitā subsistat: qz vnigenit⁹ nascēdo accipit nām in q̃ subsistat. Dico ad oīa ista ⁊ filia sic dicit Magr: q nā siue eēntia in trib⁹ suppositis supponit p psona pp sūmā idētitatē inter essentiā ⁊ psonā: ⁊ hinc est q in talibus locutionib⁹ pt p ea supponere: sicut exponit Magister. ¶ Sz adhuc stat vna diffi. de sylo expositorio q formalr ꝓcludit 2º ꝑ p̄dicta. ¶ Primo sic. Dic pī generat. hec eēntia est pī. q̃ hec eēntia gnat. ¶ 2º sic. Dec eēntia nō gnat. hic filⁱ ē hec eēntia. q̃ hic filⁱ nō gnat. Nec pt dici q hic sit fallacia accñtis nec figure dictionis vel aliq̃ alia: qz tales sunt ex variatione medij. hic āt mediū vniformiter accipit. ¶ Dico q̃ sic supitis dictū fuit: q ex altera de ꝓtingēti: ⁊ ex altero de necio nō segt ꝑ nisi de ꝓtingēti: vel exponēda p illā de ꝓtingēti. Ita dico q ex altera idētica ⁊ ex altera formali non sequit ꝑ nisi idētica: vel exponēda p idētica. ¶ Et ex Brideo ad pmā. Prima. s. maior ē formalis ⁊ minor idētica: ⁊ iō hec ꝑ. hec eēn⁹ gnat, ē solū idētica. ¶ Sed ꝑ. tu dicis q adiectiuū nō pōt p̄dicari idētice. Dico q vel segt idētica: vl exponēda p idētica. si. n. talis eēt q nō posset eē nisi formalis: vel nō posz exponi p aliā nisi p formalē: tūc nō sequeret ex pmissis: nec vnq̃ talis ꝑ esset ꝓcedēda nisi idētice. ¶ Ad 2m dico eodē mō q maior est vera formaliter: minor idētice: ⁊ iō segt ꝑ idētica.

Dēcl. 4ª.

N

Obiciuntur.

Cōsidera istā tiā ex dictis. Dubium.

O

Sylli expositorij. Excludit eius sionem.

s. di. 2. ⁊ alibi Solo. Regula.

Replica. Solo.

2º articulus.

P

De realitate siue de realitate rōnis i hac. q. assignanda. Modi dicēdi. 6. aliorum.

Impugn⁰ 2ª.

Impugn⁰ 2ª.

De quo i. 4. di. 12.

Q

Impugn⁰ 2ª. Esse ad aliud duplex. Elide Sco. 1. distin. 2.

Impugn⁰ 2ª.

Postq̃ visus est de ꝑpōne q̃tū ad vtutē sermonis. Nūc videndū est q̃tū ad rē. Unde ē hoc q essentia diuina non gnat: sicut tenet ecclesia.

¶ Circa hoc sunt sex modi dicendi. Primus est q iō eēntia diuina nō generat: qa actiōes formalr sunt suppositorꝫ: eēntia aūt dīna nō est formalr suppositū. q̃ ⁊c. ¶ Sed ꝑ. Nā aīa separata agit: que tamen nō est suppositū. ¶ Ꝑ. fm te. Essentia diuina est subsistens magis q̃ accñtia separata in altari. cū ergo illa bēant aliquas opōnes ⁊ actiones segt q eēntia dīna: ēt tales habebit opōnes vel hīe poterit. ¶ 2º est. q iō eēntia nō gnat: qz pari rōne generaret: ⁊ sic idē generaret se. Sz istud nō valet. Nam sicut est vna eēntia in tribus p̄sonis: ita idē intellectus: ⁊ tñ concedit q intellectus generat ⁊ gnat: nō aūt ꝓceditur q idē gnet seipsum. Eodē mō ī ꝑposito, poterit dici de eēntia. ¶ Itē ꝓcedit ista. spūs gignit spūm: ⁊ tñ nō idē spūs gignit seipm. q̃ eodē mō poterit dici de essentia. ¶ 3º modus est q iō essentia nō generat: qz est ad se. si eniz generaret referretur ad aliud fm gnōnē: ⁊ p ꝑis nō eēt eēntia: si eēt ad aliō. ¶ Cōtra. sz repugnet diuine essentie eē ad aliud qdditatiue: qz sic non eēt essentia: tñ non repugnat sibi esse ad aliud denoiatiue: sicut de qualibet substantia creata pōt dici q sibi repugnat eē ad aliud ꝑ mō: nō tñ 2º mō. ¶ Ꝑ. De eēntia ꝓcedimtur multa p̄dicata respectiua. Nā de ipsa dī q est summa res ⁊ ꝑ: ⁊ ēt q ipsa est pmo diuersa. Dec aūt oīa bñt conceptū respectiuū. ¶ 4º modus dicēdi est: q iō eēntia dīna nō gnat: qa ipsa est cōis trib⁹: ⁊ sic q̃lz psona gnaret. ¶ Cōtra. naz dicimus q pfectū gnat perfectum: ⁊ tñ eadez pfectio est in tribus. ¶ Itē dī q ē vn⁹ eternus ⁊ vn⁹ īmēsus: ⁊ tñ de istis dī gnare. ¶ Itē si ista esset rō: qz cōmunis tribus nō gnat. eodē mō nō esset ꝑn⁷ gnandi: qz sic est in tribus. ¶ 5º modus dicēdi est: q iō eēntia nō gnat:

Impugn⁰ 2ª.

ga alio

A

Aug. 7. de tri. 7 alibi.

Impugnatio Ro Scoti.

Impugnat 2r.

Enasio.

Replica.

7. modus p. prius 7 segt Scotum.

B

Regula.

Declaratio notabilis.

Nota singularissime d quo 7 qd plura bñ pderando.

Maxima.

Processus phi. 8. phy. 7 alibi.

4r pfirmatio 2. metaphy.

C

Ui in cais 7 cais motentib 7 motis 7 silib dant mbra eū pcisione 7 coincidēia: ita de g 7 qd dom h idem. q. seqnte. ar. 2.

D

qz alio pī est pī: 7 alio de. Nā gnōne est pī: 7 essentia de. ¶ Cōtra. istud pbaret q essentia nō esset pn^m p ductum vbi: qz alio de: 7 alio gñans. ¶ Jō dicit Scotus: q qz qd 7 quo ex opposito distinguunt: hinc est q illud cui pnenit ee quo: nō cōpetit ee qd: ſz dina eēntia est quo respectu gnōnis. g nō pōt ee qd. 7 p pns nec generare. ¶ Cōtra. nā aīa rōnalis est quo in operib suis intellectualib 7 tñ nō negat esse qd, si separet. ¶ Jtē eodē mō pt argui de accntib separatis in eucharistia. ¶ Rūdeo q istud nō pōt pingere in pposito: eo q dina eēntia nō pt separari a suo pprio supposito: 7 iō nō est sile de ea 7 de alys separabilib istis. ¶ Sz istd nō satisfacit: qz qñ aīa ē pūcta corpori de ea pcedit q itelligit 7 q dic vbū: q mouet corpus: 7 iō nō apparet iter istos modos aligs sufficiēs. ¶ Ut g mihi dom ee sic dicit frater Jo. addēdo solū vnū vbū. l. q iō eēntia dina nō pōt esse qd: qz ipsa ē puata quo. ¶ Et B declaro sic. Quicūqz ē aliqd medium cōpositū ex extremis illud opz resoluere vsqz ad simplicia: sicut bō itelligit sicut qd. aīa aūt sicut quo. Nec adhuc aīa est p^m quo. qz itelligit itellectu: 7 est pcedere donec veniat ad aliqd qd est: ita quo, q nullo mō qd. suppositū aūt est qd generat 7 resolubile vsqz ad vltimū qd ē simplr simplex ad qd deuenit: 7 illud est eēntia. g sibi pnenit ita ee q q nō qd. ¶ Cōfirmat. qz qicūqz aliqd mediū cōponitur ex extremis: si vnū illorū pōt inueniri sine alio: 7 ex aliud sine eo: ſz iueniūt aliq media q includūt qd 7 q. pōt ā inueniri aliqd qd est ita qd, q sibi repugnat esse quo. g 7 eodē mō est deuenire ad aliqd qd est ita quo q nō qd. Istud in dinis est essentia dina. ¶ Et ista rō declarat 7 pfirmat 4r. Primo sic. In cais 7 cātis ē deuenire ad cām pmā 7 cātū vltimū: ſz oē qd est qd: ē q dāmō cātū ab eo qd est quo. Nā quo est rō essendi ei qd est qd: sic g est deuenire ad pmā cām q nullo mō ē cāta: ita erit deuenire ad aliqd qd est ita quo, q nullo mō poterit esse qd. ¶ Cōfirmat. qz qua rōne est deuenire in descēdēdo ad aliquid qd est ita cātū q nō cā. l. vltimū: eadē rōne ascendēdo est deuenire ad aliquid qd est ita cā q nō cātū. Eadē rōne arguendo in quo 7 qd: q est deuenire ad aliquid qd est ita qd: q repugnat sibi ee quo. l. vltimū suppo^m. g erit deuenire ad aliquid qd est ita quo, q sibi repugnabit esse qd. Et illud est p^a forma. ¶ 2° sic. Sicut effectus vltim nihil hz de cālitate: ita p^a cā nihil hz de effectualitate. g eodē mō sicut vltimū in descēdendo est ita qd, q nō quo: ita pma forma erit ita quo q nō qd: maxime cū ee qd dicat aliqd de effectualitate: 7 pme cause repugnat simplr rō effectualitatis. ¶ 3° eodē mō arguit de pncipys 7 pncipiatis. Aliquid est ita principiatum: q nō est pn^m. ergo aliquid ita est pn^m q non principiatum: sed quo est pn^m 7 qd est principiatum: 7 sic ita erit quo 7 nunq qd. Nam ipsum quo est rō pncipiandi ipm qd. ¶ 4° sic. In pticipātib 7 participatis nō est pcessus in in^m plus q in cais 7 cātis: ſz qd participat quo. g p^m qd est p^m pticipās: 7 p^m quo est p^m pticipatū. repugnat aūt pticipare eēntie dine: ſz solū pnenit sibi pticipari. g ita pnenit sibi ee pn^m quo: qd est illud qd pticipat: q sibi repugnabit ee qd. qd est illud qd pticipat. pz g rō 7 cā: qre eēn^a diuina nō generat. ¶ Sz ꝫ instat 4r. Primo sic. Naz memoria fecunda est primū quo respectu verbi: 7 tñ ipsa pceditur dicere. g pmo quo non repugnat ee qd. ¶ 2°. Nam voluntas diuina est primū quo in creatione: 7 tñ vere dī de ea q ipsa creat. ¶ 3° quia albedo est primū quo respectu disgregatiōis: 7 tñ pceditur q ipa disgregat. ¶ 4° calor est p^m quo calidū calefacit: 7 tñ calor dicitur vere calefacere. ¶ Ad omnia ista oportet recurrere ad superius dicta. Nam illud qd nō est vltimate abstractū rōne illius qd pcernit pōt recipere pdicationē alicui pdicati quā nō reciperet si esset abstractū vlteriori abstractione: qz illud nō pcernit. ¶ Doc suppositio dico ad p^m: q memoria fecūda nō est p^m q: qz pcernit aliqd qd nō est vltimate abstractū: 7 iō pōt dici q ipsa dicit ſz accipiēdo rōnē formalē memoriē: tūc ipsa est ita quo 7 nō qd: qz tūc ipsa nihil pcernit pp vltimatā abstractionē. Eodē mō dico ad illud de volūtate dina. Nā volūtas dina nō est vltimate abstracta. qd pz ex B. Nā hec est vera. voluntas diuina est intellectus: eēntia est pūitas: 7 tñ ista nō est vera. rō formalis volūtatis est rō formalis itellis: 7 sic de alys. Et tota rō ē pp aliū 7 aliū gradū in abstractione. ¶ Ad 3^m 7 ad 4^m eodē mō. Nā nec albedo nec calor est p^m q pp abstractionē diminutā. Et hui rei signū est: qz multi nō pcedūt q qdditas albedis disgregat: vel qdditas caloris calefaciat. ¶ Sz est ne pcedēdū q dina eēntia gñet vt q: Dico q de vtute sermonis est iplicatio oppōnis in adiecto: qa nihil aliud est dicere: eēntia dina vt quo gñat; nisi q eēntia dina vt quo est qd. qz solū illud qd est qd gñat. Uerūtñ ralib locutionib vtimur: ſz ipropie. ¶ Ad auctoritatē Ric. dico q nō admittit: qtia ecclesia tenet oppo^m: nec pōt bñ glosari.

E

Regula.

Nullū diminute abstractū est pmus q qf nec memoria nec voluntas 7c.

F

Dubium.

Nec vt quo sicut nec vt qd eēntia gñat

¶ Utrum essentia diuina generet. Questio. II.

Utrum essentia dina generet. Qz sic. Ecclesiastici. 7 4. Ex ore altissimi pdu pgenita aī oēm creaturā. ¶ Cōtra Aug. dicit ꝫ epla ꝫ fundamēti q ē ecclesie credēdū: q dic q nō gñat. ¶ Circa istā qōnē sunt duo faciēda. Primū est ingrere: si eēntia diuina gñat. 2^m est supposito q nō: que sit ratio.

Quantū ad p^m introducunt qtuor ꝓnes ex gbus patebit p^m. Prima est q eēntia dina simpliciter sumpta nō gñatur sicut nec gñat. ¶ Et pbo sicut supra: qz subm isti ppōnis est vltimate abstractū: 7 pdicatū nō pōt nisi formalr pdicari. g eet in p mō dicēdi p se: qd est ipole. ¶ Jtē pmo quo repugnat eē qd: ſz eēntia est p^m quo filio gñat. g nō pōt esse qd. ¶ 2° ꝫ est q eēntia dina nō gñat vt quo, qz sic comparat quo ad qd: sic pn^m formale gnōnis ad generās. Nā esse generans est: sicut esse agens. Tunc arguo sic. Omne cui cōpetit gñari conuenit sibi p aliquid qd est in ipso formaliter: sicut dictum est de gñare. Ista pz: qz quod reducitur ad quo: sed essentie diuine nihil pōt cōpetere quo ipsa generetur. cū ipsa sit p^m quo 7 pmus termin formalis. g ipsa nō generat: et vt quo. ¶ 3° pclo est q eēntia dina vt in filio nō generat: qz cui cōpetit ee quo sub aliqua determinatione: nullo alio addito nō cōuenit ei esse qd: sed essentie vt in filio cōpetit ee terminū formalē gnōnis. g 7c. ¶ P. Essentia qcūqz reduplicatione addita est vltimate abstracta: sicut simpliciter sumpta: sed vt simpliciter sumpta nō gñat. g nec vt i filio. ¶ 4° ꝫ est. q eēntia dina nō gñatur subiectiue: qz terminus formalis gnōnis non est eius subm: sed essentia est hs. g 7c. ¶ Sz ꝫ istud instat 4r. Primo sic. Nam fm scos doc. eēntia diuina cōicatur 7 datur: 7 ista cōicatio in filio nō vī nisi gnō passiua. g sicut pcedit q cōmunicat: ita poterit gñari. ¶ 2° sic. Aug. 15. de tri. qd hz filius hz a pre: sed essentia hz. g a patre hz: ſz hze a. dicit oziginē. ¶ Confirmat. qa essentia est formalis terminus. ergo saltem vt quo poterit dici generari. ¶ 3° sic. Nā filius dī eēntia de essentia. istud aūt de nihil absolutū dicit. ergo respectū: sed non nisi oziginis. g 7c. ¶ 4° sic. in Jo. dī. Pī qd dedit mihi maior oībus est: sed hoc non est nisi essentia. g essentia dat: sed dari

G

Pmus arti. Locto 4r. Et logice 7 re aliter pcedit. vt. q. pcedēte circa actuam ita. q. ista circa eius passiuā notanter.

Vide. q. seqnte in simili.

H

Sicut nec vt qd nec vt quo terminatiue 7 ita nec subiuc eēntie conuenit gñari.

Objici. ur 4r.

Obficiur 4r.

I

Ratio Scoti quā sequere. A.l.q.

A.l.distinguit

nō est aliud q̄ ꝓduci.g̃ eēntia ꝓducitur. ¶ Ad ista. ¶ Ad p̄m dicit fr̃ Io. ꝓcedēdo q̄ eēntia cōicat vñ dic. q̄ alia est relatio qua p̄n̄ qō dī ad ꝓductū.ꝛ alia qua p̄n̄ formale dī ad terminū quo:ꝛ B tñ mō est in creaturis:qz p̄n̄ formale in creaturis dīr realr a termino quo. Jō habitudo vtraqz agētis totalis ad ꝓductū:q̄ēt p̄ncipij ꝓductiui ad terminū est realis in creaturis: qz aūt in dīnis nō distinguit p̄n̄ quo:ꝛ terminus quo: iter ea nō poterit eē relo realis:ſz solū mō erit relatio rōnis:qz aūt totale p̄n̄ qō est distinctū a totali termino qō:hinc est q̄ illa habitudo est realis. ¶ Sz ga istō nō vī satisfacere:eēntia enī realr cōicat ꝛ realr cōicat: ſz realr nō gignat. Jō dī alr q̄ cōicare abstrahit a generare sic supius ab iferiori:nō enim segt:eēntia cōicat.g̃ gnat:ga locus a toto vlī nō est ostructiuꝰ. ¶ Sz nec istō satisfacit. Jō ꝗ B argtio sic. Qñcūqz ab aliquo negāt oēs spēs alicui⁹ gnis:totū gen⁹ pt negari ab eodē:sicut quo negat hō asin⁹ ꝛc.ab eo negat oē aīal.sed cōicare in dīnis est supi⁹ad gnare ꝛ spirare ꝛ ibi nullas alias spēs hz.g̃ si gnare ꝛ spirare remouent ab essentia dīna.g̃ ꝛ genus.ſ.cōicare:ꝛ tūc sicut nec gnat nec spiratur:ita nec cōicatur. ¶ Dico ergo aliter q̄ gnō ꝛ cōicatio sūt relones dispate. Nā gnatio est relo originis.cōmunicatio aūt est relo cōis:sicut idētitas vel equalitas vel similitudo. Nō est aūt incōueniēs q̄ eēntia diuina talib⁹ relonib⁹ referat:sicut eēntia dī esse eadē:ꝛ quātitas equalis:ꝛ qualitas vel attributū siue perfectio dicitur esse similis. ¶ Sz cōtra.relationes cōes dicuntur esse equiparātie.cōicatio aūt disequiparantie. ¶ Dico igitur q̄ cōicatio dicit relationē cōem ꝓcernēdo relationē originis:cōicare enim dicit idētitatē cōcernēdo generare:ꝛ cōicari idē dicit concernendo generari. Et rōne istius concernētie est disformitas. ¶ Ad z^m dico eodē mō.ſ.de a.q̄ a.dicit relationem cōem concernendo originem. ¶ Ad confirmationem dico q̄ ſz ei conueniat esse principiū quo vel terminus quo:sibi tamen repugnat esse principiū qō vel terminus qō:ꝛ ideo nō generat. ¶ Ad 3^m ꝛ 4.^m de de,ꝛ dedit,dico q̄ tam de, q̄ dedit, dicunt relationes cōes ꝓcernentes ordinem originis.Pōt tñ dici de de,q̄ concernit quandam originem:sed totum redit in idem.

Rō Scoti quā sequere. A.l.q.

Impugnaꝰ ſz defende scoti semper.

Rō alioꝝ

Impugnatio Maxima z.tōp.

K

Cōsidera istā ratiā vt scis.

Rō propria Gnō ꝛ cōicatio in quo cōueniūt ꝛ differunt?

Replica. Solo.

Q: cōicatio i dīnis dicit relationē cōem ſoialr ꝛ relonē originis cōnotatiue: sed credē scoto vt ꝓcord abis:vt scis.

L

A.ꝛ de ꝛ dare quid ſpoztāt in ꝓposito

2° articulus.

Hunc z^o videndū est:q̄re essentia nō gnat. ¶ Ad intelligendū aūt hoc opz aliq̄ prius notare. ¶ Primū est q̄ in creaturis est inuenire p̄n̄ opōnum fm q̄druplicē ordinē. Primus est.q̄ aliq̄ p̄n̄ aliquax operationū sunt ita p̄n̄ quo,q̄ nullo mō qō.Exemplū qñ intellectus itelligit.rō formalis aūt intellectus est ita quo intelligit:q̄ nullo mō pōt esse qō.Unde nullus dicit q̄ rō formalis intell's intelligat. ¶ z^o modus est econuerso:q̄ aliqō p̄n̄ est ita qō,q̄ nullo mō quo.vt suppositū vbi intelligit vt qō:ꝛ est ita vltimum qō.q̄ nullo modo quo esse pōt respectu alteri⁹. ¶ 3° modus est.q̄ aliquid est ita p̄n̄ quod vni:q̄ pluribus alys pt esse quo.sicut potētia intellectiua est qō,tamē rōne siue qdditatis vel rōnis formalis est quo tā aīa q̄ suppositū hoīs intelligit. ¶ 4° modus est econuerso:q̄.ſ.aliquid est ita p̄n̄ quo vni:q̄ pluribus pōt esse qō. Exe^m est qō re^a intell's:ꝛ re^a rōnis foialis itell's. ¶ Ex oibus istis hz q̄ illud qō est simplr p^m q̄,sibi repugnat eē qō: sed essentia diuina est p^m quo aliquid.ſ. filiꝰ gnatur.g̃ sibi repugnat eē qō.Ex hoc ēt declarat rō precedētis qōnis. ¶ Sz vlterius notādū q̄ quatuor genera relationum inuenium̃t in creaturis que attribuunt diuinis. Primū genus relationis est referentium ꝛ denoiantiū p̄ fundamentū.z^o subm.ꝛ 3° suppositū.Exe^m.nā filiationē est aliūd q̄ ꝓduci.g̃ eēntia ꝓducitur.

Principia operationum in creaturis reperiunt ordine quadruplici h idē.q. ꝓcedēte.ar.z.

M

Cōclusio hꝰ articuli.

Nō singularissime istātiā Oīa relonū in creaturis re ꝓte ꝛ ad diuinis

dine fundata in duabus albedinibus.p̄ referunt̃ fundamēta:ga albedines sunt filies.z^o suba:ga corpora dicunt̃ filia.3° suppositā:ga hoies ipsi dicunt̃ filies.sic de eēlitate. ¶ Alie scōi gnis sunt q̄ referūt tñ fundamētū.nō tñ subm neqz suppositū. Ex^m.inherētia albedis refert albedinē:sicut fundamētū:nō tñ subm.ſ.corpus nec suppositū.ſ.sortē. ¶ Alie tertij generis sūt q̄ denominant p̄ fundamētū.z^o subz.nō tñ 3° suppositū.Ex^m. creatio passiua in aīa chrī refert aīam sicut fundamentū:ꝛ humanitatē sic subm.nō tñ suppositū:ga est diuinū. ¶ Alie q̄rti gnis sunt q̄ noiant pcise suppositum.ꝛ nō p̄ fundamētū nec z^o subm.Ex^m.p̄nitas solū denominat suppositū. Nā poꝰ gnatiua nō ē pz:q̄ ē fundamētū nec aīa que est subm:sed solū hō vel suppositū ē pz. ¶ Isti aūt gradus inuenium̃t in diuinis:nā excellētia vel sūmitas est in ifinitate sicut in fundamēto:ꝛ in eēntia sicut in subto:ꝛ in persona sicut in supposito:ꝛ oīa denoiant suo mō. ¶ z^o gradus est ordo posteriozitatis vel distinctionis que est in vna perfectione respectu alterius:ita q̄ denominat fundamentū.ſ.illam pfectionem.non essentiā nec personā:qz neutrū istorum dicit posterius. ¶ 3° gradus est in diuinis. Ex^m.esse p̄n̄ ꝓductiuū quo:hec habitudo refert vim ꝓductiuam que eius est fundamētū:ꝛ eēntiā q̄ eius subm est:ꝛ nō suppositū:ga nō pōt esse quo. ¶ 4.º gradus est in relonib⁹ originis. Nā gnare fundatur in memoria fecūda quaz nō denominat:nec refert subm.ſ.essentiā:ſz tñ suppositū.ſ.personam. ¶ Hoc viso pz quare essentia non generatur. ¶ Sz ꝗ ista instat 4^r. Primo sic.vbi est cā formalis ibi pōt eē suus effectus formalis.gnō aūt est ꝓz gnare:sicut effectu suo formali:ſz gnō dī de essentia.g̃ ꝛ gnare. z^o mirabile videt q̄ alicubi sit forma q̄ nō det esse.cū g̃ gnō sit in eēntia:vī q̄ generabit. Nā omnis forma vī suū effectū formalē ponere:vel in fundamento:vel in subto.g̃ ita hic. 3° qz sicut filius est sapiens sapientia genita:ita pōt esse deus essentia genita. Uel si nō.quare nō? 4.º ꝓcedit a scis q̄ filius sit notitia genita.g̃ eodem mō essentia. ¶ Ad p̄mū ꝓcedo q̄ cuicunqz ꝓuenit forma ꝓueniat sibi effectus formalis: sed tñ dico q̄ nō de quocūqz dī forma dicit effectus formalis:sicut vbi est albedo ibi est albū:ſz tñ aliquid est album qō nō est albedo. ¶ Ad z^m dico q̄ aliq̄ sunt forme q̄ cōicant tale esse quale hīt:sicut albedo superficiei:alique aūt nō:sicut mātē nō dat aīa esse intellectuale:sed expectat totuz constitutum:sic est in proposito. ¶ Ad 3^m ꝛ 4^m dico q̄ nec sapientia nec notitia sunt vltimate abstracta.Et iō aliqd concernunt qō non ꝓcernūt rōnes formales eoꝝ:ꝛ pp hoc dicūtur gnari ꝛ non qdditates eoꝝ.Similiter nec essentia. ¶ Sed hic est vnū dubium.Utrū sit ista concedenda.substantia generat.Et vī q̄ sic:suppono enim sicut dictū est prius.q̄ de deo hīr quatuor ꝓceptus qdditatiui ordinati fm sub ꝛ supra.ſ.specific⁹.q̄ est de qdditate ꝓpa subalternus q̄ est tpūs.Spialissim⁹ q̄ est suba:trāscēdēs q̄ ē ens. Tūc argtio sic.qñcūqz aliqd remouet ꝛ negat a supiori:negat ab oī contento sub eo:ſz si generare negatur a suba:cū suba sit supior ad spūm:ꝛ ad deitatem ꝛ ad deū.segt si neget ab ea q̄ ab omni ꝓtēto sub ea negabit:g̃ negat a spū ꝛ a deo. Uñ argtio sic.suba ī diuinis nō generat:spūs ꝛ de⁹ sūt suba.g̃ nec spūs nec de⁹ gnat: ꝛ per oppositū sequit de⁹ generat:ſz de⁹ est suba.ergo suba gnat. ¶ Dico g̃ ad hoc q̄ suba pōt accipi duplr. Uno mō in vlī:ꝛ sic concedendum est q̄ gnat:qz aliq̄ pars eius subiectiua generat. Alio modo pro quadam ratione particulari precisa:sicut deitas. Et isto modo non generat:nec concludit argumentum.quare ꝛc.

¶ Utrum

N

na trāslata quoz q̄ va ꝛ varia re rūt ꝛ denoi nant.ꝛ omni bū mēinrat

Applicatio.

O

Obijcitur 4^r

P

Tāge hic pla ponderando

Vide Sco.1. dis.4.q.2.ad finem.

Forme duplices.

Ecce qō q̄ris Instātiam de immortalitate. vide.ſ.q.5. ad h.

Q

5.di.3.q.1.ꝛ alibi.

Cōcept⁹ qdditatiui ō deo dicti sūt quatuor.

A.l.q ē diuinitatis.

Regula.

Cōsidera istā tiam.

Solo.

Suba pōt accipi 2^r.

A

1.conclusio.

¶ Utrum proprietas patris generet. Qõ. III.

Vtrum ꝓprietas pris gñet. ¶ Dico ꝙ nõ: qꝛ nullus effectus formalis põt ꝑdicari de sua cã: qꝛ hec est falsa. albedo est alba: vel ip̃ropria: sed gñare est esse ct' formalis ꝓpetatis. g̃ ꝛc. ¶ Itẽ sic. tũc eẽt aliqd ꝑ̃us gñans q̃ pr: qõ est flm. ꝑbatio ꝑntie. ꝓprietas aliq̃ mõ ꝑor est ꝑte: qꝛ et' ꝓstitutiua. g̃ si gñaret eẽt ꝑ̃us generãs q̃ pr: sic ipsa est ꝑor. ¶ 2° dico ꝙ eẽntia vt in ꝑte nõ gñat: qꝛ a determinabili sumpto cũ determinatione nõ distrahẽte ꝑt fieri bona ꝑntia ad determinabile p se sumptũ: sz vt in ꝑte nõ diminuit. ergo ꝛc.

2.conclusio.

Regula notabilis.

Vide.q. pcedẽte. conclusione.3.

¶ Ꝑ. Nihil gñat nisi ꝑsona: sz eẽntia vt in ꝑte non est ꝑsona. g̃ ꝛc. ¶ Et sic ꝑz ad istã questiunculam.

Contra dcus gñat dic ꝓnter

¶ Utrum ꝓprietas filij generetur. Qõ. IIII.

1. conclusio.

B

Vtrum ꝓprietas filij gñet. ¶ Dico eodẽ mõ duo. Primũ ꝙ nõ gñat: qꝛ gñari est effectus formalis eius. g̃ nõ denoiat ip̃m. ¶ Ꝑ. Aliqd prius eẽt genitũ: q̃ filius: qꝛ ipsa filiatio est ꝑor filio.

2. conclusio.

¶ 2° dico ꝙ eẽntia vt in filio nõ gñat: qꝛ vt in filio nõ diminuit. g̃ põt inferri absolute. ¶ 2° sic. Essentia vt ĩ filio nõ est filius: sed solus filius gñat. ergo essentia vt in filio non generatur. ergo ꝛc.

¶ Utꝛ filius sit de suba pris eternal'r genit'. Qõ. V.

Vtrꝛ filius sit de suba pris eternal'r genitus. Qꝛ nõ ꝓm Ric. qꝛ ex B sequit ꝙ essentia diuina gñet vel generet. ¶ Lõtra Athanasius in symbolo dicit. ꝙ chis est de' ex suba pris añ secula genitus.

ꝓm' articul'.

C

In gñatione creata concurrit q̃tuoꝛ.

Aliꝛ 4ꝫ opinio.

Henricus.

Circa istã qõnẽ tria fũt faciẽda. Primũ est. qũo se hz essentia in gnõne. Et circa B sunt quatuoꝛ opiones: ꝓz q̃tuoꝛ q̃ iueniunt in gñatione creata. s. mã: foꝛ': cõpositũ: ꝛ qualitas symbola. ¶ Dicũt g̃ aliqui ꝙ eẽntia dina hz modũ mãe. Et ꝑbãt. nã illud qõ est cõe vtriqz termino gnõnis hz modũ mãe: sz eẽntia est hz. Nã ipsa eadẽ stat sub pnitate ꝛ filiatione q̃ sunt ꝓstitutiua ꝑsonaꝝ ꝛ terminoꝝ. Alij dicunt ꝙ se habz sicut forma: qꝛ illud qõ formal'r terminat gñationẽ illud se hz vt forma in illa gnõne: sz essentia dina est formalis termin' gnõnis dine. g̃ ꝛc. Maioꝛ ꝑz in gñatione creata. Minoꝛ patuit supra. ¶ Alij dicũt ꝙ se hz ad modũ compositi. Nã sicut mã ꝛ forma ꝓstituũt vnam totam mãm: ꝛ illa est compositũ: ita tota nã q̃ cõicat ĩ diuinis est eẽntia dina: ꝛ ió hz modũ cõpositi. ¶ Alij dicunt ꝙ se hz p modũ qualitatis symbolice: qꝛ sicut q̃litas illa eadẽ manet in gñato ꝛ coꝛrupto: ita essentia est sic cõis pri ꝛ filio: non est aũt nec vt terminus nec ꝑn' gñonis.

D

Impugnatio diuũ dictaꝝ op̃.

Qꝛ nec p modum mãe nec form: nec cõpositi nec q̃litatis symbolice eẽntia se hz in diuina generatõe ostendit.

¶ Sz ꝑ istos modos arguo: ꝓmo ꝑ ꝑ'' sic. Ubicũq; est aliqd se habẽs p modũ mãe que est cõis vtriqz termino: ibi oporꝛet imaginari generatũ ꝛ coꝛruptũ: ꝛ tũc rõ illa bñ valet. nõ tñ tenet in generãte ꝛ genito. ¶ Confirmat: qꝛ termini gnõnis sub q̃bus stat illud cõe: non sunt generans ꝛ genitũ: sz genitũ ꝛ coꝛruptũ. ¶ 2° sic. In gnõne vbi est mã: mã est pp formã: essentia aũt diuina nõ ẽ pp respectũ. ¶ Lõtra 2'' ꝓ sic. Qẽ illud qõ se hz sicut foꝛ' ꝑsupponit aliqd in quo fundet: sz dina eẽn' nihil ꝑsupponit. g̃ ꝛc. ¶ 2° sic. Foꝛ' ordiat ad cõstitutũ. ꝛ accipit simp' eẽ: sz eẽn' dina ad nihil ordinat nec accipit simp' eẽ. g̃ ꝛc. ¶ Lõtra 3'' sic. Impole ẽ cõpositũ vel hũs modũ cõpositi in gnõne eẽ terminũ foꝛ' lẽ in illa gnõne: sz eẽntia est terminus foꝛalis illi' gnõnis dine. g̃ ipsa nõ hẽbit modũ cõpositi. ¶ Lõtra 4'' ꝓmo sic. Illud qõ ꝓstituit gdditatiue totalẽ terminum generationis nõ se habz sicut qualitas symbolica quia ipsa habet modum adiacentis: sed essentia diuina constituit quidditatiue totalem terminũ generationis. s. filium. ergo ꝛc. ¶ 2° sic. Qualitas nõ dꝛ symbolica: nisi qꝛ eadem est in genito ꝛ coꝛrupto. Hoc patet quia sol põt aliquid generare vbi nõ est qualitas symbolica. g̃ nõ respicit generãs ꝛ genitũ. sz in dinis nõ sunt nisi illi termini generationis. g̃ ꝛc. ¶ 3°. qꝛ illa nõ est cõis primo ꝛ per se: sed rõne subtr: essentia aũt diuina p se ꝛ ꝑ est cõis. ergo ꝛc. ¶ 4°. qꝛ qualitas symbolica ordinatur ad formam. essentia aũt diuina non ordinatur ad aliquid aliud. g̃ ꝛc. ¶ Ideo dico ꝙ imaginandus est: ꝙ essentia diuina se habet ad modũ simplicis naturę: que hz modum cõicandi respectu sui ipsius: sz nõ inueniamus in creaturis simile: sicut dicit Diony. ꝙ essentie rerum creatarũ excedũtur incõparabil'r a diuinis.

E

Obj. proprie.

De vnica ꝛ distincta theo.

¶ Lõtra B arguo 4'. Primo sic. Nam cuius actus est generatio: illud se habet per modũ potentie: sed generatio in diuinis est actus eẽntie dine. g̃ ꝛc. ¶ 2° sic. Nam gnõnis actus videt essentiã actuare. g̃ essentia se hz per modũ potentie. ¶ 3° sic. Illud qõ determinat aliud se hz ad illud sicut forma ad mãm: sed rel'o vel generatio in diuinis determinat essentiã. g̃ essentia se hz sicut mã respectu gnõnis. ¶ 4° sic. Quia prior est cõparatio ꝑncipiorꝫ inter se q̃ eorꝫ ad ꝑncipiatum: sed essentia ꝛ relatio sunt ꝑncipia persone. g̃ prius comparabuntur inter se: ꝛ sic relatio prius suũ effectũ formalẽ dabit essentie q̃ supposito ex his ꝓstituto. s. persone: ꝛ sic essentia prius referret q̃ persona. qõ est falsum.

Obiciitur

F

¶ Ad ista. ¶ Ad primũ negandũ est fundamentũ absolute. s. ꝙ actus essentie fit gñatio: qꝛ ex se essentia est actualiꝫata: ꝛ omnis actualitatis fundamentũ. ¶ Ad hec dicũt aliqui ꝙ non est inconueniens ꝙ essentia in potẽtia fit ad generationẽ. ¶ Lõtra. dimitto potentiã logicam: de qua certũ est. arguo de potentia nãli: quia si essentia est in potentia ad relationem: cum ex eis fiat vnũ necessario illud erit compositũ: ꝛ sic persona diuina erit composita ex actu ꝛ potentia. ¶ Ideo dico ꝙ essentia diuina est actualissima: ꝛ ideo sibi repugnat eẽ in potentia. ¶ Sed adhuc ꝑ. qꝛ quandocũq; aliqd pro aliquo signo nõ hz a. ꝛ postea hz a. est in potentia ad a. sed saltem ꝓm ordinẽ rationis essentia sicut fundamẽtum est prius relone: ꝛ nõ hz pro aliquo signo. ergo ꝛc.

Bnõ nõ ẽ actus essentie. A.l.actualissima.

Rõ aliorũ. Impugnatio Porẽtia 2ꝫ.

G

¶ Ad istud nõ faciẽdo difficultatẽ de signis: qꝛ de B dicã dist. 13. Dico ad arg'' ꝙ cõcludit ꝙ non est repugnantia inter essentiam ꝛ relonem. ꝛ ista est potẽtia logica ꝛ nõ nãlis. cũ eo aũt ꝙ nõ sit ꝑfectibile aliquid ꝑ aliud: sed ꝙ ipsum sit actualissimũ: stat ꝙ ip̃m sit in potentia tali. s. logica: non naturali. ¶ Ad 2'' dico ꝙ ex duobus põt procedere ꝙ aliquid adueniens alicui nõ actuet ipsum: primo si ipsum sit actualissimum sicut aqua calidissima dato ꝙ sibi approximetur ignis: non actuabitur a caliditate vlteriori: qꝛ est summe actuata: ꝛ sic repugnat essentie a relatione actuari: eo ꝙ ipa est actuata vltimata actualitate. Alio modo quãdo ex parte aduenientis est repugnantia ad actuandum: sicut ignis approximatus lume nõ calefacit: quia tali subito repugnat actuari a caloꝛe ignis: ꝛ isto mõ etiam essentia nõ põt actuari a relatione: qꝛ ipsa non est apta esse actus alicui': eo ꝙ ipsa est subsistens: ꝛ nullũ subsistẽs actuat aliquid: eo ꝙ nihil tale cõicatur.

Respõsio p. pria: vt p'. Replica nota bilis.

Aduenticio alicui nõ actuat ipsuꝫ pp duo

H

¶ Ad 3'' dico ꝙ rel'o ꝓm Dama. non determinat eẽntiã: sed hypostases: nec ẽt opꝫ ꝙ oĩs forma determinet illud cui adueniꝫ. si sibi repugnat: sicut dictũ est in ꝑcedẽti solutione. Nũc aũt eẽntie repugnat determinari: sz qcqd facit relatio facit circa ꝑsonaꝫ. ¶ Ad 4'' dico. ꝙ aliq̃ formalia ꝓstituiua sunt q̃ ꝑ dãt suũ eẽ circa fundamentũ: vel circa aliqõ cõpositũ: sicut albedo ꝑ̃us dat actum suum

Cõsidera istã tiam. L.1.c.3.

Nõ sp. forma determinat.

a.l.quã circa. Formalia ꝓstituiua tria.

I

Nota de triplici dtia formarū cōstituiuarum.

Vide.s.q.2. huius di.arti. 2.p 2 contra. Ex quo segt q aia excedit corpus: 2 eiā cōpositū ḡnū ad illud q sibi nō cōicat: lz nō ḡnū ad ea q̃ sibi cōicat. 6.q.7.meta. 2 alibi nōbis.

Dubium.

Cōsidera hic plura.

Solo nōbilis vbiqz.

K

Ignorātia abstractionū dānat magt abstractionum.

Supremum.

Radix.

Fūdamētuz.

Receptiuuz.

Subiectum.

Infimum.

Ecce qs q̃ris singlariſſime: q.f. respectu passionis nō subm: lz fundamētū dicere dēmus bñ ponderando.

Dtia ītēr subz receptiuum 2 fundamētuz.

z.arti.

Aliorum 4.r. op.

M

Impugn° 4.r A.l.formas substātiales.

Cōsidera istā tias pōderando 2 addēdo Q: nō p modū sube nec accidētis nec subsistētis: nz diffinētis hz se relo i dinis respectu eēntie ostendit.

formalē supficiei q̃ pstituto: aliqua aūt nō: lz expectāt pstitutū ad dādū suū eē. Ex^m de aia intellectiua: q̃ non dat eē rōnale māe nec corpori 2 tñ dat toti pstituto ex aia 2 corpore. f.hoi. Quedā alie forme sunt q̃ bñt aliqd eē qd repugnat suo susceptiuo. Ex^m aia intellectiua est icorruptibilis. nō dat aūt corpori eē incorruptibile: qa sibi repugnat: pp ista duo relo nō dat effectū suū formalē eēntie: lz expectat pstitutū. nō enī refert eēntiam lz psonā: 2 huius potissima cā pōt eē fm sanctos: qz repugnat cēntie tale eē. f. referri. ió sibi nō dat vl' pueniit talis for^a. ¶ Sz hic remanet dubiū: qz aliq nō pñt capere qn eēntia sit subm relonū: cū sit fundamētū eax: 2 pp hoc dixerūt aliq q relo diuina nō indiget fundamēto: cū sit subsistens sicut psona. ¶ Cōtra hoc: qz nō minus subsistētes sūt pfectiones dine q̃ relones dine: 2 tñ ponunt in essentia formal'r. Sil'r passio vī inesse subto: lz eque est passio eēntie relo sic attributū. ¶ Iō dico q ignorātia abstractionū multos errores fecit: sicut philosophi nescierunt abstrahere productionem a productione transmutatiua. Ideo dixerunt q creatio erat impossibilis: quia nihil erat transmutabile. Similiter Arriani nescierunt abstrahere productionē a factione: ideo qz viderunt verbum eē productum dixerūt ipsum eē factū. Simil'r posset poni ex^m de multis alys erroribꝰ ex hoc pueniētibꝰ. ¶ Iō dico q ista q̃tuor sūt ordinata eēntial'r. f. subm receptiuū: fundamētū: 2 radix siue pn^m radicale. Inter ista subm posterius est 2 infimū. a subo abstrahit rō receptiui. Nā oē subz recipit. nō tñ oē qd recipit est subm: qz corpus recipit aiam intellectiuā. nō tñ est eius subm: qz sic depēderet ab eo. Fundamētū aūt abstrahit a subto 2 receptiuo. Nā oē qd recipit fundat: nō tñ eꝰ. Nā passiones nō sūt in subo: sicut receptiuo pp idistinctionē realē: bñ tñ sūt sicut in fundamēto. radix aūt abstrahit a fundamēto: qz diuina cēntia vī radix diuinax psonarū: fm Dyo. iu c. de vnica 2 discreta theologia: 2 tñ nō est ppie fundamētū: cū supposita non insint. Et iō sicut pductio sine factione pōt intell'i: ita fundamētū sine subo: siue receptiuo. ¶ Intelligēdū tñ ad euidētiā istoꝝ a seinuicē abstrahētiū: q subm sic recipit q ēt cāt: receptiuū aūt recipit: lz nō causat: sicut aia intellectiua recipit in corpore: 2 tñ nō causat ab eo: 2 distinguit a recepto: lz nō opꝰ q fundamētū distinguat realiter a fundato: 2 ita se habet essentia respectu proprietatum.

Nunc viso quō se hz respectu proprietatum eēntia: videndus est quō se hz relo siue proprietas respectu essentie. ¶ Dicunt aliqui q se hz p modū sube. Aliqui p modū accētis. Aliqui per modū subsistētis. Aliqui q se habet p modū rationis formalis 2 diffinitiue respectu ipsi^ꝰ essentie. Nullus istorum modoꝝ apparet mihi pueniens. Ideo arguo ꝯtra eos. ¶ Primo ꝯ p^m qui dicit de suba: quecunqz distinguunt per rōnes subales diuerse rōnis: illa sunt supposita alterius 2 alterius nāe: persone aūt diuine nō sunt supposita alterius nāe. Constat aūt q distinguuntur p relones. ergo non se bñt p modū sube. ¶ Contra 2^m sic. Illud qd est accētis vel habet modū accidentis non pstituit suppositū de gñe subē: sed relones pstituūt suppositū de gñe subē: ergo non bñt modum accidentis. ¶ Cōtra 3^m: qz q̃tūcūqz relo hz modū subsistētis: qa pstituit suppositū: vel qz est cōstitutiua suppositi: tamē quia oīs relo necesse est vt habeat aliqd fundamentū in quo sit: opꝰ assignare qūo ista se bēat ad essentiaz sicut ad fundamentū. ¶ Contra 4.^m. qui videtur quasi absurdus. Nā diffō vel rō diffinitiua predicatur in p modo dicendi per se de diffinito: si ergo relo sit rō diffinitiua sube vel essentie: ipa dicet de ea in p^mo modo qd est f'm 2 Aug. ¶ P. Ubicūqz est diffinitio 2 diffinitū: 2 eꝰ: lz eēntia est in filio: q̃ 2 pñitas. Sil'r eēntia opponeret relōni sicut relo. Sil'r tunc essentia eēt incōicabilis sicut relo. Sil'r eēntia distingueret sicut relatio. Hec oīa sunt falsa. ¶ Iō dicit Sco. q relo cōparat ad eēntiā p modū pprietatis indiuidualis: 2 B. probat 2^r. Primo sic. Illud q̃ distinguunt supposita eiusdē nāe sūt pprietates idiuiduales: lz relones re^n eēntie sic se bñt. q̃ 2c. 2° sic. Illa qb^ꝰ pducēs 2 pducū in generatione vniuoca distinguunt: se bñt sicut pprietates idiuiduales: qz si nō: pductio nō esset vniuoca: lz relones isto mō se bñt. q̃ 2c. ¶ Sz ꝯ istud arguit 4^r. Prio sic. Nulla pprietas idiuidualis ē pn^m distōnis formalis. lz psone dine formal'r distinguunt: q̃ relones qb^ꝰ distinguunt nō se bñt sicut pprietates idiuiduales. ¶ 2° sic. Oīs pprietas idiuidual' est eiusdē rōnis seu gñis cū nā cui^ꝰ est pprietas: pprietas aūt dina ē alteri^ꝰ gñis a diuina eēn^a: qz pprietas est relo: eēn^a āt ē suba. q̃ 2c. ¶ 3° sic. Oīs pprietas idiuidualis cū nā cui^ꝰ est facit vnum pceptū formalē: lz relo cū eēntia nō fac^ꝰ. q relo nō ē pprietas idiuidualis. Mi. pz: qz ille pceptꝰ eēt: aut absolutus: aut respectiu^ꝰ. ¶ 4.º sic. Oīs pprietas idiuidualis est icōicabilis: lz pñitas ē cōicabilis. Nā pñitas ē eiusdē rōnis in deo 2 in creaturis. fm enī Apl'z. illa in dinis est: a qua oīs alia pñitas denomīat. q̃ 2c. ¶ Propter ista 2 multa alia posset dici sicut credo eē verū: q ista cōparatio nō ē ppria lz quodāmō metaphorica: lz āt pp aliquā sil'itudinē liceret dicere sic: tñ in pluribus ē dissimile q̃ sil'e. ¶ Sz quātū ad q̃rtā obonē: quō pōt pñitas dare eē icōicabile: cū ipsa sit cōicabilis. ¶ Si dicat q iō dat eē icōicabile: qz dina. ¶ Cōtra. qz tunc oē dinū eēt tale: qd ē f'lm. Nec valet dicere: qz inquātū hec pñitas. f. rōne becceitatis: qz si solū isto modo nō eēnt supposita dina inquātū talia distincta formaliter. Nā diuersitas becceitatū nō facit distinctionē formalē. ¶ Dico ergo q pñitas hz vnā rōnē cōem: que est rō cōis pñitati diuine 2 create: 2 hz aliā propriam specificā: 2 illa est ppria pñitate diuine: 2 ille ex se est hec 2 fm istam constituit. Eodem modo de alys.

His visis rīdeo ad qōnē: 2 pono q̃tuor ꝯnes. p^a ē q eē de suba pūis nō diē solā originē: qz cū cratura originet a deo: creatura eēt de suba pūis: vel dei: qd est f'lm. ¶ 2^a ꝯ ē. q de, nō dicit solā psubalitatē: qz tūc pī pōt dici eque de suba filij: sic eꝰ. ¶ 3^a ꝯ ē. q vtrūqz dicit 2 psubalitatē 2 originē. ¶ Uñ qz filius hz eādem subaz cū pre: 2 ē ab eo. dī de suba pūis. ¶ 4.ª ꝯ ē. q de, pncipali^ꝰ dicit fz aliq̃s originē q̃ cōsubalitatē: qa rō psubalitatis est respectus pūis distinctionē personarū: sicut respectus sil'itudinis: equalitatis 2 idēitatis: psonalis aūt distinctio fit per origines. q̃ 2c. ¶ Confirmatur: qz in essentialiter ordinatis pūius est semper principalius: sed distinctio precedit psubstantialitatem: sicut alias relones cōes. f. sil'itudinis: identitatis: 2 eq̃litatis: ergo de, dicit pūs originē q̃ consubstātialitatē. ¶ Sz oppositū apparet mihi. ¶ Iō sit 4.^a ꝯ. q de, pncipali^ꝰ dicit: siue significat psubalitatem q̃ originem. Nam si diceret pūius originē: tūc nō repugnaret substantie eē genitam: sic sibi nō repugnat eē de. ¶ P. Sicut assimilare dicit relōnē pūius sil'itudinis: pcernit aūt originez ita cōicare: vt dictū est superius. Et eodē mō de hac p̄positione de. pūius enī dicit consubalitatem: postea originē. ¶ Sz tūc ad arugmēta i ꝯriū dico: q lz distinctio 2 origo p quā fit distinctio 2 psubalitas sint eēntialiter ordinata: ita q distinctio siue origo sit prior: 2 cōsubalitas sit posterior: tñ aliqd nomē potest imponi qd pūs significabit

N

Opio Scoti.

Impugn° 4.r Posset negari ma. vt pz.

Cōsidera solutionem vt scis bene.

O

Nic pñr pla addēdo. Sicut scis pōderando. Ephe. 3.

Opio ppa. lz tenet cū Sco. vl' prozdabis vt scis. Dubium. Pōt dici q qz pñitas dīnia. vide sco. i. 4. dis. 12. q. 2. in simili.

P

Cōsidera illā tiam. Solo. Rō pñitatis 2.r. sil'e. j. dist. 2. q. 4. 3. arti. Cōclusio 4.r. Segt sco. ad literam.

Op. aliorum.

Q

Op. ppria. De. dic psubstantialitatem pūius 2 originē posteriūs.

A

Mere Sco. in aĩ ꝑdicamentis ⁊ alibi.

significabit vnũ.ſ.illud qõ posteri⁹ est q̃ illud qõ ē pus: ſic albũ pus dr̃ de albedine q̃ ē posterior q̃ de subo qõ est pus:ita ī ꝓposito. ¶ Ad R.i.dico ꝙ negat ab oib⁹. ¶ Utrũ fili⁹ ſp gnet de suba pris. Qõ. VI.

29. moralium. c.8.i. Nec qõ prius ad mãm. 9.dist.vt scis.

VTrum filius ſp gnetur de suba pris. Qr non:qr Pm Gregorio.magis debet dici esse genitũ q̃ semper generari. ¶ Cõtra.nã Augu.cõparat cum ſplendori qui continue gignitur ab igne.

Hic sciendũ ꝙ ly in ſensibilib⁹ inuenianr gnõnes multe dissimiles gnationi verbi:tñ accipiendo de oibus ꝙ nõ est in eis aliqd ipfectionis poterimus eã aliqualiter inuestigare. ¶ Quedã enĩ est gnõ q̃ est simul pficiens ⁊ deficiens:sicut generatio motus ⁊ oium successiuoꝝ. Alia est pficiens ⁊ non deficiens:sicut in gnõne accntis ꝑmanentis:qr ibi est augmẽtatio ⁊ nõ corruptio. Alia est neutra: nec est deficiens:nec proficiens:sed raptim transiẽs tam generatũ q̃ generatio:sicut generatio radij a sole:qa non manet nisi per istans. Alia est.cuius genitum est in instanti:⁊ illud non raptim transit:sed permanet transeũte tamen nunc generationis non remanet generatio.sicut est ī generatione forme substãtialis:manet enĩ forma ⁊ nõ gnõ. Iste q̃tuor gnõnes remouenr a dinis:ꝑ enĩ de trib⁹ primis:qr nihil ē ibi pficiẽs ⁊ deficiẽs fil: sicut in ꝑma. Nec est ibi pfectio sic in 2ª. Nec raptim trãsit gnõ ⁊ genitũ:sic in 3ª. Nec ẽt 4ª:qr nõ trãsit gnõ dina:imo est coeterna genito:qr ꝑ ipsam ꝓstituir in eẽ ꝑsonali.Sicut g̃ ei⁹ ꝑsonalitas ſp stat:ita ei⁹ generatio. ¶ Alia ãt inuenir q̃ ē simillima.ſ.gnõ act⁹ itelligẽdi.ſ. vbi nri:caret enĩ ipfectiõib⁹ ꝑdictis:ꝑ q̃s ꝑdicte gnõnes amouenr a dinis. Ipsa enĩ ē ꝑmanẽs ⁊ nõ deficiẽs sic p⁹:nec pficiẽs sic 2ª.ſz istãtanea est ꝑ tertiã:non raptim trãsit sic gnõ radij:ſz ꝑmanet cũ genito. Nec raptiz trãsit sic gnõ for⁹ subalis:tãdiu enĩ durat gnõ act⁹ intelligẽdi q̃diu durat ipse actus. Et B magis apparet de vbo:qr vbũ in esse vbi ꝓstituir ꝑ gnõnẽ passiuã:⁊ iõ stãte vbo ꝑductionẽ includit ꝙ nõ sit generatio.

Gnõi creatus 5ª.q̃rũ.5. ē filis dine gratiadni.

B

De gnõne actus itellndi i nobis nõnt: ⁊ dubia q̃ sequunr de eodẽ pdera.

C

5.D.

Sed hic est vna diffi. Utrũ actus itelligẽdi semp generet:sicut nũc dictũ est. Et vr ꝙ non. Quãto forma pfectior est tãto min⁹ depẽdet:for⁹ autẽ pfectissima in itellectu est actus itelligẽdi:habit⁹ autẽ ⁊ spẽs q̃ sũt ipfectiores nõ ſp depẽdẽt.g̃ rẽ. ¶ Ad istõ dõm est.q̃ ꝑpõ assumpta nõ est vera.ſ.ꝙ res q̃to pfectior tãto minus vel a pauciorib⁹ depẽdet. Nã certum est ꝙ cõpositũ est nobilius ipsa mã:⁊ tñ a plurib⁹ depẽdet q̃ ipa mã. Eodẽ mõ de actu itelligẽdi dico.ꝙ ly fit nobilior:tñ a plrib⁹ depẽdet q̃ spẽs vel habit⁹:qr aliqñ vltra illa a glb⁹ depẽdẽt ista:a qbus ẽt depẽdet actus: act⁹ adhuc depẽdet ab istimet.ſ.a spẽ ⁊ habitu. Plus ẽt depẽdet:qr postquã illa sunt in eẽ posita:ã nõ depẽdent nisi forte a ꝓseruãre:tñ eoꝝ gnõ nõ stat. Actus ãt intelligẽdi ita ꝓtinue q̃diu est generar:sicut in ꝑ nunc quando incipit esse. ¶ 2ª diffi.cũ omnis actio habeat terminum capientem eẽ ꝑ ipsam:cũ ꝑ gneneratione actus itelligẽdi in ꝑ instãti act⁹ ipe intellndi capiat eẽ: qd in 2º istãti capit eẽ:qr vel idẽ capiet bis eẽ:qr iã ꝑ habuit esse.vel aliud nouũ. ¶ Dico ꝙ hic non est diffi cile respondere:si ponar pductio permanens sicut pductum. Et tunc esset dõm ꝙ difficultas esset:si esset in 2º instanti noua pductio:sed qr nõ est noua ꝓductio sed eadẽ q̃ prius:ideo nõ accipit esse nisi eadem acceptione:qua ante. ¶ Exẽplũ.cã mãlis semper cãt mãlr suũ effectũ:qr suũ cãre est suũ recipe:⁊ effect⁹ depẽdet ab ea:semper aũt eadẽ cãlitate cãt:⁊ eadem receptione recipit. ¶ 3ª diffi.est de agentibus naturalibus qũ approximanr passiuo quanto ibi plus manet tanto magis itẽdũt suos effectus. Nõ aũt experimur B de actu intelligendi. Uñ g̃ hoc: ¶ Dic ego dico ꝙ aliqua agẽtia sunt q̃ ꝓtinuant actionẽ suã innouãdo ipsam. Aliq̃ nõ:sicut si sol staret ⁊ nõ moueret:ſp eũdẽ radiũ cãret: nec ille radius intẽderet:ſz in ꝑ instanti eẽt eque pfectus sic in vltimo. Et tota rõ est:qr eadẽ actione numero cãret:nõ sic aũt agẽtia phica:sic ignis q̃ ꝑ modũ ꝓꝝ agit. Dz enĩ ꝓiũ ⁊ iõ alia ⁊ alia actiõe:⁊ alio ⁊ alio istiꝝ cãt ꝓtinue:⁊ ſp aliqd nouũ ꝑducit:⁊ ẽt augmentat. ¶ 4ª diffi.est vtꝝ posset demõstrari ꝙ talis act⁹ itelligendi sic ꝓtinue dependeat. ¶ Ad hoc dico ꝙ dependentia b.ad a.probar precise per hoc:qr ad præsentiaz a.sequir b.⁊ ad absentiã a.sequitur definitio b. Nũq̃ aliã viã bẽmus ad pbãdũ siue ondẽdũ aliquid eẽ cãs alicuius. Eodem mõ dico de ꝓtinue cãre:qr enĩ videmus ꝙ aliqui effectus postq̃ positi sunt in esse quantũcũq̃ deficiat cã illũ effectũ ponẽs in eẽ:nõ ꝑꝑ B deficit ille effect⁹:dicim⁹ ꝙ ille ꝓtinue nõ cãtur. Exm de calore cãro a sole:recedẽte enĩ sole remanet calor.iõ rẽ. Quicũq̃ enĩ ex absentia eẽ segr corruptio effect⁹:tũc dicim⁹ ꝙ ille effectus ꝓtinue depẽdet:⁊ est in ꝓtinuo cãri. Exm de luce cãta a sole:recedẽte enĩ sole remanet.g̃ rẽ. ¶ Ad ꝑpom applicanⁿ q̃tũ ad ea q̃ sunt in aĩa:qr videm⁹ ꝙ ly pñte obo vl spẽ causet bit⁹: tñ postq̃ cãtus est abeũte obo adhuc remanet habit⁹. Probamus enĩ habitũ ex B nõ ꝓtinue dependere:nec ꝓtinue cãri.qr aũt videmus ꝙ pñte obto actus ponitur in esse.abẽte aũt nõ stat actus:iõ arguim⁹ euidẽter ꝙ actus cõtinue cãtur:⁊ dependet eque euidẽter:sicut de radio reⁿ solis. ¶ 5ª diffi.quõ corrũpunr ⁊ ꝑmanent ea que sunt in aĩa nra. ¶ Ad B dico ꝙ aliq̃ corrumpunr ꝑcise ex defectu agẽtis. Exm de luce in aere q̃ nõ corrũpit ꝑꝑ aduentũ ꝓꝝ:nec ꝑꝑ innãlem potentiã subiecti: sed precise ex defectu agẽtis.hõ est in aĩa actus intelligẽdi.nõ enim ꝑꝑ ꝓiũ corrũpit:nec ꝑꝑ inãlitatẽ subi: sed ꝑcise ꝑꝑ defectũ agẽtis. Intell⁹ enĩ agens põt occupari circa aliud obm:⁊ sic nõ occupabit se circa istud. ⁊ ꝑ ꝓis ex tali defectu sequir desitio actus intelligẽdi. Aliq̃ aũt sunt in sensibilib⁹ q̃ corrũpunr ex defectu ꝑncipij patiẽtis.ſ.subi.⁊ hoc fit qñ subm desinit mãliter cãre ꝑꝑ aduentũ alicuius ꝓꝝ. Et isto mõ albedo in superficie esse desinit nigredine adueniẽte. Dz in aĩa nostra sunt habitus aliq̃ g̃ hñt ꝓiũ. Nã ipsi nõ corrumpunr ꝑꝑ ꝑm:qr postq̃ positi sunt in esse nõ amplⁿ depẽdẽt a cãis suis:ſz qr oẽ inherẽs ꝑpẽdet a subo:cessante subo cãre in genere sue cãlitatis:statim desinunt isti habitus. Hoc ãt fit qñ alys bitus isti icõpossibiles idũcunr:qr tũc subm desinit cãre reⁿ istoꝝ:⁊ icipit reⁿ illorũ. Isti ãt bitus sũt ipfecti:vt in sequẽtibus apparebit. ¶ Sz tũc ex istis põt elici vna ꝓ.ꝙ pfecti habitus nõ hñt corrũpi. Nã de impfectis sicut de opione va ⁊ fida ⁊ fide ꝑz oppom:ſz de scia ⁊ sapia q̃ sunt vere ⁊ pfecte vr ꝙ sunt incorruptibiles. Probo:nã oẽ qd corrũpit vel corrũpit ꝑꝑ defectũ agẽtis sic de luce:vel ꝑꝑ defectũ subti:qr desinit cãre. Uel ꝑꝑ aliqd icõpossibile inductũ in subto:ex quo segr zm.ſ.ꝙ subz nõ possit cãre. Propter ꝑm nõ corrũpunr isti habitus:qr postq̃ positi sunt in esse abeunte cã sua adhuc remanẽt. Nec ꝑꝑter sciam falsam sibi incõpossibilẽ:vel ꝑꝑ sapiam falsam: qa iste non sunt. Includit enĩ ꝓdictionẽ ꝙ aliqua scia sit falsa:vl ẽt sapientia:sic ꝙ hõ fit irrõnalis. Scia enĩ est habit⁹ veridicus. ¶ Sz dices.ꝙ ly nõ possit corrũpi ꝑ sciam falsam:eo ꝙ nõ fit:tñ ad corruptionẽ sufficit opinio falsa:que bene est possibilis:⁊ ista ita est icõpossibilis scientie:sicut albedo nigredini. ¶ Sed hoc

Nobil⁹ aliqñ a plib⁹ depẽdet q̃ ignobilⁿ. Elide Sco. 8.dis.1.q.1.⁊ vbi ibi notanti plã addẽdo.

D

Productio vbi ẽt nri est ꝓmanens.

E

Agentia duplicia.

Continuitas actiõis qñ arguit itẽtionẽ effectus:⁊ qñ non?

A.1.alicⁿ ad aliud.

A.1.nec.

F

Nõdũ docta nõ cognitione cãlitatis:⁊ depẽdẽtie effect⁹ a cã sua diuersimode.

Act⁹ ẽ ſp i fieri:hũ⁹ vo nõ

Aliqua corrũpunr 2ᵗ.

G

Locutio singularis.

H

Ultimo pfecti nũq̃ corrũpunr.ꝑsdera Elide Scot. 45.di.4.vbi ibi nõtũ.

6.abi.⁊ alibi sepe. Enaño.

I Regula.

est incõpossibile: q⁹ qñ alique due cãe sunt eque approximate respectu alicuius passiui: si vna est potẽtior alia: ⁊ effectus eoꝝ sũt simplr incõpossibiles: q⁹ nũq̃ ipotẽtior poterit effectũ suũ in passiuo cãre: nec p ꝓns effectũ pot̃ẽtiozis destruere. Hoc pz. maxime si vtraq; fm vltimũ sue posagit. Mõ ita est q⁹ opio falsa: q̃ est incõpossibilis scie: nõ pot cãri in itellectu nisi mediãte actu circa obm illud qõ est scitũ. Cõstat aũt q⁹ illud obz scitũ p tũc erit pñs intellectui: ⁊ sic pmisse reᵗ demõstrationis: sed demonstratione eque approximata potẽtie cum syllogismo probabili: demonstratio est potentior: cum ergo effectus demõstrationis qui est sciẽtia sit incõpossibilis opinioni false. segt q⁹ syll's pbabilis nũq̃ poterit effectũ suũ cãre in poᵃ: ⁊ p ꝓns nec scias ostruere. ¶ Ex his pot̃ alicui videri: q⁹ veri ⁊ pfecti habitus itellectualis nõ pñt corrupi. ¶ Ad Grego. dico. q⁹ iõ est: q⁹ generatio est cocua genito.

Qꝝ impfecte sciẽtie nedus sla scia: immo nec sla opio opposita nequit gñari.

K

¶ Utrum essentia diuina sit causa eorũ que sunt extra in genere cãe finalis. Questio. VII.

Trum essentia dina sit cã eoꝝ q̃ sunt extra ĩ gñe cãe finalis. Qꝝ nõ. Diony. dicit q⁹ est supsubstantialr ab oib⁹ segregata effectibus. ¶ Cõtra idẽ ⁊ est. 4. ca. Omnia desiderant summũ bonum.

Cõclo rñsal. Vide Sco. q. 3. prolo.

Ad istam qõnẽ dico q⁹ sic. Et pbo 4ᵒ. Prio sic. Cãlitas pᵃ ⁊ pfectissima est attribuẽda pme ⁊ pfectissime pfectioni: sz cãlitas finalis est pfectissima: essentia aũt dina est pfectissima pfectio. g̃ ⁊c. ¶ 2° sic. Nulla pfectio bz rõnẽ summi boni nisi essentia dina: sz rõ finis est rõ summi boni: g̃ rõ finis competit essentie diuine ꝓprie. ¶ 3° sic. Illud qõ est summe appetibile ab oib⁹ bz rõnẽ finis oium: sed diuina essentia est sũme appetibilis ab oibus. g̃ ipsa est finis oiuz. Maior pz: q⁹ oia bonũ appetũt: rõ aũt finis ⁊ boni eadẽ: g̃ vĩ q⁹ summũ bonũ est summe appetibile. ¶ 4° sic. Obm beatificũ sub eadẽ rõne bz cãlitatẽ cãe finalis: sub q̃ quietat appetitum beati: sed essentia diuina sub ratione qua est essentia diuina quietat intellectuz beati: ergo sub illa ratione est causa finalis. ¶ Sed hic q̃ duo sunt diffi. Prima: q⁹ vĩ q⁹ B nõ possit stare. Naz dina eẽntia qcqd cãt nãlr: cãt vt pscindit ab attributis sz illud est ipole: q⁹ ipsa aliqd cãet nãlr ĩ creaturis ex̃. ¶ 2ª diffi. q⁹ oẽ nãlr cãns necio cãt: sed eẽntia vt pscindit a volũtate cãt nãlr. g̃ necio cãbit ad ex̃: qõ est ipossibile. ¶ 3ª diffi. q⁹ pma cãlitas ad extra attribuit volũtati: sz si dina eẽntia cãret: nõ cãret nisi p modũ agẽtis pmi: g̃ p volũtatẽ. ¶ 4ª diffi. q⁹ cãlitas cãe finalis est por alys cãlitatib̃: cũ g̃ dina eẽntia necio cãet: ipsa in suo gñe cãbit necio in illo pozi. ¶ Et sic sequuntur duo. Primũ est. q⁹ voluntas necessario cãbit: exq̃ eẽntia q̃ pueniẽt in cãndo necio cãt. 2ᵐ. q⁹ voluntas nihil cãbit: q⁹ exq̃ in illo pozi res cãte sunt: qd cãret: ¶ Ad ista. ¶ Ad pᵐ dico. q⁹ ꝓnexio rerꝝ ad eẽntiã vt ad finẽ necia est: ⁊ essentie ad res vt finis ad finibilia. Iz enim res sint ꝓtingẽtes: tñ eis positis necia est ꝓnexio. Ordo enim fm habitudinẽ cã finalis nãlis est: nãlr enim assinus est pp hoiem: ⁊ corpus pp aiam: ⁊ oia pp diuinam eẽntiã. Iõ ꝓcedo q⁹ ordo iste ex se necessariᵒ est. ¶ Ad 2ᵐ dico q⁹ essentia vt finis mere nãlr cãt. Sed q⁹ effectus nõ solũ depẽdet a fine: verũ et ab efficiẽte: efficiẽs aũt liberꝝ est ⁊ ꝓtingens. s. voluntas diuina: iõ sequitur q⁹ erũt ꝓtingentes. ⁊ B pp istã rõnẽ: q⁹ qñcũq; plures cãe naturalr agentes ⁊ necio cõcurrunt ad vnũ effectũ. si vna sola ꝓtingens esset: effectus erit ꝓtingẽs: ⁊ sic est B. ¶ Ad 3ᵐ dico. q⁹ agere ⁊ mouere ⁊ talia ꝓueniũt pci se efficienti ⁊ proprie. Ideo ꝓcedo q⁹ volũtas est pmũ mouẽs ⁊ agens: sz cãre abstrahit ab istis. Ideo non sequitur q⁹ pmũ cãns sit pmũ mouẽs: nec q⁹ pᵐ sit pᵐ cãns: sicut pᵐ aial nõ est pmus asinus: nec eẽ. eẽntia g̃ bz cãlitatẽ alterius rõnis a volũtate. Et iõ in illo ordine est pᵐ cãns. ¶ Ad 4ᵐ dico. q⁹ sz cã finalis sit totalis ponẽdo effectũ ex̃ in gñe cãe finalis: tñ nõ est totalis simplr: q⁹ deficit cãlitas efficiẽtis. ⁊ iõ sz ex se oia cãet: ⁊ necio in isto gñe: tñ q⁹ necio exigit volũtas: non ponit effectũ nisi concurrente voluntate q̃ contingenter causat. ¶ Ad Diony. dico. q⁹ est segregata ab effectibus in genere cause efficientis.

M

Nõ signãter q⁹ biudo rerũ iter se ⁊ ad finẽ vltimũ ẽ necia: ⁊ si ꝓtingẽt hẽant cẽ. Qꝝ cãlitas finis est necia: ⁊ nãlis q̃uis obz sit de efficiẽte. sz tu cõsidera instãtiã vt nosti.

Supremum. Cãns.

N

Agens. Mouens. Infinitum.

Finis sine efficiẽte nõ totaliter causat.

¶ Utrũ eẽntia vt pscindit a volũtate sit pnᵐ pductiuũ alicuius ad extra in rõne efficientis. Qõ. VIII.

Trum essentia vt pscindit a voluntate sit pnᵐ pductiuũ alicuius ad extra in ratione efficientis.

Cõclo rñsal. Rõnes aliozꝝ

O

Dico q⁹ nõ. Hoc pbaẽ ab aliquibus. Prio sic. Impole ẽ q⁹ aliqd necessario pducat ad ex̃: eẽnᵃ aũt vt sic est pnᵐ necium: g̃ nõ est pnᵐ pducẽdi ad ex̃. ¶ 2° sic. Nihil ad ex̃ pducit a deo necio: sz eẽntia dina necio pducit qcqd pducit. g̃ ⁊c. ¶ Iste rõnes fm q⁹ aliqs posset dicere: nõ cõcludũt. pbaret enĩ q⁹ necio cãret btitudinẽ. ¶ Iõ pono alias. Prima sit ista: qñcũq; sũt alique due cãe ptiales reᵗ alicᵒ effectus: vna vlis ⁊ alia pticularis: vlior ẽ pfectior. Pz in oibus. posito g̃ q⁹ eẽnᵃ ꝓcurrat: cũ etiã volũtas ꝓcurrat: tẽ volũtas cũ sit vlior eẽt pfectior. Qꝝ aũt volũtas sit vlior pz: q⁹ eẽnᵃ nõ ponẽt nisi in pductionib⁹ obtiuis cãre: volũtas vo ĩ oib⁹ ⁊c. Maior pz: qa q̃lẽ ordinẽ hñt aliq̃ in cãndo talẽ hñt ĩ eẽndo. ¶ 2° sic. Dis cã ẽ q̃ nõ pᵃ depẽdet a p̃ ĩ cãndo. volũtas est pᵃ cã in cãndo fm Aug. sz qñ aliqd depẽdet ab alio ĩ opãdo est ipfectius illo: ⁊ sic eẽnᵃ erit ipfectior voluntate: qõ est f'lm. g̃ ⁊c. ¶ 3° sic. Qñcũq; ad aliquẽ effectũ ꝓcurrũt duo cãe eẽntialr ordinate: cã minᵒ pncipalis nõ pt tãtũ intẽdi gn sit iferior: sz obz reᵗ actᵒ itellndi ẽ minᵒ pncipal' cã: g̃ si eẽnᵃ dina ꝓcurrat cũ poᵃ: ipsa erit minᵒ pncipal' cã ĩ eẽndo: q⁹ minᵒ pncipal' in opando. ¶ 4° sic. Nã tũc videret itells nr agẽs cẽ pfectior: q⁹ ad oes actᵒ ꝓcurrit: nõ sic ãt eẽnᵃ dina. ¶ 5° sic. Qñcũq; aliq̃ res cõis didit p duas dias oppositas. s. ipole est vnã eaꝝ in aliã coincidere: sz cã effectiua ⁊ finalis didunt cãm ex oppoᵗᵒ: eẽnᵃ aũt dina: vt sic accepta ẽ cã final' oium: vt patuit in pcedẽti. q. g̃ ipsa nõ erit cã efficiẽs: sz volũtati attribuit cãlitas effectiua. ¶ 6° sic. Impole ẽ iter fundamẽtũ ⁊ terminũ ciusdẽ rõnis eẽ relones nisi eiusdẽ rõnis: sz eadẽ forᵃ simplex refert ad deuz sub rõne finis ⁊ efficiẽtis: fundamẽtũ aũt ẽ idẽ ex pte cãti. g̃ opz q⁹ sit dia ex pte termini: q⁹ aliogn relones eẽnt eiusdẽ rõnis: qõ est falsuz: eẽntia ãt dina est terminus relonis p modũ finis. g̃ ñ erit p modũ efficiẽtis. ¶ Iõ ad qõnẽ q̃ qrit. Utꝝ eẽnᵃ vt pscidit a volũtate sit pnᵐ pductiuũ ad ex̃. Dico q⁹ nõ pt eẽ. ¶ Distõ. VI.

Dc hoc. s. distin. 3.

Maxima.

P

Maxima.

Maxima.

Q

Resolo. q.

Pretera queritur ⁊c.

¶ Utrũ deus pr̃ genuit filiũ volũtate. Questio. I.

Irca distinctionem sextam: queritur pmo Utrum deus pater genuit filium voluntate. Qꝝ sic. Dyla. ō trini. dicit. q⁹ deus pater charitate ⁊ natura cõicat omnia filio: charitas est pfectio volitiua. ergo si charitate ⁊ volũtate. ¶ Contra Aug. 15. de trini. dicit q⁹ valde repellẽda est hereꝝ Enomy. qui dicit filiũ dei non nãe: sed voluntatis. ¶ Dic pmo videdũ est si produxit filiũ voluntate que est potẽtia. 2° si produxit eum volitione.

3.

A

Quantũ ad p̃m est intelligendũ q̃ q̃tuor modis pōt itelli pduci filiũ volūtate pīna. l. volūtate aīte: q̃ volūtate qs desiderat epatiũ: quē nō hz in iā amat eũ. ¶ 3° volūtate subsequēte: sicut actus fortitudinis: cũ trāsterit delectat. ¶ 4° volūtate eliciente: sic vtus executiua ad iperiũ volūtatis opat. ¶ Scōm hec q̃tuor dico q̃tuor ōnes. Prima ē. q̃ pī pducit filiũ volūtate aīte. Hoc pbo sic. qñcũq̃z aliq̃ ordinata sunt ordine nāe: qualē ordinē hñt inter se: talē hñt in suppo sito: ſz volūtas ordine nāe: vel saltē nālis itelligētie est pōr pprietate psonali: cũ sit actus eēntialis: g̃ est prior in suppōsito pīis. ¶ Confirmat. q2 fm Dion. in dīnis ordine nāe pueniūt eēntialia psonalia: volūtas aūt est eēntialis: pductio psonalis. g̃ rc. ¶ 2ª ō. q̃ pī pducit filiũ volūtate ocomitāte: ga q̃cũq̃z sunt sil in eodē ista ti eternitatis: vnũ aliud nēcio ocomitat. sic est in ppo sito. g̃ rc. ¶ 3ª ō. q̃ pī nō pducit filiũ volūtate subseqn te: qō pbat: pīis vt oīs nēcio est posterius aliquo ordi ne illo qō oseqt: ſz volūtas nec ordine nāe: nec origis est posterior pductione. g̃ rc. ¶ 4ª ō. q̃ nō voluntate eliciente. Et pbo dupl'r. Primo sic. Qñcũq̃z ōn'm hz ter minũ adeq̃tũ nō pōt in aliũ elicitiue: ſz volūtas itell'r hīe terminũ adeq̃tũ. l. spm̃ sanctũ. g̃ ipsa nō poterit eē ōn'm filij. ¶ 2° sic. Uni° pducti nō pōt eē nisi vnũ tota le ōn'm pductiuũ: ſz sufficiēs pductiuũ ⁊ totale filij est memoria fecūda q̃ nō includit volūtatē. g̃ ipsa nō erit ōn'm pductiuũ vbi. ¶ Cōfirmat dupl'r. Primo sic. Qz intell's vī esse sufficiens ōn'm respectu filij in ordine de terminati ōncipij. g̃ volūtas cũ nō possit ocurrere nisi in ordine illo: si ocurreret supflueret. 2° q2 cā pricula ris nō extēdit ad pductionē alterius rōnis. ¶ Cōtra ista istat 4.r. Primo sic ō pmā ōnē. Illud qō pueniit ali cui in ō mō dicēdi p se: pcedit illud qō pueniit sibi in 2° mō: ſz volūtas pueniit pīi in 2° mō sicut ⁊ nāe: pductio ātī ī ō mō: q2 ipz ostituit. g̃ rc. ¶ 2° ō scōaz ōnē argūo: sic tu. q̃cũq̃z sunt sil in eodē instāti eternitatis: illa sein uicē ocomitantur: sed gnō ⁊ spiratio sunt hō g̃ si pp hz ratione ocomitāte. ¶ 3° ō tertiā sic. In illo istāti ī quo pī producit filiũ: aut placet sibi in productione: aut di splicet. nō 2m: q2 hz esset imperfectionis. ergo placet. Hoc aūt voco produci volūtate subsequente. ¶ 4° ō quartā sic. vbū eiusdē rōnis vī in nobis ⁊ in deo: sed in nobis volūtas cōcurrit fm q̃ dicit Aug. 9. de tri. ergo eodē mō ocurret in diuinis: aliqn nō eēnt eiusdē rō nis. ¶ Ad p̃m dico q̃ aliquid cōuenire supposito in 2° mō pōt intelligi dupl'r. Uno mō p rōnē formalē sup positi ⁊ isto mō maior vl'r est vera. Nā que cōueniunt pōt intelligi q̃ sibi pueniat p rōnē cōem: ⁊ de isto non est vera. Nam bonū dī de hoīe in 2° modo: ⁊ tñ bonus in hoīe est prius rōnali: q2 sibi pueniit per rōnem cōez superioris. l. ennis. ¶ Ad ppositū tunc dico: q̃ volūtas in 2° modo dicēdi per se inest patri non per rationem pīis: sed precise p rōnē cōem. l. p essentiā vel naturaz: ⁊ iō in pre prior est volūtas q̃ productio q̃ est de pmo mō. ¶ Ad 2m dico q̃ eodē mō de oībus q̃ sunt in pre: pōt pcedi q̃ pducit cũ eis: ⁊ ita de spiratione ⁊ de oīb' alijs: nō tñ ita ppie de vno sicut de alio: ⁊ iō nō est ita in vsu cōi. ¶ Ad 3m dico: q̃ nō est imaginandũ q̃ suc cessio sit inter pductionem ⁊ cōplacentiam: nec q̃ p ductio trāseat in pteritū: stantibus aūt simul: nēcio vo luntas prior est productione: g̃ nō pōt esse subsequens. ¶ Ad 4m dico. q̃ imperfectionis est in verbo nostro q̃ sit imperatū: ⁊ p pīis q̃ ibi ocurrat voluntas copu lans parētē cũ prole. Illo ergo modo nō est ponēdum in diuinis: ⁊ iō non ponit ibi volūtas concurrere.

1 arti.

Voluntas cō sideran pt 4r

Cōclusio 4r. Regula notabilis.

Et si volūtate aīte atq̃z ocomitāte: nō tñ subsequente nec eliciēte filiũ pducit pī h. d.

B

Quantũ ad 2m. s. vtrũ pī pducat filiũ volitione: supposita vniformi distinctione hic sic dictũ est de volūtate: pono q̃tuor ōnes oformes. Pria est. q̃ pī pducit filiũ volitione aīte: ⁊ pbat: q2 essen tiale pcedit notionale: ſz volitio est eēntialis: ⁊ pductio notionalis. 2ª q̃ volitione ocomitāte: q2 in eodē ista ti eternitatis sunt. 3ª. q̃ nō volitione oīte: q2 volitio in dīnis por est pductione. 4ª. q̃ nō volitione eliciē te: q2 actio nulla imanēs est ōn'm pductiuũ alteri°: eo q̃ ipsa sit finis: ſz velle dīnũ est actio imanēs. g̃ rc. Ō. Nō ptinet ad memoriā fecūdā. ¶ Cōtra ista istat 4.r. ō sic. Sicut agēs ōpsupponit eē: ita ōpsupponit illud q̃ agēs cō stituit in eē: ſz velle est agere: ga opari. pductio aūt est illud q̃ pī ostituit in eē. g̃ velle pīis ōpsupponit pductio nē. ¶ 2° sic. Actus 2° sp ōpsupponit actū ō'm: ſz velle est actus 2° pīis: gnō aūt actiua est actus ōmus: sic aīa ītel lectiua est ōmus act° hoīs. g̃ velle pīis ōpsupponit pdu ctionē. ¶ 3° sic. Actus volēdi nō est nisi volētis. si aūt volitio pcedit gnōnē: tūc q̃ro: cuius volentis erit p illo signo nō pīis: q2 p illo signo pī nō est. ergo erit volitio nullius volētis. ¶ 4° sic. Actus volēdi nēcio ōpsuppo nit obm: si g̃ filius est obm volitionis: nēcio volitio ō supponit filiũ: ⁊ p pīis gnōnē actiuam: q̃ est prior filio. ¶ Ad ista p ordinē. ¶ Ad p̃m dico. q̃ nō sp agere pre supponit suppositũ: sed tñ hñ ōpsupponit ōn'm actionis. Et 2m. si aīa chrī in ōmo istāti siue creationis fuisset bea ta in illo istāti q̃ nō fuit supposito vbi vnita ppria ope ratio brīfica fuisset prior supposito. Hoc ēt apparet de aīab° sanctoz beatis: q̃ nūc hñt actū beatificū: ⁊ tñ nō in supposito. In resurrectione aūt hēbunt supposita: ⁊ erūt in suppositis. Uñ cōcedo q̃ agere ōpsupponit eē sui ōncipij: ſz tñ nō opz q̃ ōpsupponat esse suppositi. In ppōsito aūt ōpsupponit eēntiā cũ voluntate. ¶ Ad 2m dico eodē mō q̃ actus 2° ōpsupponit ō'm sui ōncipij for malis nō aūt suppositi: sicut si chrīs fuisset purus hō: in morte nō fuisset suppositū: ⁊ tñ remāsisset actus beati ficus. ¶ Ad 3m dico. q̃ volitio est prior q̃z sua inheren tia ad volūtatē: vel q̃si inherētia. sicut est prius volitio in se q̃z sit actus volentis. Nam omne qō est ad aliud prius est ad se: sic volitio prior est ad se q̃z referat ad subm. ¶ Ad 4m dico. q̃ actus presupponit obm saltē primariũ: non est aūt neēe q̃ ōpsupponat scōariũ: essen tia aūt est obm primariũ volitionis: filius aūt secūda riũ. Et ideo ſz presupponat eēntiā: nō tñ filiũ. ¶ Sed adhuc animus nō gescit pp diffi. occurrētes. Arguo g̃ nem: tñ voluntas pīi appropriatur est prius illo. ¶ 2° sic. quid cōuenit vel appropriatur est prius illo. Nam intellectus non capit q̃ aliquis operetur aliq̃ fir: ⁊ ita parū capit intell's q̃ sit velle pīis anteq̃z pater intelligatur esse: ⁊ p pīis ante generationem. ¶ 3° sic. Ois habitudo presupponit extrema: ſz velle patris vt pīis dicit habitudinem volitionis ad pīem: sic esse in quocũq̃z vel cuiuscũq̃z. g̃ presupponit pīem: ⁊ sic pī p cedit. ¶ 4° sic. Oē totū est posterius suis partibus: ſz velle pīis dicit qōdā qō ostituit ex patre ⁊ velle. ergo pater qui est quasi pars huius totius erit prior q̃z vel le patris: quod est quasi totum. ¶ Ad primũ ⁊ ad alia omnia. dico q̃ cōueniunt ⁊ demonstrant: si hñ intelli gatur ō quā probāt. Iō discurrēdo per singula. ¶ Ad pmũ dico. q̃ aliud est dicere in supposito patris cē ali quā opationē pcedētē pīem: ⁊ aliud est dicere ope rationē pīis: vt pīis pcedere pīem. Primũ enīz est ne cessariũ: ⁊ 2m impōse. ¶ Exēpluz. mā in cōposito pce

C

Obiciur 4r

Hora q̃ ō. dicunt scōi modi pcedit pīi pīni modi ī aliquo ea su ⁊ qualr nō Sed in ōsidera instātiā hñ pōderādo: vt hic alr si videbit ōuiniēs. Ad pauca ar gcitatēs rc.

D

E

Et voluntas pīīgit pentes cū ple in pductione vbi no strī nō aūt diuini nota. 2. arti.

Cōclusio 4r. pformis porib us.

Obiecur 4

F

Vide sco. 4. q. q̃libeti. ⁊ 26. di. 1. ⁊. 12. dist. 4. q. 2. ⁊ vbi ibi nōaut. Nota qualr actio nō sp est suppositi opti me ſz tu adde h plura vt no sti pro ⁊ ō.

G

Obz actus 2ª Quale obm ōpsupponit ac tus. ⁊ q̃le ñ.

Replica 4r.

H

Aliū ē aliqd ī aliq̃ aliū pce dere ⁊ aliū vt ī illo idē pīre ⁊ applica plerūq̃z.

I dit formā: sed nō vt in cōposito: qz vt sic cōpositū nō ē nisi p formā. Ita dico in ꝓposito. Nā velle pīis est pūs pīe: sz trī velle pīis/vt pīis ē posteriꝰ pīe. Eodē mō dicimus q̃ velle pīis est in filio: sz nō velle pīis vt patris.

Replica. ¶ Sz ꝛ. qualē ordinē hīt aliq̃ iter se: eūdē in suppositō hīt: sz velle fm se ꝓcedit ꝓductionē. g̃ in pīe volitio ꝓcedit ꝓductionē. ¶ Rñdeo q̃ vez est: q̃ in pīe velle ꝓcedit ꝓductionē: sz trī nō velle vt in pīe: nisi vtrumq̃z reduplicēt: vdo sic: q̃ volitio vt in pīe sit ꝑor ꝓductione vt in pīe: ⁊ tūc ꝓcedo: trī volitio vt in pīe nō est ꝑor ꝓductiōe simplr sine reduplicatiōe: qa tūc vt i pīe eēt prior pīe: qd est ꝛdictio. ¶ Ad alia tria eodē mō vdm est. ¶ Ad auctoritatem in principio dico. q̃ intelligit identice. s. charitate que est essentia.

Mota caste cōsiderādo.

¶ Utrum pr̄ ꝓducat filiū intellectu. Questio. II.

K

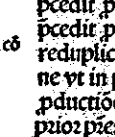

Vtrum pr̄ ꝓducat filiū intellectu. Vt q̃ non: qz memoria ꝓducit vbū: sed memoria distinguit ab intellectu. g̃ cc. ¶ Cōtra. qa verbū producitur fm Augu. p actum dicendi: sed dicere non est nisi potentie intellectiue. ergo ⁊c. ¶ Dic procedendū est sic in precedenti. q. Primo de potentia. 2° de actu.

1. arti.

Quantū ad pm̄ suppositā applicatione ꝑdicte distinctionis de volūtate ad intellectum.

Loclo 4r qz 4. est diffor mis dictis. s. de voluntate.

¶ Dico ꝓformiter 4or ōnes p ordinē: fz illa q̃tuor mēbra distōnis. ¶ Prima ē. q̃ deꝰ pr̄ gnat filiū intellectu ꝓcedēte: ꝑbat. qa eēntialia ꝓcedūt notiōalia: qa nā pfecta icipit a pfectioribꝰ: eēntialia sūt pfectiora notionalibus: sz intellꝰ eēntialis est: ꝓductio vo notionalis. g̃ ⁊c.

L

A. l. reduplicatione.

¶ 2a ōs. est. q̃ intellectu ꝓcomitāte: qz intellꝰ ⁊ gnō sunt coeterna: ⁊ p ōnis vnū aliud ꝓcomitat. ¶ 3a ōs est. q̃ nō intellectu ꝓnite: qz nullo ordine poa intellectiua legt actū gnandi simplr: sz cū determinatiōe sic. ¶ 4a est. q̃ generat ipsum intellū eliciēte: qz fz Aug. vbū nūq̃ est nisi a dicēte: sz nulla alia poa in deo est dictiua nisi intellꝰ. g̃ intellectus elicit vbū.

D. duplex.

¶ Sz sunt aliq̃ diffi. Prima ē. Utrz oēs pfectiones q̃ sūt i itellectu formalr ꝓcurrant ad ꝓducēdū verbū: vī q̃ sic: qa intellectus pfectꝰ multis vtutibꝰ in nobis fit cū oibꝰ elicit actum. g̃ ⁊ in deo. Sūt āt ibi sapia: scia: ars ⁊ prudētia. ¶ Dico q̃ sola sapiētia ꝓcurrit elicitue in ꝓductione vbi. Rō huiꝰ est: qa oīs pfectio habitualis coopat sue potētie ad actuz de obto: q. s. actus est de tali obo. vbū aūt diuinū est de dīna eēntia: respectu cuius est va sapia: g̃ sapia concurrit. Scia āt nō ꝓcurrit: qa verbū nō est illius obi: respectu cuius est scia: qz scia est proprie de creaturis. Nec prudētia: qz est de ꝓtingētibꝰ. Nec ars: qz est de factibilibꝰ: ergo sola sapia.

Sola sapia dīna de numero habitus pfectionaliū itellectus diuini concurrat ad productionē verbi.

M

Obiciur 2r. 6. tri. c. vlti.

¶ Cōtra. Aug. dicit. q̃ filiꝰ est ars pīis plena oīum rōnū viuētiū. Et similr dicit: q̃ verbū est scia de scia: ⁊ ꝓfilio. Et sic vī per modū artis ꝓcedere ⁊ scie ⁊ prudentie. ¶ Ꝑ. Aug. 15. de tri. dicit. q̃ verbus procedit de oībus que sunt in memoria patris: sunt āt in memoria isti habitus. ergo ⁊c. ¶ Ad primū dico. q̃ verbū est ars ⁊ scia ⁊ ꝓfilium identice ⁊ appropriate: qa per modum intellectus. ¶ Ad 2m̄ dico. q̃ ad memoriam vt memoria est nihil pertinet nisi diuinus intellectus in rōne actiui ⁊ obz: sapientia autē quasi p modū habitus pficientis: qlia aūt magis pertinent ad intelligentiā q̃ ad memoriaz.

La. 14.

Mēoria qd includit: ⁊ qd nō? sz dic alr si volueris.

¶ 2a diffi. est si ex parte obti ꝓcurrant ad productionē verbi pfectiones eēntiales: q̃ se tenent ex pte essentie: sicut infinitas necessitas ⁊ talia. Dico q̃ sola essentia cōcurrit in rōne ꝑncipij elicitiui. Alia aūt sunt que non concurrunt isto mō: sz vt ꝑditiōes agētes: sicut hecceitas in homine generante est solū conditio agentis: ⁊ isto mō ꝓcurrūt necessitas ⁊ infinitas: ⁊ hꝰ: ⁊ non alio modo.

Mō valde q̃ vt cōditiones agētis: ⁊ q̃ vt agēs: ⁊ rō agēdi in diuinis ad intra?

Quantū ad 2m̄ ꝑncipale. s. de actu intelligēdi inducunt quatuor ōnes ꝓformes alys ō intellectu. ¶ Prima est q̃ pr̄ ꝓducit filiū itellectione ꝑcedente: qa itellectio est eēntial: ꝓductio notionalis. ¶ 2a est. q̃ ꝓducit itellectiōe ꝓcomitāte: qa sūt coeterna. ¶ 3a est q̃ nō ꝓducit itellectione subsequēte: quia nullo ordine itellectio ꝓductionē seqt. ¶ 4a ē. q̃ non itellectione eliciēte. Et B ꝑbo 4r. Primo. qa itellectio est finis: ⁊ p ōnis non vlterioris termini ꝓductiua. 2° eadē itellectione oia itelligunt: sic eadē volitione oia diligūt: sz volitio nō est ꝓductiua. g̃ ⁊c. 3°. qa nō pertinet ad memoriā. 4° qa appropriat filio. ¶ Sz ꝛ instat 4r. p sic. Nō vī q̃ actus itelligēdi possit ꝑcedere actū gnandi: qz actio suppositi sz plupponit suppositū cuius est: sed intellectio est opatio pīis: g̃ plupponit patrē: ⁊ p ōnis pīnitatē. ¶ 2° sic. Eadē itellectio ē rea eēntie ⁊ rea vbi fm Augu. 15. de trini. sz actio intelligendi vbū nō vī posse ꝑcedere vbū vt intelligit vbū: plus q̃ pōt ꝑcedere eēntiā vt itelligit eā. ¶ 3° sic. Ois cognitio visiua est trī exītis: nā q̃ nō est videri nō ꝑt. ergo si itellectio ꝑcedit vbū cognosceret vbū añq̃ sit: q̃ est ipōle. ¶ 4° sic. Sicut. s. fuit declaratū. cognitio ituitiua est exītis vt exīs est: ⁊ ita in illo ꝑori q̃ itelligit vbū ñ exīs: vel nō erit cognitio ituitiua: vel erit ituitiua nō exītis. ¶ Ad pm̄ dico. q̃ opōnes elicite i supposito a ratione fōali nō pnt illā ꝑcedere sic rōcinari bois q̃ est ab aia nō pōt ꝑcedere aiaz rōnalē: sz opō elicita a pnꝰ fundamētali pōt ꝑcedere suppositū ꝓstitutū: sic coꝰ mortuū imutat sensum: qa vī ⁊ tāgit. ⁊ sic de alys. Si aūt ifūdat sibi aia: ista opatio ꝑcedit suppositū. Sic i ꝑposito actꝰ itelligēdi elicit ab eēntia vt a pnꝰ fundamētali: ⁊ iō pōt ꝑcedere suppositū. ¶ Ad 2m̄: ꝓcedo q̃ est idē actus intelligēdi: hīs trī duo oba ordinata. s. eēntiā vt pmariū obz: ⁊ vbū vt scōariū. prius ergo fm ordinē aliquē terminat ad eēntiā q̃ ad ꝑprietatē. Non regrit āt q̃ actus plupponat obm scōariū: sz nēcio pre exigat obm primariū. ¶ Ad 3m̄ ⁊ ad 4m̄ fil: qz q̃sti idē sunt: dī q̃ aliqd pōt videri ⁊ cognosci ituitue dato q̃ nō exīstat: sic in repītatiuo supeminēte: sic futura ꝓtingētia repītant q̃ nō sunt. De hoc als. Difficultas g̃ est: quō notitia q̃ cognoscit vbū est intuitiua. Si dicat q̃ est intuitiua essentie: nō vt vbi. ¶ Sz ꝛ diffi. est de cognitione vbi vt vbū est: q̃ vī intuitiua. ¶ Ad cuius euidentiā notādū. q̃ duo assignant ordinata ex pte obi: ⁊ duo ex pte opantis. Ex pte obi assignat eēntia: q̃ pmo terminat in p̄ signo: vt obm pm̄: assignat aūt in 2° signo ꝑprietas siue gnatio vt obm scōariū. Ex pte aūt opantis sunt alia duo. Primo est enim actus intelligēdi. 2° actus producēdi. ¶ Istis aūt suppositis pt sic declarari presuppositū: qñciq̃z duo ordīes ita se hīt q̃ vniformiter currunt: ⁊ pmū vnius est simul cū p̄ alterius: vī q̃ 2m̄ est simul cū 2°: sz ordo actus intelligendi ad ꝓductionem ex pte opantis: ⁊ ex pte obti ordo essentie ⁊ ꝑprietatis ita se hīt: vniformiter enī currere vīr: ⁊ pmū vnius est simul cū pmo alterius: vī q̃ 2m̄ erit simul cuz 2°: sz actꝰ intelligēdi ⁊ essentia: vt obm fil' sunt. g̃ scōm erit cū 2°. s. actus ꝓducēdi: ⁊ ipsemet filius in ratione obti erūt fil. ¶ Sz adhuc remanet difficultas: pūctus enim difficultatis in ista qōne non est. vtruz pater pūs intelligat essentiam q̃ producit filiū: sed est. Utruz pr̄ intelligat filiū: ⁊ preintelligens filiū ꝓducat ipsum.

¶ Dico q̃ pr̄ prius nō intelligit filiū q̃ ipsum ꝓducat: qz sic intelligeret prem añq̃ esset pr̄: qa p gnationē ꝓstituit pr̄: sed hīc concedo q̃ pr̄ prius origine filiū itelligit q̃ filius ꝓducat: qz pr̄ hz a se filium cognoscere: ⁊ iō cognitio filij inest pr̄i ordine originis anteq̃ filius

N

2. arti.

Loclo 4r formis di ē. de volūt

Obiciit 4r

O

Rñdet ꝓformiter dictis. c ꝑcedēte de c dine actioni ad suppositi

Que nēcio. p supponuntu operationi que non?

P

Verbū dīnū est obm scōariū itellꝰ dīn idē hz Sco 1. di. 2. ⁊ alib

Aliio pōt esse nō exītis: de q̃. s. in plo. q. 18. quere.

Dubiū notabile de notitia verbi diuini. A. l. vt vbuz est: quia videt intuitue.

Q

Ex pte obi. Essentia filiꝰ. Ex parte opantis. Actus intelligendi. Actꝰ producendi. Mariū.

Ecce qō ḋris sz ꝓsidera plā addendo. Et si nō pūs nā: pus ni origine intellꝰ ꝓducit a pīe filius.

A

pducat:qz solũ pducit ī z° signo originis: qz pducit ab alio ⁊ nõ a se:⁊ B est eē posteri°. ¶ Sz si dicat:tũc redit diffi.apparēter sic. Tu ponis q pr̃ pcedit vbũ p aliq signo:⁊ p illo signo nõ est vbũ:fz p illo signo cognitio prius est ituitiua ⁊ sic ipsa erit nõ exñtis. ¶ Dic ē itelligēdũ q duo gñia signoꝝ sũt. Quedã sũt pmanētia:⁊ q̃dã successiua. Successiua sic ē pius ⁊ posteri° in tpe:⁊ in istis est regla gñalis:cũ pius est posteri° nõ est. Permanētia aũt sunt sic prius ⁊ posteri° in ordine pfectionis vel situationis:sicut dicim° q sol est prior luna qa pfectior:sil'r saturnus est por sole:qz in situ prior ⁊ eminētior. Pria dñr successiua:qz nõ pmanet sil'. z° aũt dñr pmanētia:qz sil' pmanet ⁊ existũt. In istis aũt signis successiuis vltra B q qñ vnũ est:alterũ nõ est: hñt aliud q qñ vnũ est.s.prius:posteri° nec simpl'r:nec ꝓm qd est:nisi in po°. In alys aũt pmanētib° qñcunqz vnũ ē aliud simpl'r ē:fz tñ ꝓm qd nõ est:qz.s.nõ p eodē signo:sicut qñ cclũ empireũ ē:tũc firmamētũ est:fz nõ est p eodē signo pfectionis. Eodē mõ dico in ꝓposito: pr̃ pcedit filiũ p tali signo pmanēte:pius enī ⁊ posteri° origis sũt pmanētia:⁊ iõ qñcũqz pr̃ est:filiꝰ simpl'r est: ⁊ tñ nõ ē p illo signo qõ ē nõ eē ꝓm qd:filiũ enī eē p p̃ signo origis:nihil aliõ est q̃ filiũ eē a se. Filiũ ãt eē a se est filiũ nõ eē ab alio:⁊ sic eē filiũ ⁊ nõ eē filiũ. ¶ Tũc ad arg^m. qõ nõ est nõ pōt videri:pcedo qõ simpl'r non est nõ pt videri:filiꝰ nõ est qñ pr̃ est. Dico q ista est falsa.qa sp filiꝰ est qñ pr̃ est simpl'r:fz tñ non est p illo signo. ¶ Tu dices.B sufficit ad impediēdũ:qz si nõ ē p illo signo:p q̃ intelligit:tũc ipedict rõ notitie ituitiue. ¶ Dico q sufficit ad notitiã intuitiuã q obm habeat esse simpl'r qñ notitia est: sed non requiritur q bēat eē quo ad oēm ꝓditionē. ¶ Ex^m manifestũ:acꝰ itelligēdi q̃ albedo ituitiue cognoscit por est ordine nobilitatis ⁊ pfectiõis ipso obo.s.albedine: qz accñs spũale: illud ãt corporale. ¶ Ex B arguo sic tu:obz notitie intuitiue est p q̃cũqz signo notitia est:fz notitia ē pius pfectiõe q̃ tale obz:g̃ p illo por obm est:fz albedinē eē p illo signo p quo est itellectio:est cã eē eq̃ pfectã:sic itellectio est q̃ sunt ꝑdictoria. Hoc aũt nõ sequit ex B q notitia est por pfectione q̃ albedo:g̃ ex alio.s.q p q̃cũqz signo notitia est:obm est.ergo rc. ¶ Dico ergo q patrem esse priorem filio origine: est prem esse a se:⁊ filiũ nõ esse a se:fz g̃ sp qñ pr̃ est filiꝰ simpl'r est.⁊ B sufficit ad ituitiuã notitiã:tñ filiꝰ nõ est p quocũqz signo: p quo pr̃ ē:qz nõ est a se. ¶ Ad auctoritatē in pn° dico.q Aug.accipit memoriã fecũdã q̃ est pn^m verbi p po° intellectiua cũ obo aut spē intelligibili. Intelligentiaz aũt potentiam intellectiuam cum actu.

¶ Utrum pr̃ producat filiũ necessitate. Qõ. III.

D

Vtrum pr̃ pducat filium necessitate. Qz nõ:qz necessitas ⁊ tristitia ꝓsequũtur se ꝓm Apl'm z° ad Coz.9°.⁊ distinguunt ꝑ bñplacitũ. ¶ Contra Augu.ꝑ Maximianũ dic.q eo mõ q̃ pr̃ est de° genuit:sed necessario deus est.ergo rc. ¶ Dic primo videndum est:quid sit necessitas.z° de quesito.

Quantũ ad p^m qtuor sũt modi dicēdi. Qtidã enī dicit q necitas in deo nihil aliud ē nisi rõ dīne eēntie. Alij dicũt:q ē spāle attributũ qõ demõstrat de deo. Alij dicũt q nõ est spāle attributũ:fz idē cũ oib°. Alij dicũt q ē rõ ꝓuatiua.s.icõmutabilitatis. Istũ istoꝝ modoꝝ intelligere possum. Iõ arguo contra quēlibet. ¶ Primo ꝑ p^m sic. Qñcũqz aliqua sunt oino idē qdditatiue:qcqd cõpetit vni ⁊ alteri: ⁊ qcqd remouet ab vno ⁊ ab alio:fz rõ dīnitatis est icogñscibil' p nãm:rõ necessitatis est cognoscibilis p nãm:vt osten

sum est.g̃ rc. ¶ Contra z^m sic. Illud qõ cõpetit eēntie vt pscindit ab oib° attributis nõ est attributũ:fz eēn^a dīna ē necia: vt pscindit ab oib° attributus.g̃ rc. ¶ Similr.nullũ attributũ dr̃ de relone:necitas ãt dr̃ de proprietate siue relone.g̃ rc. ¶ Cõtra 3^m sic. Quecũqz sũt eiusdē rõnis formalis bñt eadē pdicata qdditatiua:fz sapiētia ī deo ⁊ ī creatura sũt eiusdē rõnis formal.g̃ rc. Sī g necitas ē oino idē ⁊ qdditatiue cũ sapiā dīna:eodē mõ cũ creata. ¶ Cõtra 4^m sic. Illa nõ sũt eadē: q̃rũ vnũ cõpetit alicui:cui aliõ repugnat:fz icõmutabilitas ⁊ necitas sũt bꝰ:qz icõmutabilitas ꝓuenit oib° obiectis scia:⁊ nõ necitas. ¶ Itē ꝓm phos mã ē necianecie pducte:⁊ tñ cõmutabiles. Itē ꝓm phos:itelligētie sunt necie:qz in dīnis sũt tres relones icõmutabiles:⁊ p ons in deo ita ⁊ necitas ē modus itrisec° dīne eēntie ⁊ oiuꝝ dīnorũ. ¶ Et pbo sic.qz illud dicit modũ itrinsecũ:qõ non variat rõnē foialē:necitas aũt ⁊ ꝓtingētia nõ variãt rationē foialē:sic nec finitas ⁊ ifinitas. Doc pz.nã creatura ⁊ tñ creature ī po^a obtiua ⁊ creature ī actu sũt eiusdē rõnis foial: tes. Sil'r lux lune ⁊ lux solis.sũt eiusdē rõnis foialis.tñ vna ꝓm phos ē necte eē:alia nõ:qz lux lune ꝓm eos ē deficiēs. ¶ Circa tñ ista sũt aliq dubia. ¶ Primũ est si necitas q̃ ē modus itrinsecus distinguit ab ifi^te añ actũ itell's nñ. ¶ Dico q ꝓm pn^a qb°ytor:opz dicē q sic:qz illõ necio distinguit ab alio qõ ex se vni repugnat:cui aliõ nõ repugnat. ¶ Cõtra ãt q ifi^tas repugnat relōi dīnis.necitas ãt nõ repugnat.g̃ rc. ¶ z^m dubiũ ē.si distinguit ab exñtia. ¶ Et hic dico q sic:qz accepta eadē maiore accipio minoꝝ ē:fz exñtia non repugnat creature:fz sibi cõicat:necitas ãt sibi repugt.g̃ rc. ¶ 3^m dub^m est.si distinguit ab eternitate. ¶ Dico eodē mõ q sic: qz eternitas ꝓm phos ⁊ theologos nõ repugt creature: sic motui:necitas ãt ei repugt. ¶ 4ª diffi.ē quo ī dīnis potest eē oino vna necitas:cũ sint ibi ples entitates relatiue:q̃rũ vna nõ est alia:⁊ q̃libꝫ p se nõ ē necia. ¶ Dico q sic nõ ponit ī dīnis nisi vna exñtia q̃ oia dīna foial'r existũt:ita nõ ponit nisi vnica necitas:q̃ oia dñr necaria:sic ī creaturis nõ ponit nisi vna q̃titas:q̃ mlta dñr q̃ta. ¶ Ex B pz q necitas distinguit a realitate:qz realitas ī dīnis multiplicat cũ sint ibi tres res:⁊ tñ ñ tres necitates:sic nec tres exñtie:fz tñ vnica. Ut tñ nõ obstãte illo qõ dcũ ē ad z^m dub^m:q necitas nihil aliud est q̃ exñtia p se:vt.s.oē illõ cui exñtia cõpetit p se: illud sit necte eē:⁊ cui p accñs:ꝓtingēs eē:qz illa de z° nõ sũt ĩsepabilia:illa ãt de p accñs sepabilia. ¶ Sz tũc qõ qdditas abstrahit ab exñtia: ¶ Dico q B ē vera in p mõ:aliq ãt qdditas determinat sibi exñtiã ī z° modo. ¶ Ad cui° itell'z ē sciēdũ q imaginamur 4^or gñia qdditatũ. Quedã enī sũt necte eē:sic oia dīna:qz ipsa est ea nõ eē. Quedã sunt necte nõ eē:sic chimera ⁊ oia entia phibita. Quedã sunt possia eē:qz eis non repugnat esse:sicut sunt omnia creabilia. Quedaz aũt sunt possia nõ esse:sicut oia entia creata:q̃ sunt annihilabilia.

Quantũ ad q̃stũ qõ est z^m declarãdum.p exclusitum. ¶ Circa q est sciendum.q est quadruplex necessitas. Una que opponit ꝓtingentie:⁊ de illa tractabitur. Alia est necessitas que vocatur violentia: ⁊ ista non est in diuinis. 3ª indigentie:etiam ista nõ est ibi. 4ª exigētie:⁊ ista ponit ibi bñ qz ex pfecta ⁊ abundãte fecũditate pr̃ coexigit filiũ. ¶ Quãtũ ad p̃mã de q̃ q̃rit pncipal'r:dico q̃tuor ꝓnes:sicut dixi in duab° pcedētibus qõnib°. ¶ Prima est:q pr̃ pducit filiũ necef/

E

Vide.8.di.3. ⁊ alibi.

Qz pp̃ietas dīna ē necte eē vel necia.

Incõmutabile ē in plus q̃ necte eē:q p̃ñ dera bene. Tãge B pla. Vide Sco.8. dis.1.q.vlti.⁊ vbi ibi notant 1.1.meta.1.⁊ in Aui.9.meta. Op̃. ppria. Necitas ē modus itrinsec°.

F

Tãge B istantiã ⁊ alia pla adde.n.ivi cõditio existẽtie ipsa necitas: dic p̃ñr: vt.j. habet. Dubiũ 4^a.

Infinitas ⁊ necitas ex nãra distinguũt. Exñtia ⁊ necessitas distinguunt q stati infra limitat ⁊ coarigit.

G

Eternitas ⁊ necessitas distinguuntur. Vbi vna exñtia sic vna necitas ī dīnis: ut tñ pōderabis omnia. Corrolarium Realitas ⁊ necessitas distinguuntur.

Exñtia ⁊ necessitas q̃liter idem.

H

Gñia qdditatui qcatuoꝝ.

1.arti.

Op̃.4ª alioꝝ de necessitate ī dīnis qd sit?

Impugnatio oium op̃.

Maxima.

2.arti.

Necitas 4^a. Vbi.5. meta. ⁊ alibi sepe ad propositum.

Lõcto 4^a vt q. pcedēt.b° ⁊ maxie ī.1.q

I

Dubiũ 4ᵗ.

Rñio aliorꝫ.

Rñio ppria

Qz psone dine fit eqliter neĉe eĉ ẕqre?

Lõtig ns opponit necessariomõ a se ꝯ ex se.

Stat ꝓncipalitas cũ eqlitate

K

Ca.17. 1.posteriorũ.

sitate añte:ꝯcomitãte:ꝛ nõ ꝓnte:nec eliciẽte. ¶ Sꝫ tñ hic sunt aliqua dubia. Primũ est ꝙ tũc filius nõ videt necesse eĉ sicut pz:cũ filiꝰ nõ sit neĉe eĉ a se:ꝯ ab alio. pz aũt a se.g̃ ẕc. ¶ Dico ꝙ iõ sunt eqlr necesse eĉ:quia ꝯstituunt p rnsones oppositas:sic dicũt gdã. ¶ Contra ga spiritussanctus est necesse eĉ:ꝛ tñ nõ ꝯstituit p relõ nẽ oppositã ꝯstituẽtẽ pẕem ꝛ filiũ ꝓducẽtes spũm sanctũ. ¶ Jõ dico.ꝙ iõ sunt eqlr neĉe eĉ:qz eãdẽ necitatẽ quã hꝫ pz cõicat filio:ꝛ pz ꝛ filiꝰ eãdẽ cõicãt spũisctõ. ¶ zᵐ dubiũ est ad ꝗ idẽ:qz illud qõ nõ est ex se necesse eĉ:ꝯ ab alio:vz eĉ ꝯtigẽs ex se:filiꝰ ẽ hõ. ¶ Dico ꝙ filiꝰ est ex se neĉe eĉ:ꝯ nõ tñ a se originalr:ꝛ lꝫ ꝯtingẽs ꝛ necũ sint immediate opposita:nõ tñ cũ determinatõe sꝫ a se vel ab alio:qz lꝫ pz nõ sit ꝯtingẽs ab alio:nõ tñ est neĉe eĉ ab alio. ¶ 3ᵐ est adhuc:qz qõ hꝫ necessitatẽ p modũ fontis vz esse magis necũ:pz est hõ. ¶ Dico ꝙ vbi eqlitas ꝓcedit:ꝓncipalitas nõ negat. Unũ Aug. 15.de tri.ꝓcessit ꝓncipalr spiritũsanctũ a pre.ꝓcedẽ:ga filiꝰ ꝗ hꝫ a pre. ¶ 4ᵐ ad ꝗ idẽ:qz pp qõ vnũqõqꝫ tale ꝛ illud magis. Filius est necius pp pẕem.g̃ ẕc. ¶ Dico ꝙ nõ tenet regula nisi vbi est causa ꝛ causatuꝫ in diuinis hec non sunt. Filius enĩ nõ est effectus pris. ¶ Contra.qz veritas ꝓmissarum ex parte obi nõ est cã ꝓnis: cũ oino sint idẽ realr:ꝛ tñ ibi iducit illa regula.pp ẕc. ¶ Dico ꝙ vbi adducit nõ est eadẽ cãlitas:sicut ꝗ est eadem necessitas:si enim totũ euidentie qõ est in ꝓmissis cõicaret ꝓnt:tũc ꝓncipia non essẽt euidẽtioꝛa ꝓne. hic autem tota necessitas cõicatur. ¶ Si queratur vlterius:qũo se hꝫ necessitas in ꝓductiõe vel in pre respectu ꝓductionis vbi. ¶ Dico ꝙ se hꝫ nõ eliciue: ꝯ sic ꝯditio eliciẽtis ꝛ ꝓduciẽtis:sic exñtia est ꝯditio pris:qz nõ ꝓduceret nisi existeret:sic necitas nõ est rõ agẽdi:ꝯ ꝯditio agẽtis ꝛ ẽt actionis. ¶ Ad auctoritatẽ in ꝓnꝰ dico ꝙ Apls logt de necessitate violentie.

Mora singularissime de veritate illiꝰ regule.propter qõ vnũqõqꝫ tale ẕc.

Questio.

Qualr necessitas intelli dꝫ in ꝓductione verbi.

L

¶ Utrum pz genuerit filiũ nã. Questio. IIII.

Lib.1.c.8.

Utrum pz genuerit filiũ nã. Qz nõ:qz generatio diuina est supra naturã:sic pz ꝙ Dyla.g̃ eiꝰ ꝓnᵐ nõ est natura. ¶ Contra.qz ꝓm Damã.in suis sententiis: gnõ est opus nãe.g̃ ẕc. ¶ Dic ꝓ videndum est quid est natura. zᵒ vtrũ gñatio sit ꝓprie nãlis.

1.arti. Ma 4ᵗ.

Quantum ad ꝓᵐ sciendũ:ꝙ Boetius de duabꝰ naturis ꝛ vna persona chũ accipit ꝛ distinguit nãꝫ 4ᵗ. Primo cõissime pro omni eo qõ intelligi pt. zᵃ pro illo qõ agere vl pati põt:ꝛ ista est magis ꝓpria. 3ᵃ acceptio est ꝓm ꝙ natura est ꝓncipium motus per se. 4ᵃ est:ꝙ natura est vnũqõqꝫ informãs specifica dũia. Sed magis artificiose inuestigando dicunt aliqui ꝙ natura est illud qõ põt esse principiũ natiuitatis:qz omne qõ nasci dr:ideo ꝓprie nasci dicitur: qz est a principio nãli:ꝛ hec vz acceptio Dyla.6.de tri.

Ma quid?

M

Infimum. Substantia.

¶ Ad cuius euidẽtiã sciẽdũ ꝙ quatuor sunt rationes formales:que a se inuicem abstrahunt. Prima ꝛ infima est ratio subẽa qua abstrahit ratio nature. Nam omnis suba est natura ꝛ non eꝯ.nam qualitas est natura:non tamen suba. zᵃ est rõ nature : a qua abstrahit ratio essentie:ꝛ continetur sub rõne essentie. 3ᵒ est rõ essentie. Nam omnis nã est essentia:sicut pz inductiue in omnibus:nõ tñ econuerso. Nam illud est essentia quod diffinitur:ꝛ ideo omnis spẽs cuiuscunqꝫ generis põt dici eẽntia:nõ tamen nã:qz multa sunt que nõ põt esse ꝓncipium ꝓductiuũ alicuius:sicut forte sunt respectus ꝛ mã:ꝛ talia. 4ᵃ est quidditas. Nam omnis essentia est quidditas:ꝛ nõ eꝯ.Ab omnibus enim ponuntur multe quidditates in diuinis : non tñ nisi vna essentia. Unũ essentia ꝛ quidditas non dñr cõmuniter

Natura. Essentia.

Quidditas supprimũ.

nature:eo qõ ab eis nihil nascitur. ¶ Ex hoc arguitur ꝙ nomen nature solum conueniat substantie ꝛ qualitati excepta quarta specie:que est precise respectus:quia vniuersaliter omne qõ est principium alicuius qõ dicitur natum põt dici nã. Ista aũt sunt hõ.ergo ẕc. ¶ Sꝫ hic instatur. Primo:qz cũ intellectus per se non sit natura: vt distinguitur contra essentias:ꝙ sic in deo eẽnt plures nature:quare in diuinis ꝓductio intellectiua dicitur naturalis. Nec valet dicere ꝙ ratione essentie: qz etiam essentia concurrit in alia que nõ dicitur nãl. ¶ Dico ꝙ naturalis ꝓductio non solũ est a natura: sed etiam a naturali eius perfectione:cuius est intellectus. ¶ Sed nunc stat dubium:ꝙ voluntas est ita nãlis perfectio sicut intellectus:quare ergo non dicit ita naturalis eius ꝓductio sicut intellectus. ¶ Dico ꝙ lꝫ volũtas in perficiendo sit eque nãlis sicut intellꝰ:nõ tamen in principiando:qz intellectus coincidit in modum essentie ꝯnaturalẽ. ¶ Aliud dubium est:qũo iste pfectiones subordinate.l.suba/mã/essentia/ quidditas põt esse in essentia:cum sit simpliciter simplex. ¶ Dico ꝙ lꝫ simpliciter simplex nullum quidditatiuũ superius admittat:bene tñ admittit tale ꝓdicatũ:sicut differẽtia subalternata dũiam subalterantẽ : sicut superius dictum est de ente. ¶ Tunc restat dubiũ:si ista q̃tuor in deo distinguunt formalr. ¶ Dico ꝙ sic:qz aliqd repugnat deitati inquãtũ substãtia:quod non inquantuꝫ natura:ꝛ aliquid inquantum natura:quod non inquantum essentia. Similiter repugnat ei aliquid inquantũ essentia:qõ nõ inquãtũ quidditas. vꝫ.ꝙ distinguitur in personis. Nam p quidditates relonuꝫ distinguunt diuine persone. ¶ Sed adhuc videtur remanere dubiuꝫ. vtrũ omne nãle posset dici nã. ¶ Dico ꝙ nãle in plus se hꝫ:qz in deo sunt plura nãlia:nõ tñ nisi vna nã;quia intellꝰ est nãlis:ꝯ ꝓcise nõ est nã:voluntas aũt sicut dicũ est:lꝫ sit perfectio simplr:nõ tñ dr nãlis inquantuꝫ est principiatiua alicuius:eo ꝙ non habet modũ naturalem:vnde eius principiatum non põt dici natum.

N

Qz.4 spẽs q̃ licatis sit respectus. Dubia notanda examinasino modo.

Quare ꝓductio filij ẽ nãlis: nõ ãt.l.l. Et q̃lr alr intellectꝰ:ꝛ alr volũtas sunt perfectio nãlis in diuinis.

A.l.gñalem.

O

Hic nõ scotisat. dic ergo ꝓnt põderando vel sequere si vis. In prolo.ꝛ alibi. Utpote inherere. Laste declarabis oia:ꝛ istãtiã põdera.

Naturale in plus est q̃ nã

P

Quantum ad zᵐ.l.vtrũ gnõ diuina posset dici naturalis. ¶ Dico ꝙ sicut naturale põt dici q̃tuor modis:ita opꝫ rñdere. Accipit enĩ nãle: vt distinguit ꝯ supernãle. ¶ Et isto mõ gñatio diuina nõ est nãlis:ꝯ supnãlis ꝓm Diony. ¶ Alio mõ accipit vt distinguit ꝯ violentũ. Et isto mõ est nãlis:qz nullus violẽtũ est perpetuũ. ¶ 3ᵒ mõ vt distinguit ꝯ artificiale:ꝛ isto mõ ẽt est nãlis:ga lꝫ vbum sit ars piis ꝓm Augu. nõ tñ ꝓducit p artez:qz ars nõ respicit eternũ:ꝯ factibile. ¶ 4ᵒ mõ vt distinguit ꝯ liberũ. Et isto mõ intelligitur qõ. ¶ Et dico ꝙ sic:qz sola ꝓductio spũssancti in diuinis dr libera:ꝯ Aug. Uerũ est ꝙ aliq volunt dicere:ꝙ ꝓductio spũssancti est eque nãlis sicut filij. ¶ Cõtra hoc est Aug. Nã ꝓm eũ filius procedit qũo natus:nõ qũo datus:ꝛ spũssanctus qũo datus:non qũo natus. ¶ Dyla.etiã dicit ꝙ nã est ꝓnᵐ gnãndi. Idco si spũssanctꝰ procederet p modũ nãe : spũssanctus esset vere gñatus. ¶ Ꝓ. Nã est ꝓnᵐ natiuitatis.g̃ si ꝓcederet p modũ nãe esset ꝛ diceret natus:ꝛ non est hoc tutum dicere:qz ad minꝰ vz esse ꝯ auctoritates sanctoꝝ. Jõ alij tenentes ꝙ sit nãlis ponũt cãm nãlitatis : quia ꝓductio filij est ꝓᵃ:sicut in nãlibus illa est nãlis q̃ ẽ pᵃ. Et qz dicere ꝓcedit spir are:dicere erit nãle. ¶ Cõtra ꝗ arguo 4ᵗ. ꝓ.qz creatio in creaturis est ꝓᵃ ꝓductio: ꝛ gnõ nõ est ꝓᵃ.g̃ creatio erit nãlis:ꝛ gñatio nõ erit naturalis. ¶ zᵒ actus impatus in potẽtia intellectiua dr nã:ꝛ gignt:cũ tñ ꝓsupponat actũ liberum voluntatis. ¶ 3ᵒ ꝓc.Oñciũqꝫ est aliquod suppositꝫ:qõ p idẽ ꝓnᵐ

2.arti. Ma 4ᵗ. 1.pclo. De diuinis nominibus. 2.pclo. 3.cc.t.c.10. 3.pclo. 6.tri.vlti.

4.pclo ꝛ ẽ ꝓncipialis. Op.q̃rũdã ꝯ ꝓductiõe.l.l. qre notaleo:ꝛ alios.

Q

5.tri.c.14. Abi.ꝯ.poll opposiũ. Op. altorum ꝯ nãlitate generationis in dinis.qre hõ. ꝛ notaleo. Vide Seo.13 di.ꝓmꝛ alibi. Impugnᵒ 4ᵗ. Sola ꝓprietas ꝓductionis ad ꝓductionẽ ꝓ arguit sufficiẽter ipsius naturalitatem.

A

Max.ma.

Ilio.4.met.t i li.piherme.

Notabile deducitur.

Rō ordīs p ductionū radicalis que t qualis?

B

Ā.l.infert.

Rdolo ppa. qre pductio ēti est nālis. Dubia notanda usq ad finem.

C

Maxima.

Nō optie ārē pductio,s,s.ē libera.

D

Tāge ḥ plura pōderādo.

Solo nōdūs sed pondera instinnam.

t eiusdē rōnis formalis producit duo suppōsita. pductiones sunt eiusdē rōnis formalis:sīc pducēs vnū filiū post aliū:ꝗ sic est in ꝓposito,p te,qz nō est dīia ex ꝑte ꝓncipij:g̃ erūt in dīnis due ꝓductiones eiusdē rōnis. ¶ 4° sic. Oēm negationē opz resoluē in affirmationē:qz ꝓpōnes affirmatiue sunt ꝑores ordine cēntia li negatiuis:t affirmatiōes negatiōib⁹:t ꝓtinēt cāz negatiōis:sīc bō nō est asinus resoluit in istas:bō est rōnalis:t asinus est irrōnalis. Sic relonē oz in absoluta resoluere.s.in fundamētū t terminū:qz ista sunt ꝑora. ¶ Ex⁰:quare illi sunt siles statim fit resolo ad absoluta:qz sūt albi.cū g̃ ꝑoritas t posteriozitas sint rōnes relatiue:opz eas resoluē in aliqd absolutū:t aliqd distinctū:co ꝙ relones disparantie sunt:nō ad ipsas ꝓductiōes:qz respect⁹ sūt.g̃ ad ipsa ꝑn⁰ ꝓductiua:g̃ opz dicere:ꝙ ꝓꝓ ꝑn⁰ ꝓductiua alia t alia:hec sit prior:t alia posterior:t hec sit nālis:t alia libera:qō est ꝓpositum. ¶ Alij dicūt.ꝙ ideo ꝓductio filij est nālis:qz ab vno: ꝗ ꝓductio ꝓpūssancti iō nō est nālis:qz a duob⁹. ¶ Sz ℣.vbicūqz ꝑn⁰ ꝓductiuū est eiusdē rōnis: pluralitas suppositoꝝ nō variat rōnē formalē.Ex⁰:calor existēs in duob⁹ suppositis ꝓduceret eodē mō:sīc trī in vno. ¶ P.Unitas t plalitas nō variāt rōnē formalē:sīc vn⁹ bō t multi boies sūt eiusdē rōnis formalis. ¶ Alij dicūt ꝙ iō ꝓductio filij est nālis:qz ipsa refert verbū in esse cognito ꝑ actū itelligēdi inter seipsum. ¶ Cōtra.ꝓpūssanctus ꝓducit in esse cognito ꝑ actū intelligēdi terminatū ad ipsum. ¶ P. Intell's dīnus cognoscit intra se ꝓtingentia post determinationē volūtatis dīne:t sic ꝓducit ea in esse cognito.Cōstat aūt ꝙ nō nālr: qz sic nēcio euenirēt. ¶ Iō dico.ꝙ iō ꝓductio verbi est nālis:qz a ꝑn⁰ nāli est.s.a memoria secūda q̃ ꝓtinet essentiā cū intellectu:quoꝝ vtrūqz ꝓncipiat nālr. ¶ Sz hic sunt difficul. Prima est cū ,ꝗm te,ēntia ꝓcurrat cū volūtate in ꝓductione ꝓpūssanctū:q̃ est libera:quō pōt eē ꝑn⁰ nāle:t si sic:quare nō ita bīt ꝓductio ꝓpūssancti oz eē nālis:Dico ꝙ modus agēdi determinat a cā ꝓticularis:ꝗ enī voluntas dīna ꝓcurrat ad actum ꝓgnationis creature t libere:trī ꝓgnatio oz nālis ꝓꝓ ꝑn⁰ determinatū. ¶ Aliter dico t melī⁹:qz qñcūqz duo ꝓncipia ꝓcurrunt ad aliqd ꝓducēdū:si vnū eoꝝ ꝓtingens est: tota ꝓductio sil t ꝓductū erit ꝓtingēs:sicut ex altera contingenti:t altera nēcia est ꝗ ꝓtingēs simplr.Silr in cōposito mā est incoꝝruptibilis:forma aūt est coꝝruptibilis:totū cōpositū est coꝝruptile. Nā sic est in oibus ꝙ tā ꝓductio q̃ ꝓductū semp seqt debiliozē ptē. Liberū aūt t nāle sic se bīt:ꝙ si mille nēcie cāe ꝓcurrat ad vnū effectū:t vna sit libera,totū ꝓductū erit liberum. Licet ego essentia in ꝓductione ꝓpūssancti ꝓcurrat: trī qz voluntas que ꝓcurrit est libera:hinc est ꝙ totum habet esse liberū. ¶ Sz tūc remanet dubiū:quō volūtas aducniens essentie facit ipsam ꝓncipiare libere: cū ipsa ex se sit ꝑn⁰ nāle.Dico ꝙ sicut in creatis aliqd qō ex se est ꝑn⁰ ꝓductiuū necessariū:pōt trī ꝓncipiare ꝓtingēter:ꝓꝓ aliud t aliud ꝑn⁰ ꝓtingēs cū eo ꝓcurrens:sic ꝑn⁰ necessariū t nāle cuiusmodi est ēntia:ꝓꝓ cōcursum ꝓncipij liberi cuiusmodi est voluntas:poterit ꝓncipiare libere. ¶ Sz aliud dubiū est.quare voluntas t intell's nō ꝓcurrūt ad aliqō ꝓncipiatū sīc duo ꝓticularia t sufficiētia:sicut qōlibet eoꝝ cum essentia. ¶ Dico ꝙ q̃uis cū ꝑn⁰ vl's ꝓticulare ꝓncipiū possit cōcurrere vel eōꝝ trī duo ꝑn⁰ ꝓticularia t sufficiētia:qōlibet in suo gñe nō pñt ꝓcurrere:sicut duo homines particulares nō pñt ꝓcurrere ad gñationē boīs:ꝗ sol t hō. Sed quare voluntas nō hz vnū ꝓncipiatū t itell's aliō t ēntia aliud? ¶ Dico ꝙ si qōlibet istorum esset ꝑn⁰ simplr:tunc bene esset dubium:sed dico ꝙ duo illorū coincidūt in idez ꝑn⁰:t facunt vnū ꝑn⁰.s.intellectus cū essentia:t voluntas cuz essentia:t in ꝓductionibus obtinis obm:sine po⁰ nō pōt aliqd ꝓducere.Et iō opz ꝗ potētiā ꝓcurrere. Nūc āt ille ꝓductiones dīne sunt obtinē:t iō ēntia nō pōt nisi cū potētys. ¶ Aliud dubiū quare verbū nr̄m est liberū:cū ꝓducat a po⁰ itellectiua cū obo.Dico ꝙ vbū nr̄m nūqz est liberū:nisi sit ꝓperatū a volūtate:t tūc fit liberum altero ꝑn⁰ ab illis duob⁹ cōcurrente. ¶ Aliō dubiū est.ꝙ si ꝓꝓ ꝓcursuz vni⁹ cāe libere totū ē libez:seqt ꝙ ꝓductio nulla erit in creatura:nisi libera:qz in oi effectu ꝓcurrit volūtas dīna:q̃ mere libere ꝑncipiat.Dico ꝙ ꝗ oēs effect⁹ nāles creaturaꝝ sint ꝗm qd necessarij:sunt trī ꝓtingentes simplr ꝓꝓ ꝓcursum voluntatis dīne ꝓtingēter cāntis. Eodē mō dico de libertate simplr:ꝗ effect⁹ ꝓticulares ī cōparatiōe ad cās ꝓticulares sint ꝓtingētes vl nāles: nō trī pñt eē mere nāles:qz ab aliq̃ cā libera ꝓcāntur. Et sic pz ꝙ nō est incōueniens ꝙ vnus t idē effect⁹ re⁰ vni⁹ cāe possit eē nālis:t re⁰ alterius possit esse liber. ¶ Sz tūc q̃rit quare ꝓpūssanctus nō pōt dici nālr ꝓductus re⁰ essentie:t libere re⁰ voluntatis. ¶ Dico ꝙ qz in creaturis duo ꝑn⁰ ꝓcurrūt simplr:hinc est ꝙ vtie actiones ꝓcurrūt simplr:tūc vna erit libera t altera naturalis.nec est repugnātia:t ꝑ ꝑns effectus vtrāqz denoiationē recipiet. In deo aūt qz illa ꝑn⁰ idētice sūt eadē.hinc est ꝙ eadē numero relo:t idē nūero respect⁹ ꝓductionis pōt fundari t fundat in eis:nō pōt aūt idē respectus vel eadē ꝓductio dici libera t nālis:qz ꝗdictio est. ¶ Alia diffi.quare intell's nō determinat eēntiā ad ꝓducēdū ꝑ modus intell's sicut volūtas. ¶ Dico ꝙ intell's vt distinguit ab eēntia solum habet modum nature sicut essentia. ¶ Ad auctozitatem in ꝓncipio pz per iam dicta. ¶ Distinctio. VII.

E

Producto duplex. Quare nēcio ēntia ꝓcurrit cū potētijs ꝓducēdo. Nā vbū nr̄z est liberū.vis

Qz queris vide ꝗ.

Cōtra phos. Vide Sco.8. di.p. ad finē t vbi ibi nōtū

F

Etiā i creaturis idē nālr t libere dicatur ꝓduci : nō.tñ i dīnis:t q̃re?

Hic queri solet ꝛc.

G

¶ Utrum in diuinis sit po⁰ gñandi. Questio. I.

Circa distōnē septimam. ¶ Quero vtrum in diuinis sit potentia generādi. Oz nō.qz Hylari⁹ 4° de trī. dicit ꝙ in gñatione verbi nō est intelligēda coherētia:ꝗ indifferētia. Nihil āt est in potētia ad seipsum:g̃ ibi erit coherētia. ¶ Sz ℣.ibidē 4° de trini.ꝙ ad ampliādā ptātē gñantis ponit vnigenitus coeq̃lis. ¶ Dic ꝑ videndum est quid sit potentia. ¶ 2° vtrum sit in diuinis.

Quantū ad primū quatuor sunt faciēda. ¶ Primo videndum est quid sit potētialitas. 2° quid sit potentia. 3° quid potentia generandi in patre.t 4° quid potentia generandi in filio. ¶ Quantum ad ꝑ⁰:quid sit potentialitas dicit Scotus:ꝙ est respectus fundamētalis vl aptitudinalis:non formalis. Respectus aūt qdam dicuntur formales vel actuales qui actualiter sunt in fundamento:t actualiter informant:t actualiter bīt terminum. ¶ Alij dicūtur aptitudinales:qñ fundamentum cōcipitur vt aptum natū recipere vel fundare relonem realem actualez. Oz aūt potentialitas sit respectus,pz:qz non pōt ꝓcipi nisi ad aliquid respectu cuius bīs illam potentialitatem dicatur potens.ꝙ aūt sit aptitudinalis vel fundamentalis non actualis,pz.quia est sine termino. Nam multa habent potentiam ad aliquid qō nō est actu. Nullus aūt est respectus actualis vel formalis nisi respectu alicuius quod est actu exrīs:sicut est respectus. ¶ Quantū ad 2ᵐ quid sit potentia. Dico ꝙ potentia est concre/

ꝑ⁰ art.

H

1.pars. Potētialitas qd? Vide sco. ꝗ.t i.q.9.metha.t i.q.colationū:t alibi sepe. Respect⁰ aliⁱ actual vel formalis aliⁱ aptitudinalis vl fūdamēlis t qd sit vtrqqz?

2.pars. Potētia qd?

I

3.pars. Potēcia generādi i parte quid.

4.pars. Po generandi in filio qd?

D.dupler.

K

Cōsidera istā tiā pōderādo Potētialitas piscidit ab absoluto ꝛ respectiuo q tū bñ examinabis. Veritas ꝛ bonitas sī respectus fūdamētales vel aptitudinales.

Aptitudines sunt passiones ꝛ nō rōes formales rēq quarū sunt.

L

Qualr i filio ē po generandi aliter q̄ i creaturis.

Memoria in pre ꝛ cē i filio sī po gnandi Op.aliorum.

Auere aureolum h. Impugnatio Dubium 2.

M

2° articulus.

1.conclusio.

ratis potētialitatis, aliqd.s.cōpositū ex fundamēto potētialitatis ꝛ ipa potētialitate. Uel pōt dici q potētia est illa nālis perfectio in qua fundat illa potētialitas. Nā sicut vnūqōq; dr pfectū a pfectione sibi ĩsistētē: sic q̄lz potētia dr potēs a potentialitate in ipsa fundata: sicut passio in subto. Nā ois nālis habitudo dr passio respectu subti apti nati: sicut risibilitas reⁿ hois. ¶ Quantū ad 3ᵐ. quid sit potentia generādi in patre. Dico q̄ est pfectio nālis in qua fundatur potētialitas ad generabile inquātum gñabile est: qr sicut generans inq̄tum tale referr̄ ad genitū. sic gñatiuū inq̄tum tale ad generabile. ¶ Quantū ad 4ᵐ. quid est potentia generādi in filio. Dico q̄ est illud i quo fundatur potentialitas ad generari passiue respectu generatiui. Nā cōiter dr q̄ relatiua per seinuicē diffiniuntur: ꝛ sic dicit Augᵒ. 15. de tri. ¶ Sed hic sunt aliqe diffi. Prima est quia iste respectus fundamētalis: aut est aliqd absolutum: aut respectiuū. ¶ Dico q̄ nō respectiuū qr sic eēt pcessus in ĩfinitū: qr ad illū respectū eēt aptitudo. Nec pōt dici q̄ sit absolutū: qr ille fuenit in eo qō abstrahit ab absoluto ꝛ respectiuo. s. in ente: vtpote veritas ꝛ bonitas q̄ nō dicūt nisi respectᵒ aptitudinales ad mouēdū intellectū ꝛ volūtatē. ¶ 2ª diffi. est. Si respectᵒ ille est idē cū fundamēto vel nō. Dico q̄ ille respectus est passio pfectionis fundantis ipm ꝛ competit ei in 2ᵒ modo dicendi p se: qr est eiᵒ nālis aptitudo. ois aūt nālis aptitudo siue ad accidens siue ad aliud qōcūq;/est per se passio illius cui cōpetit. Ūñ aptitudo ad rōcinari est p se passio hois: sicut aptitudo ad ridēdū. Ūñ hō non est hō: qa aptus natus ad rōcinari: nisi a posteriori: lz a pri iō est aptus natus rōcinari: qr est hō. ¶ 3ª diffi. est si opz ponere ex pte filij vel pducti poᵃᵐ gñandi. ¶ Dico q̄ sic. Nā sicut oī potētie actiue corrēspondet poᵃᵐ passiuā: ita oī potētie pductiue corrēspōdet potētia pducēdi passiue. s. pducibilitas. Nō est aūt ppie potētia passiua: sicut nos accipimus in creaturis: qa illa dicit imperfectionem: ꝛ talis nō est in diuinis: sicut ergo memoria in patre est potentia generatiua: ita essentia in filio pōt dici potētia gñabilis. ¶ 4.ª diffi. est. qd est hō potētia in pre ꝛ filio. ¶ Dico q̄ sicut memoria fecūda est potētia gñandi in pre: ita eēntia in filio est potētia gñandi passiue. ¶ Sz quātū ad pᵐ dicit vnᵒ doc. q̄ hō potētia in pre est ipsamet gñatio: qr pr quo gñat illo pōt gñare: lz gñatione gñat. ¶ Cōtra. qr ꝑm te posse deū gñare dicit infinitā pfectionē: lz gnō nō est infinita pfectio. ¶ 2°: qr ois pfectio ĩfinita est cōis pri ꝛ filio: lz gñatio actiua non. g. zd. ¶ Et iō dico sicut dixi. Ūñ hic sunt duo dubia. Primū est: qūo diuina eēntia pōt esse talis potētia gñandi: cū sit absolutissima ꝛ talis potentialitas sit respectus. Dico q̄ sicut calor dicit potētia calefactiua fundamētaliter: qr fūdat respectū aptitudinalē potētialitatis. Ita dīna essentia bz respectū istius potentialitatis fundamentalem ꝑm quem respectū forte dr cōicabilis. ¶ 2ᵐ dubiū est. qualr essentia dīna ex pte pducti pōt fundare ipsam potētialitatē. s. pducibilitatē qn ipsa sit producibilis. ¶ Dico q̄ ille respectus nō est natus denōiare nisi suppositū: sicut nā humana nō dr filiᵒ. sed fundamentū filiationis: qa fundat respectū filiatiōis. Nec potētia gñatiua in pre est pater: lz fundet respectum paternitatis.

Hunc 2° videndum est. si in diuinis sit potentia generandi. Et hic dico duas ꝓnes. Prima est de potentia vt se tenet ex parte producētis. 2ª vt se tenet ex parte producti. ¶ Prima pclo. q̄ in diuinis est potētia generādi vt qua pr pōt generare. Istam conclusionem pbo euidenter. ꝑmo supponēdo vnā regulam satis euidētē. s. q̄ omnis relo posterior est sito termino. Hanc probo sic. Oē diffinitus per aliquid necessario est posterius illo. hoc patet: qa omnis diffinitio vl est essentialis: ꝛ tunc diffinientia sunt genus ꝛ differētia, de quibus ꝓstat q̄ sūt ꝓora ꝑm nāz diffinito. Uel est p additamētū: ꝛ tūc est certū q̄ diffiniēs ipz. s. additamētū est prius diffinito: sicut pz de suba q̄ ponit vt additamētū in diffōne accītis: lz relo diffinit p terminū. g. est posterior eo. ¶ Ex ista regula suppositā ꝛ probata arguo sic. Hnō passiua i filio est relo. g. bz terminū in pre: lz terminus nō est nisi eēntia. g. eēntia erit q̄ reⁿ gnōnis. Nā illud qō terminat gnōnē passiuam est ppie quo/reⁿ eiᵒ. Probo aūt q̄ nihil in pre poterit terminare gnōnē passiuā nisi eēntia. vel aliqd eēntiale. s. ipsa memoria: qr in pre nō est nisi gnō actiua: ꝛ illa nō pōt eē terminus: qr est sil' nā cū gnōne passiua: terminᵒ aūt est ꝓor. Nec ēt pr. s. ipamet psona ꝓstituta pōt eē terminᵒ: qr relo est posterior termino: lz gnō passiua ē ꝓor pre ꝓstituto: qa est sil' nā cū gnōne actiua: q̄ est ꝓor nā ipso pre qr eius formale ꝑm ꝓstituiuū. Relinq̄t g. q̄ sit aliqd eēntiale: ꝛ nō est nisi memoria. ¶ 2° sic. In eēntialr ordinatis vbi est posterius, ibi est prius: lz quo ꝛ qō sunt essentialr ordinata: ꝛ quo est ꝓus: qa actio cōpetit per qto, ipsi qō. ¶ Ex hoc arguo sic. Uñcūq; aliquid cōpetit alicui per aliud: illud p qō cōpetit sibi est ꝓus: sed p quo, cōpetit ipi qō, q̄ agat: ergo illud q̄ agēs agit est ꝓus eēntialr. Cū ergo in diuinis sit qō agit/opz sibi dare potētiā gñandi quo: qa nihil aliud voco quo nisi potētiā gñandi. ¶ Sz hic ifstat 4ª. Et p̄ sic. Sicut se bz potētia itellectiua ad actū itelligēdi ꝛ itelligibile: ita vt se bīe potētia gñatiua ad actū generādi ꝛ generabile: lz itellectus nō respicit itelligibile nisi p actum itelligendi quē ꝓus respicit. g. nec potentia gñandi generabile nisi p actū gñandi: sed respectu actus gñandi nō ē quo: g. nec respectu gñabilis erit quo. ¶ 2° sic. Potētia visiua p̄ dr visiua respectu actus. g. a sil' potētia gñatiua ꝑmo dicetur potētia gñatiua reⁿ actᵒ gñandi. ¶ 3° sic. Unius est potentia/eius est actus: nā in eodem bñt esse: sī g. essentia vel memoria est potētia generādi eius postea erit actus generandi: ꝛ sic erit generans. ¶ 4° sic. Oē gñatiuū pōt fundare respectū gnōnis: lz pr nō pōt fundare respectū gñonis: iō non est gñatiuᵒ. Minor pz: qa sicut fundamētū ꝓsupponit a respectu: ita gnō ꝓsupponeret pre: ꝛ sic nō ꝓstituerer: qō est falsū. ¶ Ad ista. ¶ Ad pᵐ ꝓcessū maior: negat minor. Nā potētia itellectiua ꝓus respicit itelligibile q̄ actus itelligendi: inq̄tus itellectiua est: sicut calefactiua calefactibile. Actus aūt itelligendi nō est ꝑmo itelligibilis nisi p actū reflexū: nec cōparat potentia itellectiua ad actum itelligendi: vt ad itelligibile. Primo ergo respicit itelligibile anteq̄ respiciat actū itelligendi. Et sil'r dico de potentia gñatiua: q̄ ꝓus respicit generabile q̄ actum generandi. ¶ Sil'r dico ad 2ᵐ de potētia visiua. Nā ipa p̄ respicit visibile pcise: ꝛ nō actū vidēdi: qa ipse nō est visibilis. Ūñ dico q̄ potētia visiua inq̄tus visiua est precise respicit visibile. ¶ Sed 3. sicut risibilitas dr esse naturalis aptitudo ad actum ridēdi qui est in rideⁿte formaliter: ita generatiuitas ꝛ potentia gñatiua visiua: itellectiua: respectu suoꝝ actuū q̄ in eis recipiuntur formalr sunt nāles aptitudines. Respiciūt ergo suos actus ꝛ nō suos terminos. ¶ Ad hoc dico q̄ risibilitas inq̄tū talis nō est nisi potentia receptiua: non est aūt sic de istis alijs potentijs: quia plus dicūt q̄ receptiuū. Unde hec inq̄tū receptiue sunt posset ꝓcedi ꝓclo argumēti: quia non sunt nisi nāles aptitudines ad recipiendum tales actus. ¶ Ad 3ᵐ dico ꝛ

ꝓcedo

N

Regula.

Oē diffinitū est prius diffinito.

Ut.l. additus

O

Hnō passiua ē ꝓor pre ō q̄ alibi sepe bz.

Prius quo. Ubi posteriᵒ. Maxima.

Obijcit 4ª.

P

De somno ꝛ vigi.

Q

Potētia opiua ꝓus obiz q̄ suum actū respicit.

Alr itellectua e alr sensitiua potētia cōparat ad suū actū. Replica.

Cōsidera dīs exam addo ꝛ ple addēdo.

A

Hic additur quedā lfa in aliqbus oziginalib⁹: non tñ necessaria. De his relonib⁹. s. ⁊ alibi sepe habet.

cōcedo q̄ in essentia fundat̄ gñatio: non tñ denoiat sit̄ prius deductū als dictū fuit: ga q̄dā relones sunt q̄ nō denoiant nisi suppositū: nō aūt fundamētū. ¶ Ad 4ᵐ dico q̄ illō generatiuū qō nō ꝓstituit̄ in eē ꝑsonali per respectū gnōnis: illud īquā pōt bñ fundare: sed in ꝓposito nō est sic: ga pz ꝓstituit̄ per relonē. ¶ Sed posito q̄ potētia sit sic in deo ⁊ ipsa nō sit relo: tūc ipsa videt̄ esse aliqua pfectio: po⁹ aūt nō dicit aliqd per se vnum. ¶ Dico q̄ potētia accipit̄ vt supponit pro fundamento: ⁊ sic est vna: nō aūt vt supponit pro toto. ¶ Contra. multiplicato fundamēto multiplicat̄ po⁹. accipiēdo potentiā etiā vt tu dicis: sed fundamentū multiplicat̄ in pze: ga memoria fecunda cōtinet duo. s. essentiā ⁊ intellectū. ¶ Dico ergo ad hoc. q̄ qñ sūt duo ꝑn⁹ partialia nō totalia: quoꝝ vnū est idē idētice alteri: tūc vn⁹ respectus ꝓncipiationis pōt in eis fundare: ⁊ sic nō erit nisi vna actio ⁊ vna totalis potētia. ¶ 2ª ꝗ est. q̄ po⁹ gñandi passiue est in filio. Et hoc ꝓbo sic. Ois habitudo que est inter extrema ꝑsupponit ea: sed actiua gñatio est q̄dā habitudo que est in pze. ḡ opz q̄ in filio corrspondeat sibi terminus: nō pōt aūt esse gñatio passiua in filio: ga illa est simul nā cū ea. terminus aūt prius est nā relone. nec pōt esse filius: ga posterius est relone ⁊ gñatione passiua: ga ꝓstituit̄ per eā: ⁊ per ꝓñs est posterior gñatione actiua. Reliquit̄ ḡ q̄ sit essentia: terminⁿ aūt ḡ terminat vt quo gnōnē actiuā: illuz voco quo respectu gnōnis. ergo ⁊c. ¶ Scdo ga vbicūqz est posse gñari: ibi est po⁹ generandi: sed in filio est posse gñari: ergo ⁊ in filio est po⁹ gñandi. Maior pz: ga vbi est effectus formalis: ibi est forma cuius est effectus. posse aūt generari est effectus po⁹ gñandi. ḡ vbi est posse gñari ibi est po⁹ gñandi. ¶ Sed ꝗ primā ꝗnē arguit vnus doctor scilz Pe. ostēdens q̄ in diuinis non est po⁹ gnāndi que sit elicitiua actus generādi: ⁊ ex ꝗñti nō erit ibi potētia gnāndi. si enī nō est respectu actus: nec per ꝗñs respectu termini erit. Probat ḡ hoc añs 4ᵗ q̄ nō sit in deo qui nō est elicit⁹: nō est potētia elicitiua: ꝗz actus generandi in ꝓposito pñs nō est elicitus: cū pz hēat oia a se. ḡ ⁊c. ¶ 2° sic. Posse gñare: ⁊ posse eē pzez est idē: cū idē sit pñitas ⁊ gñatio: ꝗz po⁹ essendi pzez nō est elicitiua: ga tūc pz posset se ꝓducē: qō est absurdus. ¶ 3° sic. Primi suppositi ad suū cōstituiuū nō est elicitiua po⁹: ga tūc bñet potentiā ꝓducēdi seipm. ¶ 4° sic. Potentia gñatiua vel ꝓductiua nō recipit itra se actū suū: sed pz hz itra se formalr actū gñandi. ¶ Cōclusionez quā ꝓbāt iste rōnes reputo verissime demfatazz: ⁊ demōstrabilē cuicūqz catholico. s. q̄ ꝑsona pñs nihil pōt esse formalr qō sit elicitū. ꝗñs tñ qō vt iferre ex hoc. s. q̄ ga nō est po⁹ respectu actus nō est simplr po⁹ gñandi in diuinis. Hoc reputo falsuz. Et falsitatē eius ꝓbo per rōnes ꝓprias quas adducit ad añs. ¶ Primo sic. Ois po⁹ que est ad aliqd elicitū per ipsaz: ipsa est elicitiua: sed po⁹ pñs est ad aliqd elicitū. s. ad 2ᵐ suppositū qō est vere elicitū. ḡ ipsa est elicitiua: ⁊ per ꝗñs ve gñatiua. ¶ 2° sic. Si posse gñare est posse esse pzez. respcū cuiuscūqz erit pz: respectu eiusdē erit potēs gñare: sed ille est pz respectu suppositi eliciti. s. filij. ḡ hz potentiā elicitiuā. ¶ 3° sic. Omne suppositū aliud suppositū ꝓducēs hz potētiā elicitiuā respectu suppositi ꝓducti: ꝗz pz est ꝓducēs filiū. ergo ⁊c. ¶ 4° sic. Ois po⁹ gñatiua est elicitiua ei⁹ qō est ex se: sed vbū est ex pzez. ergo ⁊c. ¶ Sed dices. est ne potētia creandi potētia elicitiua. Dico q̄ non est sile de potētia creatiua ⁊ gñatiua: quia po⁹ creatiua nō est ad aliquē actū q̄ sit in deo formalr. potētia aūt gñatiua sic. Dico tñ q̄ potētia creatiua est vere elicitiua: q̄ ⁊. est ꝓductiua respectu creature. oē aūt ꝓductiuū: ⁊ silr oē causatū est elicitiuum. ¶ Sed adhuc est dubiū vtrū po⁹ gñatiua in creaturis est elicitiua act⁹ gñandi. Dico q̄ nō est elicitiua ipsius gñationis que est accñs eius cōe: cū nō ꝓducat̄ ab ea in gñe cāe efficiētis: sed solum in gñe cāe mālis causat̄: ga est accñs ei⁹ cōe. Hic aūt accipit̄ elicitio pro productione. hec aūt po⁹ solū recipit actū illū: ⁊ iterū po⁹ ꝓductiua inquātū talis nō est nisi respectu ꝓducti: ⁊ gñatiua respectu geniti. ¶ Cōfirmat̄ ga gñans nō dz gñationez gñare: sed genitū. Dico ḡ q̄ vbicūqz est po⁹ ꝓductiua īquātū talis ꝗ respicit ꝓductū. ¶ Cōtra scdaz ꝗnem instat̄ 4ᵗ. Prio sic. Quia ꝗz po⁹ actiua dicat pfectionē: po⁹ tñ passiua dicit impfectionē. ḡ nō est ponēda in filio. ¶ 2° sic. Creatura idcirco est po⁹ obtiua: ga creabilis. ergo eodē mō verbū erit in po⁹ obtiua: ga gñabile. ¶ 3° sic. Ois nālis aptitudo ꝑus cōcipit̄ suo actu: ꝗz vbum nō pōt ꝑus cōcipi sue gnōni cū sit ei⁹ ꝓstituiua in esse vbi. ¶ 4° sic. Sicut in gñatiuo fundatur gñatio actiua: ita in generabili fundat̄ generatio passiua: sed ipsa non pōt fundari in filio: ga ipsum constituit: ⁊ per ꝗñs est ꝓz eo: ergo filius non erit gñabilis. ¶ Ad ꝗᵐ istoꝝ dico q̄ ꝑprie accipiēdo po⁹ ꝓductiua nō est actiua nec sua corrñdēs ex pte ꝓducti est passiua. ꝓducti enī nō est pati: ⁊ ideo dico q̄ nullā impfectionē dicit. ¶ Ad 2ᵐ dico q̄ vbū nō est in po⁹: ga ex sua gdditate est ꝓstituū p ꝓductionē: ⁊ ita īcludit in rōne sua fozali gdditatiua actualē gnōnē: vt supra dictū est. nullum aūt tale pōt esse in po⁹ obtiua. Verūtñ pōt dici q̄ eēntia posset dici in po⁹: ⁊ in illo pozi ꝓ quo intelligit̄ non hze gnōnē passiuā: posset cōcedi: ꝗz tñ nō ꝓprie: ꝗz aūt qō est ꝓstituū p actualē ꝓductionē nullo mō pōt dici eē in po⁹ obiectiua. creatura autez pōt dici esse in po⁹ obiectiua: ga nō cōstituit̄ in esse per actualē ꝓductionē: ⁊ prius est producibilis q̄ ꝗ producat̄ tam nā q̄ tpe: ⁊ per hoc ad alia. ¶ Ad auctozitatē in ꝗn⁹ pater.

¶ Utrum potentia gñandi in diuinis dicat quid vl' ad aliquid.

Quēstio. II.

Vtrum potētia gñandi in diuinis dicat quid vl' ad aliquid. Q̄z ad aliquid: ga Aug. dicit q̄ illa que dicunt̄ ꝓprie ad seiuicē dīr. ¶ Cōtra. Vyla. ꝓpter perfectionē filij probat in infinitatē filij: ⁊ etiaz infinitatē in gñante: ꝗz potētia actiua gñatiua est ꝓpria ꝓ se pñs: ⁊ dicit pfectionē simplr. ergo ⁊c.

Hic sunt q̄tuor ꝓambula ꝑmittenda. Primū est: q̄ quid non dz accipi pro rōne formali quidditatiua: ga vt sic nō distinguit̄ ꝗ ad aliqd: ga relationes bñt verā rōnē formalē. Accipit̄ ḡ qd ⁊ ad aliquid pro absoluto ⁊ respectiuo. ¶ 2ᵐ ꝓambuliz est. q̄ oia que sunt in diuinis sunt qd vel ad aliqd. accipiendo denoiatiue: ꝗz accipiēdo qdditatiue nō est diuisio ꝓ īmediata: ga multa sunt in dīnis q̄ nō sūt qd nec ad aliqd: ꝗz abstrabūt ab vtroqz sic rō entitatis nō est quid qdditatiue: ga sic nō īcluderet̄ in reⁿ. nec ad aliqd qdditatiue: ga tūc nō īcluderet̄ in absoluto: eodez mō de veritate ⁊ bonitate. Silr sūt ibi plura ꝑ diuersa: ⁊ talia nō pñt qdditatiue dici qd. ga nihil est eis cōe. si enī dicerēt qd. rō qd eēt eis cōis: ⁊ sic in aliq̄ ꝓuenirēt. Dico tñ q̄ oē qō est in dīnis est qd vl ad aliqd ōnoiatiue: sic ois suba vel est corpea vel īcorpea denoiatiue qdditatiue tñ abstrabit ab vtroqz. ¶ 3ᵐ ꝓambulū est. q̄ alia est diuisio respect⁹ in actualē ⁊ potētialē: ⁊ alia in aptitudinalē ⁊ formalē. Naz in deo possunt esse respectus fundamentales: sicut potentia gñandi ⁊ spirādi: nō tñ respectus potētiales: ga diuina nō pñt eē in potētia ad

B

Hoc idē supra ⁊ alibi.

Scda pclo. Sicut potētia actiua in pze: ita passiua in filio gñandi: que tñ examinabis.

C

Obiciur 4ᵗ. Aureolus.

D

Applicat ad hoicm sua ꝓpria arma.

E

Obiciur 4ᵗ

F

Q̄z ꝓpe ab intra in diuinis nō fit actio ⁊ passio.

Q̄z vbū dīnū nō fit in potētia obtiua ⁊ q̄re. pōdera bñ

G

Preambula quadruplex. Quid ⁊ ad aliquid in dīnis q̄lr sumunt.

H

Esse. quid vel ad aliquid cōtingit duplr.

Pōdera hic plura mastica do.

I. D.

Differt gñatiua a creatiua potentia.

I illa q̃ nõ hũt:ga eis adueniẽtib⁹ mutarent. ¶ P. Respect⁹ aptitudinalis põt dici quodãmõ actualis:sic dicim⁹ q̃ potẽtia actualis gĩandi in deo est:ꝛ nõ formalis. ¶ Breuiter ergo istos respectus diffiniẽdo dico q̃ respect⁹ ille potẽtialis est qui denoiat fundamẽta que põt recipe respectum actualẽ ꝛ nõ recipe:sic albedo hꝫ respectũ potẽtialẽ ad aliã albedinem que non est:tũ si fiat alia albedo tũc p̃me albedini inerit respect⁹ actualis. Respectus aũt fundamẽtalis est qui denoiat extrema quibus inesset formalis respectus nisi esset aliqua repugnantia vt in deo infinitas:necessitas ꝛ talia. Ex^m de cãlitate dei ad extra.nã in deo nõ est nisi respectus fundamẽtalis:ꝛ nõ potentialis:ga actualẽ nõ põt recipere:ga sibi repugnat referri ad creaturã.videt mihi tũ q̃ vbi est potẽtialis:ibi est fũdamẽtalis:excepto qũ actualis inest:non tamẽ eꝫ. ¶ 4^m pambulus est q̃ ad aliqd tripl'r sumit.ꝫ pro respectu pcise:sic qũ dicimus p̃ẽm in gĩie relonis. Alio mõ pro fundamẽto:sicut qũ dicim⁹ q̃ pũ est in p̃dicamẽto sube. 3° mõ p ex vtroq̃ ꝯstituto:sic qũ dicim⁹ q̃ p̃nitas est pũ rõ referẽdi.relatiuũ est solũ illud qõ refert:ꝛ ista acceptio quãtũ ad ꝓpositũ est magis ꝓpria ei⁹ qõ dicimus ad aliquid.

L Cõclo 4^r. **Istis premissis** inducunt 4^or ꝓnes ptinẽtes ad ꝓpositũ. Pria est q̃ po^a generãdi nõ dicit purũ qd sicut essentia:rõ aurẽ est ga essentia semp cõcipit ad se.po^a aũt nõ põt cõcipi nisi ad aliud. ¶ z^a ꝓ est.q̃ po^a gnãndi nõ dicit puꝛ ad aliquid sic ꝓpetas:ga sic pꝫ ex itentione Dyla. 4° de tri. po^a gnãndi ĩcludit ĩfinitã pfectionẽ:qõ nõ põt cõuenire alicui pure relationi. ¶ 3^a ꝓ est.q̃ po^a gĩandi nõ dicit aliqd cõstitutũ ex absoluto ꝛ re^u formali:sic pſona. Cuius rõ est duplex.ꝫ ga tale cõstitutũ est qõ gĩat:po^a autẽ est solũ quo. z° ga p̃nitas est p̃^a relo foꝛalis q̃ cõstituit pſonã. ¶ 4^a ꝓ est.q̃ po^a dicit cõstitutũ ex qd.s. ex essentia vel memoria ꝛ re^u:nõ formali sꝫ fundamẽtali.s.ex potẽtialitate ꝛ fundamẽto:non tũ dico q̃ ꝓpe fit respectus potẽtialis:sed solũ fundamẽtalis:sic dicimus q̃ deus est cã creature. ¶ Sed hic occurrũt aliq̃ diffi. Pria est q̃ supposito q̃ illõ absolutũ:qõ dicit po^a sit memoria:cũ memoria duo in se ĩcludat.s.po^as ĩtellectiuã ꝛ essentiã:q̃re nõ dũr due po^e. ¶ Rño q̃ sic adueniens respect⁹ formalis nõ est nisi vnus nuõ.s.p̃nitas pp idẽticã idẽtitatẽ que est ĩter fũdamẽta:sic respectus aptitudinalis vl' fundamẽtalis q̃si pcedẽs nõ est nisi vn⁹ nuõ. ¶ z^a dif. vtrũ qd ꝛ ad aliqd dato q̃ qdditatiue nõ põt in vnã rõnẽ ꝯcurrere. vtrum denoiatiue possint.s.q̃ eadẽ rõ formalis possit dici denoiatiue absoluta ꝛ denoiatiue respectiua. Dico q̃ sic.naꝫ entitas vt abstrahit ab absoluto ꝛ respectiuo:fm istã rõnẽ formalẽ est in deo.oĩs talis rõ abstrahẽs quantũ est de se nihil est eoꝝ a qb⁹ abstrahit:sꝫ tũ diuisa p illa.cuꝫ vna illaꝝ est denoiatiue talis:cuꝫ alia denoiatiue talis. Ex^m suba fm se abstrahit a corpeo ꝛ ĩcorpeo:ꝛ diuidit p ea. tũ cũ corpeo dr denoiatiue corpea:ꝛ cuꝫ ĩcorpeo dicit denoiatiue ĩcorpea.entitas aũt fm illã rõnẽ precisam in deo est talis:q̃ ipsa vnica exrs dicit de dina eẽntia: ꝛ sic est absoluta:ꝛ de relone mõ supradicto ĩtelligẽdo ꝛ sic est respectiua. ¶ 3ª dif. est de supposito in pceden ti diffi. vtrũ viso q̃ eadẽ rõ denoiatiue possit esse quid ꝛ ad aliqd:vtrũ eadẽ ratio qdditatiue possit esse quid ꝛ ad aliqd:sic videt de pſona. Dico q̃ nõ.nã ex dispatis ꝛ oppositis nõ fit vna rõ foꝛalis:gd aũt ꝛ ad aliqd sunt rõnes formales opposite. Maioꝛ pꝫ:ga tũc illa rõ esset resolubilis. De pſona aũt dico q̃ nõ dicit vnã ꝛ eãdem rõnẽ formalẽ. ¶ 4ª diffi. est vtrũ rõ absoluti dicat vnã rõnẽ formalẽ precisaꝫ ꝛ distinctã ab oib⁹ aliis de gb⁹ dr in deo. Et eodẽ mõ q̃ro de rõne ad aliqd vl' respectiui p respectũ ad illa que sũt ibi respectiua. Dico q̃ in diuinis est rõ absoluti distincta ab oĩbus aliis que denoiatiue dũr absoluta p eã. Doc pꝫ z^r. ꝓ.ga idẽ intellis põt eẽ cert⁹ q̃ in deo est rõ absoluta vel absoluti:ꝛ dubitare vtrũ i^a sit finita vl' ĩfinita.q̃ nẽcio ipsa distinguit a gradu finitatis ꝛ infinitatis. z° illud qõ denoiat oĩa attributa nẽcio distinguit a quolꝫ attributo: sed absoluti rõ est hꝫ.q̃ ꝛc. Sil'r dico q̃ rõ respectiui est rõ precisa ꝛ distincta ab oĩbus respectibus de qb⁹ dr:ꝛ hoc pp easdẽ rõnes. Nã oĩbus relonib⁹ ꝫ cõe ẽ q̃ respectiue sunt:nõ p̃nt aũt illõ ĩcludere formal'r: quia sunt simpl'r simplices:q̃ opꝫ q̃ i eis sit aliq̃ rõ formal' p̃cisa a qua dũr respectiue rõnes:ꝛ ita sil'r de rõne absoluti. Nã q̃lꝫ relo est eque simpl'r simplex sicut essentia. ¶ Sꝫ hic ĩtelligẽdũ est q̃ aliqd dr absolutũ in diuinis m'tipl'r. Pria mõ qdditatiue sumẽdo:ꝛ isto mõ nõ est aliqd qõ dicat absolutũ in dĩnis nisi ipsa rõ formalis absoluti que qdditatiue est absoluta. z° mõ qdditatiue magis large:sic dictũ est sepe q̃ ens dr qdditatiue de diuina eẽntia:ꝛ isto mõ dr dina eẽntia qdditatiue absoluta. Rõ enĩ absoluti dr de ea eodẽ mõ:sic ens 3° mõ denoiatiue:ꝛ isto mõ rõ entis:vitatis ꝛ bonitatis:ꝛ oẽs rõnes trãscẽdẽtes q̃ diuidunt p absolutũ ꝛ respectiuũ tales in deo dũr ꝑnoiatiue absolute. 4° mõ idẽtice dr aliqd absolutũ:sic p̃nitas dina est aliqd qõ est absolutũ. Nã absolutũ dine eẽntie est idẽ ei ꝛ intimũ:sꝫ p̃nitas idẽtice est idẽ dine eẽntie.q̃ ꝛ absoluto:ꝛ ita erit absoluta. ¶ P. De q̃cũq̃ dr iferius ꝛ superius: sed eẽntia est q̃dãmõ iferi⁹ ad absolutũ.p̃dicat aũt de p̃nitate:ga p̃nitas est eẽntia.q̃ absolutũ qõ est superi⁹ p̃dicat de p̃nitate. Põt aũt addi 5° modus q̃ aliqd dr absolutũ ꝯstitutiue:sic pſona que fm Aug. de tri. dicit ad se:ga fundamẽtal'r ꝯstituit p aliqd absolutũ.s.per essentiã:est tũ simpl'r ad aliqd. ¶ Sil'r dico de ad aliquid q̃ põt accipi qdditatiue ꝓprie:sic illa respectiua. Aut qdditatiue mõ dicto:sicut p̃nitas est ad aliqd.aut denoiatiue:sic entitas que dr de relone dr denoiatiue. aut idẽtice:sic eẽntia dina. Aut ꝯstit^ue:sic pſona. ¶ Sꝫ q̃re relones nõ dũr ita ad se sic absoluta ad aliqd denoiatiue. Dico q̃ rõ hui⁹ põt eẽ q̃ relones fũdant sup absoluta.absoluta ãt nõ fundant sup relones:tũ nõ eẽt magnũ ĩcõueniẽs ꝯcedẽ q̃ p̃nitas est illõ qõ est ad se. ¶ Ad auctẽ in p̃n^o dico q̃ Aug. non negat potentiam.

¶ Utrum potentia gĩandi sit in filio. Qõ. III.

Trum po^a gnãndi sit in filio. Qꝫ nõ. ga Dyla. dic q̃ auctꝫ gĩandi est sacꝫ pãnũ qõ filio nõ cõicat. ¶ Cõtra ga ipse dicit. q̃ filio cõicat qcqd ptãtis ꝛ essentialitatis est in patre. ¶ Dic primo videndum est si potẽtia generandi est in filio.scõo dato q̃ sic.quare filius non potest generare.

Quantũ ad p̃^m dicũt aliq̃ q̃ dictio vr esse q̃ habeat po^as gĩandi ꝛ nõ gĩet vl' q̃ nõ posset gĩare. ¶ Sꝫ ꝑ ꝫ arguo 4^r. Pria sic. Quicqd pfectionis est in pre totũ est in filio. ꝫ pꝫ.ga aliqn pr eẽt pfectioꝛ filio:sed po^a gĩandi est ĩfinite pfectionis.p. bo.ga creatio vel po^a creatiua est ĩfinite perfectionis: multo magis ista. ¶ z° sic. Ubicũq̃ est subꝫ ibi est p. pria passio ip̃m ꝯcomitãs:sꝫ memoria est subm potentie gĩatiue:ꝛ ipsa est ei⁹ passio.cũ q̃ memoria sit foꝛal'r in filio:erit ibi nẽcio po^a gĩandi. ¶ 3° sic. Oĩs re^us fundamẽtalis q̃ est in pre est ꝛ ĩ filio:ga solũ p re^us foꝛales distinguunt:sꝫ po^a gĩandi est re^us fundamentalis:vt pꝫ ex supradictis.q̃ ipsa est ĩ filio. ¶ 4° sic. Oẽ qõ pcedit actualẽ gnõnẽ nẽcio ẽ in filio:sꝫ po^a gĩandi ẽ hꝫ.q̃ ꝛc.

¶ Dico

A.l. aptitudinalis.
A.l. formal'r actualiter.
Respect⁹ fundamẽtalis potẽtial' ꝛ actualis: qual'r distinguuntur ꝛ quid sunt?
Ad aliqd tripliciter.
Potẽtia generandi qd?
Diffi. 2^a.
De eodẽ denoiatiue:si ñ qdditatiue dicunt qd ꝛ ad aliquid.
Nota qõ q̃ria de entitate pſone diuine.
Impugn° 4^a

A

Pōt gnāndi pōt fumi 4r.

¶ Dico ḡ q̄ poa gnāndi est in filio:sic ꝓbāt ir rōnes.
¶ Intelligēdū tm q̄ poa gnāndi 4.r accipit. Prio mō
pro forma absoluta que est pnm gnāndi:sicut caliditas
dz pnm calefaciēdi. Scdo mō pro ipsa forma cū poten
tialitate accepta:que est respectus aptitudinalis:sic ca
lor cū rōne poc calefactiue. Tertio mō p ip̄ toto aggre
gato sil' cū oib9 que reqrunt ad agēdū:z isto mō dicit
poa pfecta qn̄ hz oia talia:sic approximationē z dispō
nē in subto amotionē ipedimentorū:z isto mō sepe di
cim9 q̄ sol nō hz poas in nocte illuminādi hemisperiū
nrm. Quarto mō p ipsa forma cū oib9 pdictis z vltra
cū suo actu cōiuncta:z sic flāma ignis habuit poas cō
burēdi chaldeos:non tm tres pueros in fornace:cū tm
re vtrozūqz bīet oia necia regsita ad actionē. Appli
cando ad ppositū dico.q̄ p mō accipiēdo poas ipsa est
in filio.nā ibi est memoria fecūda.ipa enī fm Aug.est
in q̄libet trīū psonarū:qa dicit pfectionē. ¶ Sil'r ex B
probo q̄ 2o mō poa gnāndi sit in filio:qa vbi subm ibi
passio:hz memoria est subm potētialitatis.q̄ potētiali
tas est in filio:z sic poa.3o mō nō iuenit i filio:qa vt est
in filio pintelligit bīe terminū adequatū.cui9opp̄m re
quirit ad rōnē poc 3oo dicte. 4oo nō est:qa si sic:tūc ge
neraret:qd sibi repugnat. ¶ Sed ꝗ B argt 4r. Primo
sic. Sicut nec in deo nec in creatura est aliqd ponēdū
frustra:ita nec i aliq̄ psona dīna:hz poa gnāndi vbicūqz
ponit z nō pōt exire in actū ipsa ponit frustra.sic autē
ponit in filio.q̄ poa gnāndi nō est in filio. ¶ Scdo sic.
Nulla p se passio pōt separi a suo subto:qa tūc scia eēt
de ꝓtingētib9:z pterea ipa sunt real' idē:hz actus gnātio
nis actualis est p se passio poc gnātiue.q̄ si ipsa est in fi
lio/nēcio gnātio erit. ¶ 3o sic. Impōle est eē trāsitū de
ꝗdictorio in ꝗdictoriū sine mutatione circa subm sic
trāsiēs:hz poa gnāndi in pte hz actū.in filio aūt nō hz.
q̄ trāsitus:z per ꝓns mutatio. ¶ 4o sic. Oñcūqz est ali
qua relo itrīsecus adueniēs alicui fūdamēto.vbicūqz
iuenit illud fundamētū/nēcio iuenit relo:hz memoria
est fundamētū relonis.f.pīnitatis:z iuenit in filio.q̄ z
pīnitas. ¶ Ad pm dico q̄ si ponerēt aliq̄ poa q̄ simpl'r
nō posset exire i actū:tūc illa eēt frustra:tm dato q̄ sim
pliciter posset trāsire in actū:nō tm in quocūqz vl' vbi
cūqz nō diceret frustra. Exēpluz.aīa sensitiua in hoīe
hz actū imaginādi:vt est in capite:in pede aūt non hz
actū illū:nec pp hoc dī frustra:z hz actū sentiēdi in car
ne z non in osse:q̄uis q̄ aīa sensitiua non debeat p̄uari
simpl'r sua pfectione ꝓprīa z opatione:nō tm opz q̄ in
quacūqz pte sit bēat eā:nec pp hoc est frustra:sic dico
in ppposito/dato q̄ gnātio nō sit ꝓuncta poc gnāndi in
filio:pp B ipsa non ponit frustra:qa simpl'r ipsa est in
filio hz actū gnāndi:hz nō in filio. ¶ Ad 2m dico q̄ al'r
nā est idē cū ꝓprietate īdiuiduali:z al'r cū ꝓpa passiōe
subm:qa subm est adequate idē ꝓprie passioni. Nulla
aūt nā cōicabilis pl'ibus īdiuiduis est adequate idem
cū ꝓprietate īdiuiduali:sic nā humana nō est adeq̄te
idē cū aliq̄ ꝓprietate īdiuiduali. Sed istud:hz sit verū:
nō tm videt sufficere:qa si eēt aliq̄ nā singularis q̄ eēt
idē cū ꝓprietate īdiuiduali:vbicūqz eēt ia nā īdiuidua
lis:ibi eēt ꝓpetas īdiuidualis:sic in ppposito:qa memo
ria est vna nuō.q̄ si pīnitas est eadē sibi:vbi iuenit me
moria ibi pīnitas:z sic eēt in filio. ¶ Dico q̄ q̄ hz subz
sp bēat passionē:nō tm cū reduplicatione vel determi
natione signi. Exm. hō est risibilis sp:sed determina ho
minē vel reduplica aliqd signū:tūc verū est dicē q̄ hō
accept9 sub illo signo nō est risibilis. B enī est va.hō qd
ditatine nō est risibilis. ¶ Ad ppositū dico q̄ essentia
vel memoria vbicūqz sit z in quocūqz sit:hz sp gnōnē
actiuā:z est ꝓuncta z est cū gnōne actiua:qa vbicūqz
hz poas:z p ꝓns actū:qa in ꝓpetuis nō dīnt esse z posse:
tm cū reduplicatione vel determinatione signi non est
icōueniēs dicē q̄ sit sine ea. Uñ memoria i filio est bn
cōiuncta gnōni:hz tm vt in filio pōt dici q̄ nō est ꝓiūcta
gnōni:qa nō est aliud dicere nisi q̄ memoria vt est ab
alio est a quo ali9:qd falsuz esset dicē. ¶ Ad 3m dico q̄
sicut supius fuit declatū:signa originis nō sūt successiū
ua:hz ꝓmanētia:ideo ibi nō opz eē trāsitū:qa transitus
nēcio dicit successionē quādā. ¶ Sed nō curādo nūc
de trāsitu remanet dnbiū quō itelligit q̄ eēntia hz p̄ua
tionē in filio illius qd hz in pte. Dico q̄ sic eadē poa vi
siua est in duob9 oculis:quorū vno clauso adhuc ia poa
visiua q̄ est in oculo clauso videt aliter eēt ꝗdictio:qa
in alio oclo apto ipa simpl'r videt.q̄ isto stāte quocūqz
alio posito nō pōt nō videre:tm ista est vera q̄ ipsa vt
est in oculo clauso nō videt:quātūcūqz in oculo clauso
nō bēat p̄uationē act9 videdi.sic si diceret in ppposito
q̄ eēntia que est in filio nō hz actū gnāndi eēt simpl'r
ꝗdictio:cū sit eadē in pte z filio: hz nō est ꝗdictio:q̄ hz
ipsa simpl'r bēat gnōnē:ipsa tm vt in filio sub ista redu
plicatione pōt dici nō bīe. ¶ Ad 4m de relone itrīseca
adueniēte.dico q̄ diuina essentia que est in tribus fun
dat actū gnāndi:hz nō vt in psona filij:sic/corp9 chrī in
celo est visibile:sil'r in sacro est visibile:qa idez est B z
ibi. Uerūtm vt in sacro nō est visibile:hz totā visibilita
tē bēat vtrobiqz. Ista q̄ est va.semp essentia hz actum
gnāndi. Ista aūt nō est ꝗdictoria ei9:eēntia vt in filio
nō hz actū gnāndi:sed ista simpl'r sine determinatiōe
accepta:dīna eēntia nō hz actum gnāndi:est ei ꝗdicto
ria:z sic illa semp est vera:ita illa semp est falsa: sic B.
hō est iustus.hō nō est iust9:qdditatiue:nō sūt ꝗdicto
ria:z iō ambe pnt esse vere vel false sil'. ¶ Sed B re
manet aliq̄ dubia. Primū est.si poa gnāndi passiua sit
in pte. Dico q̄ sic:hz qa nō hz supm aīa se:iō nō pōt gnā
ri. Nā sicut memoria fecunda est poa gnāndi actiue:z
ideo talis poa est in filio:qa ibi est memoria:sic eēntia
est poa passiua gnāndi:z qa est in pte: iō in eo est talis
poa. 2m dm est.si eēntia dīna est fūdamētū talis poc
gnāndi passiue:cū ipsa sit i pte:q̄re in eo nō est passiua
gnāndi gnātio:cū eque eēntia sit fundamētū actualis
gnōnis passiue:sic poc gnāndi. ¶ Dz q̄ sic vnū corpus
q̄ diuinā poas exns in diuersis locis hz hic vnū vbi qō
nō hz alibi:sic eēntia dīna per suā ifinitatē exns in tri
bus psonis:vnū respectū hz in vna psona quā nō hab5
in alia. ¶ Sz ꝗ ille respect9 nō est itrīsec9 adueniēs.f.
vbi.relo aūt dīna est itrīsecus adueniēs. ¶ Dico q̄ q̄
sicut vna albedo ad aliā albedinē triplici gne relonis
referr.f.idēitatē:sil'itudie eq̄litate:z ab istis vbicūqz
sit vel quocūqz vādat nō pōt fugere.sic eēntia diuina
hz istas relones.f.pīnitatis z filiationis:z sīles:nec ab
istis pōt fugere. Uerūtm sicut albedo vt est sub sil'itu
dine nō est sub equalitate:qa sicut sub sil'itudine esset
equalis:sic essentia dīna vt sub paternitate nō pōt esse
sub filiatione:hz ipa que est sub pīnitate sit simpl'r sub
filiatione. Sic dico q̄ q̄ respectus sunt inseparabiles
ab essentia simpl'r:tm vt accepta sub aliquo signo.f.vt
in pte vl' vt in filio nō est icōueniēs negare ab ea illos
respectus q̄ sibi ꝓueniūt simpl'r:sicut dictū fuit de poa
gnāndi passiua:z generatione superius.

Quantū ad scdm videndū est:q̄re filius ex quo
hz potēriā gnāndi actue nō pōt gnāre.
Et ad hoc assignant a diuersis 4or rōnes. Prīa sumit
ex dicto Aug.qui dicit q̄ iō nō gnat fili9:nō qa nō po
tuit:hz qa nō oportuit:inmoderata enī eēt dei gnātio:qa
si nepos ꝓnepotē nō gnet ipotēs diceret. ¶ Aly dicūt
q̄ idcirco repugnat filio:qa est sub opposita relatione

B

Et saluavit no sti vbiqz.

Objicitur 4r

C

Nā pōnit frustra z quādo nō vide h.

Uidet seo.45. z.49.di.4. z alibi sepe ad hoc.

Rōnō quā nō sequit z bene.

D

A.l. singulis

Rōnō ꝓprīa.

Nō semp passio vificat de subto z si semp inhit.

E

3o phy.t.c.32 Quis in filio sit mēoria generationi conuncta: nō tm vt sic sumpta.

Signa duplicia.

Dupm nōbile.

Qr tm memoria vel pō generandi vt in filio nō habet actū:nō tm recte dī priuari vl carere actu

F

Essentia fundat actum generandi absolute absqz determinatiōe.

De hoc in.4. distin.10.

D.duplex.

G

Pōt gnāndi passiua est in pte vt actiua in filio:qō ea este pondera.

Rōnō aliorū.

Rōnō ꝓpa. z valde pōderāda vbiqz.

H

Quis eēntia in quocūqz sit sub oi ꝓpetate:nō tm vt in q̄cūqz:vt p5.

2o articulus.

Quare filius nō pōt gnāre.

4r op. alioz. ꝗ Maximinū lib.3.c.7.

I Henricus.

que est passiua ḡnatio. Opposite autē notiones sūt incōpoles: ne forte idem ḡnaret seipsum. ¶ Alij dicunt q̄ ideo est: qa in supposito pīs tota virtus est exhausta in vnius filij productione: ꝛ ideo nō pōt in plures. ¶ Alij dicunt q̄ hoc ideo est: qa filius alius nō est generabilis: ideo nō pōt illū ḡnare. Nullus istoꝝ modorū apparet mihi ꝓueniens nec sufficiēs. Ideo arguo ꝗ oēs. ¶ Cōtra p̄m sic. In perpetuis nō differūt cē ꝛ posse. hoc pz. qa si esse nō esset posse: tūc ad aliquid essent in potētia qd nō esset: ꝛ sic essent mutabilia. si g̃ potuit: sicut tu ponis. sequit necio q̄ oportuit. Intentio ergo Aug. est ostendē q̄ filius nō caret aliqua ptāte simplr. ¶ Cōtra scōm. nā ꝗ opposite ozigines sunt incōpoles respectu suiipsius: nō respectu diuersoꝝ nō. Exēplū. in creaturis: ipole est q̄ idē sit pī respectu suiipsi⁹ ꝛ filij: sed pī sortis ꝛ filius plonis nō est ipole. Eodē mō dicā in ꝓposito q̄ ꝗ ipole sit q̄ filius ḡnet seipsuꝝ: nō pp B scilꝝ pp icōpolitatē pnitatis ꝛ filiationis nō tollit qn filius posset ḡnare nō se ꝗ aliuꝝ: ꝛ sic eēt pī ꝛ filius reꝰ diuersoꝝ. ¶ Cōtra 3ᵐ. ꝗ possit hīe bonū intellm: tamē arguo fm q̄ sonat vocabulū: poª q̄ quātūcūq̄ hz vnū ꝓductū nō est diminuta: ipsa nō est sic exhausta quin posset in aliū: talis est poª ḡnandi. g̃ ꝛc. ¶ Contra 4ᵐ. nulla poª est reꝰ ipolis: sed tu ponis poªꝰ in filio. g̃ erit aliqd respectu illius poª pole: sed nō nisi filiⁱ. ergo ꝛc. ¶ P. Nūq̄ est poª ꝓductiua reꝰ phibiti: ꝗ/p te, alius filius est ꝓhibitⁱ. g̃ respectu eius nō erit poª. Dico g̃ q̄ ideo filius nō pōt ḡnare: qa pī per eandē poªꝰ numero quā filiⁱ hz: ꝓhabet adequatū terminū. Uñ poª que hz adequatū terminū nō pōt in aliuꝝ: sed memoria in pīe ꝓintelligit hīe adequatū terminū mō illo quo phi posuerūt motū celi sic esse adequatū poª vel vtuti angeli mouētis. q̄ si poneret vna musca sup ozbem: iā angelus nō posset mouere celū pp iadequationē: ꝛ iª imaginatio fuit satis rōnabilis: supposito vno falso qō apud eos reputabat vez. s. q̄ virtus motiua angeli ozdinabat ad mouēdū ozbē. Si g̃ angelus potuisset plus habuisset excessuꝝ vtutis reꝰ mobilis. tūc g̃ illa virtus ꝗ illū gradū eēt frustra: qō fuisset eis magnū icōueniēs. Et ꝓterea in ꝓpetuis nō differūt esse ꝛ posse. si g̃ hz potentiā hz actū. Nō g̃ pōt vtus itelligētie in plus: qa hz terminū adeq̄tū. Eodez mō dico de memoria pīna q̄ hz terminū adequatū: iō nō pōt in aliū: qa tūc pm⁹ nō esset sibi adequat⁹. ¶ Sed ꝗ istud ꝗstat 4ʳ. Nā sol hz ꝓ termino adequato vnū radiū totalē: ꝛ tū hoc non obstāte ꝛ ipso radio stante pōt in aliū effectū. s. calozem intendere. 2° qa ignis igniens ferrū hz terminū adeq̄tū: ꝛ tū pōt aliud ignire. 3° vn⁹ hō portans vnū talētū adequatū sue vtuti: ꝗ actualr non posset plus portare: tū pōt aliud portare postea. 4° sic. deus pōt facē vnū corpus in diuersis locis: ꝛ tū quilz locus est adequatus locato. ¶ Ad ista. ¶ Ad pmū dico. q̄ istud est verum q̄ sol pōt aliū effectū causare ꝛ ꝓducere qa hz duo pncipia productiua. vnū. s. p qō ꝓducit radiū. aliud p qō ꝓducit calorē: ꝛ sic de aliis: si tū hīet vnū solū pn⁷ ꝓductiuū: ꝛ illud hīet terminū stantē ꝛ necīuꝝ nō posset aliud ꝓducere: sic est in ꝓposito. Nā in diuinis nō est nisi vnū pn⁷ vbi. s. vna memoria pfecta: ꝛ hz terminū adequatū: ꝛ semp stantē: ꝛ ideo nō pōt duo ꝓducere: ꝗ vnum tū. ¶ Ad scōm dico q̄ ignis hū habet terminum adequatum: ꝛ ideo si ḡnatio ignis geniti in ferro staret cū ferro ignito: nūq̄ primus ignis posset aliū generare: sed nō stat: qa nō depēdet ignis ab igne nisi in fieri: ꝛ nō in esse: ꝛ ideo postq̄ ignis positus est in esse: iam nō manet ḡnatio: ꝛ sic pmus ignis pōt aliū ḡnare: sed nō est sic in ꝓposito. nā ḡdiu stat ꝓductū ꝛ ꝓductio: ꝛ qa ꝓductū est necīum: ꝓductio est necia: iō non pōt in aliū terminū. ¶ Ad 3ᵐ dico q̄ si hō tāta necessitate portaret hoc talentū sibi pro nunc adequatū: quāta necessitate homo est homo: nūq̄ posset nisi hoc portare: nō aūt necio semp portat hoc talētū: ꝛ ideo potest post illud aliud portare. pī aūt tanta necessitate quāta est pī hūc filius ꝓducit: ꝛ ideo sicut sibi repugnat non esse pīem: ita sibi repugnat nō ꝓducere eundē filium. qui est terminus adequatus sue poª. ¶ Ad 4ᵐ dico. q̄ si locus dependeret a locato essentialr vel econuerso. ipole esset simplr q̄ per poªꝰ dei fieret idez corpus in diuersis locis: ꝗ qa vnū respicit aliud ꝓtingēter potest bñ. Sic g̃ pz euidēter q̄ stātibⁱ istis 4°ꝰ q̄ vbū sit a patre oziginalr. ꝛ q̄ nō sit nisi vnū pn⁷ totale: ꝛ q̄ stet eadē ḡnatio: ꝛ q̄ ipsa sit necia ḡnatio. Pz q̄ rō hz euidētia. ¶ Sed hic sūt aliq̄ dubia. Primū est: qa adhuc videt q̄ rō petat pn⁷: qa qñ dicis hz terminū adequatū. tūc quero aut itelligis itensiue aut extensiue. si extē siue petit pn⁷. si itensiue: nō hz ꝓpositū. ¶ Dico q̄ rō accipit intēsiue: qñcūq̄z enī aliq̄ poª hz ꝓductū adeq̄tum intensiue: ita q̄ nō pōt impfectius: ꝛ ḡnatio vl ꝓductio illius adeq̄ti est necia ꝛ semp stat: seqt q̄ iª poª nō possit in aliud. Ista enī tria sufficiūt ad B q̄ nō possit aliⁱ terminⁱ ꝓduci. ¶ 2ª dic. quō p negationē adeq̄tionis in termino vel negationē termini adequati pōt pī ḡnare filū infinite pfectionis. Dico q̄ adeq̄tio passiua est cā repugnātie: sicut rōnale in aīali est cā repugnantie ad irrōnale: sed negatio rōnalis facit aīal esse aptū ad recipiēdū irrōnale. Eodē modo dōm est in ꝓposito. ¶ 3ª dic. est. vtuꝝ ratio adducta possit habere efficaciā nulla posita priozitate inter pīem ꝛ filium. s. oziginis. Dico q̄ nō apparet qa simul essent pī ꝛ filius. stante ergo termino adequato memorie fecūde in filio: staret in pīe: ꝛ tunc fm idē signū repugnaret pī ḡnere: ꝛ filio silr. ¶ Ad Dyla. auctus accipit pro actu gnōnis: vel intelligit de poª 3° mō ꝛ 4° mō dicta.

K

Oplo ꝓpria. dicō. q. sequē te altino.

Qualr vnus filiⁱ est terminus adeq̄tus potētie ḡnatiue in diuinis. 2. cc. c. c. 71. ꝛ alibi.

L

Imaginatio phoꝝ ꝗ adeq̄tione ozbis ꝛ itelligētie mouentis.

Obiicitur 4ʳ

M

Cōsidera an sit vnū pn⁷: sed illimitatū tamen.

¶ Utrū in diuinis sint plures filij. Questio. IIII.

Utrum in diuinis sint plures filij. Oz sic. qa chīs est pmogenit⁹ aīē oēm creaturā fm Apl'm ad Col. si p. g̃ alij scōdario. ¶ Cōtra. Uidimⁱ enī gloriā eius quasi vnigeniti a pīe. g̃ ipse est solus.

Hic ꝗclusio est certa: tū a diuersis diuersimode declarat. Unde aliqui decl'ant eā sic. Plurificatio eiusdē rōnis nō pōt esse nisi p materiā: sed in diuinis nō est materia. ergo ibi nō pñt esse plures filij. ¶ Cōtra istā rōnē arguo 4ʳ. Prio qa ista ratio ꝓbat magis notū per minus notū: ꝛ sic petit. naꝝ oibus fidelibus notū est q̄ non est ibi nisi vnus filius. multi aūt negāt q̄ multitudo habet fieri per materiā. multitudo. s. eiusdē rōnis: imo quasi oibus est dubiuꝝ. 2° facit fallaciā accidentis: qa arguit sic. non pōt esse alius filius eiusdē rōnis cū isto. ergo nullus. pñtiā supponit manifestā: ꝛ solū ꝓbat añs: qa in diuinis non est mā. Aliqui enī ponerent aliū filiū esse cōstituū p filiationē alterius rōnis a p. ponerēt enī q̄ pmus ꝓducit p intellm. 2° per nām. 3° rō ista ꝓbat: si aliqd valz q̄ in diuinis nō est trinitas pſonaꝝ: qa rō formalis persone est cōis trib⁹ pſonis: ꝛ plificat: qō pz: qa sibi addit numerus: tūc arguo sicut tu. plurificatio eiusdē rōnis nō est nisi p mām: ꝗ in dīnis nō est mā. g̃ non pōt ibi esse plurificatio eiusdē rōnis: ꝛ per ꝓñs rō formalis pſone nō multiplicat in diuinis. qō nō est aliud nisi destruere trinitatē. 4° rō ista ꝓbat q̄ nō pñt eē plā suppositā in diuinis: nec nā immālis poterit cōicari pluribus. Et arguo sic. Multiplicatio eiusdē rōnis non est nisi per mām:

N

Resolo. q. Quamor sit iuncta q̄ ostēdunt vnitatez gnōnis in diuinis. Triplex o.

O

Mortuū sco. ꝗ Henricum posset eiuꝝ dici q̄ extensiue.

P

Cap. 1.

Joā. 1.

Loclo rōnis Triplex modus dicendi alio: uz. Thomas. Impug° 4ʳ.

Q

Mā non est pmū pncipiū multitudinis numeralis.

A Euasio

mãz:sed multitudo suppositoꝝ in dĩnis est eiusdẽ rõnis.g ꝛc. ¶ Si dicat q̃ supposita sunt alterius rõnis. ¶ Cõtra.q̃cũqꝫ ꝓuenium̃t in nã specifica:quãtũcũqꝫ in alijs distinguunt̃ sunt eiusdẽ rõnis ꝛ spẽi:ſz suppositа diuina sunt huiꝰ.g ꝛc. Maioꝛ pz.ga dẽa indiuidua lis nõ variat spẽm. ¶ Aliter aũt aliꝰ pbãt istã vitatez sic. Illa qdditas q̃ fm se abstrahit ab oĩ singlaritate ꝛ becceitate:tũ nõ põt plurificari:ſz filiatio in diuinis est hꝰ:ꝛ oĩa alia q̃ sũt ibi.g ꝛc. Ista rõ demonstrat si filiatio in diuinis nõ sit singularis ꝛ si a diuinis excluditur oĩs singularitas:ſz tũ nõ apparet mihi q̃ singularitas sit a diuinis auferẽda:ĩmo oĩmode attribuẽda. ¶ Jõ arguo 4. ꝓtra hoc.Prio sic.Oĩs quidditas que fm se abstrahit ab omni singularitate nõ põt plurificari:sed quidditas pſone in diuinis:ſic oĩs alia qdditas que est ibi abstrahit.g ipsa non põt plurificari:qõ falsum est. Si aũt dicas q̃ vna pſona distinguit̃ ab alia rõne ꝛ q̃ſi specie in rõne pſonalitatis. Ita dicã q̃ vnꝰ filius distinguit̃ ab alio qdditatiue etiã in rõne filiationis. 2° sic. Quicqd repugnat filiationi dĩne:ĩquãtũ filiatio est p̃cisa rõ formalis:repugnat oĩ filiationi:ſz plificari non repugnat oĩ filiationi.g sibi nõ repugnat ĩquãtuz filiatio:ſz ĩquãtũ hec filiatio est. 3° sic. Quicqd cõpetit filiationi ĩquãtũ filiatio:cõpetit oĩ filiationi:ſz p̃ te,ꝓstituere pſonã ꝓuenit sibi vt filiatio est fm suã qdditatẽ. q̃ oĩ filiationi ꝓuenit ꝓstituere filiũ:qõ ẽ icõuenies.nõ g̃ sibi ꝓuenit ĩquãtũ filiatio est:ſz ĩquantũ hec filiatio. 4° sic.Quicqd est in dĩnis est singlarissimũ:ga oĩa ibi sunt actualissima.singularitas aũt est actualitas vltiata:ꝛ iõ nõ itelligo q̃ filiatio in dĩnis non sit singularis. ¶ Aliꝰ volũt dicere.q̃ ga oẽ qõ est in diuinis est de se hocideo filiatio nõ põt plurificari.Sz ista rõ ꝑbaret q̃ pſona nõ posset plificari. 2° nullus ponit qn multa qdditatiua in diuinis plurificent̃.ſ.relones.cũ g̃ qõlz qõ est in diuinis sit in sua specie de se hoc poterũt stare distincte filiatiões:quaꝛ q̃lz erit de se hec. ¶ Apparet etiã mihi dubium q̃ oẽ qõ est in deo sit huiꝰ.

Ideo opz aliter dicẽ.Prio g̃ ꝑbo ꝓnẽ itentã.ſ.q̃ in diuinis nõ sit nisi vnicus filius. 2° assignabo cãm istiꝰ ꝓnis.Primũ ꝑbo sic.Quĩcũqꝫ aliqd de se nõ est determinatũ ad vnũ vniꝰ rõnis:ſpm nõ est determinatũ ad certũ numerũ idiuiduoꝝ illiꝰ rõnis:ſz quãtũ est ex se põt eẽ in infinitis.Si g̃ filiatio nõ sit determinata ad vnũ nuõ.tũc ipsa ex se nõ determinabit̃ siue nõ determinabit̃ sibi certũ numerũ:ꝛ per ꝓnis ipsa poterit quãtũ est ex se eẽ in ifinitis:ꝛ sic poterũt eẽ ifiniti filij:ſz qcqd est ibi pole est ibi nẽcio de facto.g ꝛc. Maioꝛ fuit declarata de 2ª qõne de vnitate dei.ꝰ est manifeste falsa.g ꝛc. ¶ Ista rõ ꝑbat q̃ ita ẽ de facto. ꝛ solũ a posteriori:sed sequit̃ videre cãz huiꝰ repugnãtie. Ratio ꝛ cã põt esse ista:que fuit in precedẽti qõne adducta.q̃ filiꝰ nõ põt gĩnare.Arguo sic. Ubicũqꝫ est vnicũ ꝑnm̃ bñis vna ꝓductionẽ sibi adequatazꝫ nẽciam ꝛ sp stãtẽ:ibi nõ põt eẽ nisi illa ꝓductio.Ista de se pz ꝛ fuit superius declarata.Sed in diuinis nõ est nisi vnicũ ꝑnm̃ gĩnandi.ſ.memoria fecũda:ꝛ istud ꝑnm̃ bz vnã productionẽ sibi adequatã ꝛ nẽciã ꝛ semp stãtẽ.g nõ poterit in aliã.Sed dices.poꝰ q̃ ipedit̃ pcise p̃ posteriꝰ quãtũ est ex se põt in aliud:ſz ꝑnm̃ illud solũ p̃ te,nõ põt in aliud:ga ꝓductio est adeq̃ta ꝛ nẽcia:ꝛ semp stans.hoc aũt est posterius ad ꝑnm̃.g ꝑnm̃ quantũ est ex se põt in aliud. Dico g̃ ad hoc:q̃ adequatio non est p̃cisa causa: nec gĩnatio semp stans:ſz p̃ istas deuenim̃ in aliã.ſ.in istã q̃ nõ est ꝑnm̃ in diuinis nisi reꝰ gnõnis istius p̃cise. habito aũt q̃ nõ est ꝑnm̃ nisi reꝰ istius gnõnis:sequit̃ q̃ nulla alia erit pole. Nã sic gĩnatio est nẽcia:ita ꝑnm̃ est nẽcium:ꝛ tãta nẽcitate q̃ta est nẽcium:tãta est ꝓnuctũ isti ꝓductioni:nec aliã respicit nisi illaz.Et sic ego non dicerẽ q̃ ꝑnm̃ q̃tũ eẽt ex se posset ĩ aliã:ſz si ex se posset dicerẽ q̃ aliã elicerẽt:ga eẽt in poꝰ.ꝛ p ꝓnis in actu:ga in ꝑpetuis nõ differũt ꝛc. ¶ Sed hic est vnũ dubiuz. ga forte dices.vez est q̃ ꝑnm̃ ꝓductiuũ determinatuz est ad vnũ.Dices etiã q̃ filiatio non põt plificari ꝛ ex hoc bñ segũt̃ q̃ nõ põt eẽ nisi vnicꝰ filiꝰ:tũ stat dubiuz. vñ ꝑ est q̃ filiatio determinat sibi vnũ idiuiduũ vniꝰ spẽi. ¶ Si dicas q̃ ga est de se hec.icidis in opionem tertiã reprobatã. ¶ Dico q̃ rõ q̃re nõ põt eẽ nisi vnica filiatio est rõ ĩtrinseca filiationis ꝛ specifica. ¶ Ad cuius cuidentiã sciẽdũ q̃ 4ᵒ modis põt sumi filiatio. Prio vt filiatio:ꝛ isto mõ dico q̃ nõ ꝓstituit:nec vt sic est icõicabilis:nec de se hec:ga filiatio ꝟz suã rõnẽ formalẽ est cõicabilis:ꝛ per ꝓnis ipsa ex sua rõne formali nõ est incõicabilis:nec de se est hec. 2° mõ põt accipi vt diuina:ꝛ isto modo dico etiã q̃ non est constitutiua persone:ga si vt dĩna esset cõstitutiua omne diuinum cõstitueret:ꝛ sic essentialia que sunt cõmunicabilia cõstitueret:qõ est contradictio.repugnãtiaz enim ĩcludit q̃ aliqd qõ est de se cõicabile det alteri formal'r eẽ ĩcõicabile.qõ aũt ꝓstituit pſona dat esse incõicabile. 3° mõ põt accipi filiatio vt hec:ꝛ sic ego dico q̃ ꝛz ipsa sit icõicabilis:tũ sub ista rõne nõ ꝓstituit.becceitas enim nõ est rõ cõstituẽdi.essentia enĩ dĩna sume est hec:ꝛ tũ nõ ꝓstituit:ga ꝛz cũ becceitate non stet cõicabilitas ad plura indiuidua:stat tũ cõicabilitas ad pla suppositа: sicut ponẽtes spirationẽ actiuã esse de se hãc.ponũt eã cõicari. Hec aũt cõicabilitas repugt̃ rõni sozali suppositi. ¶ Alio mõ põt accipi fm rõnẽ formalẽ specificaz q̃ est nob igta:ꝛ ꝟz illã rõnẽ ꝓstituit:ꝛ est incõicabilis. Et hec rõ est dĩ'ti. ¶ Ad aucte pz. ¶ Distin. VIII.

D Scõa pars.

Euasio notabilis scotica.

Finaliter scilicet ad Sco. de creatu.

Q̃ in diuinis sit singlaritas ſz caste declarabis.

Impugnᵒ 4ᵃ B

Tollit.q.

C Scotus. Solo patz ex dicꝰ Sco. pᵒ reportationũ di.31.ad finẽ Impugnᵒ 2ᵃ.

Põ ꝑpria.

1.pars. Rela scotica.

In diuinis ẽ vnicus filiꝰ ꝛ quare declar.

E

3.phy.vbi pᵒ Dubium.

Filiatio 4ᵃ. F

Posset dici q̃ hoꝝ,filiatio dĩna.est ô se ꝑ ꝛ icõicabilis. viõ Sco, 12.dis.4.q.2, soluẽdo q̃rũ ꝓincipale.

Contra nõ est infinita formaliter.dic ꝓnr. G

Adde ꝑ pla ex Sco.vt scis.

Hic queritur de veritate ꝛc.

¶ Utrum in diuinis possit esse distinctio. Qõ. I.

Circa octauã distinctionem quero. Utꝛ in diuinis possit esse distinctio.Oꝛ nõ.ga Dyla.8° de tri.dicẽ q̃ in diuinis nõ est intelligẽda coherẽtia: ſz idẽtia:ſz idẽtia ꝛ idẽtictio st idẽ.g ꝛc. ¶ Cõtra.Diony.de diuinis noĩbus dicit q̃ in diuinis est diuersitas ꝛ alteritas. ¶ Dic sunt quatuoꝝ videẽda per ordinẽ.Primuz est qd est distinctio. 2° quot modis capit̃ distictio. 3° q̃ũo inuestigari põt distinctio. 4° vtrũ in diuinis sit distinctio.

Quantũ ad ꝑm̃ sunt q̃tuoꝝ ꝓnes.Prima q̃ distinctio nõ est aliqd absolutũ ſz respectiuũ. ¶ Doc ꝑbo dupl'r.Prio sic.Illud qõ fm suã rationẽ formalẽ est ad aliqd est relo:sed distinctio est huiꝰ.nã oẽ distinctũ ab aliq̃ nẽcio est distinctũ. ¶ 2° sic. Quecũqꝫ opposita que pñt cideꝫ iesse fil' p cõparationẽ ad diuersa sunt respectiua:sed ideꝫ ꝛ diuersum sunt huiꝰ. põt enĩ aliqd eẽ idẽ.a.ꝛ distinctũ a.b.sicut aliquid dr magnũ per respectũ ad granũ ꝛ parũ p respectuz ad mõtẽ.g distinctio est nẽcio qd respectiuũ. ¶ 2ª ꝓ est. q̃ respect' quẽ dicit distinctio nõ est in gĩe:sed trãscẽdens.Ubi sciẽdũ q̃ sicut dicimus q̃ quedã est q̃litas trãscẽdẽs:ꝛ sic de multis alijs:ita dicimus q̃ aliqui respect' sunt trãscẽdẽtes:sicut sunt intẽtiones 2°:ꝛ huiꝰ. ¶ Hãc ꝓnẽ ꝑbo triplr.Prio sic.Quecũqꝫ cõueniunt enti anteq̃z descẽdat in decẽ gĩa nẽcio sunt trascendẽtia:ſz distinctio ꝓuenit enti ꝛ suis passionibus añq̃z descẽdat ĩ decẽ gĩa:ga.ſ.vnũ ꝛ ens distinguunt̃ a suis passionibus ꝛ vna ab alia:ꝛ sic distinctio ꝓintelligit̃ añq̃z descensus fiat.g ꝛc. ¶ 2° sic. Quicqd circuit oẽ genus

Hic Quãtũ ad ꝑm̃ sunt q̃tuoꝝ ꝓnes.Prima q̃ distinctio nõ est aliqd absolutũ ſz respectiuũ.

Lõcluſio 4ᵃ. Distictio qd?

Laſ.de quãtitate in ꝓnis.

Respectus 2ᵃ Cõsidera istã tiã de.2.intentionibus.

Maria scot.

I Tange instant am hic.

est trãscẽdẽs qa illud qõ est in aliquo determinato genere nõ põt oẽ genus circuire: sed distinctio circuit oẽ genus. nã in quotꝫ genere vna spẽs ab alia distinguit: ⁊ etiã in p̃dicamẽto relonis vna ab alia distiguit. g ⁊c.

Hoc argm̃ est formus.

¶ 3o sic. Nullũ exñs in determinato gẽe põt deo formaliter conuenire: sed distinctio conuenit deo formaliter. ergo distictio non est in aliquo determinato gẽe. Maior est manifesta: qa ꝗ deo repugnat. Minor pz.

Respectus itrinsecus ⁊ extrinsecus adueniens qs.

¶ 3a ꝗ est. Or respectus quẽ dicit distinctio est itrinsecus adueniẽs: sꝫ nõ extrinsecus. Ubi sciendũ qꝫ respectus ĩtrinsecꝰ adueniẽs est ille q oriẽ posito termino ⁊ fundamẽto in quacũqꝫ dispõne vel distãtia. Respectꝰ aũt extrĩsecus adueniẽs est q inascit aliquo altero adueniẽte: sicut posito igne ⁊ ligno nõ inascit actio nisi facta approximatione: ⁊ ex hoc pz ꝗ: qa posita rõne formali hoĩs: ⁊ posita rõne formali asini: nẽcio vna distinguit ab alia: ⁊ ꝗ vt posse pbari: qa ex qdditate hoĩs habita põt demõstratiue pbari qꝫ distiguit ab asino.

K Distinctio est respectus trãscẽdẽs itrinsecus adueniẽs disqparãtie.

¶ 4a ꝗ est. qꝫ respectus distinctionis est respectus disquiparantie. hoc probat sic: qa relo equiparãtie nũqꝫ hꝫ extrema nisi vnius rõnis, oĩs q relo que est iter extrema alterius ⁊ alterius rõnis nẽcio est relatio disquiparantie: sed distinctio est huiꝰ. ergo ⁊c. Maior est manifesta. Nã sicut iter extrema cadẽ inquantũ eadẽ nũqꝫ inascit nisi idẽ: ita iter alia inquantũ alia semp inascit aliud ⁊ aliud. Minor pz. Nã que sunt eiusdẽ rõnis inquãtũ eiusdẽ rõnis nõ distinguunt.

Obiicitur 4r

¶ Cõtra istas cõclusiones arguo 4r. Prio ꝗ primã sic. Oĩs relatio presupponit distinctionẽ extremoꝝ: sed distinctio nõ presupponit aliã distinctionẽ: qa sic ante distinctionẽ eẽt distinctio: ⁊ sic esset processus in infinitũ.

I

¶ Cõtra 2am arguo sic. Nullũ accidẽs est trãscendẽs: sed distinctio est accidẽs. ergo ⁊c. ¶ Maior pz. qa accĩs limitatur ad nouẽ gẽa. Minor pz. qa ego distinguor a te: te manente: sed te destructo nõ.

¶ Cõtra tertiã. Ad oẽm relationẽ sufficiunt fundamẽtũ ⁊ terminus: qa nullus respectus videt ab alio depẽdere: sed hoc cõuenit relonibus adueniẽtibus tã extrinsece qꝫ intrĩsece. g ex hoc qꝫ oriẽ positis terminis non sequit qꝫ sit relo itrinsece adueniẽs.

¶ Cõtra q̃rtã. Indiuidua eiusdẽ rõnis sunt distincta: sed nõ sunt distincta nisi distinctione. g distictio est iter ea q̃ sũt eiusdẽ rõnis formalis: sꝫ oĩs talis relo est equiparãtie. g distinctio erit relo equiparãtie.

Distictio fundamentalis ⁊ actualis.

¶ Ad p̃mã istoꝝ dico qꝫ oĩs relo p̃supponit distinctionẽ vel formalẽ vel fundamẽtalẽ. Uũ distinctio actualis adueniẽs ĩtellectui ⁊ volũtati vt hoĩ ⁊ asino presupponit in eis distinctionẽ fundamẽtalẽ tũ nõ actualẽ.

Relo duplex.

¶ Ad 2m dico qꝫ ꝗ aliqua distinctio sit actus: nõ tũ distinctio in cõi: imo abstrahit a suba ⁊ accñte: vt pz. qa ꝗ relo in cõi sit trãscẽdens: tũ põt esse aliqua que põt esse accĩs. s. illa q̃ est iter ens ⁊ cũ ⁊ eius passiones: sil'r dico de distinctione. Exm. Entitas in cõi est trãscẽdẽs tũ aliqua entitas est accĩs.

M Vide Sco. 1. di. 2. ⁊ alibi sepe ad hꝫ.

Respectꝰ extrinsecus adueniẽs ex plũ bus depẽdet qꝫ itrinsecus.

¶ Ad 3m dico qꝫ relo ĩtrinsecus adueniẽs nõ depẽdet nisi ex duabꝰ causis. s. ex fũdamẽto ⁊ termino: sꝫ relo extrĩsecus adueniẽs dependet ex fundamẽto ⁊ termino ⁊ ab alio aliqũ sic ab agẽte. nã positis duabꝰ albedinibꝰ sine aliquo agẽte ponit te vtute agẽtis mouẽtis corꝰ ad locũ: ex quo oriẽ vbi.

Inter eadem in quantus talia nõ cadit distinctio.

¶ Ad 4m dico qꝫ inter illa que sunt eiusdẽ rõnis vt sic nũqꝫ põt esse aliq̃ distinctio vel relo disquiparãtie: sꝫ distictio põt bñ esse iter aliq̃ q̃ sũt eiusdẽ spẽi: nõ ĩquãtũ eiusdẽ spẽi sũt: sꝫ ĩquãtũ aliq̃ icludũt q̃ nõ sunt eiusdẽ spẽi: sic Thomas ⁊ Petrꝰ icludũt aliq̃ in qbꝰ p̃cise distinguunt q̃ p̃cise accepta nõ sunt eiusdẽ spẽi. s. dẽias idiuiduales.

Dubium.

¶ Sꝫ hic est vnũ dubiũ. Utrũ dẽia ⁊ diuersitas sint eadẽ relo. Et vi qꝫ nõ: qa dẽia aliqꝰ attribuit a quibus diuersitas amouet: sic duobꝰ idiuiduis eiusdẽ spẽi. Dico qꝫ sũt idẽ respectus reales: qa q̃cunqꝫ relones fundant in eodẽ fundamẽto respectu eiusdẽ termini sunt eedẽ: sed idẽ est fundamẽtũ diuersitatis ⁊ dẽie. g ⁊c.

N Solutio.

¶ Dico tũ qꝫ cũ hoc etiaꝫ dicnt rõne fm qꝫ cõparant ad diuersa. nã respectus ille si cõparet precise ad terminũ ⁊ ad fundamẽtũ sic dr diuersitas: qa rationale ⁊ irrõnale que sunt dẽie vltime sunt diuerse. si aũt ille respectus cõparet ad illa que p fundamenta ⁊ terminos isti respectus dicnt: sic dr dẽia: sicut si respectus fundatus in rõnali ⁊ irrõnali cõparet ad hoiẽ ⁊ asinũ: sic dr dẽia nõ diuersitas ꝓpter ꝏuenientiã.

Dẽia ⁊ diuersitas cõuenũt ⁊ differunt.

Cõsidera cũ hic que dicũ.

Secundo

Scõs articꝰ.

O Modi vl' gradus distinctionuꝫ q ⁊ q̃tuꝫ vl scis quere alios vt scis põderãdo. Gradus distinctionũ q̃tuor. Distictio essentialis que? Distõ realꝰ q? Distinctio formalis que? Distictio modalis que?

Ordo distinctionum.

P

Secundo videdũ est quot sunt modi distinctionũ: qõ fuit scõm declarandus. ¶ Ad qõ dico qꝫ sunt q̃tuor gradus distictionuꝫ nõ fabricati ab intellectu sive ab aĩa. Prima est distinctio essentialis: eo mõ quo distiguit deus a creatura: ⁊ ista ꝓpe accipiendo: est qũ qdditas cũ sua exñtia est distincta ab alia quidditate cum sua exñtia. 2a est realis: eo modo quo est distictio iter patrẽ ⁊ filiũ. Unde distinctio realis est illa que est inter rẽ ⁊ rem. 3a est formalis ⁊ ista est inter qdditatẽ ⁊ quidditatẽ: sic dicimus qꝫ homo ⁊ asinus in poa obtiua distiguunt: ⁊ ista distictio ꝓpe est rõnum distinctarum. 4a est distinctio non qdditatis ⁊ quidditatis: sed quidditatis ⁊ modi intrinseci: sicut est inter qdditatẽ hoĩs ⁊ eius finitatẽ ⁊ quidditatẽ albedinis ⁊ eiꝰ remissionẽ ⁊ intensionẽ. Iste distinctiones sũt essentialr ordinate: qa maxima est essentialis: ⁊ lõ que essentialr distinguunt oĩbus alijs distinctionibꝰ distinguunt. 2a post essentialẽ maior est realis. Post illam est 3a. s. qdditatiua vel formalis. 4a est minor oĩbꝰ. s. qdditatis ⁊ modi intrinseci. Nam minor est distinctio vbi statur itra eadẽ rõnẽ specifica ⁊ formalẽ q̃ vbi est exitus. Nõ est aũt exitus a rõne formali p modũ eius: qa ad rõnẽ formalẽ ⁊ nõ ad aliã reducit: quia modus instat quadruplr. Primo sic. Nulla diuisio subalterna est bona: sed hec diuisio est subalterna. pbat. Quales ordinẽ habẽt subiecta talẽ bñt passiones: sed essentia ⁊ quidditas se hñt sic subalterna: qa oĩs essentia est qdditas ⁊ nõ ecõuerso. ergo distinctio essentialis est subalterna respectu quidditatiue: ita qꝫ oĩs essentialis est quidditatiua ⁊ non ecõuerso.

Obiicitur 4r

¶ 2o sic. Nõ sunt ponenda plura gẽa passionũ q̃ subtoꝝ: sed non ponunt nisi duo gẽa distinctoꝝ: qa oẽ qõ distinguit vl est qdditas vel modus qdditatis. g nõ erit nisi duplex genus distinctionũ. s. qdditates ⁊ modi itrinseci.

Q

¶ 3o ostẽdo qꝫ nõ sit ordo essentialis inter ista: qa 3a. s. formalis est maior scõa. pmo qa qcqd distinguit per prioꝝ magis distinguitur q̃ illud qõ distinguit per posterioꝝ: qa distinguit per ea que sunt de pmo modo ⁊ sic magis: sꝫ que distinguunt formalr distinguunt per prioꝝ: quia per diffinitiua: sed que realiter per posterioꝝ: quia p modum realitatis que est posterior quidditate. ergo distinctio formalis est maior q̃ distinctio realis.

¶ 4o sic. Omnis distictio vel est quidditatiua vel nõ quidditatiua: si qdditatiua ipsa excedit nõ qdditatiũ. oĩs ergo talis est maior nõ qdditatiua: sed cũ realis sit nõ qdditatiua ⁊ formalis qdditatiua seqũt qꝫ formalis est maior q̃ realis.

¶ Si dicas qꝫ nõ qdditatiua excedit qdditatiũ: cũ distinctio modi itrinseci sit nõ quidditatiua: sequit qꝫ ipsa erit maior qdditatiua: cuius oppositũ dicebat.

Qualiter sterius cõdiuidi põt ⁊ cõparari ad superi.

¶ Ad p̃m dico qꝫ licet facẽ cõparationẽ iferioris ad superius fm illud qõ addit iferiꝰ supra supius. fm enim hꝫ p̃scindit iferiꝰ a supiori. cũ g essentia addat aliqd

A aliqd supra qdditatē: ⁊ per ꝓ̃ns distinctio essentialis supra distinctionē qdditatiuā: ꝓ̃m illud qō addit pōt fieri aliq̃ cōparatio: sic hō penes illō qō addit ad aīal poterit comparari ad aīal: sic distinctio ad distinctionez.

¶ Ad 2ᵐ dico q̃ iᵃ diuisio q̃ ficret p qdditates ⁊ modos esset formalior: ⁊ tūc opꝰ aliō mēbrū diuidi sic dicēdo. Oīs distinctio aut est qdditatiua aut modi itrinseci. si qdditatiua aut eēntialis aut realis: ⁊ sic de alijs: ꝓ̃m istū modū in diuidendo sic posuit pp difficultates amouēdas. magis enī sic explicant modi distictionis q̃ alio mō ⁊ magis declarant. ¶ Ad 3ᵐ dico q̃ principalior est illa que fit p ꝑora q̃ est illa q̃ p posteriora ⁊ quasi p accñs. Illa aūt q̃ est p ꝑora est p se: sed nō fegē q̃ sit maior si est ꝑncipalior. Maiozitas enī distinctionis ⁊ minozitas est pp maiorē distātiā ⁊ minorē. Distātia aūt maior est iter iᵃ q̃ eēntialr distinguunt: ⁊ etiam realr q̃ iter illa que distinguunt qdditatiue solū. sunt enī magis sepabilia. ¶ Ad 4ᵐ ꝓcedo q̃ qdditatiua iter oēs est pᵒ ꝑncipalior: nō tñ sequit ex hoc q̃ sit maior. ¶ Sed hic remanet dubiū vnū: si oīa realr distincta sint formalr distincta. ¶ Ad qō itelligēdū sciendū est q̃ q̃dā distinguunt formalr ⁊ realr: sic hō ⁊ asinus in actuali exñtia distinguunt formalr p suas rōnes qdditatiuas ⁊ realr p diuersas existētias ⁊ realitates reales. Quedā enī sunt que distinguunt formalr tñ: sicut homo in poᵃ ⁊ asinus in poᵃ. Pō enī in poᵃ est hō: ga sibi ꝓuenit diffō hois. sil'r de asino. hic aūt est vna regla gñalis de istis que sic formalr distinguunt: q̃ ex rōnibus eoꝝ formalibᵒ pōt ꝓbari demōstratiue per cozū diffōnes q̃ distinguunt. Cū q̃ hō in poᵃ habeat diffōnē hois: ⁊ sil'r asinus: ga acᵗᵒ ⁊ poᵃ formalē rōnē nō variat. sequit q̃ in poᵃ adhuc formalr distinguunt. Ista autē realr nō distinguunt: ga in poᵃ nullā realitatē hñt. Alia autē sunt que distinguunt realr ⁊ nō formalr: sicut idiuidua eiusdem speciei. si enī formalr distinguerent distinguerent qdditatiue. Quidditas āt nō est alia ⁊ alia iter idiuidua eiusdem spēi. Alia sunt que nec realr nec formalr distinguunt: sicut qdditas ⁊ modus qdditatis. Finitas enī ⁊ infinitas becceitas ⁊ exñtia vel realitas. ista enī nullā quidditatē dicūt. ergo ⁊c.

Sufficientia notabilia.

Distinctio ꝑncipalior ⁊ maior.

Vide seo. q. 2 quoli. ⁊ alibi vt scis.

B

Duᵐ nōbile. Vdē. j. q. 5. ad finem.

Quedā distinguūt formalr ⁊ realr: quedaz formalr tñ: q̃dā realr tñ: q̃dā vo nec sic nec sic.

Regula.

Ecce qō q̃ris sz ꝓlidera bñ

C

3ᵒ articulus.

Modi inuestigandi distinctiones.

Modi inuestigandi distinctionē formalem sunt quatuor.

D

Maria. ⁊ sic vbiqz nōbis i sillib' ⁊ si amplius pp brcitatē omittā notare.

Tertio videdū est q̃uo iste distinctiones pñt inuestigari: ⁊ circa ꝗ̃ sunt 4ᵒ faciēda. Primū est oñdere modū iuestigādi distōnē formalē. Et q̃tuz ad hoc dico q̃ 4ᵒ sunt modi euidēres p quos iuestigatur formalis siue qdditatiua distinctio. Prima est via diffōnis. 2ª via diuisionis. 3ª via descriptionis. ⁊ 4ª via demōstrationis: ⁊ de qualz istaꝝ dōm est in speciali.

¶ Pzio sic. Qñcunqz aliq̃ sic se hñt q̃ aliqd ponit in diffōne vniᵒ ⁊ nō alterius illa differūt formalr: que enī diffinitiue dzīt qdditatiue differūt ⁊ formalr: sz talia quoꝝ vnū nō recipit aliō in sua diffōne sic se hñt. s. q̃ dzīt diffinitiue. q̃ qdditatiue ⁊ formalr. ¶ 2ᵒ p viam diuisionis. Qñcūqz aliqd diuidit per dzias oppositas qcqd cadit sub vno diuidētiū dzīt formalr a q̃cūqz cadente sub alio: ga cadūt sub mēbris opᵗᵒ. Nā ex diuidente ⁊ diuiso ꝓstituit illud qō hz qdditatē. Lz q̃ diuisum vtriqz ꝓtento sub eo ꝓueniat qdditatiue: tñ ipsle est q̃ vnū diuidentiū coincidat cū alio ad ꝓstituēdus tertiū. ¶ 3ᵒ p viā descriptionis sic. Quozūcūqz descriptiones sunt diuerse eoꝝ diffōnes sunt diuerse. Dnc pbo. ga q̃cūqz hñt eādē diffōnē habent idez genus. Hpz: ⁊ p ꝓ̃ns eādē passionē vel aptitudinē ꝓsitē ipsaz: ga ex diffōne passio siue aptitudo demōstrat: sed descriptio ꝓstat ex gñe ⁊ passione siue aptitudine. q̃ q̃rūcūqz descriptiones sunt diuerse eoꝝ diffōnes sunt diuerse. ¶ 4ᵒ per viā demōstrationis sic. Qñ aliqō est demōstrabile pp qō de vno ⁊ nō de altero illa de qbus alia ⁊ alia demonstrant hñt aliā ⁊ aliā diffōnē: ga cū diffō sit medii: si oīno eādē diffōnē hzent: oīno eadē passio per eā demōstrarē. si q̃ demōstrat alia ⁊ alia passio nēcio hñt aliā ⁊ aliā diffōnē: ⁊ p ꝓ̃ns fozalr distinguūt. Istis 4ᵒ vys satis euidentibᵒ addit vna satis pegrina: sz tñ nēcia. s. via reduplicationis: ⁊ hec deducit sic. Qñcunqz aliqd ꝓuenit alicui iquātū tale qō nō ꝓuenit altern nēcio illa formalr distinguunt: ga reduplicatio cadit sup rōnez formalē. si q̃ est eadē rō formalis nēcio idē ꝑdicatū ꝑdicabit apposita eadē reduplicatione. ¶ Exemplū. si boī iquātū hō ꝓuenit ridere ⁊ lapidi iquātum lapis est nō: nēcio hō formalr a lapide distinguit: ga vato q̃ nō: tūc vtriqz sub eadē rōne ꝓueniret. ¶ 2ᵒ videdum est q̃uo possit realis distictio iuestigari: ⁊ dico ꝗ̃ sil'r q̃ 4ᵒ inuestigat. p pviā oziginis: ⁊ ꝗ̃ mō iuestigat Aug. p de trini. distinctionē personarū: per hoc q̃ nihil gignit se: opꝰ q̃ q̃ gignēs sit realr distictū a genito. vbicūqz enī est hoc ab hoc: ibi est realis distictio. 2ª via est via generationis. Qñcūqz aliq̃ res pōt gñari: alia nō genita: illa nēcio distinguunt realr: isto mō ꝓbat q̃ mā ⁊ forma distinguunt realr: ga forma generat mā exñte ingñabili ⁊ incozruptibili. 3ᵒ per viā cozruptionis: quia qñcūqz vnū nō cozrūpit alio cozrupto iter illa est realis distinctio. Isto mō iuestigat q̃ relo distiguit a fundamēto: ga fundamētū manet relone cozrupta. 4ᵒ p viā separatōis: ga quecūqz separa pñt manere illa distinguunt realr. Isto enīz mō ꝓbant accñtia distinguū in altari a subto ⁊ aīa a corpe: ga vnuz ab alio separatur.

¶ Qztū ad distinctionē modi itrinseci. Sciēdū q̃ 4ᵒ distinctio p istos modos repit. Quedā qua distinguit modus a qdditate: cuius est modus: sicut humanitas ⁊ finitas humanitatis. Alia est que est modoꝝ opposito rū: sic finitū ⁊ ifinitū in deo ⁊ creatura. Alia p modos eiusdē rōnis: sicut becceitas ⁊ dzia q̃ est numeralis p dzias idiuiduales. 4ᵒ p modos alteriᵒ rōnis: sic necessitas ⁊ ifinitas: q̃ sūt modi itrinseci essentie dine. Nūc ad ꝓpoᵐ de iuestigatione distictionis istoꝝ modoꝝ: dico q̃ eodē mō iuestigat distinctio quo ⁊ modi: ⁊ de ꝗ̃ferius. ¶ Quātū ad essentialē distōnez dico q̃ q̃uoz modis iuestigat. Primo per viam gnōnis ⁊ cozruptionis: quecūqz enī sic se hñt q̃ vno genito vel cozrupto aliud nō generat nec cozrumpit: distinguunt essentialiter. 2ᵒ p viā sepationis: quecūqz sic se hñt q̃ vnū separat ab alio eēntialr distinguunt. 3ᵒ modus est magis ꝓprius. s. per viā dependentie. Nam via prima nō valet sine ista: ga gñatio est in diuinis: nō tñ distinctio essentialis. Unde per viam dependentie probatur sic. Quecūqz se hñt sic: q̃ vnū depēdet ab alio: necessario vnū ab alio distinguit essentialr. Infra enī eandē eēntiam non pōt esse ꝓprie dependentia que in essentia fundat: ga nihil refert ad se. 4ᵒ modus in creaturis per viā generū ⁊ specierū: ga quecūqz sunt diuersozuz generū spēz nēcio essentialr distinguunt. ¶ Sed ad hoc est dubiū. Utrū distictio ex nā rei possit abstrahi ab istis. Dico q̃ intelligendo distinctionē ex nā rei nō ab aīa fabricatā ipsa est cōis istis. Nā quelibet istarū est distictio ex nā rei: ga nulla est ab aīa fabricata. Sz pōt ne ista inuestigari: dico q̃ sic. 4ᵒ ꝓ̃m quatuor vias oppositionū. Primo per viā relatiue oppositozū: quia ipsle est idē referri ad se: ⁊ per istā viā que infra declarabit magis: probat q̃ itellꝰ agens distinguit a possibili: quia agēs est mouens: ⁊ possibilis est motus. 2ᵒ p oppōnē ꝓzioꝝ sic. Impsle est ꝓzia eidem ꝓ̃m idez cōuenire: diuersitas ⁊ idēitas sunt ꝓzia: cōueniunt alicui eidem. ergo opꝰ q̃ non ꝓ̃m idez. Isto enī modo iuesti-

E

Modi inuestigandi distōnē realē quatuor Lap. 1.

F

Considera ⁊ stantiam.

Modi inuestigandi distōnē modalē: ⁊ q̃tuplex est.

G

Modi inuestigandi distōnē cēntialē 4ᵒ.

H

Considera instantiam.

Duᵐ nōbile. Soluto.

De distictiōe ex nā rei: vis hic notanter.

Modi inuestigandi distinctionez ex nā rei.

I gatur distinctio ḡnis ⁊ dr̃ie in simplicib⁹:qa simplicia specie distincta ꝓueniunt ⁊ differunt:nō autē oīno ꝓm idem. 3° modo per viā oppositionis priuatiue opposito ꝝ. Impossibile enim est priuatiue opposita eidem cōuenire. Isto mō inuestigamus distinctionē inter essentiā ⁊ ꝓprietatē:qa essentia est cōicabilis:ꝑnitas incōicabilis. 4° modo per viā ꝓtradictionis sic. Impossibile est ꝙ extrema ꝑdictionis vificent de eodē oīno. Isto mō inuestigam⁹ distinctionē attributo ꝝ:vt stati iferius patebit. Isti ḡ sunt modi iuestigādi oēm distinctionē.

Quart⁹ arti. **Hunc** 4° videndū est. Utrū distinctio sit in dīnis: ⁊ dico hic 4°r ꝓnes. Prima ꝙ in diuinis est distinctio essentialis respectu creaturaꝝ. Ista iuestigatur per oēs vias istas. s. per gnōnē corruptionē separationē dependentiā ⁊ diuersitatez ḡnis ⁊ speciei. Scōa cōclusio est. ꝙ in diuinis est distinctio realis ad intra: quia ibi est ordīgo per quā Aug. eādē distinctionē probat iter personas:qa nihil gignit se. Tertia ꝓclusio est. ꝙ in diuinis in eadē persona est distinctio formalis. s. inter essentiā ⁊ relōnē:⁊ hoc probat̃ per vias superius dictas:diffōnis diuisionis descriptionis demōstrationis. Et per istas vias per quas inuestigamus distinctionez ex natura rei. s. per viā oppōnis priuatiue. Quarta ꝓclō est. ꝙ in diuinis est distinctio qdditatis ⁊ modi eiusdē qualis est essentie ⁊ modo ꝝ itrinsecoꝝ:que pbat̃ vys: gbus modi iuestigant̃. ¶ Sed ꝑdicta istat̃ 4°r. ꝑ sic. Qñcūqz aliqd distinguit̃ ab aliquo:ex eo ꝙ distiguit̃ distat ab eo:sed distare a pfectissimo est impfectionis: ḡ differre ab essentia dīna erit iperfectionis:nihil tale dz poni in dīnis. ḡ ⁊c. ¶ 2° sic. Quicqd ponit̃ i deo ponit̃ in sūmo. si ḡ distinctio est in deo erit in sūmo. ḡ ibi erit maior vl eque magna sic dei a creatura:ꝑ est ipossibile:qa illa est essentialis que repugnat deo. ¶ 3° sic. Inter q̃cūqz est distinctio:iter ea est ordo:qa alioquin esset ibi ꝓfusio:sed ordo nō pōt itelligi sine gradu eminentie ⁊ pfectionis. ⁊ sic vnū erit alio perfectius:⁊ per ꝓīs aliud erit iperfectū:qō est absurdū. ¶ 4° sic. Qñcūqz aliqō cōe diuidit̃ per dr̃ias oppositas:illa que ponit̃ ad sinistrā dicit imperfectionē. ens aūt diuidit̃ per idē ⁊ diuersuz:⁊ idem ponit̃ ad dexterā. ḡ si distinctio erit in deo erit impfectio. ¶ Ad ꝑmū dico. ꝙ qñ distātia est sine idētitate a pfectissimo:tūc talis eēt imperfectionis:sed talis nō est in diuinis:sed qñ est distātia vl modus distātie cū vera idētitate:sic est in deo:nō est īnarū dr̃e quātitatē vtutis illud ponit̃ in sūmo:sed distinctio nec aliq̃ relo dz quātitatez vtutis. ḡ si talia ibi ponunt̃:nō opz poni ea in sūmo. ¶ Explū. Si in deo ponit̃ sapia:qa ipsa est apta dr̃e q̃titatē vtutis:opz ꝙ ponat̃ in sūmo:qa aliqn nō ꝛcludēt ꝑdictionē aliqd esse sapientius deo:ꝫ nō est sic de distinctione:qa nō habz quātitatē vtutis:⁊ ideo dato ꝙ ꝑm quēlibet catholicū distinctio sit iter ꝑsonas:nō tñ sequit̃ ꝙ sūma:qa tunc esset essentialis:qō est falsum:pz ḡ qd dz poni in sūmo ⁊ qd nō. ¶ Ad 3m dico ꝙ ibi est ordo:nō tñ magl ⁊ minus pfecti:ꝫ magis ꝑncipalis:⁊ min⁹ ꝑncipalis:qa eni eadē est quātitas vtutis oīuz dīnoꝝ q̃ apta nata sūt eā dr̃e:iō nō pnit̃ p ipsam cōpararī:sic excedēs ⁊ excessiuz: qa hec cōparatio segit̃ quātitatē vtutis:qa tñ ordo magis ꝑncipalis ⁊ min⁹ ꝑncipalis:sequit̃ rōnes formales: que ibi saluant̃:nō ibi ponit̃:sine tñ omni impfectiōe. ¶ Ad 4m dico, ꝙ qñ illud qō est ad dexterā nō dicit pfectionē:nec illō qō est ad sinistrā dicit impfectionē. idētitas q̃ est ad dexterā nō dicē pfectionē sic nec aliq̃ relo. ḡ nec diuersitas q̃ ponit̃ ad sinistrā dicit imperfectionē. ¶ Ad auctatem Dyr. que ponit̃ in ꝑn⁹ pz.

Lōclusio 4r. In dīnis est distinctio 4z ex natura rei.

K

Ubi. s.

Obiciitur 4r

L

Distantia 2r.

Ubi non. s. est imperfectōis. Nota bn̄ pōderando.

M

Quid dz exponi in dīnis in summo et quid non?

Nota bn̄ pōderando istātiam.

Ordo pfectionum in dīnis pōt attēdi 2r.

Optime rotū.

¶ Utrum in diuinis sit aliqua non identitas ante oēm distinctionem. Questio. III. N

Vtrum in diuinis sit aliqua nō identitas ante oēm distinctionē. Or sic. qa sicut oīs negatio resolut̃ in affirmationē:ita distictio i nō idētitatē. ¶ Cōtra. Negō nō ꝑsupponit affirmationē oppo⁹. **Hic dicitur** ꝙ ante distinctionē oēm nulla nō idētitas dz poni in diuinis:nec est intelligibile ꝙ nō idētitas sit sine aliqua distinctione. si eni sunt nō idē nēcio sunt distincta:reducuntur eniz ad extrema ꝑdictionis. ¶ Cōtra istā opīones oñdo ꝙ ante oēm distinctionē sit aliq̃ nō idētitas:⁊ arguo 4r. Primo ꝑm Augu. sic. Oē qō est ad aliud nēcio ꝓius est ad se:sed oē qō distinguit̃ ab alio per distinctionē necessario est ad aliud:qa per distinctionē sicut p respectū referr̃. ḡ nēcio prius ad se:tunc accipio illud prius: in quo bō ꝓius est ad se q̃ sit ad alīnū per distinctionē: in illo ꝓri aut est idē alīno:⁊ tūc postea nō posset advenire distinctio:aut est nō idē:cū ḡ in illo ꝓri non sit distinctio nō idētitas ꝑcedit distinctionez. 2° sic. Qñcūqz sunt aliq̃ opposita circa idē illud qō nō pōt separari ab illo inest prius. Nā ꝓra gnōne sunt posteriora resolone:ꝫ dr̃ie opposita ⁊ ꝑdictorie opposita circa illud in quo sunt sic se bn̄t ꝙ dr̃ie opposita pnt̃ separari: nō aūt ꝑdictorie opposita. ḡ ꝑdictorie opposita sūt ꝓra. pbatio minoris. Nā deus pōt facere subm sine cōrariys imediatis:qa sunt realr distincta ab eo ⁊ posterioza:nō pōt aūt facere subm sine ꝑdictorie oppositis qn sit albū vel nō albū:ḡ illa sunt ꝓra:tunc vltra idētitas ⁊ nō idētitas sūt ꝑdictoria:⁊ idētitas ⁊ diuersitas sunt dr̃ia. ḡ ante diuersitatē ⁊ distictionē nēcio erit nō idētitas. 3° sic. Qñcūqz alique oppōnes sunt eēntialr ordinate:talē ordinē retinēt in subto q̃lē bn̄t iter se: ꝫ dr̃ietas ⁊ ꝑdictio:ita sūt ordinata iter se. Or ꝑdictio est prior nā ipa dr̃ietate:hoc pz. qa nulla dr̃ietas pōt cē sine ꝑdictōe:ꝑdictio aūt pōt bn̄ esse sine dr̃ietate. ergo ꝓr erit oppō ꝑdictōis i subto q̃ dr̃ietatis. 4° sic. Oīs passio ꝑdicata de subto in 2° modo prius inest subto q̃ dr̃ie diuisiue illi⁹ subti:ꝫ idē ⁊ nō idez:sic affirmatio ⁊ negatio sunt passiones entis:⁊ idē ⁊ diuersuz sunt dr̃ie quā argumēta facta ꝛcludūt:est sciendū ꝙ in qdditatibus creaturarū est inuenire 4or signa nāe:que pnt̃ applicari ad oē ens. Accipiamus ḡ qdditates albedinis ⁊ nigredinis:i eis est repire 4or signa nāe. Primū est in eis in quo ꝓueniūt eis illa q̃ sūt de ꝓmo nō dōi per se, ꝓstat aūt ꝙ talia ꝑdicamēta ꝓueniūt illa q̃ nō sunt qdditatiua. 2m signū nāe est in quo ꝓueniūt eis ꝑdicamēta negatiua:⁊ negationes in eoꝝ rōnib⁹ formalib⁹ fundate. ꝙ aūt illa de ꝑ mō adueniāt ꝓus ⁊ in ꝓmo signo: pz. qa oīs negatio est posterior affirmatiōe in qua fundat̃. In isto eni signo incipit verificari ꝑmū ꝑn⁹ complexū. De vnoquoqz affirmatio vel negatio vera. In ꝑ bedo tñ:qa nulla negatio ꝓuenit ei qdditatiue:⁊ ideo nō est quāta:nec nō quanta. In scdo aūt signo necessario est vera affirmatio vel negatio inest. Et patet ꝙ negatio albedinē q̃tū ad ꝑmū signū. s. ista negatio. albedo nō est quāta vt est in ꝑ signo:nō tñ est vera simplr: ꝫ tñ pro ꝓmo signo. ꝙ aūt talis negatio sit prior sua affirmatione ⁊ posterior qdditate:pbat̃ sic. Oē qō demonstrat̃ de aliquo est eo posterius:de quo demōstrat̃:qa est in scdo mō:ꝫ hec negatiua:albedo nō est quāta in primo signo demonstrat̃ de albedine:ergo albedo ꝓr est negatione

Opi. alior. q̃ re notales ⁊ alios ō via cōi.

Impugn⁹ 4r

Lōclo quā ex 7. trini. c. 1. ⁊ indc.

O

Lōsidera intentionem.

P

Or ꝑdictio ē prior aliis oppōnib⁹:eōdē

In omni ente pnt̃ ꝓsiderari signa nāe 4or ⁊ hoc mirie vez est i creaturis.

Nō huc ordinē vbiqz nēcium vt patet.

Q

Nō in qlibet signo vificat̃ ꝑmū ꝑncipiū de quocūqz.

Sic expōi pt Aulcen. 5. metha. ō equitate

A est negatione. Qz autē sit ꝓz tali affirmatione sibi opposita: ps. ga magis immediate sequit negatio ꝓ ꝑ signo: ꝓ quo talia predicamēta nō ꝓueniūt q̃ affirmatio eorūdē ꝓ signo: ꝓ quo cōueniunt. hui⁹ autē est talis negatio: ⁊ isto modo ꝑius est hō nō risibilis: q̃ risibilis ⁊ nō albus q̃ albus. ¶ Si dicat q ꝑius homo videt esse risibilis q̃ nō asinus: ⁊ tamen ꝑmum predicatum est affirmatiuuz de scōo mō: ⁊ scōm negatiuuz. ¶ Dico q si intelligatur per non asinum: idem q distinctum: sic dico q hoc predicatum esse distinctum: posterius inest q̃ risibile: quia vnum inest per accidens ⁊ aliud per se. Si autem intelligas per istam negationem: homo non est asinus: solū modo negationē identitatis asini ad hoīez vel ecōuerso. Dico q illa negatiua est prior quacumq affirmatiua de 2° modo. 3^m signū nāe est in quo cōueniunt eis passiones per se positiue: ga q̃cūq aliqua passio posita consequit ipsum subm ꝓ aliquo signo posteriori illud subm ꝓeintelligit in signo ꝓzi fuisse sub negatione illius. Nā si non: tunc sub affirmatione: ⁊ sic sibi insuisset ꝑmo mō: cui⁹ oppositū supponit: supponit enī q passio in scōo signo adueniat sicut oīa predicata affirmatiua: vel saltē in 3° signo ꝓter precessionē ꝑdicamēto: ꝓz negatiuoꝝ. 4^m signū est in quo sibi cōueniunt ea que per accīs īsunt: sicut patet de multis modis intrinsecis: qui per demōstrationem de quidditate non ꝑsit. cōcludi: sicut q albedo existat: ⁊ q albedo sit ꝑ. ⁊ q albedo sit intensa: ⁊ de multis alys: probat q ista sibi insunt post oīa predicta: ga quecūq insunt alicui subto per se ⁊ necessario sibi ꝑius ꝓueniūt q̃ que per accidēs insunt: sed illa de tribus signis precedentibus ꝓueniūt subto per se ⁊ necessario. illa autē de 4° signo ꝑ accīs ⁊ ꝑtingenter: ergo necio cōueniunt eis posterius etiā in posteriori signo q̃ alia ꝑdicta. ¶ Istis ꝑmissis ad ꝓpositū applicando ps: q albedo ⁊ nigredo in ꝑ signo: nec sunt idē: nec non idē: ga idētitas nō ꝓuenit sibi. nec nō idētitas ꝓ ꝑmo signo: sed tm albedo ⁊ nigredo sunt: sicut equinitas est tm ēgnitas. In 2° signo autē albedo ⁊ nigredo sunt non idē. Nā ex rōne formali vnius demōstrat q nō sit alterū. In 3° autē signo albedo ⁊ nigredo sunt distincta: ga distinctio est passio per se positiua: accipiendo distinctione in cōi: ga distinctio realis est per accīs iter ea. q autē nō idētitas sit prior distinctione sufficienter ꝑbatū est ꝑ opionē ꝑmā. In 4° autē signo īsunt sibi existentia ⁊ inherentia ⁊ talia. Verū est q q̃libet istoruz signoꝝ diuisibile est. Nā in ꝑ signo aliq̃ sūt ꝓza alys. In negatiuis etiā de 2° signo forte ita est: ⁊ i illis affirmatiuis etiā de 3° signo. In illis autē de 4° signo non est dubiū. Nā ꝑus albedo existit q̃ ihereat ⁊c. ¶ Sz cōtra ista instat 4^r. Primo sic. Q̃ūcūq aliquid distincte diuidit: qcqd cadit sub illo cadit sub altero diuidētium: hoc ps. ga numerus diuidit per par ⁊ impar: sīc per differētias distictas. Ideo quicqd cadit sub numero necio cadit sub pari vel impari: sed ens diuidit per idez ⁊ diuersuz: sicut per distincta. ergo oē ens necessario est idem vel diuersum. ¶ Scōo sic. Posito vno ꝓzioꝝ immediatoꝝ cū ꝓstātia subti: necio aliud remouetur: sed idem ⁊ diuersuz vident cōtraria immediata circa q̃ūcūq ens: ergo si aliqd ens non sit idez necio: per locum a contrarys immediatis erit diuersum. ¶ 3° sic. Sicut se hnt idē ⁊ diuersuz essentialr circa eēntias: ita idē ⁊ diuersuz formalr circa formalitates: sed sequit. non sunt idez essentialr. ergo sunt distincta essentialr. ergo eodē modo sequit non sunt idem formalr. q̃ sunt distincta formalr: qd est propositū. ¶ 4° sic. Q̃ūcūq aliqd predicatū dr de aliquo subto simplr accepto eodē modo dicetur de eo cū de terminatione accepta nō diminuēte: sz ly foralr, nō est determinatio diminuens. Cum q̃ dicat q oē ens vel est idē vel diuersum: sequtur q oē ens vel est formalr idē: vel diuersuz formalr. eodē mō sequtur. hoc nō est idē. q̃ diuersum: sequ. ꝑ nō est foralr idē: q̃ distinctū foralr. pp eandē rōnē. ¶ Ad ꝑ^m ꝓcedo maiorē: q necio oē qd cadit sub ente vl est idē: vel diuersuz: ⁊ iō talia q̃ dnr nō idē formalr dico: q cadunt sub mēbro altero. s. sub idētitate: verū est enīz q sunt idē simplr: sz nō ꝑ ꝑ signo: ⁊ bñ stat q sunt nō idē ꝓ aliq̃ signo: ⁊ tm simplr idē. ¶ Dico q̃ q intellꝰ ⁊ volūtas in deo sunt vna res: ⁊ idē simplr loquēdo: nō aūt diuersa. ¶ Ad 2^m dico q si diceret de istis: de qb⁹ est sermo: q eēnt nō idē simplr: bñ seqret ꝑ locū a ꝓxis immediatis q eēnt distincta simplr: sed nō ꝓcedit ꝑma. s. q nō sunt idē simplr. Si vo dicas q nō sunt idē foraliter: q̃ sunt distincta. Dico q addito tali mō nō sequtur ꝑ locū a ꝓxis immediatis: qz talis modus destruit ꝓxietatē. Iō dico, q sicut iste non sunt ꝓxie: hō est qdditatiue sanus: ⁊ hō est qdditatiue eger: sed iste sunt ꝓxie: hō est eger: hō est sanus: sic nec hic: ista sunt idē formalr: ista nō sunt idē formalr: ita q addito mō nō tz: sed simplr loquēdo tz. ¶ Ad 3^m dico q hō ⁊ asinus nō sunt idem eēntialr: nec sunt distincta eēntialr: qz neutrū hoꝝ est de eoꝝ eēntia. ¶ Sz ꝑ hoc accipiam⁹ distictionē eēntialē ꝓ illa distinctione q̃ fundat in eēntys: ⁊ ita dicā de distinctis foralr. ¶ Dico q lz ꝓnia illa posset tenere in creatis: vbi sunt q̃tuor signa. de qbus supius est aliqualr tactū: tm i dīnis nō: qz nō sunt ibi nisi duo. ¶ Ad cuius euidētiā est sciēdū: q sic dicebat supius de illis q̃tuor signis q̃ cōueniūt albedini ⁊ nigredini. s. q in ꝑ signo albedo ⁊ nigredo sunt tm ipe: in 2° ꝑsit itelligi nō idē: in 3° intelligunt distincta: in 4° adueniunt eis aliq̃ ꝑ accīs: sic est imaginādū in diuinis de intellu ⁊ volūtate: ⁊ ēt de alys attributis quātū ad ꝑ^m signū: ⁊ quātū ad 2^m: sed qz bñt aliqd qd vt repugnare distinctioni q̃ sibi deberet cōpetere ꝓ 3° signo. s. infinitas q̃ excludit oēm distinctionē: ⁊ ēt repugnat eis aduenire aliq̃ ꝑ accīs. ꝑ est q lz sili mō ꝓcedat q̃tū ad ꝑ^m signū ⁊ 2^m: nō tm quātū ad 3^m ⁊ 4^m que eis nō cōpetūt. Primū q̃ eis ꝓuenit vt nā eoꝝ ⁊ qdditas saluet: ⁊ 2^m vt saluet in eis veritas ꝑmi ꝑncipij cōplexi. Cū q̃ ꝓzi nō repugnet itelligi sine posteriori: ⁊ 2^m signū in quo sunt nō idē sit ꝑius 3° in quo deberent eē distincta: nulla repugnantia vt subtiliter itelligēti: q dicant aliqlr nō idē: ⁊ tm nō sit distincta: nec repugnat vlr nō idētitati esse sine distinctione ꝑ ꝓzitatē. ¶ Ex ꝑ ps ad argu^m. In creatuis enīz inueniunt nō solū duo ꝑ signa: lz ēt 3^m ⁊ 4^m. eo q nihil in eis est qd repugnet distictioni: ⁊ his q̃ ꝓueniūt ꝑ accīs: ⁊ ꝑ ꝑ ꝑ tz: sunt nō idē: q̃ distinguunt: sed in dīnis: qz nō est ibi 3^m signū: ꝑ q̃ eis deberet inesse dist: nec ēt 4^m: ꝑ q̃ deberēt inesse q̃ īsunt ꝑ accīs: nō tenet. ¶ Ad 4^m dico q ꝑcl⁹ dcio diminuens vel distrahens nō destruit propositionē: sed ēt dcio ꝑscindens: multe enī ꝑpōnes sunt simplr vere: q̃ tm false sunt: addita ꝑcisione tali. Ista enī est simplr va. hō aut est sanus aut eger: ⁊ tm ista est falsa: hō qdditatiue est sanus vl eger. ꝑcl⁹ enim addita fundamēto sic ꝑscindit fundamētuz qd abstrahit ab oī passione ⁊ ꝓzietate: nec aliqd est ꝑdicatū de 2° mō qd ꝑsit ipm attigere sub tali ꝑcisione. ¶ Sz q̃uo in affirmatione resoluit negatio? ¶ Dico q lz nō sit ibi distinctio realis. s. q̃ est relo realis: tm bñ est ibi distinctio fundamētalis iter illa attributa: sic q volūtas nō est formalr intellꝰ ⁊ fundamētaliter distinguunt: nec rō qdditatiua volūtatis est rō qdditatiua intellectus. ¶ Ad argumēntum patet. ergo ⁊c.

Instantia.

Solutio.

Nō asin⁹ ꝓponit duplr.

Late istātiaz bñ pōderādo

Applicatio ꝑ dicto: ut ſ.

Aul. 5. metaꝓ.

Signa bidmtur in alia signa q vbiqz notabis.

Obiciuꝰ 4^r

Ro. metaꝓ. t. c. 12. ⁊ alibi.

Maxima

B Nō q queris

Expone caste ꝑ vt ꝑz infra.

F Qualr est arguēdū ab eo dē ad diuersum: ⁊ i alijs ꝓxijs immediatis, vide ꝑ.

Replica. Qz lz in creaturis tz arg^m a nō idētitate ad distinctiōnem nō tm i dīnis. Doctrina singularis: lz cōsidera bñ.

G Qz in dīnis sunt tm. 2. signa nāe de numero. 4. ꝑdicatoꝝ.

H A. l. 5 termi⁹ Ecce q q̃ris ⁊ adde pla. Idē. 5. i. pl. ⁊ alibi sepe ꝑz.

Dubium. Solutio. Dist. duplex.

I ¶ Utrũ diuine perfectiones distinguantur ex nã rei.ſ. distinctione ab anima nõ fabricata. Questio. III.

Vtrum diuine perfectiones distinguãtur ex nã rei.ſ.distinctione ab aĩa nõ fabricata. Qz non. Fm Aug^{m}. Nihil differt dicẽ vnũ isto^{z}: aut m'ta. ¶ Cõtra. Dionysius attribuit diuersitatem ꝛ identitatem perfectionibus diuinis.

Cõclusio rñsiua. q. bimẽbris.

Hic dico ꝙ diuine pfectiones ex nã rei: ꝛ nõ per opus ab aĩa fabricatus distinguunt ab invicẽ: que gdẽ distinctio stat cũ pfecta identitate eo^{z} inter se ꝛ respectu essentie diuine ꝛ ppꝛietatis. ¶ Ad hoc aũt declarandus adduco. 1.z. ꝑdictiones in varys diuinis pfectionibus fundatas: ex q̃bus supposita veritate p̃mi p̃ncipij cõplexi deducit̃ euidẽter distinctio perfectionũ. Prima fundat̃ in intell'u ꝛ volũtate: ꝛ est Joã. Sco. scilz ꝙ intell's est p̃n^{m} pductiuũ vbi ꝛ nõ voluntas: ꝛ volũtas est p̃n^{m} pductiuũ. ſ. sci ꝛ non intell's. Arguo g̃ sic ad declarationẽ isti^{o} ꝑdictionis. Ubicũqz est inuenire emanationes alterius ꝛ alteri^{o} rõnis ex nã rei: est inuenire ibi p̃n^{a} distincta illaꝝ ex nã rei: sed in diuinis inueniunt̃ emanationes alterius ꝛ alteri^{o} rõnis ex nã rei. g̃ ibi erunt p̃n^{a} distincta ex nã rei: ꝛ sic p̃n^{m} pductiuũ vnius nẽcio ex nã rei distinguit̃ ab alio: huiõ aũt p̃n^{a} sunt intell's ꝛ volũtas: g̃ ex nã rei distinguunt̃. ¶ Sz cõtra istã rõnẽ vt melius declaret̃ instat̃ 4^{r}. ¶ Prio sic. Accepta cadẽ maiore accipio 4° mi. veras. Pria est ista. Spiratio ꝛ creatio sũt emanationes alteri^{o} ꝛ alteri^{o} rõnis: g̃ hñt p̃n^{a} ex nã rei aliq̃l'r distincta. Cũ g̃ p̃n^{m} spirationis sit volũtas nõ poterit eẽ p̃n^{m} creationis: vl' si sic. volũtas distingueret ex nã rei a seipsa. ¶ 2ª minor est ista. Intell's nõ p actũ dicẽdi pducit vbũ: ꝛ per actũ gnãndi habitũ. Dicere aũt ꝛ gñare sũt emanationes alteri^{o} ꝛ alterius rõnis. g̃ intell's qui est p̃n^{m} vnius est distinctus a seipso qui est p̃n^{m} alterius. ¶ 3ª minor est ista. Productio eliciriua ꝛ pductio inipatiua sunt alterius ꝛ alterius rõnis: sed iste pductiones sunt a voluntate. g̃ ꝛc. ¶ 4ª est ista. Desiccatio luti ꝛ resolo glaciei sunt alterius ꝛ alterius rõnis. g̃ p̃n^{a} in sole erũt distincta. ¶ Ad ista. Ad p̃mũ ꝓcedo ꝙ eadẽ volũtas spirat ꝛ creat: ꝛ iste pductiones sunt alterius ꝛ alteri^{o} rõnis: ꝛ B nõ est icõueniẽs ꝙ sint ab eodez p̃ncipio oĩno: qa sunt respectu diuersoꝝ terminoꝝ: qa spiratio respectu essentie dĩne ꝛ creatio respectu creature. ¶ Ad 2^{m} dico. ꝙ idẽ p̃n^{m} dicat vbũ ꝛ generet habitũ nõ est icõueniẽs. Et sil'r ꝙ volũtas eliciat vnã operationẽ: ꝛ ipe ret aliã. Eodẽ mõ dz ad 4^{m} de sole. Nã respectu eiusdẽ. ſ. luti ipole esset ꝙ eãdẽ actionẽ eliceret. ſ. ꝙ desiccaret ꝛ resolueret: sed respectu diuersoꝝ nõ est icõueniẽs. ¶ Resumẽdo g̃ sic rõnẽ arguo. Ubicũqz est inuenire emanationes alterius ꝛ alterius rõnis ex nã rei: q̃ hñt oĩno eũdẽ terminũ formalẽ: opz ꝙ distinguant̃ p p̃n^{a} pductiua fundamẽtalia: sed in diuinis inueniunt̃ gñatio ꝛ spiratio que sunt alterius ꝛ alteri^{o} rõnis: ꝛ hñt oĩno eumdẽ terminũ formalẽ. ſ. essentiã diuinã: g̃ relinquit̃ ꝙ per p̃n^{a} pductiua fundamẽtalia distinguunt̃: huiõ sunt intell's ꝛ volũtas. g̃ ꝛc. ¶ Ad declarationẽ aũt istius est notãdũ ꝙ aliq̃ relones sunt que distinguunt̃ a solis terminis: sic qñ est aliq̃ quãtitas bicubitalis illa bz respectũ dimidy ad q̃dripedalez: ꝛ dupli ad monopedalẽ: iste relones dimidy ꝛ dupli nõ distinguunt̃ ex fundamẽto: qa fundamẽtũ est idẽ. Distinguunt̃ g̃ ex solis terminis qui sunt aly. ¶ Alie sunt que distinguunt̃ ex fundamẽtis tñ: sicut ignis est sil'is soli in luce ꝛ non in caliditate. Iste relones fundantur in distinctis: quia similitudo fundatur in luce: dissimilitudo fundatur in caliditate: ꝛ iste relones ad eundẽ terminũ terminant̃. De p^{a} certũ ꝙ terminat̃ ad lucẽ: q̃ est fozal'r in sole. 2^{a} ẽt terminat̃ ad lucẽ. ſ. dissilitudo: qz lux nõ est sil'is caliditati: pz g̃ ꝙ iste relones ꝑcise distinguunt̃ a fundamẽtis. Alie vo sunt q̃ distinguunt̃ a fundamentis ꝛ terminis. ſ. relones mouẽtis ꝛ moti: qz fundamẽtũ nẽcio distinguit̃ a termino: vt iferi^{o} declarabit̃. aĩatũ enim fm aĩam mouet ꝛ fm corpus mouet̃: ita ꝙ corp^{o} ꝛ aĩa fundamẽta sunt ꝛ termini fozales ista^{ꝝ} relonũ. Alie autez sunt relones q̃ a solis extremis distinguunt̃: ꝛ iste sunt relones egperãtie: sic̃ sil'itudo ꝛ eq̃litas ꝛ talia. ¶ Applicãdo ista ad ppo^{m} in dĩnis est p̃^{m} gen^{o}. ſ. gñatio passiua: ꝛ spiratio passiua: hñt eni oĩo idẽ fundamẽtũ. ſ. eẽntiã diuinã: ꝛ p ꝓñs ab ea vel p eã nõ distinguunt̃: g̃ opz ꝙ a terminis distinguant̃: termin^{o} gnõnis est intell's ꝛ spirationis est volũtas. 2^{m} gen^{o} est ibi inuẽtũ. ſ. gñatio actiua ꝛ spiratio: hñt eni cũdẽ terminũ. ſ. eẽntiã dĩnã q̃ est fundamẽtũ passiuaꝝ pductionũ. g̃ opz ꝙ distiguãt̃ ex fundamẽtis: ꝛ hz sunt intell's ꝛ volũtas: q̃ sunt termini passiuaꝝ. 3^{m} gen^{o} est in diuinis. ſ. gnõ actiua: ꝛ spiratio passiua: B sunt distincta fundamẽta: qz gnõnis actiue est itell's spirationis passiue eẽn^{a} ꝑcise: hñt ẽt distictos terminos gnõnis actiue: termin^{o} est eẽntia: sz spiratiõis passiue termin^{o} est volũtas: sil'r de gnõne passiua: ꝛ spiratione actiua. Alie aũt de 4° gñe ibi repiunt̃ q̃ nõ distinguunt̃ ex terminis fozal'r: nec ex fundamẽtis: sz ex extremis: sic̃ relones cões. ſ. sil'itudo pñs ꝛ fily: q̃ hñt oĩno idẽ fundamẽtũ ꝛ eũdẽ terminũ: sz hñt distincta extrema. ſ. psonas dimittẽdo. 4^{m} gen^{o} volo agere de tribus p̃mis ꝛ ostẽdere p̃^{m} pp^{m}. ꝛ arguo sic. Inter terminos ꝛ extrema eiusdẽ rõnis inquãtũ eiusdẽ rõnis sunt: nõ põt inasci nisi relo egperãtie ꝛ eius demõstrationis ꝛ nõ disgperãtie nec alteri^{o} ꝛ alteri^{o} rõnis: sz in diuinis sunt gñatio actiua: ꝛ spiratio actiua: q̃ sũt alteri^{o} rõnis: g̃ extrema erũt alteri^{o} rõnis. nõ termini: qz sunt idez. ſ. eẽntia dĩna. g̃ fundamẽta hui^{o} sunt intell's ꝛ volũtas: ꝛ sic hz ppo^{m}. Sil'r gñatio passiua ꝛ spiratio passiua sunt relones disquipan^{c} ꝛ nõ distinguunt̃ ex fundamẽtis. qz idẽ. ſ. eẽntia dĩna. g̃ ex terminis hui^{o} sunt itell's ꝛ volũtas. Et B eodẽ mõ de alys arguit̃. ¶ Ad istũ modũ arguẽdi rñdet̃ multipl'r. p dõo ꝙ relones ꝛ emanatiões distinguunt̃ seipsis formal'r: ꝛ iõ nõ opz ꝙ aliq̃ distincta p̃exigant̃: gb^{o} distinguant̃. ¶ Sz ꝑ. Nõ q̃rit̃ B de distinctione fozali: sed oziginali: qz opz ꝙ oziginal'r distinguant̃. ¶ P. Idẽ inquãtũ idẽ nõ est natũ facẽ nisi idẽ. ppea relones q̃ fundãt̃ sup vnũ nõ pñt eẽ relones q̃ fundant̃ sup m'ta. sz relones q̃ sũt iter extrema eiusdẽ rõnis: inquãtũ eiusdẽ rõnis fundant̃ sup vnũ. g̃ relationes q̃ fundant̃ sup m'ta q̃ sunt disgpan^{c} nõ pñt eẽ iter extrema eiusdem rõnis. ¶ P. Nõ video cãm q̃re nõ repugnat huic albo inquãtũ albũ est vel inquãtũ B albũ est terminare ꝛ fundare relonẽ dissimilitudinis: qz exñte vno nigro B facit: nec ẽt alteri albo inquãtum albũ: vel inquãtũ tale albũ terminare talẽ relonẽ p eãdẽ rõnẽ: q̃re g̃ nõ poterũt illa duo alba eẽ dissilia: opz ꝙ dicas: qz sunt eiusdẽ rõnis: ꝛ tunc hz ppo^{m}. ¶ Alio^{o} soluit̃. ſ. ꝙ gnõ passiua ꝛ spiratio passiua ex suis fozalibus terminis distinguunt̃. Nã termin^{o} gnõnis est eẽntia cũ itellu: ꝛ spirationis volũtas cũ eẽntia vel eẽ. eẽntia cũ volũtate. ¶ Sz B: qz p B idẽ hz ppo^{m}. Nã intell's diuin^{o} terminat gnõnẽ passiuã: nõ volũtas: voluntas vo spirationẽ passiuã: ꝛ nõ intell's: g̃ aliq̃liter distinguunt̃. Aliter dz. qz distinguunt̃ ex terminis totalib^{o}. ſ. ex extremis. ¶ Cõtra. Nullũ pri^{o} distinguit̃ oziginal'r a suo posteriori: sed gñatio passiua est prior suppositoꝛ

Discursus val de singularis ad probandũ distinctionem in diuinis ex nã rei: via ꝑdictionis duo denarie.

K

p^{a} ꝑdictio. 8. dis. 1. q. 3. ꝛ alibi sepe.

Intell's ꝛ voluntas distinguunt̃ in diuinis ex nã rei.

Obiciur 4^{r} cõtra ma.

L

Resumit̃ argumentum.

M

Nota ꝙ relationes ꝛ earũ distinctiones reperiunt̃ i diuinis ꝛ i creaturis in q̃druplici gñe vel differentia.

Applicatio.

O

A. l. B hñt.

Nõ dñ põderãdo istãtiã.

p

1. euasio. Aliõ hos modos distiguẽdi in Sco. 1. dist. 1. ꝛ alibi vt nosti. Dist. 2^{r}. 2. ꝑ gc. 1. c. 56

Q

2. euasio.

3. euasio.

Cõsidera istãtiã põderãdo

N

A

Gnōnē passiuaz esse patre priorem.

4.euasio.

Laste octa. h.

B

Additio notabilis.

Euasio.

Euasio.

C

Intell's necio operat cc oia qō tū pōdera limitando.

Intelligē volitati ⁊ velle intellectui cuiuse repugnant.

D

Uide syllos expositorios singlarissime ponderādo.

pūs.g ⁊c. pbo minorē. Quicqd est simul cum formali cōstitutiuo alicui⁹ suppositi siue ostituti est necio pus toto ꝓstituto: h ps: qa qcqd est sil'cū ore est prius posteriore: sed ꝓstituiū est pus nā cōstituto: gitatio aūt passiua est simul nā cū gnōne actiua ex nā relatiuoꝝ: ⁊ gitatio actiua est ꝓstituiua pūs: ⁊ p ōīs prior: g gitatio passiua est prior pre. ¶ Alr dz. qa distinguunt ex suis oppositis. s. a relonib⁹. pnitas enī pm istuz modū vōi distinguit a filiatione: ⁊ spiratio actiua a spiratione passiua: ⁊ sic de alys. ¶ Cōtra. In essentialr ordinatis nō pōt esse circulatio: sed distictū ab alio est essentialr ordinatū ad illud: ⁊ est posterius eo: cū g relones/p te, distinguant per oppositas: sic gitatio actiua distinguit a gitatione passiua: sic eo: passiua ab actiua: ⁊ per ōīs sic actiua: qa distinguit a passiua est posterior ea: sic passiua: qa distinguit ab actiua erit posterior ea: ⁊ sic est circulatio in distinctis ⁊ distictuis. ¶ Cōfirmat tota rō: qa pm cōiter loquētes distinctio relonū ⁊ emanationū aliquā aliā pūsupponit distinctionē in pncipys si ex nā rei bz ppositū. si rōnis. ¶ Cōtra. Omia nulla distinctio realis necio pūsupponit distinctionē rōnis. Additur autē huic ꝑdictioni que est circa itell'm ⁊ volūtatē vna alia talis. intell's diuin⁹ itelligit: volūtas aūt diuina nō itelligit: sil'r volūtas diuina vult: intell's diuinus nō vult: g aliqualis distinctio. ¶ Si dicat q volūtas diuina itelligit: ⁊ itell's vult. Istud est ab surdū. Nā h dicē non est nisi ꝓfundere opationes diuinas. ¶ Si dicat q h cōpetit itellectui ⁊ volūtati dīne pp ifinitatē. Cōtra hoc arguo. Supposito q itell's diuinus necio itelligat oia: ⁊ ex h q necio operat circa qōcūqz obm suū: ⁊ h satis pz. Nā opatio pcedēs oēm actū voluntatis necia est: ⁊ operās eā: necio operat circa obm illi⁹ opationis. Acr⁹ aūt itell's circa qōcūqz obm pintelligit actui volūtatis circa qōcūqz obm: qa als voluntas esset circa incognitū: qō falsuz ē. ¶ Hoc g suppositō arguo sic. Qñcūqz aliqua po⁸ necio opat circa qōcūqz obm suū sibi repugnat actus ⁊ opatio qua po⁸ illā hūs opationē cōtingēter circa illō obm operat: sed itell's diuus necio opat circa qōcūqz obm per suppositū: volitio aūt est opatio p quā ꝓtingenter attingit obm: g volitio repugnat itellectui. Eodē mō arguo de volūtate. Nā po⁸ que cōtingenter ferr in obm nō pōt opari illa opatione qua po⁸ necio operās ferr in obm: sed volūtas dīna ferr cōtingenter in oē creatū: itellectio aūt est talis opatio quaz hūs necio ferr in obm. g itellectio repugnat voluntati. ¶ Cōfirmat. qa ipsle est cādē po⁸ opari ꝓtingēter ⁊ nō ꝓtingēter: necio ⁊ nō necio: ⁊ volūtas circa oia oba creata ꝓtingenter opat: si aūt itelligē necio opareī: ⁊ p ōīs nō ꝓtingenter. g ⁊c. Deducēdo g istā pmā ꝑdictionē q spectat ad itell'm ⁊ volūtatē ad formā debitā: vt magis appeat formo in pmis duobus modis z⁰ figure 4.⁰ syllos expositorios. Primo⁹ est iste. Ois intell's est pn^m genite notitie: nulla volūtas est pn^m notitie genite. g nulla volūtas est intell's. Uel sic. Dic intell's est pn^m notitie genite. g nulla volūtas est itell's. z⁰ est iste. Ois volūtas est pn^m. pductiuū amoris spirati: sed nullus itellectus est pn^m amoris spirati. g nullus intell's est voluntas. Uel sic: hec volūtas est pn^m. a. s. hic itell's nō est pn^m. a. s. g ⁊c. 3⁰ est iste. Ois intell's necio itelligit: ⁊ necessario operat: nulla volūtas necio itelligit vel opat. g nulla voluntas est intell's. Uel sic. Dic intell's necio itelligit ⁊ operat circa. a. hec volūtas nō necio operat circa. a. g ⁊c. 4⁰ est iste. Ois volūtas cōtingenter vult ⁊ opat circa. a. nullus intell's vult ⁊ operat ꝓtingenter circa. a. g nullus itell's est voluntas. Uel sic. Hec volūtas ꝓtingenter vult ⁊ operat: hic intell's nō ꝓtingenter vult ⁊ opat. g ⁊c. ¶ Ad istos syllos rñdet dupliter. p dz sic: q pmisse oēs sunt vere ex nā rei circūscripta opatione intell's: ⁊ ōnes solū sunt ve p actū intell's distinguētis: ⁊ p ōīs negātis vnū de alio. ¶ Cōtra. qz qñ nō est va ō nisi p rōnē sublata rōne nō vera est: sed p te, ō nō est va nisi p rōnē. g sublata rōne nō est vera. Uts g pmisse sunt vere ex nā rei: ⁊ ex eis segt ō: tunc sublata rōne cū ō nō sit vera: segt ex eis falsuz: vel nō ve ⁊: qō falsuz est. ¶ z⁰ dz rñdēdo ad p^m syllm: q volūtas est pn^m notitie genite. ¶ Et ad z^m q intell's est pn^m amoris spirati. ¶ Cōtra Aug. 5. de tri. dicit. pductionē spūs. s. esse liberā: qz pcedit qūo datus. Productionē aūt vbi dicit nō liberā: ⁊ nālē: qz pcedit qūo natus. Et ex hoc arguo sic. Nihil dz eē libe ⁊ nisi p po^am a q̄ est. si g volūtas sit pn^m vbi: cū volūtas sit po⁸ libera, necio pductio vbi erit libera: ⁊ sic nō distinguet a pductione. s. s. q̄ est libera: qō est falsuz. ¶ z^a ꝑdictio fundat in actu itelligēdi: ⁊ volēdi. Nā actus intelligēdi diuinus terminat ad oia tam bona q̄ mala. Actus aūt volēdi terminat tū ad bona: ita q nō ad mala. ¶ Ex h formant duo syll'i tales. Primus. qz ois act⁹ intelligēdi est respectu bono ⁊ malo ⁊: nullus act⁹ volēdi est respectu malorū. g ⁊c. Uel sic. Dic act⁹ itelligēdi terminat ad oia: hic act⁹ volūtatis nō terminat ad oia. g ⁊c. z⁰ est tal. Nullus act⁹ volēdi est circa mala: ois act⁹ itelligēdi pōt eē circa mala. g ⁊c. Uel sic. Dic act⁹ volēdi nō est malo ⁊. Dic actus itelligēdi est malo ⁊. g ⁊c. ¶ 3^a ꝑdictio fundat in actu volēdi ⁊ nolēdi. Deus entz hz actū nolendi respectu oium peccato ⁊: ⁊ nō hz actū volēdi respectu eo ⁊. Sil'r hz actū volēdi respectu bono ⁊: ⁊ nō hz actū nolēdi respectu eo ⁊. Tunc sic arguo. Ois act⁹ volēdi est bono ⁊: nullus act⁹ volēdi est bono ⁊. g nullus act⁹ nolēdi est actus nolēdi. Uel sic. Dic actus volendi est bono ⁊: hic act⁹ nolēdi nō bono ⁊ est. g ⁊c. z⁰ tal. Nullus actus volēdi est malo ⁊. Ois act⁹ nolēdi est malo ⁊: g nullus act⁹ volēdi est act⁹ volēdi. Uel sic. Dic actus volēdi nō est malo ⁊: hic actus volēdi est malo ⁊. g ⁊c. ¶ Dicit ad istas ōtias. s. ad scōas ⁊ tertiā sic. p ad p^am q ꝑdictio in actu itelligēdi ⁊ volēdi nō ēcludit distinctionē aliā: qz extrema ꝑdictionis in sunt eis p cōnotata: qz aliqd cōnotat itellectio diuina: qō nō cōnotat diuina volitio. ¶ Cōtra h. Dic actus itelligēdi cōnotat a. hic act⁹ volēdi nō cōnotat. a. g hic act⁹ itelligēdi non est hic actus volēdi: cōnotare enīz ⁊ nō cōnotare ꝑdicunt. ¶ Ad tertiā dz q extrema ꝑdictionis q̄ dīr de velle ⁊ nolle nō fundant in actu q est in deo formalr: sed in re volita ⁊ nolita. ¶ Cōtra. Deus ab eterno hz nolitionē de peccatis: ⁊ tū ab eterno nō ponit aliqd extra deum: ois aūt ꝑdictio q̄ ponit quo ad sua extrema ex nā rei: regrit fundamēta ex nā rei. Tunc sic. Actus hic nolendi respectu peccato ⁊ siue malo ⁊ fuit ab eterno: hic actus volēdi nō. g ⁊c. ¶ 4ª ꝑdictio fundat in volūtate signi ⁊ beneplaciti sic. Deus voluit oia que facta sunt ab eterno volūtate beneplaciti: aliqn nunq̄ fuissent facta: ⁊ nō voluit oia volūtate signi: eo q mlta fuerunt ab ipso phibita: ⁊ tū facta. Uñ in p sniaꝝ scribit q volūtas beneplaciti semp implet: nō aūt volūtas signi. Tūc sic. Hec volūtas hūplaciti ipletur: hec voluntas signi nō ipletur. g ⁊c. ¶ Dicit q extrema istius ꝑdictionis formalr nō sunt in deo: sed in creatura. ¶ Cōtra. Creatura annihilata adhuc volūtas hūplaciti non est ipedibilis: volūtas aūt signi est ipedibilis: g aliq̄ distinctio est iter eas. ¶ 5^a ꝑdictio fundatur in po⁸ ordinata ⁊ nō ordinata: siue absoluta. Nā vulgo dz ⁊ est verū q plura pōt deus de po⁸ absoluta: q̄ nō pōt de ordinata: vt beatos dānare ⁊ dammatos saluare. Tunc sic.

E

1. euasio.

2. euasio.

F

2. ꝑdictio. Intelligere ⁊ velle distinguūtur ⁊c. Deo pla it: illic q̄ velit: q tamē declara caute.

3. ꝑdictio. Velle ⁊ nolle distinguūt ⁊c.

G

Euasio.

H

4. ꝑdictio. Voluntas signi ⁊ voluntas hūplaciti distinguūt ⁊c. Di. 46. ⁊ ide

Euasio. Cōsidera an h ꝑdictio dz currere pla h addēdo ⁊ examinando de his ⁊ alijs q̄ dic sp recurrēdo ad fōtē scotice sincerritatis vbiqz.

5. ꝑdictio.

I

Potēcia absoluta:z potēcia ordiata distinguunt ꝛc. Euasio. Vide dis. 44. 1. z alibi sepe ed h.

Hec potēcia ordinata nō pōt dāmare beatos z saluare dāmatos:hec po^a absoluta pōt damnare btōs z saluare dāmatos.g ꝛc. ¶ Dicit q; po^a ordinata z absoluta sunt in deo vna simplex po^a:tm ipsa sumpta cū possibilibus deo absolute sumptis dr absoluta:sumpta aūt cū possibilib^9 deo ordinate acceptis dr ordinata:z sic dīnt tm p extrīseca. ¶ Cōtra. Impolc est eādē affirmationem z negationē nuō fundari in deo z in creatura sil' sumptis qm̄ ꝓuenīt soli deo. Solus aūt deus hz vtrāqz potentiā in se.s.absolutā z ordinataz:de qua fuit sermo z nō creatura.g deus z creatura non erunt fundamētuz istius ꝑdictionis:sz po^a absoluta z ordinata q̄ sunt formaliter in deo:z sic affirmatio z negatio dicent ō deo.

6.ꝑdictio.

K

Notitia simplicis visionis z itelligentie distinguūt ꝛc.

¶ 6^a ꝑdictio est que fundat in notitia simplicis visionis z simplicis notitie:vl' simplicis visiōis z simplicis intelligentie. Anima chzi notitia simplicis visionis nouit oia que nouit verbuz:non aūt notitia simplicis intelligētie. z B iō est:ga notitia simplicis itelligētie vbū nouit tā polia:q̄z inpolia:qō nō cōpetit aia chzi. Notitia aūt visionis vbi nō terminat nisi ad ipolia:ergo vr̄

7.ꝑdictio.

Sapia z scia dīna dīnt ꝛc.

sapia z scia accipiēdo eas ppric:sic distīguit eas Aug. 14.de tri.dicēs.q; sapia est de solis eternis.scia autez de solis tēporalibus:z fm B formant due ꝑdictiones. Nā de^o hz sapiaz de sua cēntia:nō hz aūt sciam. Silr

Euasio.

deus hz sciaz de tpalib^9:nō hz aūt sapiaz.ergo scia nō est sapia. Dr aūt ad B q; eadē rōne ꝓcluderet q; deus alia scia cogsceret nuōs:alia lineas:ga solū arithmetica est de nuō:geometria aūt est de lineis:z eodē modo de oib^9 alys scientys.sz B nō valet:nō enī deducit ad aliqō incōuenīēs. Nā si arithmetica z geometria distinguunt ex rōnib^9 suis formalib^9 vbicūqz ponerent z ꝓuenirent tal'r distinguerent. ¶ 8ª ꝑdictio fundat in

L

8.ꝑdictio. Iustitia z misericordia distinguunt ꝛc.

iustitia z mia. Nā iustitie dīne aliqd ꝓuenit qō ñ mie.

Cap.10.

Nā non repugnat iustitie q; oēs boies dānent:repugt aūt mie.g ꝛc. Unde i Hieremia scribit. Corripe me dne in mia z nō in furore tuo:nā in furore iustitie pderet z

Euasio.

dānaret:qō tm nō faceret in benignitate mie. ¶ Dicit aūt ad B q; iustitia z mia nō distīguunt in se:sz in habitudine ad extra. ¶ Cōtra. Mia hz ad ex̄ bitudinez quā nō hz iustitia:z iustitia quā nō hz mia.g eodē mō

9.ꝑdictio. Frui z vti distinguunt ꝛc.

est ꝑdictio. ¶ Nona ꝑdictio fundat in actib^9 fruendi z vtēdi:nā vtrūqz est in deo formal'r:de^o aūt ex nā rei vtit creatura z nō fruit ea:deus aūt ex nā rei fruit se:

Euasio.

z nō vtit se.g ꝛc. ¶ Dr ad hoc q; sic nos eadē po^a vo-

Considera an currit.

vnico actu pōt frui seipso:z vti creatura. ¶ Cōtra. Lz eadē po^a fruimur z vtimur:tm diuersis actib^9:z ita de^o eodē actu intrinseco fm diuersas rōnes formales vti

M

10.ꝑdictio. Infinitas z necessitas distinguunt ꝛc.

potēcit z frui:aliqn extrema ꝑdictionis dicerent de eodē. ¶ Decima ꝑdictio fundat in ifinitate z nēcitate. Nā ifininitas repugt relōni dīne:cū oē ifinitum sit perfectio simpl'r:z tm necessitas nō repugnat ei. Nam relōnes sunt nēcie sicut essentia:vtrāqz enīz emanatio

Considera bm̄ h.ga tūc pla nēcē ēt:z die ꝓsequentēr.

Euasio.

est nēcia:aliqn psonis per easdē ꝓstitutis nō repugnaret nō eē:ga cōstituerent aliquo qō nō esset nēcio esse. Necessitas g̃ z infinitas fundant extrema ꝑdictionis. ¶ Dicitur q; ꝑdicata ꝑdictoria pnt alicui cōpetere ex nā rei pp̄ solā distīnctionē rōnis:sic exēplificatū est de deo z deitate. De^o enī gīat:deitas nō:z nō dīnt nisi rōnis manēt illa q̄ insunt ex nā rei. Nā talis dat diffō de oib^9 eoz q̄ sunt ex nā rei:ga si ita nō eēt:iā nō eēnt scripta g̃ rōne manerēt extrema ꝑdictionis fm idem oibus modis z idistīnctiz etiā rōne. ¶ Ad ex^m dico:q; deus vt supponit pro p^a distīnguit a deitate. ¶ Unde cima ꝑdictio fundat in suba z spūalitate. Nā iō repugnat rōni subē q̄ est in deo cōicari lapidi:repugnat aūt rōni spūs:g̃ iste rōnes in deo aliq̄lr distīnguunt. ¶ Dr nē. ¶ Cōtra. Intells nr nō pōt cōcipere rōnē spūs eē cōcz deo z lapidi:cōcipit aūt rōnē subē eis eē cōez. Et tūc q̄ro vm̄ est B si pcise ex pte itells cur nō pōt fingere B sic ibi.si ex parte rei hz ,ppo^m:q; saltē h ꝓceptibilitas vni ꝓuenit:z nō alteri. ¶ 12^a ꝑdictio fundat in cālitate z eternitate. Nā demōstrabile est z certū multis deuz hāe eternitatē:multis aūt dubiū:z forte nō nāl'r demōstrabile:deū eē cām efficiētē. Silr de cēntia z attributis. Nā diuina cēn^a nō est cogscibilis p nām.attributa dīna aūt sunt cogscibilia p nām:z tam illa q̄z ista sunt extrema ꝑdictionis. ¶ Dr ad pmā de cālitate z eternitate q; demōstratio est act^9 rōnis:z iō ꝑdictio q̄ formatur fm demōstrabile z nō demōstrabile saluat p solā distīnctionē rōnis:z iō nō valet. ¶ Cōtra. Qz pūs ꝓuenit alicui eē demōstrabile:q̄z actu demōstrat:z sic p tale actum rōnis nō saluat ꝑdictio q; prius inerat. ¶ P. Si esse demōstrabile p actū rōnis inesset:tūc veritas incōmutabilis depēderet ab itellīntia nr̄a ꝓtingēte. Ad z^m de cēntia z attributis dr q; cēntia dīna z attributa eque sunt incognoscibilia p nām. ¶ Cōtra. Nā possum^9 illā cōplexionē cōponere.s.aliq̄ scia est ifinita vel scia dei est cā rez:hec scia aūt in deo est formal'r:z tunc hz ,ppositum.aut in creatura:z tunc est ,ppō falsa:naz nulla scia in creatura est infinita:nec cā rez. Cōstat aūt q; intells non pōt formare ,ōnē nisi cognoscat terminos.

Hic sunt octo modi solūēdi ad pdictas difficultates. Primus est q; regula de ꝑdictiodū:qz negat p^m pn^m cōplexū. De q̄libet affirmatio vel neg^a va z nō de codē ambo sil'. ¶ P. Dico ego q; ōs nō est trin^9:si dicas q; est trin^9 fm fidē:vez est. sz vtrūqz est vez q; est trinus z nō trin^9:qz ista regula nō habet ibi locū. ¶ z^o modus est p intellm deficiētē:qz intells nō pōt plenarie cape deū.s.sicut est:sed fabricat ibi relationes rōnis:z p istas fabricatas relones saluat ꝑdictiones q̄ de deo dār. ¶ Cōtra. qz q̄ncūqz aliq̄ ꝑdictio pcedit oēm intellm deficiētē nō pōt saluari p intellm ꝑdictiones pcedūt intellm deficiētē:nā ab eterno intells deficiens non erat:z tm deus ab eterno pdestinat electos:z nō pdestinat dānatos:z intells fuit pn^m notitie genite z nō volūtas z sic de alys sllib^9.g ꝛc. ¶ P. Illa ꝑdictio q̄ remanet destructo.a.nō saluat pcise per.a.sz oēs tales ꝑdictiōes remanēt oī itellu deficiēte destructo z annihilato:g itells deficiens nō saluat eas. ¶ 3° modus est p intellm supeminētez q tales relones cāt. rōne q̄rū saluat talis ꝑdictio. ¶ Cōtra. Quicqd intelligit intells diuinus ituitiue itelligit:sed isti respectus nō sunt ibi:g nō pnt ituitiue itelligi. Nam respectus rōnis nō sunt in re ibi:z per ōis nō pnt ituitiue cogsci. ¶ z^o sic. Intells intuitiuus est exītis:vt exīs est:sz tales respectus existere nō pnt.g ꝛc. ¶ 4.º modus saluat p distīnctionē potētialē:hz enīz fm istos diuina cēntia potēt tal'r q; moueat intellm ad ista itellndū:p que saluā ꝑdictio actualis p supponit actualitatē in fundamento: volūtas actual'r vult:z intells nō vult:g ista vel sunt ꝑdictoria actual'r vel nō.si sic:tunc q̄ro de fundamēto si sit oib^9 modis idē.si nō:hz ,ppositū.si sic:g ēt de eodez oino ꝑdictoria.si dicas q; nō sunt ꝑdictoria:B nihil est.

N

11.ꝑdictio Suba z distīguūt ꝛc. Euasio.

12.ꝑdictio Cālitas z eternitas distīguunt ꝛc.

O

Euasio.

Z.l.cōmunibili.

Euasio.

Pos.12.mete

P

Modi euadēdi pdictas ꝑdictiones z sunt octo. Impugn^o 2^z. Vide.s.q.1. plo.ad h.

Modi solūēdi ꝑdictiones in diuinis.

Negādo oēz dissōnez in re fm aliquos.

Negādo p^m pn^m in dīnis.

Per intellm deficiētem.

Per intellm supeminētez.

Per dissōnē potētialem.

Per continuā virtualez cōceptionem.

Q

Per denoiationē extrinsecam.

Per idēitatē in recto nō in obliquo.

Per cōnotata.sed tu imitare impugnationes bm̄ pōderando oia. Impugn^o 2^z.

Considera b plura bm̄ pōderando. Impugn^o 2^z.

A ¶ Scdo sic. Ubi est ꝑdictio simplr: est ibi fundamētuꝫ simplr: ⁊ nō ꝓm gd: sed ibi est ꝑdictio simplr: ⁊ nō ꝓm gd. g̃ ⁊ fundamētū simplr: sed qō est in po⁹ solū est ꝓm gd ⁊ nō simplr. g̃ opꝫ ponere fundamētū in actu. ¶ 5⁹ modus saluat: ga essentia dīna ꝓtinet vtualr mltos cōceptus: ⁊ ꝓm ꝑ pōt saluari ꝑdictio: vnū enī extremum saluat de essentia sub vno ꝓceptu: ⁊ aliō sub alio: ⁊ ita nō ꝑdictio. ¶ Cōtra istō arguo 4ᵗ. Ubicūqꝫ sunt extrema ꝑdictionis formalr: ibi sunt fundamēta ꝑdictionis formalr: ſz in diuinis ponunt extrema ꝑdictionis formalr: g̃ ⁊ fundamēta. Tūc arguit sic. Illud fundamentū qō est formalr in deo: aut est penitus idem: aut nō. si nō: bz ꝓpositū. si sic: ergo in eodē formalr oīno idistincto fundabunt extrema ꝑdictionis formalr: qō est ipse. ¶ 2⁹ sic. Qñcūqꝫ aliqua ꝑdictio saluat in aliqua nā ꝓm aliquē modū fundamētū: qūo ponit ibi fundamētū ⁊ ꝑdictio ibi ponet: sed fundamētū istius ꝑdictionis nō est ibi nisi vtualr: ergo ⁊ ꝑdictio nisi vtualr. ¶ 3⁹ sic. Qō inest vtualr alicui est tale ꝓm quid: ⁊ qō i est formalr est tale simplr. ¶ Tūc arguo sic. Illud qō inest alicui formalr: ⁊ per ꝓñs simplr: nō pōt iesse per illud qō inest illi ꝓm gd: sed affirmatio ⁊ negatio ⁊ extrema multaꝫ ꝑdictionū sunt in deo formalr: ⁊ p ꝓñs simplr: g̃ nō pñt sibi inesse per illud qō ꝓuenit deo virtualr: qō est solū ꝓm gd: g̃ ista distictio est ibi formalr ⁊ simplr. ¶ 4⁹ sic. Ubicūqꝫ est iuenire formalr terminos ꝑmi ꝑncipij ibi est iuenire vitatez eiⁿ: ſz in deo formaliter inuenit ens ⁊ affirmatio ⁊ negatio q̃ sunt huiꝫ termini: g̃ ⁊ vitas eiⁿ que est: ꝙ nō ꝓuenit oīno idē affirmare ⁊ negare de eodē ꝓm idē. ¶ 6⁹ modus saluat ꝑ denoiationē extrinsecā sic. deⁿ nō fuit creator ab eterno: ⁊ fuit ex tpe ꝑ denoiationē extrinsecaꝫ a creatura acceptā. ¶ Cōtra istud vupl'r. Uel enīz ista denoiatio inest ex nā rei: aut nō. si nō: tūc arguaꝫ ꝑ eos: sic ꝑ illos de reⁿ rōnis: ⁊ de itellectu deficiēte. ¶ Si aūt dicas ꝙ ex nā rei: tūc arguo. Qñcūqꝫ aliqua sūt oīno idē ex nā rei: si vnuꝫ denoiat denoiatione extrinseca ex nā rei: ⁊ alterū. g̃ si intells denoiat denoiatione extrinseca ex nā rei: ⁊ volūtas nō: g̃ itells ⁊ volūtas aliqualr distiguent. Itē qa dicimus creatūrā creari a volūtate dīna: nō ab itellū ex hoc eque euidēter ꝓcludit distictio: sic ex aliqua alia ꝑdictione: ⁊ tñ nō est sola denoiatio extrinseca: g̃ silr in ꝓposito illa formalr distinguunt. ¶ 2⁹ sic. Nā ex B denoiat aliqd denoiatione extrinseca: ga vel ipm bz habitudinē ad aliud vel aliud ad ipsuꝫ. Impossē est aūt ꝙ ad eādē pfectionē oīno creatura bēat habitudinē ⁊ nō bēat: vel eꝫ. g̃ ⁊c. ¶ 7⁹ modus saluat: ꝑ hoc ꝙ oīa q̃ sūt in diuinis: sunt idē in recto: non tñ in obliquo. ¶ Sed ⁊tra. Qñ dico sic. Intells diuinus est oīs obti creari ⁊ volūtas nō: quero de ista obligtate: vel est aliquid fabricatū ab itellu vel nō. si sic: arguo ꝑ eos: sicut arguū est ꝑ itell'm deficiētē. si non: tūc arguo sic. Esse oīs obti creari ⁊ nō eē oīs obti creari sunt vere ꝑdictoria. Nā ita pōt eē ꝑdictio in obliquo sic in recto: ſz vnū extremū istius ꝑdictionis ꝓuenit itellectui ex nā rei: ⁊ aliud volūtari. Silr terminari ab aliquo alio: ⁊ nō terminari ab eodē ꝓuenit itellectui ⁊ volūtati. g̃ ⁊c. ¶ 8⁹ modus saluat ꝑ ꝓnotata: ga enī itells aliqd ꝓnotat qō nō volūtas. Jō aliqd pōt dici de itellu: ⁊ nō de voluntate eꝫ: ⁊ sic est de itellu ⁊ volūtate: sic dico de oībus alijs. ¶ Cōtra. Cōnotare a. ⁊ nō ꝓnotare: vel sunt idez ex natura rei vel non. si nō: sicut arguū est superius ꝑ alios arguo ⁊tra istos. si sic: tātū valet ista ꝑdictio ꝓnotare ⁊ nō ꝓnotare: sicut alia. ¶ P. arguo sic. Aut cōnotare dicit pcise itell'm diuinū ⁊ nō ꝓnotare pcise voluntatē: aut cōnotare dicit intell'm ⁊ obm simul: vel tñ obm: vel intell'm sil' cū habitudine ad obm. si ꝑ mō: cū intells ⁊ volūtas sunt foialr in deo: vnū est pcise vnum extremū ꝑdictionis: ⁊ aliud est aliud extremū. ⁊ sicut extrema ꝑdictionis nēcio distinguūtur: sequtur ꝙ itells ⁊ volūtas distinguunt. si 2⁹ mō. s. intells ⁊ obm sil: tunc nihil aliud est ꝓnotare nisi dīnus itells ⁊ obm: ⁊ sic diuinus intells ⁊ obm sil' ꝓnotant diuinū intell'm ⁊ obm: ⁊ sic idē ꝓnotat se: qō est icōueniens. si 3⁹ mō. s. ꝙ dicat ordinē ad obm ⁊ cōnexionē tūc sic. ipse est idē hze ordinē ⁊ cōnexionē ad obm ⁊ nō hze: ſz intells bz ordinē ad. a. qz cōnotat. a. ⁊ nō volūtas. g̃ ⁊c. ¶ Cōfirmat. qz aut extrema ꝑdictionis sunt foialr in deo. s. vtrūqꝫ extremū: ⁊ tūc bz ꝓpoⁿ: qz vbicūqꝫ sunt extrema ꝑdictionis nēcio iter fundamēta eorꝫ est aliq̃ distictio. ¶ Si dicas ꝙ nō sunt ambo in deo: ſz vnū in deo ⁊ aliud in creatura. ¶ Cōtra. Uelle infinito actu oīa bona: ⁊ non velle infinito actu oīa bona. Uelle ifinito actu oīa mala: ⁊ nō velle acu ifinito oīa mala. intelligere etiā ifinito actu oīa bona ⁊ mala: ⁊ nō itelligere oīa bona ⁊ mala infinito actu: nullū istoꝫ est foialr in creatura: nō illud velle tñ oīa bona actu ifinito: qz nullus actus infinitus pōt eē in creatura: ⁊ p ꝓñs nec aliud. s. intelligere oīa bōa ⁊ mala. ¶ Si dicas ꝙ vtrūqꝫ extremū ponit in deo ⁊ in creatura B nihil est: qz infiⁿ velle vel ifinitū itelligere nō est in creatura pp rōnē dictā: nec est pōse B imaginari: g̃ bz ꝓpoⁿ. ¶ Confirmat ista rō tota sic. Ubi est foialr affirmatio ⁊ foialr fundamētū negationis opposite: ibi est foialr ꝑdictio: ſz ista affirmatio. intelligere oīa itellectione ifinita. est foialr in deo: ⁊ fundamētū negationis opposite qō est velle: vel nō itelligere ꝑ volū: atē: est ēt foialr in deo: nā velle est fundamētū istiⁿ negationis nō itellere oīa ifinito actu. g̃ necessario erit ꝑdictio in deo: ⁊ p ꝓñs distictio. ¶ Sz dz ad B nō est ꝑdictio nisi respectu eiusdē. sic ē poⁿ ordinata ⁊ nō ordinata: dz ꝙ ꝑdictoria vſr dici: ſz qz nō est respectu eiusdē: iō non segt ꝑdictio. eodē mō in ꝓpoⁿ. ¶ Cōtra. Accipio vinculū incarnationis. oīno idez de poⁿ ordinata deⁿ nō pōt illud dissoluere: ſz de poⁿ absoluta id idē pōt. g̃ ꝑdictio respectu eiusdē: ⁊ p ꝓñs distictio: qō est ꝓpoⁿ. Uidet g̃ ꝙ ꝓp istas ꝑdictiones q̃ in diuinis ponunt: ⁊ de eis dñr. ꝙ necesse sit ponere aliq̃ ex nā rei distincta: quibus applicent extrema illa.

Sed hic

sunt multe instātie. Primo. s. ꝑ modum pbādi istā distōnē. s. per viā ꝑdictionis. Non enīz vī ꝙ vbicūqꝫ ꝑdictio sit ꝙ distōnē icludat. Doc pz in 4ᵒ exēplis. pⁿ est de sole. Nā sol bz virtutē desiccatiuā ⁊ humectatiuā: p desiccatiuā pt desiccare: p humectatiuā aūt nō. 2ⁿ exⁿ est de angelo: q bz in se vtutē getatiuā celi: ⁊ vtutē motiuā. ⁊ p getatiuā nō mouet: p motiuā aūt mouet: g̃ distō. 3ⁿ de albedine q̃ vtutē bz assimilatiuā ⁊ dissimilatiuā. 4ⁿ qz eadē dzia vī eē diuisiua gñis ⁊ pstitutiua spēi: sed inquātū est diuisiua nō pstituit: ⁊ iquātū pstitutiua nō dividit: ⁊ tñ ex istis vī pbari distō. ⁊ ibi tñ negat. ¶ Ad ista. Ad pⁿ de sole dico ꝙ eadē vtute deficcat ⁊ humectat: ⁊ p humectatiuā deficcat: ⁊ p desiccatiuā humectat: nec ē ibi distō. ¶ Sz ꝑ. Inquātū humectat nō desiccat: qz sic desiccaret cerā. ¶ Dico ꝙ ly inquātū. pt reduplicare vtutē vī pⁿ. si pⁿ: sic ꝓcedo ꝙ nō segt icōueniens: ſz tñ B nō est de virtute ꝓmonis ꝓm oēs. ¶ Alio⁹ pōt reduplicare resolōnē vel actionē q̃ est. s. actio humectādi ⁊ desiccandi: ⁊ isto mō nego: ⁊ sic segtur icōueniēs ⁊ ꝑdictio. ¶ Intellndū tñ ad euidētiā isti⁹ ⁊ oīuz alioꝫ exēploꝫ: ꝙ si bīet aliquā auctatē dicētē ꝙ alia ⁊ alia vtute B sol illa faceret: ⁊ illa auctas cogeret: dicerē ꝙ ibi eēt distictio, sed qz nulla est: iō vitādo pluralitatē: qz nō appet

A
Impugn° 4ᵗ
B
C
Impugn° 2ᵗ.
Ad 1. cōtingit.
Rō denoiationis extrinsecē quē.
D
Impugn° 2ᵗ.
Impugn° 2ᵗ.
E
F
G
Euasio.
Cōclusio ꝑ cē tū ꝑncipale.
1. instantia.
Exēplū 4ᵗ.
H
Solū.
Replica.
Eadez vtute sol resoluit ⁊ cōstringit.

I

necessitas eā ponēdi. Dico ꝙ eadē potētia sol desiccat ⁊ humectat: sed ga hēmus ꝑ fidē cogētē: ꝙ deus itelligit oīa: ⁊ nō vult oīa iō est ibi ponēda distinctio. Sil'r dico ad aliud de angelo ⁊ de albedine ⁊ de dēia: qō est p̄n̄m idē oīno quo angelus mouet ⁊ getat: quo albedo similat ⁊ dissimilat: ⁊ quo differentia diuidit ⁊ ꝓstituit.

Replica.

¶ Sed 3. dicim⁹ ꝙ iquātū dēia diuidit nō ꝓstituit: ⁊ iquātū albedo similat ⁊ nō dissimilat: posito eodē p̄n°: q̄re ita nō possum⁹ dicē de deo ꝙ inquātū itelligit non vult. Dico ꝙ iō sic ꝓcedit in istis pp diuersas actiones fundatas in eodē p̄n°: vel pp diuersas relones. in deo aūt re⁷ eiusdē p̄ncipij nō sunt diuerse actiones. 2° mo tient istantie 3 phationes 3dictionū: ga min⁹ vident ꝓcludere. p̄ ga Aug. dicit. 15. de tri. ꝙ de⁹ vna simplici visione nouit oīa: ſz tu pbas ꝙ notitia simplicis visionis ⁊ simplicis itelligētie distinguunt nēcio. 2° ga vni cus actus volēdi ponit in dīnis: ⁊ tū oportebit multos ponere: qō videt falsiz. ¶ Ad itell'm isto ꝓ ⁊ multorū alio ꝓ est sciēdū: ꝙ idē actus aliō ꝓcernēs pōt dici nolle ⁊ velle. ¶ Exēplū. In deo est habit⁹ amicitie ⁊ inimicitie: g distinguunt ex rōnibus suis formalibus. ¶ Et ideo dico: ꝙ idē act⁹ nnō qui est volūtatis exīs vnica pfectio: dī dilectio: vt ꝓcernit habitū qui est amicitia: ⁊ dī odiū: vt ꝓcernit inimicitiā. Sil'r de mīa ⁊ de iustitia: eodē mō pōt dici ad multa alia que sunt in deo. In deo enī est ꝓuidētia ⁊ scia: ⁊ ideo actus itelligēdi cum habitu ꝓuidētie pōt dici simplex visio: ⁊ cū habitu scie simplex itelligētia: sil'r de potētia ordinata ⁊ absoluta. In deo enī volūtas que est oīpotētia factiua cū habitu ꝓuidētie dī potētia ordinata: ⁊ cū habitu scie dī potentia absoluta: sil'r de volūtate signi ⁊ beneplaciti: eodē mō de multis alijs. ¶ Sed restat dubiuz de scia: sunt ne oēs scie in deo formaliter distincte: sicut geometria: aritbmetica: ⁊ sic de oībus alijs. ¶ Dico ꝙ posset faciliter sustineri: ꝙ idem habitus formal'r sufficeret: qui per respectus fundamentales ad diuersa diceretur habens illum habitum: sciens illa diuersa. Verum: quia eodē modo posset dici de sapia: que est de eternis: ⁊ de scientia que est de tēporalibus. Augusti. autem videt distinguere ea: ⁊ dictum est superius ꝙ sapia est principiuz ꝓductiuū vbi: ⁊ nō scia. Ideo videt posse dici de istis ⁊ de oīb⁹ alijs scietijs: ꝙ sūt ibi formal'r: ⁊ formaliter distincte: ⁊ etiā de vrtib⁹ mozalibus que pfectionē dicūt. ¶ Sed dices. tu ponis multas pfectiones nimis ⁊ ifinitas. Dico ꝙ pfectiones in deo nō sunt infinite: ga iter eas est ordo. Multi tū antiqui ausi sunt ponere ifinitas: sed multas hic pono. ¶ Sed ga aliquis diceret. ꝙ oēs 3dictiones iste per quas pbata est illa distinctio sumunt per cōparationē ad aliud: vel saltez plures ea ꝓ: ⁊ ideo nō est ita euidēs 3dictio: sic si sumerent sine respectu. ¶ Ideo adduco 4.° ꝓradictiones: que sumunt sine aliquo respectu: vel cōparatione ad extra. ¶ Prima fundat in attributo realitatis ⁊ absoluti essentie: ga ex nā rei repugnat rōni formali absoluti: que est diuina essentia cōicari relōni: tūc enī relatio esset ad se: ⁊ tū nō repugnat realitati: ga relo est realis eadē realitate qua essentia cū sit idē real'r: ⁊ ꝑ inferius ostēdet: ergo realitas essentie ⁊ eius absolutum distinguunt ex natura rei. Et per idē mediū probant distingui essentia ⁊ relatio. ¶ Scēa fundat in rōne formali radicabilitatis que cōpetit diuine essentie: ꝓout est fundamētale cōstitutiuuz cuiuscūqz diuini suppositi ⁊ in rōne necitatis. Nā p̄ma 3ditio. s. esse radicabile p̄n̄m cōstitutiuū ⁊ fundamētale nō cōicat relōni: ga ꝑ sibi repugnat: ⁊ tū cōicat ei necessitas: ga ita necia est diuina ꝓductio: sicut essentia diuina. ¶ 3° fundat in dīna cōicabilitate ⁊ existentia: ga eadem exīstia qua diuina essentia existit ⁊ relo: ⁊ tū nō eadem cōicabilitate cōicatur q̄ eēntia: ⁊ sic extrema 3dictionis dūr de diuina cōmunicabilitate ⁊ existētia. ¶ 4.ª fundat in infinitate intēsiua ⁊ eternitate: qz gnatio diuina est eterna formal'r: ⁊ ipsa nō est fozal'r ifinita itēsiue: cū nō dicat pfectionē simpl'r: qz qcqd pfectionis est in patre ⁊ in filio. ¶ Sed vt meli⁹ hec distinctio videat: moueo aliqs istātias nunc: als mouebo alias. ¶ Pria quātū ad pris sit ista. Quia deus est q̄ magis nihil cogitari potest fm Anſ. psol. Si aūt in deo eēnt plres pfectiones infinite: tūc plures ipsa ꝓ eēnt maiores vna: ⁊ sic illa nō eēt diuina. ¶ Dico ad hoc ꝙ oīa attributa habent eādē infinitatē numero: sicut ostēsum fuit supius dist. 2°. ⁊ qz magis ⁊ minus ⁊ ieqlitas respiciūt quātitatē virtutis: vbi nō est quātitas molis. Dinc est ꝙ vbi est eadez quātitas: ibi oīno nō pōt esse nec magis nec minus: nec ineqlitas: infinitas aūt est eadē in oībus ⁊ locū tenet quātitatis: talia enim semp regrunt distinctam quātitatem. ¶ P. Equale ⁊ ineqle sunt passiones quātitatis finite: in deo aūt nō est quātitas finita: ⁊ ideo inequalitas ibi nō est: nec plura infinita eēnt maiora vno. ¶ 2° instat. Sicut summa simplicitas excludit oēm cōpositionē: ita summa vnitas oēm pluralitatē: ſz summa idētitas oēm distinctionē excludit: in diuinis aūt pfectionibus est sūma vnitas ⁊ identitas rōne eēntie: q̄ nulla distinctio aut pluralitas. ¶ Dico ꝙ sicut inter psonas diuinas est summa vnitas ⁊ idētitas rōne essentie cuz pluralitate ⁊ distinctione psonaꝝ vera ⁊ reali: pluralitas etiā ibi est inter fundamēta in ꝓprietatibus. Ita dico in ꝓposito: sūma eniz idētitas ⁊ vnitas est in infinitate: pluralitas aūt fundat sup distinctione formali attributoꝝ. non enim vnū oppositoꝝ excludit reliquū nisi respectu eiusdē fundamēti. ¶ Contra. Magis sunt illa idē que sunt de p̄ mō: q̄z illa que sunt de 2° mō. attributa aūt sunt idē in 2° mō: non in p̄: ḡ nō sunt summe idem. ¶ Dico ꝙ attributa in rōnibus suis formalib⁹: nec sunt idē: nec vnuz. ⁊ vt sic cōparant illis de 2° mō. ꝓout aūt cōparant ad essentiā habent per illā vnitatem: ⁊ reducūtur ad p̄m modū: qz habent eandē infinitatē ⁊ eandē realitatē: sicut suos modos intrinsecos: qz vident ad eos reduci sicut ad p̄m modū: ⁊ isto mō sunt summe idē: sicut psone diuine sunt idē: ⁊ summe vnuz: ⁊ nō nisi isto modo. s. vnitate ⁊ idētitate que est p eēntiā: ſz distinguiant ⁊ plurificētur inquātū sunt persone. Potest tū breuiter dici: ꝙ illa de p̄ mō nō sunt magis idem: sed pluribus modis idē. ¶ 3° instat. Nam p rōnes p q̄s tu cōcludis pfectiones esse distinctas formaliter: per easdē pōt inter eas pbari distictio realis: quā nullus cōcedit: qz q̄cūqz aliq̄ sic se habent: ꝙ qcquid cōuenit vni real'r nō cōuenit alteri: talia vident real'r distingui: sicut ex ꝓueniētia alicuius ⁊ disconuenientia eiusdez ex natura rei alicui: arguit distinctio ex nā rei inter ea. ¶ Dico ꝙ modus realitatis superueniens illi regule destruit eaz: ſz enī essentia ⁊ relo in diuinis sint vnū suppositū: tamē relōni cōuenit distinguere ⁊ non essentie: ⁊ ſz nā diuina ⁊ humana in Christo sint vnum suppositū: tamē sola nā diuina sustētat: ⁊ suppositat humanā: ⁊ quēadmoduz nā ⁊ hecceitas sunt vnū induiduū: ⁊ tamē nā indiuidual'r non distinguit: ⁊ hecceitas distinguit: ⁊ ideo dico ſz ista regula certissima ꝙ quādo aliq̄ sunt idē oībus modis: qcqd ꝓuenit vni ⁊ alteri ⁊ eodē mō: sed tū qñ aliq̄liter distinguunt: ⁊ sunt idem aliq̄ mō: nō opz ꝙ illo mō q̄ aliqd cōuenit vni ꝓueniat alteri. ¶ 4° instat sic. Quicqd ponit in diuinis: opz ꝙ ponatur summe: ⁊ sic cum ponuntur ibi distinctiones

K

Nō ꝙ idē actus i deo sit nolle ⁊ velle: ⁊ pōdera dū. Exemplum. Cōsidera instantiam pondērādo pria.

L

Dubium.

Solo dupl'r. Vide Sco. in ꝓlo. q. 3. ⁊. 3. lateralī: qui al ū' ꝑ inuestigat Obo.

Cōsidera an currit maxie de virtutibus mozalibus.

Finite numero sunt dine pfectiones: ⁊ si infinite intēsiue.

M

Alias q̄uor 3dictiōes adducit ad pnciple.

Absoluuz ⁊ realitas distinguuntur ⁊c.

Radicabilitas ⁊ necitas distinguūt ⁊c.

N

Cōicabilitas ⁊ exīstia distinguūtur ⁊c.

Infinitas ⁊ eternitas distinguūt ⁊c.

Obijcit nōdū liter 3 dicta ꝑncipaliter in hac. q. 1. instantia. Cap. 2. Dic al'r vt scit pōderando. Aliō Sco. q. 1. quolibe. ⁊ 5. q. eiusdē: ⁊ vbi ibi nōt.

O

2. instantia.

Nihil potest ali et mdu

Repli

Tollit ⁊ tiā nō

Subdi

6. instantia

P

Quāl' attributa ꝓmunt ad ꝓmū modū: ⁊ q̄l'r ad scōz pōdera.

Esse magis idē ⁊ plibus mod s dīnt. 3. instantia.

Regula.

Q

Ex idētitate suppositali vel reali aliquoꝝ nō sequitur vniformitas ꝓueniētie vel disconuēniēte actiue ⁊ passiue: vel quo vel q.

Regula.

Opio cō

Impug

4. instantia.

A

Quc debent poni in summo in dinis 7 que non?

ponentur ibi summe. ¶ Dico q̃ ly illa que dicunt ibi pfectiones sint ibi sume 7 sũma: nõ tñ ꝓ q̃ dicũt cõem babitudinẽ. vñ sũma distinctio nõ est inter personas.

Replica 2ª.

¶ Cõtra. distictio p ꝑora est maior q̃ p posteriora: ly distictio quã ponis iter attributa est qdditatiua: 7 per ꝑñs per ꝑora. s. p illa de ꝑmo modo. ergo 7c. ¶ Prima distinctio essentialis est maxima: sed distinctio quidditatiua est essentialis: quia quidditas 7 essentia sunt idẽ. ¶ Ad ista dico. ¶ Ad ꝑmũ q̃ cõtingit iterdũ per posteriora maiorẽ distõnẽ fieri. Nã sor. 7 plato q̃ pcise distinguunt̃ p posteriora: magis distinguunt̃ q̃ aĩal 7 rõnale que pcise distinguunt̃ p ꝑora. ¶ Ad 2m dico q̃ qdditas abstrahit ab eẽntia sic̃ pductio a factione: 7 p ꝑñs distinctio qdditatiua ab essentiali.

Caste pranti bis hic.

Quidditas i plo c. q̃ cẽn.

¶ 5° instat̃ sic. Melius est bẽ oẽm pfectionez in se qdditatiue 7 formalr 7 simplr q̃ aliquo alio mõ: cũ iste modus sit primus 7 ꝑncipalissimus. Cũ g̃ oia eẽntialia dicãt pfectiones simplr: melꝰ est q̃ attribuant̃ essentie diuine in ꝑ mõ q̃ in 2°. Et si in ꝑ mõ. tũc arguo sic. q̃cũq̃z sunt in ꝑ mõ idẽ: nõ distinguunt̃ formalr: ly pfectiones cũ essentia sunt buiꝰ. g̃ 7c. ¶ Dico q̃ sic̃ nõ est melius filio eẽ pfectiozẽ pẽ q̃ eẽ eq̃lẽ: qa hoc sue dignitati repugnaret: ita nõ est melius diuine sapie eẽ in ꝑ mõ dina eẽn: qa tũc nõ eẽt sapia. ¶ Cõtra. Illud qd̃ est tale quo nihil cogitari magis põt: icludit oẽm pfectionez simplr: aliqn nõ eẽt pfectissimũ in sua qdditate: que pscindere videt̃ ab alys pfectionib⁹. ¶ Dico q̃ sufficit q̃ pfectissimũ icludat idẽtice oẽm pfectionẽ simplr. Et tunc ad illõ qd̃ dr: q̃ tũc nõ esset pfectissimũ: vt pscindit qdditatiue ab istis pfectionib⁹. Dico q̃ ĩmo. nã ipm solus est pfectissimũ p suã ĩfinitatẽ 7 eadẽ est ĩfinitas eius: 7 oĩus taliũ pfectionũ essentialiũ: vt aũt ab illa ĩfinitate pscindit: nõ est pfectꝰ nec ĩperfectꝰ. ¶ 6° istat̃ sic. Nã vt dicũt aliq. hoc videt̃ ꝑfirmare errozẽ Arry: qa vna illaꝝ pfectionũ vt pscindit ab alia: cũ nõ sit creatura: ops q̃ sit deus: 7 sic erũt plres dy sic̃ plures pfectiones.

Quid regrit ad cẽ pfectissimu 7 qd nõ?

Arrius.

¶ Dico q̃ eodẽ mõ argueret de psonis q̃ essent plres dy: cũ tñ quelz: vt pscindit ab alia: nõ sit creatura: ly sit deꝰ: 7 sic erunt plures dy sicut plures psone. ¶ Dicũt tñ aliq q̃ ponere oppositũ istius distõnis iducit errozẽ Sabelly ꝑ distinctionẽ diuinaꝝ psonaꝝ. nã p oẽs rõnes q̃bus militat̃ ꝑ formalitates: vt supra patuit: 7 ifra patebit. põt militari ab infidelibus. ꝓtra distinctionez diuinaꝝ personaꝝ. ¶ Dico ergo q̃ omne qd̃ est: vl est essentia creata vl diuina: sed tñ nõ qdditatiue: sicut oẽ qd̃ est suba: vel accidẽs: 7 tñ multa sunt que neutrũ sũt qdditatiue. Ideo dico q̃ temerariũ est dicere aliquaz opionẽ illarũ esse hereticã: qa vary 7 solẽnes doctozes opinati sunt sic 7 oppositũ: 7 ideo posita distinctione talr: oia solunt̃. ¶ Ad argumẽtũ in ꝑncipio patet.

Tollit p instãtiã opinie.

Sabellius

Nõ bñ ꝑ temerarios viri iusq̃ vie notabiliter.

D

¶ Utrum pfectiones in deo distinguant̃ fm rõnem ab anima fabricatã. Questio. IIII.

Vtrum perfectiones in deo distiguãtur fm rõnez ab anima fabricataz. Qz sic. qa fm Diony. sacra scriptura multa deo attribuit ꝑpter imperfectionez intellꝰ nostri. ¶ Cõtra. Tale est fictitium 7 nullum tale debet poni in deo.

Opio cõis.

Hic introducit cõis opinio q̃ sic. qa intellectus noster vario mõ operans circa suũ obm p cõceptiones q̃s facit circa obm: põt distinctionẽ rõnis fabricare. ¶ Sed ꝑ hoc arguit̃

Impugº 4ª.

4°. Prio sic. Qñ aliqua duo sunt penitus indistincta: si vnũ nõ distinguit̃ rõne nec reliquũ: sed pfectiones diuine sũt penitus eedẽ in se 7 in nobis. s. in ĩtellectu nro obiectiue: ly vt in scipsis nõ distinguunt̃ rõne. ergo nec in intellectu. Probatio minoris: quãtũ ad istã partẽ. s. q̃ sunt eedẽ in se 7 in nobis. s. i ĩtellectu: qz vel sunt idẽ totalr: 7 sic hz ꝓpositũ. vel nõ: 7 tũc nõ intelligimꝰ eas.

E

Al. l. cedent.

Eusebio.

¶ Si dicat̃ q̃ pñt pro tãto distingui rõne in ĩtellectu 7 nõ in se ly sint eedẽ: qz vt in ĩtellectu sunt bñt quẽdaz respectũ rõnis: qz in mẽte sunt quẽ nõ bñt in se: 7 pp hõ possunt distingui. ¶ Cõtra. diuina pfectio vt in se est: nõ habet talẽ respectũ rõnis: sed diuina pfectio que in nobis est: est oĩno diuina pfectio que in se est. g̃ diuina pfectio q̃ in nobis est nõ hz illũ respectũ rõnis. Prima pbat̃. respectus est posterior fundamẽto: 7 p ꝑñs multomagis de illo respectu. ĩtellectus g̃ prius ĩtelligit diuinã pfectionẽ in se q̃ habeat talẽ respectuz vel q̃ fabricet: 7 in illo priozi sunt in intellectu: 7 tñ indistincte.

Al. l. ab antiqo dr ꝑñr. Dp. cõis. p. pclusio.

¶ 2° sic. Nullus effectus formalis est vbi nõ est forma: respectus aũt rõnis dat referri 7 distingui: sed respectus rõnis nõ est in illis pfectionib⁹: qz si sic: eẽt realis. g̃ nõ dat distingui. ¶ 3° sic. Oĩs ĩtellꝰ aliter intelligens rem q̃ sit in se: est falsus: sed ĩtelligẽs diuinas pfectiones distingui rõne: ĩtelligit eas alr q̃ sunt in se: qz intelligit eas referri respectu rõnis. s. distinctione que nõ est ibi. ¶ Dr q̃ si ĩtellectus ĩtelligeret res in se 7 alr ĩtelligeret q̃ in se essent: esset falsus: sed ĩtellectꝰ nõ intelligit eas vt in se sunt: sed ĩtelligit eas vt sunt in esse cognito. idcirco nõ est falsus. ¶ Contra. qz intellectus ĩtelligens aut est falsus: qz intelligit rem aliter q̃ sit in se: 7 tunc hz ꝓpoⁿ: aut qz pcise intelligit eã alr q̃ sit in esse cognito: 7 sic segtur q̃ nulla cognitio esset falsa: qz oia sibi cõueniũt in esse cognito vel ĩtellecto. ¶ 4° sic. Qñcunq̃z vnũ ꝑdictozioꝝ verificat̃ de aliq̃: aliud tũc nõ põt verificari de eodez: sed istud est verꝝ: q̃ diuine pfectiones in se nõ distiguunt̃ rõne. g̃ per quãcũq̃z potẽtiã nõ poterit verificari q̃ distinguant̃ rõne. Videt̃ g̃ imaginario falsa: nec dz hoc attribui rõni neq; ĩtellectui: qz ꝑdictionẽ vz includere: qz tñ cõis opinio est in oppoⁿ: ideo istud nõ assero. soluat rõnes qui vult.

F

Hugu. Sz. q. q. 32.

Eusebio.

G

Cõclo quam intendit. Dic tu põderando ꝓñr 7 psa hic addẽdo vt expedit

¶ Utrũ oẽs ille pfectiones que sunt in deo pñt esse vna res: suppositа aliqua non identitate vel distinctione ex natura rei inter illas. Questio. V.

Vtrum oẽs ille pfectiones que sunt in deo pñt eẽ vna res: suppositа aliq̃ nõ idẽtitate vel distinctione ex nã rei ĩter illas. Qz nõ. Aug. de doc. christiana. Qd̃ oĩno nulla res est: nihil est: ly ille pfectiões nõ sunt nihil. g̃ sunt res. ¶ Cõtra. Dyla. aliud est psona: 7 aliud est realitas eius: q̃ nõ esset nisi realitas aliq̃ mõ distingueret a formali rõne psone.

Hic antiqus 7 cõiter dicebat q̃ oĩs distinctio nõ facta ab aĩa est realis: qz sicut ens diuidit̃ in ens in aĩa 7 extra animã: ita distinctio que ꝑsequit̃ ens. Cõstat aũt q̃ illud ens qd̃ est extra animã est res. g̃ 7c. ¶ 2° ad q̃onez rñdẽdo dicebat̃: q̃ qz ille diuine pfectiones nõ distinguunt̃ realr: sicut certum est cuilibet: 7 aliq̃liter distiguunt̃. Relinquit̃ q̃ distinguunt̃ solũ rõne. ¶ Cõtra hoc arguo dupliter. Prio sic. Qñcũq̃z aliq̃ ppõ est demõstrata de aliquo ex duab⁹ pmissis: quaꝝ vna est demõstrata 7 alia credita: illa necessario est tenẽda: ly distinctio ex nã rei non realis demõstrat̃ ex duab⁹ pmissis talibus. g̃ 7c. Probatio minoris: que sunt in psona pñs sunt vna res solũ: 7 per ꝑñs nõ distinguunt̃ realr: qz sic eẽnt in diuinis plus q̃ tres psone vel tres res: sed aliq̃ que sunt in psona patris distinguunt̃ ex nã rei. g̃ 7c. Prima ꝓpositio est credita. 2° demõstrata est satis euidẽter. 7 si hõ nõ velit ꝑteruire: ops quẽlibet cõcedere ex vi demõstrationis. ¶ 2° arguo sic. Ubicunq̃z est pluralitas al-

H

2. pclusio.

Impugº 2ª.

Eusebio ergo actiua 7 spiratio actiua sũt idẽ realr. Ps. q. pcedẽte 7 alibi.

I

Scilz gñatio duplex ⁊ spiratio duplex. Laste.

Opio ppria. Cōclo pnciparī dimēbus A.l. determinandum.

Modus salnādi istā pclusionem.

Quere occbā

Impugn° 4ª

K

Q̃ fozalitas ⁊ realitas differunt ofidit.

Ad variationē extremorū variat respect° ⁊ eō: ſz bñ pōdera oia.

L

Distictio formalis per se: realis vo per accīs iest cui inest qō bene examinabis.

Cōsidera pōderando.

M

Exītia accīt in creaturis.

Cōsidera bñ. A.l. rōnibus formalibus.

teritus ⁊ alterius rōnis/ibi necio est distinctio: ſz in diuinis est trinitas rerū ⁊ non est quaternitas. est aūt ibi ſm oēs quaternitas relonū non fabricata ab aia. g̃ distinctio ex nā rei iter q̃uor relones que nō est realis: ga si eēt realis tūc essent ibi tot res quot cōcedunt ibi relones: qō est falsuz. g̃ ⁊c. ¶ Dico g̃ ꝙ iter pfectiones diuinas est distinctio nō fabricata ab aia: nec distinguūtur trī realr. Sed ad declarandū istud: ga videt difficile diuersi diuersimode dicūt. ¶ Aliqui volūt saluare ⁊ dicere ꝙ oēs pfectiones diuine sunt vna formalitas solū ⁊ solū vna realitas: ga cū realitas ⁊ formalitas sint oino idem multiplicata formalitate: multiplicat ⁊ res. ¶ Dicūt trī ꝙ vna illarū pfectionū nō est: vel erit alia formalr: ⁊ p ꝓns dicūt ꝙ formalr distinguūt: ⁊ sic saluāt logicalr. ¶ Cōtra. Ubicūqz est inuenire distinctiones diuersarū rōnū: ibi est inuenire extrema diuersaꝝ rōnū: sed distinctio formalis ⁊ realis sunt diuersarū rōnū. ergo ⁊ extrema. s. fozalitas ⁊ realitas. Maioz est manifesta: ga eadē sunt p̄n^a essendi ⁊ distinguendi. ergo sicut p̄n^a essendi si sunt eiusdē rōnis nō dant esse nisi eiusdē rōnis: sic nec dabūt nisi distinctionē eiusdē rōnis. ¶ Cōfirmat: ga iter extrema eiusdē rōnis: iquā trī eiusdē rōnis sunt: nō inascit nisi respectus eiusdem rōnis: distinctio est relatio. ergo si extrema sunt eiusdē rōnis ⁊ distinctio nō poterit cē nisi eiusdē rōnis: ⁊ si alterius: neccio mutabit altez extremoꝝ. ¶ Confirmat scdo: ga sicut suba distinguit ab accidēte: sic distinctio subalis ab accidētali solū pp distinctionē extremoruz. ¶ Cōfirmat 3° sic. Distinctio gñis distinguit a distinctione specifica: ga genus distinguit a specie: ⁊ si idem esset genus ⁊ spes ⁊ distictio vtraqz eēt eadē. ¶ Scdo arguit sic. Q̃ncūqz vna distinctio cōuenit vni per se ⁊ alteri per accīs: extrema nō pnt esse eadē. Poc pbat. ga nō pnt esse extrema formalia nisi distinctio fozalis sit ꝓns talia extrema. si ergo extrema eadē eēnt distinctionis formalis ⁊ realis: posita formali ⁊ neccio ponerent extrema: ⁊ per ꝓns distinctio realis. g̃ si distinctio cōuenit aliqb° per accīs: ⁊ extrema illius distinctionis cōueniūt per accidēs: ⁊ si per se/per se: sed distictio formalis conuenit entibus oibus creatis per se: distinctio realis per accidēs. ergo necessario extrema distinctionis huius ⁊ illius sunt alterius ⁊ alteri° rōnis. Minoz quātū ad vtrāqz sui partē pbat. Primo quantū ad p̄mā partē. s. ꝙ distinctio formalis cōuenit entibus per se: ga distinctio formalis est qdditatiua: ⁊ per ꝓns/ꝓns qdditatē: sed oē ꝓns qdditatē est per se: ga per quidditatē demōstrabile est de eo. ¶ Quātū ad scdāz ptez. s. ꝙ distinctio realis sit per accidēs. probat sic. Illud qō nō est realr vel qō nō est res: nō pōt distingui realr: ſz nihil est res nisi vt existit: quelz aūt res creata existit p accidēs. ergo distinguit realr per accīs. ¶ Cōfirmat. neccium ⁊ cōtingēs neccio sunt alteri° ⁊ alteri° rōnis: ſz extrema distinctionis formalis sunt neccia: ⁊ extrema distinctionis realis sunt cōtingētia. g̃ ⁊c. ¶ 3° sic. Quecūqz sunt idez oib° modis: si vnū distinguit ⁊ reliquū: sed fozmalitas ⁊ realitas/per te, sūt idē oibus modis. g̃ si fozmalitas vel rō fozmalis distinguit ab alia rōne fozmali: ⁊ realitas distinguit a realitate. ¶ Cōfirmat per sylm expositoriū. hic intellectus est omnibus modis hec realitas. hec voluntas est omnibus modis hec realitas. ergo hec voluntas est oibus modis hic itell's. ¶ 4° pbat ppositū per quadruplicē oppōnē. Primo per oppōnē relatiuā sic. vbicūqz est cōe ⁊ ppriū: neccio est aliqua distictio: ga nihil est cōe sibiipsi: sed realitas est cōis oibus fozmalitatibus. nō eō. ⁊c. ¶ 2° per oppositionē ꝓriā. Cōtraria nō pnt eidez inesse ſm idem: sed identitas ⁊ diuersitas sunt ꝓria. g̃ ⁊c. Perfectiones aūt diuine sunt idē realr: ⁊ distinguunt fozmalr. g̃ ꝙ aliud ⁊ aliud. ¶ 3° per oppositionē ꝓpriā sic. pfectiones diuine inquātū sunt res sunt vnū. rōnes aūt fozales sunt in eis plures. g̃ vnitas ⁊ pluralitas neccio eis cōueniunt per aliud ⁊ aliud. ¶ 4° per ꝓdictionē sic. Q̃ncūqz aliq̃ duo sunt penitus idē multiplicato vno ⁊ aliud nō pōt nō multiplicari. si g̃ fozmalitas ⁊ realitas sunt penitus idē: sicut multiplicant rōnes fozales: ita ⁊ reales: qō est falsuz. ¶ Si dī ꝙ res pōt accipi duplr. Uno° cōissime ⁊ isto° dī de oib° q̃ sunt ex aiaz: ⁊ tūc tot sunt res quot sunt fozmalitates. Alio mō pōt accipi ppzie: ⁊ tūc dī ꝙ in diuinis pfectionibus est solū vna res cuz distictione rōnis fozmalis. si aūt dī sic: sic habet ppositū: qz neccio segtur distinctio inter realitatē ppziā ⁊ cōez: sed cōis, per te, est oibus modis idē cū fozmalitatib°. g̃ realitas ppzie sumpta neccio distinguit aliq̃liter a rōnibus fozmalibus. ¶ Ideo dico ꝙ neccio est ponēda aliq̃ distinctio inter rōnes fozmales siue fozmalitates ⁊ realitates: ⁊ nō sicut inter fozmalitatē ⁊ fozmalitatē: sed sicut inter fozmalitatē ⁊ modū intrinsecum.

Ad cuius euidētiā est sciendū. Primo quid sit fozmalitas. 2° qd sit modus intrinsecus. ⁊ 3° qd sit relitas. ¶ Quātū ad p̄m qd sit fozmalitas: Dicūt aliq ꝙ fozalitas dī a fozma: sicut mālitas a mā. Et ideo dicunt aliq ꝙ plures fozalitates sine pluribus fozmis esse nō pnt: sicut nec plures mālitates sine pluribus materys. ¶ Cōtra. ista est nimis grossa ⁊ asinina imaginatio: qō patet ex duobus. Primo sic. qz sicut fozmalitas dicit a fozma: ita essentiale ab essentia. Nos aūt ponimus in diuinis multa essentialia: ⁊ trī nō sunt ibi multe essentie: vt ꝑz expresse per beatū Dionī. 3° cap. de vnica ⁊ discreta theologia. ergo nec ad positionem multaꝝ rationū fozmalium sequit multitudo fozmaꝝ sicut tu dicis. 2° qz in persona patris in diuinis ponūtur multa personalia. s. ingenitum: paternitas: spiratio actiua que oia sunt psonalia: ⁊ trī persona patris nō est nisi vnica. ergo ⁊c. ¶ P. Multa mālia: ſm cōiter loquētes: ponūtur in vno cōposito. s. multa accidentia materialia: ⁊ tamē nō ponuntur ibi multe materie: ita in homine multa humana: nō tamē nisi vnus homo. ¶ Ideo dicunt aliq ꝙ fozmalitates sunt rōnes reales que ponūtur in eadez re simplici. ¶ Cōtra. primo: qz fozmalitates nō solum ponūtur in simplicibus: sed etiam in cōpositis: ſm ponētes fozmalitates: ideo ista nō est bona descriptio. 2° quia nō omnes fozmalitates sunt reales: nam homo in potētia habet fozmalitatem: ⁊ trī nō realitatē: similr entia rōnis habent fozmalitates ⁊ nō realitates. ¶ Ideo dicūt aliq ꝙ iste fozmalitates nō sunt nisi quedā modalitates. ¶ Contra. nam ponētes eas diuidunt eas cōtra modos. 2° quia modi nō possunt esse primi in entibus: qz modus semper est posterior eo cuius modus est: sed fozmalitates ponunt simplr prime in entibus: nā ratio entitatis est q̃dam fozmalitas: ⁊ ratio deitatis: que simpliciter sunt prioza omnibus. ¶ Ideo dicunt aliq ꝙ fozmalitates sunt rōnes diffinitiue. Uniuscuiusqz enis ratio diffinitiua dicitur fozmalis: ⁊ cōstat ꝙ est fozmalitas. ¶ Cōtra vupliciter. Primo qz predicamenta non sunt diffinibilia: qz simplr simplicia: ⁊ tamē habent fozmalitates per quas fozmaliter distinguunt. Secūdo quia ratio entis ⁊ ratio deitatis ponunt fozmalitates: ⁊ tamē non possunt diffinir: eo ꝙ omnis diffinitio datur per prioza: sed his nihil est prius. Dico ergo ꝙ fozmalitas est quidditas vniuscuiusqz habentis quidditatez: siue diffinibile sit: siue non: quia rō fozmalis vniuscuiusqz est illud

N

Euasio. Res duplex

A.l. si iō si dicat: bñ ⁊c.

O

Cōclo resolutoria ō mēte. ppa ad saluādū cōclonē pncipalē.

Fozmalitas quid?

1.op. alioz.

Impugn° 2ª.

P

Dūce vnitate fozē p: plurificari fozalitas sicut in alio contingit.

Impugn° 2ª.

2.op.

Impugn° 2ª.

Entia rōnis habent fozmalitates.

3.op.

Impugn° 2ª.

Q

4.op.

Impugn° 2ª.

Op. ppria: ſz addē pla-

N

A

Ad. q̃drupliꝛ

est illud quod inest sibi in p̃mo modo dicẽdi p se. talia aũt sunt oĩa qdditatiua. ¶ Sz ꝗ istã declarationẽ occurrũt q̃tuoꝛ dubia. Primũ ẽ. Si ista qdditas q̃ ponitur foꝛalitas est aliq̃ realitas. ¶ Dico ad istud q̃ oĩs qdditas existens in rerũ nã nẽcio est realitas: ꝛ p ꝓñs denoiatiue realis: qꝛ ſm Aug. p̃ de doc. cꝫiana. qõ nulla res est: oĩno nihil est: ĩõ opz q̃ oĩs formalitas existẽs in reꝛ nã nẽcio sit aliqua realitas: ꝛ p ꝓñs realis denominatiue: cũ nõ sit nihil. ¶ 2m dubiũ est. si formalitas est realitas: quõ põt itelligi q̃ in aliquo sint plẽs foꝛalitates qn sint plures realitates vel res. ¶ Dico q̃ pz duplici exẽplo in dĩnis. p̃ qa q̃libet psona est dĩna eẽntia: ꝛ tñ tres psone nõ sunt tres eẽntie. ¶ 2°. 4. relationes sunt vere eẽntia dĩna: ꝛ tñ nõ sunt in diuinis. 4. eẽntie eodẽ mõ in ꝓposito. ¶ 3m dubiũ est: qꝛ idẽ nõ põt esse multiplicatũ ꝛ nõ multiplicatũ: p extrema ꝗdictionis: ꝛ iõ. qꝛ psone sunt plures. ꝛ nõ essentia: ponit aliq̃ non idẽtitas iter ea: tũc eadẽ rõne oportebit dicere de foꝛmalitate ꝛ realitate. Cõcedo: ꝛ hoc supius pbaui. nec video q̃ possit teneri oppositũ: ſz q̃uo hoc sit: inferius declarabit. Jõ dico q̃ foꝛmalitas est realitas identice ꝛ simplr sunt idẽ: nõ tñ qdditatiue. q̃cũq̃z aũt se sic bñt q̃ vnũ põt multiplicari alio non multiplicato: sicut pz de essentia ꝛ relonibus ꝛ psonis: nõ põt eẽ vnũ oĩbus modis idẽ alteri. ¶ Quartũ dubiũ ẽ. q̃ si foꝛmalitas est qdditas: sicut in diffõne dictũ est: tũc distinctio foꝛmalis erit qdditatiua: qꝛ qdditas ꝛ essentia sunt idẽ. q̃ sequit q̃ distõ foꝛmalis erit eẽntialis: ꝛ sic in diuinis eẽnt multe essentie. ¶ Dico q̃ quidditas abstrahit ab eẽntia: sicut entitas a suba: ꝛ p ꝓñs distinctio qdditatiua abstrahit ab eẽntiali: ꝛ sic multe qdditates stant cũ vnitate essentie. Ex bis p modũ coꝛrelaꝛij sequit illud qõ supra dictũ est. s. q̃ q̃uoꝛ gĩa ꝓpositionũ foꝛmant in dĩnis. s. denoiatiua ꝛ: qdditatiua ꝛ: eẽntialiũ: ꝛ idẽticarũ. Quere de illis distinctione sc̃da ꝛ de similibus. Nũc aũt ad ꝓpositũ: qñ nos ꝓcedimus in diuinis foꝛmalitatẽ eẽ realitatẽ in abstracto: illa ꝓpositio est idẽtica: sicut ista: pz̃ est eẽntia: ꝛ iõ plures foꝛmalitates sũt vna realitas: sicut plures persone sunt vna essentia suo mõ. ¶ Attẽdẽdũ est tñ q̃ pdicatio idẽtica ꝓrigit duobus modis. Uno mõ pp infinitatẽ vtrũsq̃z extremi. vel saltẽ alterius: sicut pz in dĩnis: qñ aliqua attributa predicant de seinuicem. vel qñ attributa p̃dicantur in abstracto de relone: ꝛ totũ illud est propter infinitatẽ vtriusq̃z vel alterius extremi. ¶ Alio mõ contingit pp cõitatẽ vnius vel amboꝛ extremoꝛ: qñ. s. sunt trãscendẽtia. ꝛ hoc qñ alterũ vel vtrũq̃z est trãscẽdens: ꝛ isto mõ ꝓcedit in creaturis p̃dicatio idẽtica: ꝛ vni? abstracti de alio. ꝓcedit eni q̃ vnitas est entitas. nũq̃ autem inuenitur predicatio idẽtica que sit in abstracto in creaturis nisi secũdo modo. Primus modus nõ inuenitur sine infinitate que repugnat creaturis. Isto secũdo modo ꝓceditur q̃ foꝛmalitas est realitas in abstracto: pp cõitatẽ ꝛ transcendẽtiam vtriusq̃z vel saltem alterius s. realitatis: vel ſm aliquos foꝛmalitatis.

Also quid sit foꝛmalitas. vidẽdũ erit qd si modus intrinsecus. ¶ Dicit aliq̃ q̃ modus est ille q̃ ingredit qdditatẽ alicuius: ꝛ p ꝓñs ptinet ad p̃m modũ dicendi p se: qꝛ oĩa alia ab illis de p̃mo mõ sunt cuilibet extranea ꝛ extrinseca. ¶ Cõtra illud arguitur 4.r. Primo sic. Modus cuiuslibet rei intelligit posterioꝛ eo cuius est modus: qꝛ fundat in re cuius est modus: ſz oĩa qdditatiua ꝛ ptinẽtia ad p̃m modum sunt poꝛa: vel saltem nullum est posterius. ergo modus nõ pertinet ad p̃mũ modũ: ꝛ p ꝓñs nõ est de quidditate rei cuius est modus. ¶ 2° sic. Nullũ propriũ est de qdditate alicuius cõis: maxime si illud cõe posset stare cũ opposito illius ꝓpꝛy: sed rõ entis est cõis respectu infinitatis que est modus intrinsecus entis: ꝛ ẽt eadẽ rõ foꝛmalis entis stat cũ opposito ĩfinitatis. s. cũ finitate. q̃ nec ĩfinitũ nec finitũ: qui sunt modi intrinseci entis: sunt de qdditate entis. ¶ 3° sic. Nihil diuidit ꝗ rõnẽ foꝛalẽ simplicẽ q̃ est intra rẽ ꝛ est de p̃mo mõ respectu illius: sed ĩfinitas dicit ꝗ illud cuius est ĩfinitas: nã ꝛ ipsa est modus diuine eẽntie: ꝛ nõ rõ foꝛmalis. ¶ 4° sic. Ablato aliquo: q̃õ est de qdditate alicui? auferẽ ei? quidditas. ablato q̃ gradu albedinis q̃ est modus intrinsecus ei? nõ auferẽ albedo: vl rõ foꝛmalis eius. q̃ modus nõ est de qdditate. Jõ dico q̃ modus intrinsecus est q̃ adueniẽs alicui nõ variat rõnẽ foꝛmalem eius: vel recedẽs ab eo nõ variat rõ: sicut pz de albedine ꝛ ei? gradib?. ¶ Sz ꝗ hoc instat q̃drupliꝛ. Primo sic. Nã dĩa adueniens generi nõ variat eius rõnẽ foꝛmalẽ eius: ꝛ nõ ponit eius modus ĩtrinsecus. ¶ 2°: qꝛ accidẽs adueniẽs subẽ nõ variat rõnẽ foꝛmalẽ ei?: ꝛ tñ nõ dĩ esse modus ĩtrinsecus subẽ. ¶ 3°: lz finitũ ꝛ infinitũ nõ variant rõnẽ entis cui adueniunt: tñ variãt rõnẽ foꝛmalẽ quãtitatis: virtutis: quã diuidũt p se. ¶ 4° sic. Q: oẽ qd̃ est extra rõnẽ foꝛmalẽ alicui? vĩ esse ei extrinsecũ: ſz iste modus ponit ꝓter rõnẽ foꝛmalem qdditatis. q̃ ꝛc. ¶ Ad p̃m dico q̃ lz differẽtia nõ variet rõnẽ foꝛmalẽ generis: variat tñ foꝛmalĩ rõnẽ ꝓstituti ex genere ꝛ dĩa: ꝛ iõ ponit foꝛmalitas: quia non faceret differre foꝛmaliter nisi esset foꝛmalitas. ¶ Ad 2m dico q̃ lz albedo nõ variet rõnẽ foꝛmalẽ subẽ: tñ rõnẽ ꝓstituti p ipsam bñ variat. nam album ꝛ nigrũ bene distinguuntur foꝛmaliter: q̃tuꝛ ad genus secũdaꝛ perfectionũ. ¶ Ad tertiũ dico q̃ sicut finitum ꝛ infinitum dicunt nullam rationem foꝛmalem: ita nec quãtitas virtutis que per ea diuiditur: ꝛ ideo dico q̃ finituꝛ ꝛ infinitum non differũt nisi. sicut modi oppositi. ¶ Ad quartũ dico q̃ modus intrinsecus non ponitur infra quidditates: ita q̃ intret primum modum. ¶ Sed dicitur modus intrinsecus: qꝛ reducitur ad idem genus ad quod reducitur ratio foꝛmalis cuius est modus. ¶ Ex premissis declaratis ad propositum descendendo introducuntur q̃tuoꝛ modi intrinseci: ex quibus declaratur q̃ plures foꝛmalitates possunt esse cum vna realitate: quod est propositũ. Primus est becceitas vel proprietas indiuidualis: nam becceitas est modus intrinsecus: qꝛ non variat rationẽ foꝛmalẽ. nam indiuidua sub eadem specie differũt per becceitates: ꝛ tamen eiusdẽ rationis foꝛmalis sunt: albedo ergo indiuiduatur per vnam proprietatẽ: ꝛ non solũ albedo: sed etiaꝛ omnia vniuersalia que abstrahunt ab ea ꝛ sunt foꝛmaliter in ea bec: vna simplici becceitate: nec eis respondet nisi vna becceitas totalis. Eodem modo dico de realitate que: vt probabitur: est modus intrinsecus: ꝛ põt esse illud quo multe rationes foꝛmales dicuntur reales: ꝛ nullatenus variata nec multiplicata. ¶ Secundus est existentia. nam ꝓsueuit dici q̃ realitas ꝛ existentia sunt idem ſm esse: ſz differunt ſm diffinitionem. nõ accipiebant esse pro eẽntia: sed pro existentia. Similiter vna existentia est in aĩa nostra ꝛ in omnibus potentijs: ꝛ tamen multe qdditates. Eodem mõ poterit dici de foꝛmalitatibus ꝛ realitate: q̃ multe possunt eẽ foꝛmalitates reales vnica realitate non multiplicata: ſz simplici. ¶ Tertius est eternitas: sicut in motu multe sunt rationes foꝛmales: ꝛ tñ nõ nisi vnũ tempus mensurans oẽs. sic in diuinis sunt multe rationes foꝛmales. ꝛ tamen non nisi vna eternitas: sicut patebit clarius distinctione sequenti. Cũ ergo multa dicant eterna vnica eternitate: ita videt q̃ vni?

p̃m Franc. M. 5

B

Identitas 2r.

Nõ qdditas. Essentia. Nõ entitas. Substantia. Coꝛrelariꝛ.

C

Ꝗ̃ ꝓpoñ q̃ foꝛmant in dĩnis q̃tuoꝛ.

Predicatio idẽtica 2r.

Ecce qõ ꝗris ſz tãge istãtiã

D

Modus intrinsecus qd. sit?. Op. aliozuz.

Impugn° 4r

E

Infinitas nõ ẽ de rõne foꝛmali dĩne eẽntie quere Ladulphũ ꝛ alios vt nosti. Op. propria. Nõ singularissime de modis ĩtrinsecis. Obijcitur 4r.

F

Quere dĩa nõ sit modus intrinsecus.

Genus 2r.

G

Quat dĩ modus ĩtrinsec idẽ. s. dist. 9. q. 1.

Modi ĩtrinseci dĩnis q̃tuoꝛ: ſz ꝓsidera plura h.

Becceitas. Cõsidera istã tiã bñ põderãdo i doctrina Scoti.

H

Becceitas 2r

Existia.

Lane h põderãdo ꝛ seqre sco. loquẽdo de existia i diuinis maxime Eternitas. Vide sco. 6. q. q̃libani et põdera an recte eternitas ponit mod?.

Euasio. Res duplex.

A. l. si ig̃ sic dicat: bẽ ꝛc.

O

Cõclo resolutoria ꝗ mẽte ꝓpa ad saluãdũ cõclonẽ pncipalẽ.

Foꝛmalitas quid? 1. op. alioꝛ.

Impug° 2r.

P

Stãte vnitate foꝛe p: plificari foꝛalitas sicut in aliꝗ contingit.

2. op.

Impugn° 2r.

Entia rõnis hñt foꝛmalitates. 3. op.

Impug° 2r.

Q

Cõsidera hic plura.

4. op.

Impug° 2r.

Op. ꝓpria: ſz adde pla.

I

Infinitas.

Limitat scio cum scoto.

ca simplici realitate multa pñt dici realia. ¶ Quart⁹ modus est infinitas: nõ enĩ intelligo q̃ in deo sunt multe infinitates: sicut fuit declaratũ distinctione scõa. vñ sicut vna simplex ifinitas est in deo q̃ oĩa essentialia dicunt infinita sic vĩ q̃ vna simplici realitate multa: immo oẽs rõnes formales in vna psona existentes possũt dici reales sine pluralitate realitatum.

Realitas qd?

His visis manifeste oñdit q̃ realitas est modus intrinsecus: nã illud qõ aduenit alicui ⁊ nõ variat eius rõnẽ formalẽ illud est modus ĩtrinsec⁹ eius: ſz realitas ē hꝰ. q̃ ⁊c. Maior pz ex dictis superi⁹. Minorẽ oñdo z⁹. q̃ hõ in aĩa ⁊ extra aĩam hz eandez rõnẽ formalẽ: tñ sub alio ⁊ alio mõ. cũ ergo hoĩem eẽ extra aĩam sit hoĩem esse realẽ: sequit q̃ realitas non variat. ¶ 2⁹: q̃ hõ in actu ⁊ hõ in potẽtia hz eãdẽ rõnẽ formalẽ: q̃ eãdẽ diffinitionẽ. in potẽtia aũt nõ hz verã realitatẽ: nã hõ in potẽtia nõ est res: ⁊ postea in actu est res. relingit ergo q̃ sit modus. ¶ Dico q̃ q̃ minor distinctio est inter realitatẽ ⁊ rationẽ formalem q̃z inter vnã rõnẽ formalẽ ⁊ aliã: ⁊ sic de omni mõ intrinseco.

K

Mõ s distõne quidditatis ⁊ modi quo ad e⁹ entitatem. Correlariũ.

¶ Ex hoc pz qũo rõ formalis põt plurificari sine plurificatione realitatis: ⁊ sic posita vnitate reali summa inter perfectiones diuinas poterit stare distinctio rõnũ formalium: que quidem distinctio est ex nã rei: nõ ab aĩa fabricata. ¶ Sed hic occurrũt multe diffi. Prima est ista: q̃ ꝓm Diony. de diui. no. Nõ est audẽdum dicere vel cogitare de supsubstantiali ⁊ occulta diuinitate preter ea que nobis per sacras scripturas de deo diuinitus sunt expressa. Ista positio formalitatũ nõ ponitur p sacrã scripturã. ergo ipa nõ est ponẽda. ¶ Ista aũt diffi. soluit quadruplici auctoritate sacre scripture: quaꝝ pma est ad Ro. 1. Inuisibilia dei p ea q̃ facta sunt intellecta cõspiciunt. Ista aũt inuisibilia: aut sunt essentialia: ⁊ tunc habent multa essentialia conspecta ⁊ non ficta. Aut sunt personalia. Ista autez ꝓm Augu. ⁊ Dyla. nõ conceduntur plura in neutro genere: persone enim sunt plures ⁊ nõ plura. ¶ 2ª ad Ro. 11. O altitudo diuitiaꝝ sapientie ⁊ scientie ⁊c. Aut idẽ intelligit p sapiẽtiã ⁊ sciẽtiã: ⁊ tũc inutilis est repetitio. Aut aliquo mõ nõ idẽ: ⁊ sic ꝓpositũ. ¶ 3ª est pº ad Cor. 2⁹. Ea que sunt dei nullus nouit nisi spũs dei. i. spũs scũs. Ex quo habetur q̃ spiritussanctus plura cognoscit intuitiue in deo: ⁊ oĩa talia sunt ex nã rei. ¶ 4ª ẽ ad Ro. 2. vbi dicit q̃ benignitas dei ad pniam adducit illũ: qui in futurũ iram eius thesauriçat: ⁊ sic respectu eiusdẽ deus tunc hz benignitatem: respectu cuius postea hz iram. ergo necessario opz ista in deo aliqualiter distingui ex natura rei: ⁊ sic hz ꝓpositũ. ¶ 2ª diff. est circa diuina mysteria nõ sunt plura q̃z sancti posuerũt asserẽda: sicut dicit Diony. de diui. no. 3. cap. ¶ Ista diffi. soluitur quatuor auctoritatibus sanctoꝝ. Prima est Diony. de diui. no. ca⁹ 9⁹. Ubi dicit loquens de diuina alteritate. Nũc ãt ipsam diuinam alteritatẽ nõ variationẽ quãdã super inconuertibilis idẽtitatis suspicemur: sed vnitiuã idest multiplicem formationẽ ⁊ vniformes multe fecũditatis oĩno processiones. ¶ 2ª est Ansel. in mono. pmo c⁹. sic dicẽtis. Planũ est rõnẽ certe habenti summũ spiritum. s. non idcirco sui memorẽ esse aut se intelligere: q̃z se amat: ſz ideo se amare: q̃z sui meminit ⁊ se intelligit. ¶ 3ª est Dyla. de tri. 8. s. sic scribentis. Nõ efficit ingratũ creaturã volũtas sed potestas: ⁊ sequitur q̃ velle non est idem qõ posse. ¶ 4ª est Dionysij vbi loquẽs de diuinis perfectionib⁹ dicit. Deo attribuit multiplex simplicitas: ⁊ simplex multiplicitas. Et sic p ista q̃tuor pz ad difficultatẽ secũdã. ¶ Tertia diffi. est q̃ cõis schola doctoꝝ nõ videtur ponẽ istas formalitates isto modo aut aliqua ex nã rei nõ esse idem. ¶ Dico q̃ ſz non oẽs ponũt: tñ forte oẽs intẽdũt implicite: ſz ĩplicite nõ dicãt. Hoc aũt declarat q̃druplici exẽplo. ¶ Primũ est q̃ semper doctores conati sunt vnũ attribuere per aliud de deo demõstrare tanq̃z per notius. vñ aut ipsi intendunt idem per idem demõstrare totaliter qõ est absurdũ: aut si fugiunt ad entia rationis tunc ipsi negociantur circa cõceptus proprios: non circa deũ. ¶ Secũdũ est q̃ antiqui doctores impugnant philosophos: q̃z posuerunt deũ esse principiũ creaturarũ per intellectũ solum: ⁊ tñ si nihil est in deo nisi intellectus: ipsi coincidũt cũ philosophis. aut si aliquid aliud ab intellectu: ipsi concedũt propositũ. ¶ Tertiũ est q̃ ipsi disputantes vtrum essentia diuina sit pncipiũ productiuum verbi sub aliqua ratione attributali. Dicũt q̃ ipsa sola sine aliquo attributo nõ est pn^m productiuum: qõ nihil esset dictu: si nulla esset non idẽtitas ex parte rei inter ea. ¶ Quartũ exemplũ est q̃ oẽs tales concedunt q̃ demõstrabilis est diuina necessitas ⁊ eternitas: ⁊ tamẽ circa infinitatẽ laborant multũ: q̃ labor esset inanis nisi aliqua distictio eẽt vel si eẽnt penit⁹ idẽ. ponũt ergo ipsimet iplicite istam distõnẽ. ¶ 4.ª dubitatio est q̃ ſz beatus Augu. posuerit distõnẽ inter essentiam ⁊ relationẽ quã itelligimus eẽ formalẽ: tñ eo mõ ipe negauit distinctionẽ inter essentialia. 7º lib⁹ de trinitate dicens sic. Filius inquit nõ est eo verbũ quo sapiẽtia: sed eo sapiẽtia quo essentia. Et in eodẽ libro alibi dicit: q̃ non est aliud de deo esse ⁊ subsistere: sed bñ est aliud deo deũ esse ⁊ patrẽ esse. ¶ Dico q̃ q̃ ens pma sui diuisione diuidit in absolutũ ⁊ respectiuũ: sicut suba in corporeã ⁊ in icorporeã. Intẽtio beati Aug. fuit dicere. q̃ filius nõ est eo verbũ quo sapia: q̃z verbũ est p respectũ: sapiẽtia per absolutũ: sed eo sapientia quo essentia qa vtrũq̃z per absolutũ. Et ita dicit in sequenti auctoritate q̃ hõ eo intelligens quo volens: q̃z p subam spũales: sed nõ eo sapiens quo coloratus pp idẽ. ¶ 5ª diffi. est: qa ꝓm Augu. 15. de tri. vĩ dicere pfectiones diuinas eẽ easdẽ oĩbus modis: dicens q̃ bonitas ⁊ sapia ⁊ cetera attributa nõ distãt in nã diuina sicut in creatura sed q̃ est bonitas ipsa est beatitudo. Et idẽ loquens de attributis dicit sic. q̃ sic non differt dicere multa attributa aut tria: ita nec tria aut vnũ. ¶ Dico aũt q̃ nõ differũt sicut in creatura: q̃z sunt in deo vnũ idẽtice pp infinitatẽ: nõ aũt in creatura. Et q̃tũ ad hoc nõ differt dicere vnũ aut plura: q̃z oĩa habent eãdã ifinitatẽ: ⁊ ideo tantam pfectionẽ hz vnũ sicut plura: ⁊ vnũ sicut oĩa: ⁊ per hoc vult Aug. pluralitatẽ excludere: ne inequalitatem inducat. ¶ Sexta diffi. est: q̃z ens prima sui diuisione diuiditur in ens in aĩa ⁊ in ens extra animaz: ⁊ ens extra aĩam est reale: ⁊ ideo opz q̃ oĩs distinctio extra animã sit realis qualis ponit distictio istaꝝ formalitatũ. ¶ Ad intelligendũ solutionem istius diffi. ⁊ sequentiũ opz quatuor videre que valent ad sequentia. ¶ Primũ est q̃ de omnib⁹ que actualiter existũt dicitur res scõo mõ ꝓm q̃ existunt. naz cõiter dicitur q̃ ens ⁊ res cõuertuntur: non est aũt intelligẽdũ q̃ illa sit conuertibilitas diffinitionis q̃z rõ entis inuenitur vbi nõ inuenit realitas: est ergo conuertibilitas passionis. Tũc sic. Quando aliqua passio dõ in scõo mõ dicẽdi per se de aliquo superiori: dicit scõo modo de omni contento p se primo modo sub illo superiori: sed res dicitur in secundo modo de ente. ergo de quolibet iferiori ad ens. sicut ergo ista est vera. homo est ens pmo mõ: ita ista est vera: homo est res scõo modo: ⁊ ita de oĩbus alijs. ¶ Scõo notandũ est q̃ de oĩbus que existunt: dicitur res idẽtice: ⁊ in abstracto: nam sicut videmus in diuinis

N

dinis iplicit posuerũt an tiqui doct. c nã rei distin cras notãter. Exemplũ 4ª

O

Cap. 4.

Cap. 5º.

P

Mõ bene hãc exponẽ i aug. sz vide aluin i sco. S. di. p. q. 3. ⁊ vbi ibi notaui.

Cap. 5º

Attri dinis ⁊ alr in creatu ris pfectiones cẽntiales dicit ⁊ sic de alijs.

Q

Mõbile 4ª. Mũo ens ⁊ res conuertũt. Ens ē in plus q̃z res: ſz pldera istãtias. Conuertibilitas duplex.

Lõsidera istã tiã ad hoiem sepe. s.

Liber Distinctio Questio

I

Infinitas.

Limitat scio cum scoto.

Realitas qd?

K

Mõ s distõne quidditatis ⁊ modi quo ad e⁹ entitatem. Correlariũ.

D. 12. valde nõbiles circa hanc mãm.

Auctoritates scripture.

Vide h̃ auctoritates qb⁹ oñdit distõnẽ illã ex nã rei in dinis attributis ⁊c. ⁊ scripture ⁊ sanctoꝝ patrum.

A. I. futuram iram dei.

M

Auctes scõꝝ. Dionysius.

A. I. omnes. Anselmus.

Hylarius.

Dionysius. Auere Aug. ⁊ al os scos. Dicit q̃ h⁹ formalitates i

N

dinis iplicit posuerũt an tiqui doct. c nã rei distin cras notãter. Exemplũ 4ª

O

Cap. 4.

Cap. 5º.

P

Mõ bene hãc exponẽ i aug. sz vide aluin i sco. S. di. p. q. 3. ⁊ vbi ibi notaui.

Cap. 5º

Attri dinis ⁊ alr in creatu ris pfectiones cẽntiales dicit ⁊ sic de alijs.

Q

Mõbile 4ª. Mũo ens ⁊ res conuertũt. Ens ē in plus q̃z res: ſz pldera istãtias. Conuertibilitas duplex.

Lõsidera istã tiã ad hoiem sepe. s.

A

Nõ verificationis p̃dicationis idẽtice est duplex.

Cõsidera istã iam.

Res duplex.

Perfectio 2ª

Laste pransibus ꝗ.

B

Reale 2ª.

1. diffio ens q?

Cõsidera istã tiã plura addendo.

Q̃ nõ oẽ ens extra aiam ex reale vide singularissime.

Cõsidera valde.

2. diffio ens.

C

Q̃ qdditas p̃scindit a realitate.

Replica.

Ad plurificationẽ formalitatis nõ seqũt plurificatio rei.

D

Replica.

Ar. 1. quæ?

1. de doc. christiana.

Cõsidera pondẽrãdo.

10. metaphy.

N

dinis implicite posuerit antiqui doct. ex nã rei distinctas notãter. Exemplũ 4ª

O

Lap. 4.

Lap. 5°.

P

Mõ bene hãc expõnẽ i aug. 15 vide alius i sco. 8. di. p. q. 3. 2 vbi ibi notaui.

Lap. 5°

Ar. i dinis 2 ar. in creaturis pfectiones ẽntiales dãt 2 sic de alijs.

Q

Mõbile 4ª. Mão ens 2 res quertũt. Ens ẽ in plus q̃ res: 15 pondera istãtias. Conuertibilitas duplex.

Cõsidera istã tiã ad hoiem sepe, ã.

ñis q̃ ppter infinitatẽ vnius extremi vel ambozũ verificat idẽtica predicatio in abstracto. Ita sicut superius dictũ est: pp cõitatẽ alterius vel vtriusq̃z extremorũ: verificari põt etiã idẽtica p̃dicatio: 2 ideo sicut ista est vera, humanitas est entitas: ita ista est vera: humanitas est realitas. ¶ 3° est notandũ q̃ illud q̃ ō est reale dr̃ dupliciter: qdditatiue. s. 2 denominatiue. Primo mõ. s. quidditatiue nihil est q̃ sit res nisi realitas tñ. ¶ 2° aũt modo. s. denoiatiue dr̃ de omnib⁹. Exemplũ sicut perfectiones: quedã sunt eẽntiales: q̃dãz notionales. Ita aliqua dicunt essentialia: alia notionalia: sed tñ essentiale dr̃ in pmo mõ dicẽdi per se 2 quidditatiue de eẽntia: denoiatiue aũt dicit de alys attributis. Eodem modo dico q̃ homo dicitur realis propter realitatem denominatiue: sicut dicitur existens denominatiue. ¶ 4° notandũ est q̃ aliquid dicit formal'r reale: 2 aliquid fundamentaliter. Formal'r aũt dr̃ fm q̃ tale hz realitatẽ. Fundamẽtal'r aũt q̃ñ hz solum q̃ sit reale pp fundamẽtũ reale in quo est: sicut dicimus de relationibus. ¶ Dis visis dico ad difficultatem q̃ ens in prima sui diuisione diuiditur in ens in aia 2 extra animã. Et q̃ñ dr̃ q̃ oẽ q̃ō est extra aiam est reale. Dico q̃ falsum est. nã qdditates in potẽtia obiectiua sũt extra aiaz: 2 nõ sunt fabricate ab aia: alioquin cũ sint eiusdẽ rõnis in potẽtia 2 in actu. qdditates in actu eẽnt entia rõnis: q̃ō est falsũz. costat aũt q̃ tales quidditates non sunt reales. Jõ dico q̃ nõ oẽ ens extra aiam est reale: sed dico q̃ ens extra aiaz diuidit̃ in qdditatẽ 2 modũ qdditatis. fm aũt q̃ patuit supius: realitas est modus qdditatis: 2 ideo formalis distinctio que fundat̃ super qdditatẽ nõ est de se realis: 15 illa q̃ fundat̃ sup modũ realitatis est realis. hoc p3 ex hoc: q: q̃ formaliter: 2 cũ hoc realiter distinguunt̃: vt homo 2 asinus: si amittãt modũ suũ realitatis: p annihilationem vel corruptionẽ nõ distinguunt̃ vltra realiter: tñ bñ distinguunt̃ formaliter sicut prius: q: easdẽ diffinitiones bñt in potentia 2 in actu. in potentia dico obiectiua. ¶ Sed dices hec formalitas aut est res aut est nihil. nã fm Aug. de doc. chrãiana: q̃ nulla res est nihil est. si aũt sit res: per ꝓñs vr dõz q̃ ples formalitates sũt ples res. Dico q̃ q̃lz formalitas est res: sicut quelibz psona est essentia: 2 tñ sicut plures persone nõ sunt plures essentie: sic nec plures formalitates: non obstante q̃ sint res: erunt plures res: sicut eni vna essentia numero correspondet distinctis personis: quaz quelibet est eẽntia: sic suo mõ vna simplex realitas pluribus formalitatib⁹ correspõdet. ¶ Sz 5 accipio ipsam formalitatẽ in ipsa vltimata p̃cisiõe vt formal'r est ab alia distincta: 2 si tũc res est q̃ res distincta ab alia a qua: vt sic est p̃cisa. ¶ Dico q̃ formalitas sic p̃cise est sumpta solũ quidditatiue. ¶ Et tunc ad argumẽtũ dico q̃ formalitas quidditatiue: nec est res nec nihil. Diuisio aũt Augu. nõ est qdditatiua: 15 fiẽ omne q̃ō est simpl'r: aut est vnũ aut multa: 2 tñ cũ hoc stat q̃ multa sunt que qdditatiue nec sunt vnum nec multa: sic omne q̃ō est vel est res: vel nihil: tñ qdditatiue non est aliquid istozũ. Simil'r argumẽtũ non valet sicut patet in alys. Naz veritas est entitas. Et bonitas est entitas. bonitas 2 veritas distinguunt̃. ergo bonitas 2 veritas sunt distincte entitates. non sequitur. Eodem modo in proposito dico q̃ non sequit̃. sapientia est res bonitas est res: 2 ista distinguuntur. ergo sunt distincte res quia res non dicitur de eis quidditatiue: sed denominatiue. si enim res diceretur de eis quidditatiue. argumentum esset difficile. ¶ Septima diffi. est q: idez 2 diuersiz sunt passiones entis: 2 vniformiter accipiẽdo: sicut idem 2 diuersum realiter sunt passiones entis realis: ita idem 2 diuersum formaliter sunt passiones entis formalis: cum ergo subm non excedat propriam passionem: nec econuerso: sic non poterit ens reale inueniri sine distinctione 2 identitate reali: cum ergo ille formalitates sint vere entia realia: earũ distinctio erit vere realis. ¶ Dic dico dupl'r. Primo q̃ idẽ 2 diuersum sunt passiones disiuncte: 2 ideo ad saluandum cõuertibilitatem: sufficit q̃ subm non inueniatur sine altera parte. ¶ Ad ꝓpositũ dico q̃ ille formalitates sũt idem vere real'r: 2 ideo pars passionis disiuncte vere ꝓuenit eis. ¶ Sz 5. res ꝓuertit̃ cũ ente. ergo distinctio realis ꝓuertit̃ cũ distinctione entitatis. cum ergo hec sint plures entitates: erũt plures res. ¶ Dico q̃ aliquæ passiones entis sunt q̃ ꝓuertunt̃ cũ ente in tota sua latitudine: 2 hõ sunt verũ bonuz 2 vnũ. Alie sunt q̃ ꝓuertũtur cum ente solũ ꝓtracto per aliquẽ modũ: 2 ista sunt aliquid 2 res. aliquidditas enim distinguitur cõtra nihil: 2 iõ si actu est: aliquid est. si actu aliqd nõ est: nihil est: 2 p ꝓñs non est aliquid. Eodem mõ dico de re. ens ergo existens est solũ subm adequatuz istius passionis que est esse rem. vbi ergo plura entia existentia sunt: ibi plures res. ¶ Si dicas formalitates sũt ples 2 existũt: 2 vident̃ plura entia. ergo ibi erũt ples res. ¶ Dico q̃ vbicũq̃z sunt ples rõnes fozales nõ p̃mo diuerse 2 existẽtes: sicut sunt bõ 2 asinus. in talibus quot sunt formales rõnes tot sunt entitates existentes: 2 p consequens tot res: sed vbi sunt rationes plures formales p̃ diuerse: non opz q̃ ibi sint plures entitates: sed eadez: plures enim rationes formales p̃mo diuerse videntur entia plura: quia quelibet rõ formalis: vel formalitas est entitas: sed non alia entitas: sed eadẽ: 2 per ꝓñs eadẽ realitas qua oẽs dicunt̃ reales: 2 sic eis correspondet vna simplex realitas: sicut existentia: nec sunt ibi duo realiter: quia hec formalitas: 15 non distinguat̃ ab illa realiter in deo: tamẽ in creaturis sic. ¶ 8° diffi. est quia formalitas videtur esse inferior ad realitatez. realitas est enim cõis trãscẽdentibus. cum ergo multiplicato inferiori multiplicatur superius: sequit̃ q̃ si sint plures formales rationes vel formalitates erũt plures res vel realitates: per locũ a parte subiectiua. ¶ Dico q̃ suppositũ est falsum. s. q̃ realitas sit cõior cõmunitate vniuersalis q̃ sit ratio formalis. nam ratio formalis inuenitur sine realitate in quidditatibus. s. in entib⁹ in potentia obiectiua tñ: nunq̃ tamen realitas inuenitur sine ratione formali. ¶ Tunc ad argumentũ: realitas conuertitur cum ente. Dico q̃ non conuertitur cũ ente fm suã latitudinem: sed cum ente in actu solum. ¶ Sed contra hoc arguitur: distinctio formalis est in actu. ergo erit realis. ¶ Dico q̃ 15 risibile 2 homo conuertantur: tamen homo inuenitur quidditatiue vbi nõ inuenitur risibile: puta infra quidditatẽ foz. infra quaz non inuenit̃ risibile. Ita dico in proposito q̃ 15 existentia 2 realitas conuertunt̃: tamen existentia põt dici denominatiue propter aliquem modũ quem nõ denominabit realitas. ¶ Sed adhuc stat du. quia multe rationes formales videntur ꝓuenire in vnica realitate: 2 sic realitas erit cõis respectu rationis formalis. ¶ Dico q̃ duplex cõitas inuenitur. Una vniuersalis: 2 illa non est hic. Alia potest dici fundamẽtalis: vel radicalis: eo modo quo vnũ subiectum est cõmune multis passionibus. Et hoc viso dico q̃ primo modo tñ tenet argumentum q̃ non est in proposito: quia realitas non est vniuersalis: sed dico q̃ magis est cõis ratio formalis q̃ ipsa realitas. Secũdo autem modo: sicut dicimus q̃ multa vnica existẽtia existunt: sicut anima 2 sue potẽtie: sic possum⁹ dicere de realitate suo modo. ¶ Nona

E

Mõbile motiuũ vbiq̃.

Passio 2ª.

Replica.

Passiones entis duc.

F

Q̃ res ẽ passio entis certis tñ.

Nõ fofal 2ª.

Ari 2 in qb⁹ fozalitas 2 res cõmultiplicãtur 2 q̃ñ nõ?

G

Cõsidera bñ limitando. Ar. 1. dicit de omnibus.

Fozalitas plurib⁹ ꝓuenit q̃ realitas.

Replica.

H

Ar. 1. intra.

Replica.

Cõitas 2ª.

I diffi.quia videt formalitas dicere totũ illud quod est
vnũqq̃ q3 qd̃ est extra aiam:ga tota rõ diffinitiua com-
prehẽdit totã eẽntiã diffiniti:ꝛ sic cũ realitas sit illud
Oꝑ.aliorum. idẽ:si multe sũt formalitates:multe sũt realitates. Dĩ
q̃ nulla posita distinctione inter formalitates ꝛ reali-
tatem adhuc possunt saluari multe formalitates cum
Impugn°2ª. vna realitate. ¶ Sed ꝓtra.quãdocũq3 aliqua sunt om
nibus modis idem:multiplicato vno necessario multi-
plicantur ꝛ reliquum. Et si detur oppositũ extrema con
tradictionis inerũt eidem.s.multiplicari:ꝛ nõ multipli
cari:qd̃ est icõueniẽs. ¶ Preterea. Distinctio realis ꝛ
formalis sunt habitudines diuerse:cũ vna in ꝓposito
affirmet ꝛ alia neget:s3 disperata ꝛ habitudinum sunt
disperata extrema.cũ g̃ realis habitudo fundet super
realitatẽ:ꝛ formalis super formalitatem.ergo op3 for-
K malitatẽ ꝛ realitatem distinctionem aliquam habere.
Solo ꝓpria. ¶ Ideo dico q̃ ponentes plures formalitates in vni-
ca realitate:habẽt necessario ponere distinctionem ali
quã inter realitatẽ ꝛ formalitatẽ:ꝛ illã esse ex nã rei:ꝛ
ẽt esse minorẽ3 distinctionẽ formali. ¶ Ad cuius intel
Distõ vel nõ lectũ est sciendũ q̃ quadruplex distinctio siue nõ idẽ-
idẽ i.a3 ex nã titas inuenitur sine opere intellectus. ¶ Prima est for
rei 4ª. malitatũ adinuicem:sicut sunt intellectus ꝛ voluntas:
quo ꝛ quodlibet dicit quidditatem aliquã. ¶ Secun-
da est diuerso ꝛ modo ꝛ vnius rõnis:sicut duo indiui-
dua differunt per realitates:qꝛ tales realitates non di-
cunt p se qdditates. ¶ 3ª est diuerso ꝛ modo ꝛ alteri°
ꝛ alterius rõnis:sicut sunt existentia ꝛ realitas q̃ dicũt
vt patuit:diuersos modos intrinsecos. ¶ 4° modi in-
L trinseci a quidditate:qualis ponitur inter diuinã essen
tiam ꝛ infinitatẽ:aut inter infinitatem ꝛ quodlibet at-
tributũ:ꝛ ista est minima:ꝛ talis est in proposito inter
realitatẽ ꝛ formalitatem cuius est. ¶ Decima diffi.est
ista.nam q̃quid est in deo est realissimũ ꝛ perfectissi-
mũ:s3 distõ est in deo.q̃ realissima ꝛ pfectissima:sic di-
cim° q̃ q̃qd est ibi existẽs ꝛ necessariũ p sũmã neces-
Mõbilia ima- sitatẽ ꝛ existẽtiã:est necessariũ ꝛ existẽs. ¶ Dico q̃ sic
ginatio s3 eas nos dicimus q̃ dina relo est existens per diuinã essen-
nõ sequatur. tiam ꝛ nẽcia ꝛ realis pp necessitatẽ diuinã ꝛ realitatẽ:
nõ tñ infinita pp infinitatẽ. Sic possumus dicere q̃ di-
stinctio est ibi exis ꝛ necessaria:nõ tñ realis:eo mõ:ga
sicut diuina relo b3 modos aliquos sibi nõ repugnan-
tes.infinitatem aũt sibi repugnantes3 habet. Sic distin
ctio habꝫ modos sibi nõ repugnãtes:s3 realitas sibi re
Instantia. pugnat:ideo eam non habet. ¶ Sed quia hoc non vi-
deũr bene quietare intellectũ qꝛ nõ vꝛ rõ quare reali
M tas repugnat distinctioni. ¶ Ad euidẽtia isti° difficul-
Mõ qd̃ q̃rio. tatis intelligẽdũ est:q̃ q̃dã distinctio reperit q̃ est rea-
Distõnum ex lis ex nã extremo ꝛ fundamẽti:sic est distõ iter asinũ
nã rei vel sine ꝛ boẽm in actuali existentia:qꝛ ibi est res ꝛ res ꝛ fun-
ope ite° vl' for- damẽtũ reale. ¶ Alia est q̃ est realis ex nã extremo ꝛ
maliũ nõ idẽ- ꝛ non fundamẽti:sicut est relo distinctionis inter deũ
titatũ alia re- ꝛ creaturã.nã ibi est res ꝛ res: qꝛ tñ deo repugnat ali-
alis.alia ex nã quẽ realẽ respectũ ad creaturas fũdare:iõ dei ad crea-
extremorũ ꝛ turã nõ est distinctio realis. ¶ Alia est realis nõ ex nã
fundamẽti.alia ex nã fun- extremo ꝛ:sed ex nã fundamenti:sicut in proposito.nõ
damẽtũ ꝛ non enim in ista distinctione inuenit res ꝛ res que se hẽant
extremorũ. vt extrema:fundamentũ tamen est reale:ꝛ isto modo
alia ex nã ex- fortẽ non esset inconueniens dicere illam relationem
tremo ꝛ nõ esse realem distinctionẽ.maxime non valentes intel
fundamenti. ligere quin omne quod est in re sit reale. ¶ Sed istud
Alia ꝓ non tamen non deberet apparere ita difficile. In essentia
realis nec ex enim diuina sunt relationes:ꝛ proprietates relatiue:q̃
nã extremo ꝛ fundantur in essentia:non tamen dicuntur essentiales:
nec fundamẽ- ita valde bene posset intelligi distinctio esse in re que
ti:sed tu caste nõ eẽt realis:ꝛ sic est distinctio in proposito. ¶ Alia est
ista ponderabis vt scis. que non est realis ex nã extremo ꝛ:nec ex nã fundamẽ-
a A.l.valẽt ti:sicut est distinctio inter boẽ3 ꝛ asinũ in potẽtia obti-
A.l.ꝓposita. na:ga ibi nõ est res ꝛ res q̃ se habẽt sicut extrema.nec
est realitas fundamẽti. ¶ Undecima diffi.est:qꝛ.6.de
tri.ex intẽtione Dyla.ꝓcludit q̃ in diuinis pfectionib°
nulla est diuersitas:qꝛ q̃s3 pfectionũ diuina ꝛ est alia:ꝛ
sic nulla est ibi distõ. ¶ Dico q̃ nulla est ibi diuersi-
tas simpliciter:cũ sint vnũ identice propter infinitatẽ:
s3 quã hec formalitas est alia. ¶ Cõtra. Qñcũq3 aliq̃ A.l.Alia.
sic se bñt q̃ vnũ est reliquũ:ita sunt vnũ q̃ non sunt di Replica.
uersa:sed per te,hec formalitas est illa:ergo sunt vna
simplex formalitas. ¶ Dicunt qdam q̃ due formali-
tates sunt vna formalitas:sed non formaliter. ¶ Con- Solo ali
tra.nam nulla formalitas ꝓstat nisi ex illis que sunt in Impugn
ꝑmo mõ vicẽdi p se:s3 vna formalitas nõ est alia in ꝑ
mõ dicẽdi p se:ꝛ vna illarũ nõ dicitur de alia qdditaꝛ- O
tiue. ¶ Itẽ q̃ sint plẽs formalitates ꝛ vna formalitas irre
solubilis non se cõpatiunt. Uel sic:q̃ sint plẽs formali
tates irresolubiles:non se compatiuntur. ¶ Cõtra hec
tamen diffusius arguet qñ fiet mẽtio de relone ꝛ essen Solo pp
tia di.33. Ideo dico q̃ nõ sunt vna formalitas:s3 hec sit
illa:qꝛ hec nõ est illa rõne siue formalitatis:s3 rõne siue
infinitatis. ¶ Cõtra.si hec formalitas est illa identice Replica.
saltem sunt vna formalitas idẽtice. ¶ Dico q̃ ista cõ-
sequentia nõ est bona:qꝛ s3 hic pater sit hic filius essen Soluit p
tialiter:ita q̃ hec persona sit illa essentialr:non tñ vna tiam.
ꝓsona est alia eẽntialr:ꝛ hoc ꝓm doctrinam Dylarij.ꝛ
Aug.de tri.qꝛ hec ꝓsona nõ est illa inquãtũ ꝓsona:ꝛ ita
in ꝓposito. ¶ Intelligẽdũ tñ q̃ q̃tuor modis possunt Idẽ3 ꝑ.q
aliqua distingui. Quedã enĩ distinguntur realr ꝛ forma bu.us dif.
liter:sicut bõ ꝛ asinus in actuali exñtia.nã ibi est res ꝛ P
res:ꝛ due rõnes diffinitiue. Aliq̃ distinguntur formalr ꝛ Distõnum
nõ realr:sicut bõ ꝛ asinus in potẽtia obiectiua. Acꝛ° enĩ nã rei.alia
ꝛ potẽtia nõ diuersificãt essentiã vel rõnẽ formalem. lis ꝛ ꝓsa
¶ Aliqua distinguũtur realiter ꝛ nõ formalr:sicut in- alia ꝓsa
dũidua eiusdem spẽi.bñt enim eãdem rõnẽ diffiniti- realr.alia r
uam:ꝛ tñ ibi est res ꝛ res:cũ possint abinuicem separa- ꝛ nõ form
ri. ¶ Alia aũt sunt q̃ nec distinguntur formalr nec rea- alia nec fo
liter sicut quidditas vniuscuiusq3 a sua existentia que nec realr.c
cũ nõ sit de sua rõne diffinitiua nõ est idẽ ei formalr: oia bñ cera
nec ẽt distinguũt ꝓsalr:cũ eiusdẽ rõnis sit qdditas exi- nabis.
stẽs ꝛ nõ existẽs.ꝛ ẽt nõ est ibi res ꝛ res:qꝛ qdditas pci
sa ab exñtia nõ b3 realitatẽ aliquam:ꝛ p ꝓñs nec realr
distinguntur. ¶ Duodecima diffi.est.qꝛ videt q̃ si in-
tellectus ꝛ voluntas:ꝛ sic de alys formalitatibus nõ sũt
vna formalitas realr:q̃ oporteat dicere necessario q̃
distinguuntur realiter. ¶ Ad istud dico q̃ sicut p3 ex Q
precedenti solone:non valet ꝓña. Cuis enĩ ꝓña sit bo
na simplr:ꝛ diuisio sit bona:tñ modus appositus totũ
destruit. ¶ Exẽplũ.pꝛ ꝛ filius vel sunt vna essentia vl'
plures:ista est vera. Sed si addit sic.pꝛ ꝛ filius vel sũt
vna essentia personalr vel plures eẽntie personalr.hec
est falsa:verũ est tñ q̃ si sunt plures formalitates sunt
plures rõnes reales:realitate fundamẽtali. ¶ Et si di- Replica.
cas vbicũq3 est distinctio ibi est ordo:ꝛ si sunt ex natu
ra rei distincta:ordo est inter illa ex nã rei. Ordo autẽ
cũ sit habitudo:ꝑsupponit distõnẽ extremo ꝛ. ¶ Dico Ordo 2ª.
q̃ ibi est ordo factus ab aia ꝛ realis ex nã fundamẽti:
nõ aũt extremo ꝛ:vt dictũ est ꝓius. ¶ Si dicat:aut di-
stinguntur formalr ꝛ realr:aut formalr nõ realr. ¶ Di Replica.
co q̃ distinguntur realr ex nã fundamẽti:qꝛ fundamẽ- Distõ realr 2
tũ istius distinctionis est reale:s3 nõ distinguntur realr
ex nã extremo ꝛ:qꝛ nõ est ibi res ꝛ res.s3 formalitas so
lũ. ¶ Restat aũt nũc rũdere ad duo sophistica q̃ fiunt A.l.sophis-
cõtra predicta. ¶ Primũ est istud. Negatio superiori mata.
negat ꝛ inferi°.hoc p3 per locũ a toto in quantitate:ga Sophisma 2
tenet satio nõbile.

A

tenet destructiue & negatiue. Sz ex nã rei est superius ad formalr & realiter: qz sequit. hec formalr distinguũ tur. ergo ex nã rei. Similr hec realr distinguunt. g ex nã rei & nõ ecõuerso. Non enim sequitur. hec ex nã rei distinguunt. g formalr vel realr. g negata idẽtitate ex nã rei nẽcio segt negatio idẽtitatis tam realis q̃z formalis. segt ergo. nõ sunt idẽ ex nã rei. g nec formaliter nec realiter idẽ. ¶ 2m est istud. Qñcũqz aliq̃ distinguũ tur in supiozi: & iferiozi: sz ex nã rei est supius ad reale & formale. g que distinguunt ex nã rei distinguunt realiter & formalr: & sic hz ꝓtra te. ¶ Ad ꝑm dico ꝙ negationẽ ꝓponere & postponere magnã dñiã facit. Negatio enĩ antepositа facit eqpollere suo ꝑdictorio: sz postpositа suo ꝑdio. Differt g dicere. nõ sunt idẽ ex nã rei: & sunt nõ idẽ ex nã rei. ex prima nõ vẽ aliud sequi ꝙ eqpollentiã nisi sita ꝑdictoria. s. nõ sunt idẽ tali mõ ex nã rei: & ista forte hz vitatẽ. sz ad secũdã. s. sunt non idẽ ex nã rei segt vt vẽ ꝙ egpollẽtiã: nullo mõ sunt idẽ ex nã rei. q̃ ẽst oino falsum. ¶ Sz adhuc vẽ dubiũ stare. sequit enĩ nõ sunt idẽ ex nã rei. g nõ sunt idẽ realr. Naz ex opposito ꝑtis segt oppositũ ãtis. segt enĩ sũt idez realr. g sunt idẽ ex nã rei. g ꝑma ꝑtia est bona. ¶ Dico ꝙ nec illa. nõ sunt idẽ ex nã rei. oz ꝓcedi sine additiõe plus q̃z ista. sunt idẽ ex nã rei. Sz vbi est dñia: dico ꝙ vno mõ addito vna est ꝓcedẽda: alia negãda. Ista enĩ nõ sunt idẽ oĩbus modis ex nã rei: ꝓcedenda est. nam eqpollet suo ꝓtradictorio qõ est istud. sunt nõ idẽ aliq̃ mõ ex nã rei. & ista est vera. Alia aũt. s. ista. sunt nõ idẽ oĩbus modis. est negãda: qz equipollet suo ꝑdio qõ est istud. nullo mõ sunt idẽ ex nã rei. & ista est falsa: & oino repellẽda. ¶ Ad 2m dico ꝙ ista regula: quecũqz distinguunt in superiori &c. nõ põt tenere ꝙ aliquẽ locũ: nã locus a toto vltinec locus a toto in quãtitate & nisi negatiue & nõ affirmatiue: nec ꝓstructiue: tñ multotiens modus arguẽdi deficiens in forma tenet rõne mãe. Sic dico in ꝓposito. nã distinctio addita termino superiori addit inferiori necessario. si processus fiat in secundis intẽtionib⁹: vel in ꝑmis respectu secũdaꝝ. Exẽplũ. bñ sequitur. distinguunt genere ergo specie: sz in primis intẽtionib⁹ non valet. non sequitur. sunt distincta aĩalia. g distincti boies. vel sunt distincta in aĩalitate. ergo in humanitate. ¶ Ad argumentum in oppositũ dico ꝙ illud dicitur nihil quod non est in existentia actuali sicut entia in potentia obiectina: ista dicuntur nihil denominatiue. Iste autem formalitates sunt existentes & per consequens reles.

¶ Utrum vnitas entis possit saluari in deo cũ distinctione formali istarũ perfectionum. Questio. VI.

D

Regula sz de scibilis & de sciencia.

Nõ qd ꝗrie: sz bñ pẽdera. Nõ sunt idẽ. sunt nõ idem dicit logice.

A. I. aliq̃ mõ.

B

Replica.

Mirabilis solutio logice.

A. I. o i modo addito.

Mirabilis cõclusio sz aliꝑ ꝓdera. vt nostra ratio.

C

Cõclo rãtis.

Sequitur ꝑn ꝓpia sua.

Ens cõparat ad ꝓpria subiectiua. ad differẽtias diuisiuas ad passiones

Trum vnitas entis possit saluari in deo cum distinctione formali istarum perfectionum.

Dico sine augmẽtis ꝙ sic. quia non videtur repugnantia ꝙ aliqua rõ sit cõis non quidditatiue: sz identice & denominatiue: & ꝙ pluribus idẽtificet: & ꝙ plurꝫ denominet. & sic per ꝑns de ente. Ipsa enim vnica ratio formalis in se existens rõne pfecte idẽtitatis: quã hz ad oẽs istas perfectiones: poterit eas denominare: dato ꝙ quidditatiue in eis non includatur. Exemplum. essentia diuina vnica in se existens propter idẽtitatem perfectã quam hz ad relones. oẽs ipsas denominat non obstante distinctione formali & quidditatiua. eodez modo in ꝓposito. ¶ Sed notandũ ꝙ ens aliter cõparat ad partes subiectiuas: & alr ad dñias diuisiuas: & alr ad passiones disiunctas: & aliter ad passiones adequatas. Ad partes enĩ subiectiuas: & ad differentias diuisiuas sic comparatur ꝙ diuidit in eis: & et ad passiones disiunctas: sz ad passiones adeq̃tas nõ sic: nõ enĩ plurificat in eis. ¶ Ex 3m de vero & bono. & sic in proposito.

E

Ens distinctus ad passiones adequatas alr tñ & aliter.

¶ Utrum ista distinctio attributorum possit stare cum summa simplicitate. Questio. VII.

Trum ista distinctio attributorꝫ possit stare cũ sũma simplicitate. Qz nõ: qz vbi est multitudo ibi nõ est simplicitas. ¶ Cõtra. Dion. dicit ꝙ multiplex formatio diuinaꝝ pfectionũ est vnica. vbi aũt vnicũ ibi simplex. ¶ In ista questione primo inuestigabitur. Utrũ ista distinctio possit stare cũ simplicitate. 2° si cum summa identitate. 3° si cũ sũma vnitate. 4° si cum summa infinitate.

Quantũ ad ꝑmũ. primo ponent quatuor ꝑambula. 2° declarabit qd sit simplicitas. Deinde ad argumẽta. ¶ Primũ ꝑambulum est. ꝙ rõ simplicitatis nõ est rõ positiua: sz ꝓuatiua. ¶ Et B ꝓbat ꝑmo: qz cuius diffo est ꝓuatiua: ipsiuz est ꝓuatiuz. diffo aũt simplicitatis est bõ: qz diffinit ꝙ eius irresolubilitatẽ q̃ est ꝓuatiua. ¶ 2° sic. Illud qõ fundat in ꝓuatiuo nõ põt eẽ positiuũ: sz simplicitas vẽ posse fundari in vnitate q̃ est rõ ꝓuatiua. g &c. ¶ 3m ꝑambulus est ꝙ est rõ respectiua. Et hoc ꝓbat ꝑmo sic. Qz Fm Aug. Negatio est eiusdẽ generis cũ sua affirmatione: sz simplicitas priuat cõpositionẽ q̃ est rõ respectiua. g nẽcio simplicitas dicit respectũ. Probo minorem: nã cõpositio est ꝑiũctio duoꝝ: quoꝝ vnũ est in 1° respectu alterius: sicut mã respectu forme: aut ambo respectu tertij sicut relo in ꝓtib⁹ ꝓtinui respectu ꝓtinuitatis. Carentia aũt istius est simplicitas. 2° qz nullũ absolutũ fundatur in respectiuo. simplicitas autem in multis respectibus inuenit. g &c. ¶ 3m ꝑambulũ est ꝙ rõ simplicitatis & idẽtitatis nõ sunt idẽ: nec vnitatis: hoc ꝓbat. nã angeli distincti sunt & nõ cõpositi & similr plures sunt: nec tñ vnus aliũ cõponit. g &c. ¶ 4m ꝑambulũ est ꝙ nõ est idez simplr simplex: & summe simplex. Simpliciter simplex est quod nõ est resolubile in aliqua ipsius componentia vel cõstitutiua: sed resolo vltima stat ad ipsum: summe aũt simplex est quod nõ est in se aliquo modo cõpositum: nec aliquid sibi cõponibile: nec ipm alicui: & istud est actus purus. ¶ Ex istis duobus: hic in isto vltimo ꝑambulo dictis: sequuntur duo. Primum est: ꝙ in creaturis inuenitur aliquid simpliciter simplex: quia in resolutionibus compositorum aut est procedere in infinitum: sicut in diuisione continui: qõ non potest esse in essentialiter ordinatis: vel est deuenire ad aliquod irresolubile. ¶ 2m est ꝙ in creaturis nõ inuenitur aliquid quod est summe simplex. omnia enim simpliciter simplicia que sunt in creaturis sunt alijs componibilia: & alia ipsis. Alia autem non simpliciter simplicia sunt in seipsis vere composita. ¶ Dis premissis quantum ad 2m. dicunt aliqui ꝙ simplicitas summa est proprietas rei: que nullam secum compatitur distinctionem. nam vbi est distinctio ibi necessario est pluralitas: que sine cõpositione intelligi non potest. ¶ Consequenter isti dicunt ad tertium articulum ꝙ diuine essentie ratione summe simplicitatis repugnat hõ distinctio: & quecũqz alia que se tenet ex parte obiecti. ¶ Primum ipsi probant quadrupliciter. Primo sic. Compositio: Fm expositionem grãmaticalem: dicit aliquorum simul positionem. illa enim que vniuntur simul ponũtur: & ideo necessario est ibi cõpositio. ¶ 2° sic. Fm logicalem deductionem. Omnis numerus componitur ex vnitatibus cum sint partes in quibus resoluitur: vbi autem est pluralitas ibi est numerus: & vbi

6° articulus.

1. pero. Sunplicitas rõ neqz positiũ: neqz absoluti: neqz idẽtitatẽ formalr ꝓportat. A. I. nisi ꝓuatiuum.

Cõsõ quid?

A. I. solutio.

A. I. eum alio

G

Sumlr simplex quid? A. I. ꝓstimentis. Summe simplex quid? Concordantia 2ª

H

1. pero primi articuli. Ad. cõis cuius argumẽta.

A. I. ꝓmũ ar.

Grãmatice.

Logice.

I

A.l.distō.

est diuisio/ibi est pluralitas:ergo vbi est diuisio/ibi est numerus:ꝛ per ꝓñs cōpositio.¶ 3° sic.nā Diony.de diuī.no.cap° 4°.vocat vnionē nāe humane ad verbū cōpositionē dicens:q̃ cōpositio ieſu eſt ineffabilis oī vbo: ꝛ ignota oī mēti create.Et ſic vī q̃ vnio diſtinctorum nō poſſit eē ſine cōpōne:qꝛ ab ea ñ abſtrahit.¶ 4°.ſic. Omne ꝯtinēs in ſe plura diſtincta/eſt reſolubile:ſed oē reſolubile in plura eſt cōpoſitū ex illis.q̃ oē ꝯueniens plura diſtincta eſt cōpoſitū ex illis.hoc ꝓbato ꝑ z^m.ſ. q̃ hec diſtinctio nō ſtat cū ſumma ſimplicitate.¶ Sꝫ ꝑ iſtā arguo ꝛ oñdo ex oppoſito ſecūdi oppoſituꝫ ꝑmi. oñſo enī q̃ diſtō ſit cū ſumma ſimplicitate:patebit p^m ſcꝫ q̃ ſimplicitas ꝫ excludat cōpoſitionē.nō tñ oēꝫ diſtinctionē.hoc aūt oſtēdo 4^l.¶ Primo ſic. Nā nullus ꝑ negare qn in deo ſit ſūma ſimplicitas.Cōſtat aūt q̃ ibi ſunt q̃tuor relones diſtincte.q̃ diſtinctio ſtat cū ſūma ſimplicitate.¶ z° ſic. Perſona in dīnis eſt ſumme ſimplex:ꝛ tñ in vnica ꝓſona ſunt due relones.ſ.pducciones realī diſtincte.Nā in pīe ſunt gñatio actiua ꝛ ſpiratio actiua q̃ neceſſario diſtinguunt.¶ 3° qꝛ in ꝓſona filij eſt generatio paſſiua:ꝛ ſpiratio actiua:q̃ neceſſario diſtinguunt.¶ 4° qꝛ in tota trinitate tanta eſt ſimplicitas quāta eſt in eēntia ſolū:ꝛ tñ in trinitate eſt realis diſtō triuꝫ ꝓſonaꝫ.Hec oīa ꝓfirmant:qꝛ nā humana ꝛ diuina in ſuppoſito verbi vniunt:ꝛ tñ ſine aliqua cōpoſitione.¶ Inducunt aūt quatuor dicta ad ifirmādū iſtas rōnes.¶ Primū eſt iſtud:q̃ nō ſufficit ad ꝶ q̃ aliq̃ vnita faciāt cōpōnē q̃ vniant i vna nā:ꝫ oꝫ q̃ vniāt̃ur in vno ſuppoſito:relationes enim ꝫ ſint in vna natura:nō tñ ſunt in vno ſuppoſito:ꝛ ꝑ hoc infirmatur ꝑmā rō.¶ z^m dictū eſt q̃ nō ſufficit q̃ vniant in vno ſuppoſito:ꝫ opꝫ q̃ vnū eoꝝ ſit in alio ꝛ ꝑ hoc infirmat z° ꝛ 3°.qꝛ ꝫ pductiones due vniant in vno ſuppoſito ꝛ natura:tñ vna non eſt in alia:paternitas enī nō eſt in ſpiratione nec eō.¶ 3^m dictū eſt q̃ nō ſufficit q̃ in ſuppoſito vniantur nec in nā:ꝫ opꝫ q̃ ſint eiuſdē nāe:ꝛ ꝛō humanitas ꝛ deitas nō pñt cōponi in filio:ꝛ ēt qꝛ nō ē humanitas in chro in ſuppoſito ꝓprio:ꝛ ꝑ ꝶ infirmat ꝓfirmatio.¶ 4^m dictū eſt q̃ q̃tūcūqꝫ ſint diſtincta:ꝛ vnū ſit in alio ſi ſunt ſubſiſtentia:ſicut perſone diuine nullā faciūt cōpoſitionē:ꝑ hoc infirmatur 4°rō.¶ Cōtra iſta.cōtra ꝑmū. Nā ſi aliqua ex hoc q̃ vniuntur faciunt cōpoſitionē:ſi magis vniant maiorē faciēt cōpoſitionē:ſed magis vniunt q̃ vniunt in eadē nā:q̃ q̃ que vniunt in ſuppoſito. Nā vnitas diuine nāe nō cōparit ſecū quācūqꝫ pluralitatē niſi trinitatē in diuinis:ſuppoſitū aūt diuinū quātū ex ſe eſt nō repugnat ſibi q̃ i eo ſint infinite nāe:ergo ſi relationes vnite in ſuppoſito diuino facerent cōpoſitionē:multo magis ſi vniant in natura.¶ z° ſic. Maior eſt vnio oſtituētis q̃ vnio oſtituti:eēntia dīna oſtituit ꝓſonā:q̃ vī maior vnitas eſſentie ꝛ nature q̃ ꝓſone. Ꝓ.Si vna ſola facit cōpoſitionem: quare nō tres ſi ponant.¶ z° cōtra ſcōm. Nā nullus negare ꝑ quin partes ꝯtinui vere componāt:ꝛ tñ vna nō eſt in alia.¶ Contra 3^m:qꝛ accidēs cōponit cū ſuba ꝛ hoc in ſuppoſito alieno.¶ Cōtra 4^m:qꝛ q̃ūcūqꝫ aliqua apta nata ſunt facere cōpoſitū:ſi vnū ſit in alio ꝛ nō per ſe ſubſiſtens:ſi talia ponantur ſimul ꝛ ſubſiſtentia facient aceruū:ꝛ ſic trinitas erit aceruꝰ.¶ Jō dico q̃ diſtinctio vt diſtinctio nō repugnat ſūme ſimplicitati:ꝛ maxime diſtō iſtaꝫ pfectionū pōt ſtare cū ſumma ſimplicitate diuina ſine aliqua cōpoſitione.¶ Ad cui^o etuidentiam ſciendum eſt q̃ quatuor ſunt habitudines eſſentialiter ordinate a binuices abſtrahentes. Prima eſt ratio diſtinctionis:ita q̃ ordine eſſentiali ratio diſtinctionis eſt poꝛ ꝛ magis abſtracta. z° vnionis.3° cōpoſitionis.4° reſolutionis. Oꝛ autem diſtinctio p̃cedat vnionē/ꝑꝫ qꝛ:multa ſunt diſtincta q̃ nō ſunt vnita:ſicut duo angeli:ꝛ tñ oīa vnita nēcio ſunt diſtincta.nihil enī pōt vniri ſibiipſi.¶ Rō aūt vnionis eſt z°.Nā multa ſunt vnita q̃ nō ſunt cōpoſita:ſicut ꝑ in incarnatione: vbi deitas ꝛ humanitas vniuntur:ꝛ tñ nō cōponuntur: qꝛ ſic deitas eēt pars:q̃ō eſt ꝑ Diony.quecūqꝫ aūt ſunt cōpoſita:ſunt vnita.nulla enim cōpoſitio actualis pōt eē ſine vnione cōponētiū:alioquin aīa ſeparata cōponeret:q̃ō eſt falſuꝫ manifeſte.¶ 3° rō eſt cōpoſitionis. Oē enī q̃ō reſoluit cōponit ex illis in q̃bus reſoluitur: ꝛ ſō nūquā fit reſolo niſi p̃euia cōpoſitione:cōpoſitio aūt bñ ponit ſine reſolone:ſicut in corporib⁹ ſupracelestib⁹ q̃ ſunt cōpoſita:nō tñ reſolubilia:ꝛ qꝛ p̃mo nō repugnat eē ſine z°.ꝛ z° ſine 3°.nec 3° ſine 4°:ꝛ vīr p̃oꝛi in eſſentialī ordinatis nō repugnat eſſe ſine poſteriori: hinc eſt q̃ nulla repugnātia apparet q̃ ſit diſtinctio ſine vnione:ꝛ ꝑ ꝓñs ſine cōpoſitione. Inaduertētia autē iſtarū abſtractionū multoꝫ erroꝫ fuit occaſio.Sabelliani enī qꝛ neſcierūt abſtrahere rōnē ꝓſone a rōne indiuidui ſignati:dixerunt vnā ꝓſonā in diuina eſſentia. ſicut eſt ibi vnū ſolū indiuiduū ſube.Silī Arriani neſciētes abſtrahere pductionē a factione:ꝛ qꝛ viderunt verbū in diuinis eē pductū pp defectū abſtractionis: dixerūt verbū eſſe factum.¶ Nūc ad rōnes oppōnis. Dico ad p̃^m:q̃ illa rō de ſimul poſitione:pteſtat cōpoſitionē trinitatis:ꝛ ſō dico cū btō Piero.q̃ theologia nō ſubiacit regulis Donati.¶ Ad z^m dico.q̃ pluralitas trāſcēdēs abſtrahit a numero ꝓprie dicto:ꝛ ideo ipſa non cōponitur ex vnitatib⁹ ſicut numerus: ꝫ ꝓſtet ex eis:ſicut nec ꝓſona ex eſſentia ꝛ relatione cōponit:ꝫ cōſtet ex eis.¶ Ad 3^m dico q̃ Dionyſius large accipit cōpoſitionē pro cōiunctione.ſ.ſicut Joan.baptiſta factionē pro productione:quādo dicebat Chrīm ante ipꝫ factum.¶ Ad 4^m dico q̃ ꝫ oē cōpoſitū poſſet ꝑ intellectū reſolui in illis ex q̃bus ꝓſtat:nō tñ realī reſoluit: ſicut patuit in vltima rōne a qua oēs alie abſtrahūtur: corpora enī celeſtia regulī ſunt irreſolubilia.¶ Cōfirmant oīa dicta ꝑ hoc:qꝛ qualis eſt ordo oppoſiti ad oppoſitū:talis ꝓpoſiti ad ꝓpoſitū.¶ Exēplū.ſicut albedo ad diſgregare:ita nigredo ad ꝓgregare.hoc q̃ ꝑ:ſed ſimplicitas ꝛ cōpoſitio opponūtur: vnitas ꝛ diſtinctio opponuntur:ergo qualis eſt ordo ſimplicitatis ad vnitatem:talis erit cōpoſitionis ad diſtinctionem. Cōſtat aūt q̃ talis ordo eſt ſimplicitatis ad vnitatē q̃ ſimplicitas nō pōt eē ſine vnitate: vnitas bñ poteſt eē ſine ſimplicitate: vt ꝑ in per ſe cōpoſitis.vbi eſt vere vnitas ꝛ nō ſimplicitas.ergo eodē mō ſe habebit pluralitas opposita vnitati ad cōpoſitionē oppoſitā ſimplicitati:qa ꝫ cōpoſitio nō pōt eſſe ſine diſtinctione ꝛ pluralitate: tñ diſtinctio ꝛ pluralitas bñ pñt eē ſine cōpōne.¶ Sꝫ hic occurrunt quatuor diffi. Prima eſt. Utrū iſta ſimplicitas poſſit ſtare cū cōpoſitione rationis. Dico q̃ nō intelligo q̃ ratio mea poſſit facere compoſitionē in diuinis:nec etiam intelligo q̃uo rō mea poſſit in ſeipſo obiectiue hanc compoſitionē facere:qꝛ impoſſibile eſt q̃ intellectus aliquid fabricet:cuius oppoſitū demonſtret:ſed nos demōſtramus q̃ deus eſt ſūme ſimplex. ergo ꝛc.¶ Sꝫ vex eſt q̃ imaginatio ſepe decipit nos. imaginamur enim deū ex multis cōponi ꝛ eſſe longuꝫ ꝛ latum:ſicut dicit Augu.ſuper geñ.ad litteram:quando inquit Augu.imaginor numerū ſenariuꝫ:imaginor ſex corpora rotunda:ſed intellectus preuaiet:qui probat q̃ omne continuum eſt diuiſibile in infinitum:ꝛ ſō ſex corpora illa non poſſunt eſſe ſex vnitates indiuiſibiles.¶ Similiter dico.q̃ quantūcunqꝫ intellectus

noſter

A.l.diſtō.

Impugn° 4^l

Diſtōnē ſtare cū ſimplicitate ꝫ nō cū cōpoſitione oſtēdit.

K

Inſtatur 4^l huic ꝓpugnationi.

A.l.ifrigēdū

A.l.ifringit.

A.l.ifringit.

L

A.l.in chro.

A.l.ifringit.

A.l.ifringit.

Impugn° 4^l inſtātiarum.

A.l.magis.

M

Opio ꝓprie. ꝛ ꝓcio huius partis.

Nota hūc ordinem.

Diſtinctio.

Vnio.

Cōpō.

Reſolo.

N

Regula

O

Ignorātia abſtractionū q̃ tū nocet vide grosse Jacobita ꝛ Eluciroiſta aſinine ꝛ hypocrita ſtomachoſe.

3.pars primi artícu.

Ecce qō ḡnia

Cōponi ꝛ cōſtare ex aliquibus differunt

Cōpoſitio ꝛ

Jo.1.

P

Reſolutio ꝛ

4.topicorus

Oñdit nōbilē diſtōnē nō arguere cōpōnē ſicē nec vnitatē ſimplicitatē:ꝫ bñ econuerſo ſequat.

Q

D.q̃drupler

A.l.quomō.

Qualī iteliꝰ nſ ꝛ pp qd ſit cōpōnē in diuinis.

Vide Sco.5. di.1.q.4.opū me.

A no ster ꝓcedat a magis notis ad minus nota. ⁊ hoc per talia imaginabilia: tñ prevalet in fine semper: ⁊ dicit ꝙ nõ est ibi talis diuersitas nec cõpõ. ¶ 2ª diffi. est. Si inter talia cẽt distõ realis. Utrũ esset in eis cõpositio. nã vẽ ꝙ sic: qꝛ si summa vnitas est cũ sũma simplicitate: ergo cũ sũma vnitas excludat pluralitatẽ realẽ: summa simplicitas silr ⁊ oẽm. ¶ Dico ꝙ ls vnitas summa sit cũ sũma simplicitate: nõ tñ respectu oũm. Et iõ dico ꝙ quia simplicitas nõ opponit pluralitati sz cõpositioni: poterit stare cũ pluralitate ⁊ vnitate. ¶ 3ª diffic. est. exquo ista nõ cõponũt: si tñ faciunt acertũ. Dico ꝙ nõ: pp summã vnitatẽ realẽ quã habẽt inter se. ¶ Sz remanet difficultas qd dicat plus cõpositio q̃ multa esse simul ⁊ vnita. ¶ Dico. ꝙ dicit multa vnita: ⁊ cum hoc ꝙ vnũ sit in potẽtia respectu alterius: in dinis aũt oia sũt pur⁹ act⁹. ¶ Dico q̃ ꝙ cũ sũma simplicitate diuina põt stare distinctio ex nã rei attributorũ in dinis: attributo ꝛ dico inter se: ⁊ attributo ꝛ ab essentia sine aliqua cõpositione ⁊ aceruo. ¶ Nec video rationes q̃ non ita militent contra trinitatem personarũ: sicut cõtra distinctionem istam. Et hoc quia rõnes ꝓbantes ꝓtra distinctionẽ semper ꝓcludunt cõpositionẽ: ita arguunt ꝗ distinctionẽ ꝑsonarũ. ¶ Sz tñ aliter instatur 4ª ꝓtra dictã ꝓclonẽ. Nam ipsa diuina eẽntia si distinguit ab attributis p̃cedere vẽ attributa: ⁊ quasi ea spectare tanq̃ sui perfectiones: ⁊ sic erit in potẽtia ad ipa: ⁊ p ꝗs faciens cõpositionem cũ ipsis. ¶ 2ª sic. Quia ipsa attributa cõparantur ad essentiã: sicut plures pfectiones insistentes. Et iõ si diuerse forme faciunt compositionẽ cũ suo subto: eo ꝙ sunt in actu respectu eius: eodem modo attributa cũ essentia. ¶ 3ª sic. Nã potentia intellectiua ponit in deo: ⁊ ẽt actus ei⁹. si aũt sunt attributa distincta: stat tũc compositio ex actu ⁊ potẽtia. Eodẽ modo de potẽtia volitiua ⁊ eius actu. ¶ 4ª qa cũ tanta simplicitas ponit in essentia ⁊ in oib⁹ attributis simul: sicut in sola essentia: nõ vẽ bñ intelligibile ꝙ possit stare distõ: ⁊ dato ꝙ sit tãta simplicitas: vtrũ respectu cuiuslibet attributi est vna ꝑpria simplicitas: ⁊ ẽt cuiuslibet ꝑsone: vel sunt plures. ¶ Ad ista. Ad ꝑmũ dico: ꝙ ls essentia intelligat prior oibus attributis: tñ ista signa. s. prius ⁊ posterius sunt signa permanentia ⁊ nõ successiua. Expectatio enĩ tñ est in priori ꝕm Aug. sz signũ successiuũ: ⁊ iõ eẽntia nõ est in potẽtia nisi forte logicali: ⁊ iõ nõ actuat: ⁊ iõ ipsa est summe actuata: ⁊ nõ actuabilis. ¶ Ad 2ᵐ dico ꝙ attributa nõ actuant diuinã essentiã: sicut accidẽtia subiectũ: nec eã pficiũt sed nec ei inherẽt: sed insunt sibi quasi ad modũ subsistentiũ pp sũmã identitatẽ adinuicẽ realẽ. ¶ Ad 3ᵐ dico ꝙ sola potẽtia ad esse est que facit cõpositionẽ: sz potentia ad operationẽ non. Eodem mõ dico de actu voluntatis ⁊ potẽtia: nõ enim isti actus perficiunt potentias: quia sunt actualitatis infinite. ¶ Ad 4ᵐ dico. ꝙ cũ aliquali distinctione põt esse summa simplicitas: eo ꝙ pluralitas simplicitati nõ opponit: sed compositio. ¶ Sed est ne alia simplicitas in personis diuinis ⁊ attributis: Dico sicut dictũ fuit in ꝑncipio: ꝙ simplicitas dicit rationẽ negatiuã ⁊ ꝑuatiuã: ⁊ qꝛ ꝑuationes numerant ex fundamẽtis: hinc est ꝙ oꝛ necessario dicere ꝙ tot sunt ibi simplicitates: quot sunt ibi distincta. Nec ẽ illud inconueniẽs: nec oia simul maiorem vel minorem simplicitatẽ habent q̃ quodlibet in seipso: eo ꝙ eque excludit cõpositio ab omnibus: sicut a quolibet.

Simplicitas stat cũ pluralitate ⁊ vnitate indifferẽter sz ñ cũ ꝓpõe A. I. cunc.

Compositio quid dicit?

Resolo. 1. ar.

B

Obiciur 4ª

C

Hunc 2° videtũ est: si cum summa identitate eẽntie cum attributis potest stare aliqua distinctio inter ipsa. Et hic oꝛ procedere sicut in preceden ti articulo. Primo. s. videre quid sit idẽtitas. ¶ Ad qõ inducũtur quatuoꝛ preambula probabilia. ¶ Primũ est ꝙ idẽtitas eiusdem ad se nõ est relatio realis: cũ talis respectus presupponat extrema: nec relatio rõnis: cũ sit realis idẽtitas ante oẽm actũ rõnis. ¶ Sed dico ꝙ idẽtitas est carentia distinctionis: sicut vnitas est carẽtia pluralitatis: nõ enim videt ꝙ possit aliquid aliõ dari. ¶ 2ᵐ est ꝙ idẽtitas que diuidit ens: qõ diuiditur p idẽ ⁊ diuersum: nõ est relo rationis: cũ ens extra aĩa nõ diuidat in entia rationis. nec ẽt est relatio realis: cũ eadẽ res ad seipsam non potest habere relationem talem realem: nec identitatis nec diuersitatis sibi opposite: ⁊ tamen iste sunt differentie entis immediate opposite. ¶ Quid ergo est: dico ꝙ nihil aliud est nisi negatio diuersitatis sibi opposite. ¶ Tertium est. ꝙ idẽtitas que est inter extrema transcendentia que nõ sunt idem oibus modis: sicut ratio entis ⁊ boni: vt abstrahunt ab omni diuiso: non est nisi relatio fundamentalis: qꝛ nullus respectus formalis competit enti anteq̃ diuidatur per absolutum ⁊ respectiuum. ¶ 4ᵐ dictus est. ꝙ illa identitas que est inter extrema distincta habentia vnitatem aliquam realem: sicut inter potentias anime est relatio realis formalis ⁊ actualis: in his que non sunt transcendentia: vt forte inter genus ⁊ differẽtiam: in talibus enim inueniuntur omnia que requiruntur ad relationem realem. Istis premissis ad inuestigãdam summã identitatem: colligununtur quatuoꝛ modi idẽtitatis. ¶ Primus est identitatis que est respectus rationis. s. quando intellectus cõparat idẽ ad seipsum. ¶ 2° est idẽtitatis que est priuatio distinctionis: sicut ante oẽm cõparationẽ intellectus nñ aliquid est idem sibi realiter. ¶ 3° modus identitatis est quando est relatio fundamentalis inter extrema: quibus repugnat formaliter referri. ¶ Quartus modus est relo formalis realis ⁊ actualis inter extrema: qbus referri sic non repugnat. Prima idẽtitas nõ est sũma. qꝛ oẽ ens rõnis est diminutũ. Nec tertia: qꝛ compatit secũ distinctionẽ fundamentalem. Nec 4ª. qꝛ compatit secũ distinctionem formalem que est respectus realis: ⁊ vnus cõtrariorum in summo nõ admittit reliquũ. Iõ vẽ ꝙ secundus modus idẽtitatis est sũmus: qa ibi nulla est distinctio. ¶ Sed hic occurrunt due diffi. ꝑma est: qualiter priuatiuũ põt esse prestãtius positiuo. Ista aũt idẽtitas nõ est nisi priuatiua. ¶ Rũdeo ⁊ dico ꝙ in talibus ꝑcellentia attenditur rõne fundamenti: sicut dicimus ꝙ in depẽdẽtia dei est preferenda: ⁊ preferuntur depẽdentie creature. ¶ 2ª diffi. est qualiter in rõnibus respectuis potest accipi summitas: cũ nõ habeant gradum, pfectionis: nec quantitatẽ virtutis. Dico ꝙ sicut proprie loquendo nõ est ibi gradus: ita nec perfectio: nec summitas: tñ ita oꝛ loqui ꝑpter cõmunẽ modũ loquẽdi. ¶ Quantũ ad ꝑncipalem partem istius articuli dicũt aliqui: ꝙ cũ sũma idẽtitate nõ põt stare distinctio istorum modorũ in deo: qꝛ quicquid ponitur in deo rõne perfectionis debet poni in summo: sed identitas ⁊ distinctio non ponuntur in deo nisi ratione perfectionis. ergo ⁊ in summo: ⁊ sic oꝛs idẽtitas que est ibi est summa. Et omnis distinctio que est ibi erit etiam summa. ¶ Contra: quia non videtur ꝙ sit ponenda tãta distinctio inter verbũ ⁊ filium: sicut inter patrem ⁊ filium: sic nec tanta distinctio est inter deum ⁊ patrem: ⁊ deuꝛ ⁊ filium: quanta est inter hominem ⁊ angelum. naꝛ illa plus conueniunt. ¶ Ideo dico ꝙ cum idẽtitas que ponitur inter essentiaꝛ ⁊ attributa cum aliqua distinctione non sit identitas: que dicit respectum rationis: eo ꝙ sunt idem reliter ante omnem actum rationis: nec etiã identitas que dicit negationeꝛ distinctionis: cuꝛ oppo-

Lõpõi ⁊ cõstare ex aliqbus differunt. Lõpositio 2ª Io. 1.

Resolutio 2ª

4. topicoꝛuꝛ.

Signũ ꝑmanentia: ⁊ signũ successiuum. Expectatio: qñ itelr i potest respectu sui posteriorꝛ?

Nec actuant: nec pficiunt: nec ibẽt ⁊ attributa essentie: sed insunt. Potentia ad ec: ⁊ ad opari

D. ꝗdruplex A. I. quomõ.

Dubium.

Numeratio ꝑuationũ? sed ꝓsidera.

Ut tãta simplicitas oium in dinis: ꝙ tanti? (eorsuꝛ? 2. arti.

1. pare.

Ꝑm Franc. M. 5 4.

E

Preambula quadruplex. Idẽtitas eiusdẽ ad se quid sit singularissime.

Entitas quid?

. I. ꝙ sit idem vel diuersum a seipso relo. ne reali.

Idẽtitas qd?

F

Respectus 2ª

Ecce qõ q̃ris Sz tãge istam nã põderãdo

Modi idẽtitatis q̃uoꝛ.

G

Dcñ 4ª.

D. duplex.

Precedentia vel excellẽtia est duplex.

H

Loquẽdũ est vt plcs. 2. topicoꝛum. 2. pare.

Op. cõis.

Impugnatio

Op. proprias.

I

A.I.posita.

situ ibi ponat: nec identitas que dicit respectum reales: ne forte aliq relo realis formalis pcedat in diuinis pnitate. Sz solu sit ibi identitas q est relo fundamentalis taliu extremorz: sicut dictu ponit ibi. ¶ Ista aut identitas vt patuit: no est suma. Io vi q cu dictone attributorz no pot stare suma identitas. Ista aut sma dupli cofirmat. ¶ Primo qz vi maior identitas de pmo mo perfectionis q aliqua alia: cuz sit prima z quidditatiua: sed attributa no sunt ide in p mo dicedi p se cu diuina entia: intelligunt enim posteriora ean. ¶ 2° qz maior vi identitas illius: cui extrema dictionis nequeunt applicari q ei cui applicant. sz attributis applicant extrema dictionis: vt patuit. s. g no sut sume ide. ¶ Ad rones alterius opionis dico. q maior eorum. s. q illa q attestat pfectione: z pp B ponunt in deo: debet poni in summo. Dico q verz est in illis q sic attestant pfectione: qz eorum maioritas arguit maiore pfectione: identitas aut sz attestet perfectione in pfectis: tm maior identitas no attestat maiore pfectione: alioquin magis essent pfecti duo boies: q angelus z bo: eo q magis sunt ide: vm apparet mihi q dine pc no sut sume ide. ¶ Contra tm ista pne instat dupli. Prio: qz tuc no eet tata identitas inter dina entia z attributa: qnata inter entia angeli cu seipsa. ¶ 2°: qz maior est identitas inter nas generis: z natura specifica: q iter diuinitate z sapientia pp pm modu pfeitatis. ¶ Dico ad ista: q si eet icoueniens identitate dina ab aliq creatura excedi: tuc psone dine eent oino indistincte: qd est falsum. Intelligedu tm fm pdicta: q in dinis sunt septe gia identitatis: siue gradus. ¶ Primus z infimus est inter ppietates pstitutiuas: q sunt ide entialr p attributione ad nam. ¶ 2° est psonaruz adinuice: que sunt ide entialr: no tm p attributione: sz p inclusione entie. ¶ 3° est spirationis actue cu gia tione actiua in pze: z cu passiua in filio: q sunt ide realr z tm psone realr distincte sunt: z no solu ista sunt idem entialr sicut psone: sz et realr. ¶ 4° modus est inter entia z relone q no solu sunt ide realr: sed identice pp infinitate alteri extremi: qd no copetit gniationi z spirationi actiue. ¶ 5° est inter attributa: qz ibi no solu est identitas rone vnius extremi: sz amborum. ¶ 6° est attributorum cu entia: qz magis vnr passiones cu subo onecti: q adinuice: cu vniant solu rone subi. ¶ 7° est entie cuz suba vel entitate vel spu: qz ista vnr prinere ad pm modu fm Aug. 15. de tri. z ista pt ee septima. Et maxime salte entie cu seipsa: z ista est adhuc maior: z pot tenere locu octauu. ¶ 9° pot addi. s. vniuscuiusq istorz cu suo mo intrinseco: sicut entie cu infinitate. ¶ Et dicimus modorz adinuice: sz iter oes maxima est octaua sez entie ad se. ¶ Ex his pot patere q qcunqz vellet ponere suma identitate iter attributa no obstate dicto: ne aliq: posset dicere q io maxima est: qz est identica pp infinitate q est ro istius identitatis. Qui et vellet omnes identitates dinas dicere sumas: sp diceret q est ibi identitas rone vm qd est summe ide: sicut identitas psonarum est rone essentie: que est sume eadem sibi: z sic forte op3 ponere in oibus que sunt idem in creatura: et quia sic ois dia reducit ad p diuersa: ita ois identitas forte reducitur ad aliqua primam z summa identitatem.

K

Solo nobis. Qz no oia sut poderada in deo in sumo.

Obijcitur 2°.

Gradus identitatis in dinis sunt. 7.

L

Qz pnitas z spiratio actiua in pze sunt ede realr. vide h: sz istatia bn poderado exclude.

M

Correlarium singule.

Qualr saluat suma identitas i dinis: z i creaturis.

Cap.

3. arti.

Hunc ergo videndu est de tertio. Ut tu cu summa vnitate possit stare ista distinctio. ¶ Primo videdu est de terminis. Et p quid est vnitas. Dr coiter diuisione a quocuq alio. illud g est vere vnu qd est indiuisum in se: z a quocuq alio diuisuz. ¶ Sz lz istud quatu ad prima parte sit bene dictuz: tm contra secunda partez arguo quadrupliciter. Primo sic. Qz deleta omni multitudine posset adhuc saluari vnitas: qz ista est por: diuisio aut sine multitudine saluari no potest: ergo diuisio no pt esse de rone vnitatis. ¶ 2° sic. Quilibet pot cocipere rem vna z vna absolutam nullo alio pcepto: z tm diuisio no pot pcipi nisi ad aliud. ¶ 3° sic. Quia cu diuisio ab alio sit relatio disparatie ad ipm: z habitudines fm terminos variant: tot erut vnitates in aliquo quot erut diuisiones sui ab alys. ¶ 4° sic. Si diuisio ab alio eet de rone vnitatis: vbi maior est vnitas: ibi maior eet diuisio: z tm videm oppositu: nam lz maior sit vnitas aie q corporis: videmus tm q tata est diuisio corporis ab aia: quata ecouerso. Io dico q ro vnitatis psistit in sola idiuisione alicuius in se: sicut ro multitudinis ex sola diuisione causat. ¶ Contra ista positione arguit 4°. Primo sic. Ois pfectio simpli est positiua: ro vnitatis est pfectio simpli: g et. Maior pz: qz pp hoc ponit in diuinis. ¶ 2° sic. Fm Diony. Ro vnitatis est saluatiua oium: talis aut no pot esse ro negatiua. ¶ 3° sic. Unuqdq distinguit ab alio: p hoc qd est in se vnu: z sic ro vnitatis z diuisionis no sut extranee. ¶ 4° sic. Quia ois vnitas est melior pluralitate: nulla negatio est melior positione vel positiuo: g ro vnitatis no est puatiua. ¶ Ad ista. Ad pm dico q sicut independetia dicit de se pfectione simpli no dico primo: sz rone fundamenti cui applicat: sic ro vnitatis. na vtraqz illa z. s. indepedetia z vnitas sunt rones puatiue. ¶ Ad 2m dico q est saluatiua rone fundamenti: sicut increpitas. ¶ Ad 3m dico q p ide principiu positiuum ignis agit z pducit: cum tm actio non est productio. Ita dico q per idem est res vna z diuisa: z tm vnitas non est diuisio. ¶ Ad quartu dico: q sicut indiuisibilitas diuina est melior quacunqz diuisione: non nisi ratione fundamenti: z quia priuat imperfectione. dico ergo q sicut vnitas est indiuisio: sic summa vnitas est summa indiuisio: nec est ratio eadem identitatis summe que est negatiua z vnitatis summe: qz vnitas est puatio diuisionis: identitas aut carentia distinctionis. distinguitur g vnitas ab identitate: sicut distinctio a diuisione: nam omne diuisum est distinctum: sed non omne distinctuz est diuisum: sicut patet in multis. ¶ Sed notanduz q quatuor inueniunt vnitates subordinate. ¶ Prima est vnitas entis: que est eius passio: accipiendo ens fm latitudinem sue denominationis: z ista copetit omnibus primo diuersis: in quibus quidditatiue non includitur ratio entis: sed denominatiue. ¶ Secunda est passio entis quidditatiue accepti: z ista non est sub vnitate bonitatis z veritatis: qz eadem primatio in disparatis fundamentis esse no pot. Ratio autez entitatis non est illud qdditatiue. ¶ Tertia est que est diuisiua entis qu diuiditur per vnuz z multa: nulla enim alia diuisio est adequata. ¶ Quarta vnitas est que est principium numeri: z ista est de genere quantitatis discrete: sed diuisiua entis: currit omne genus: quia est transcendens. ¶ Nunc videndum est quid sit attributum. Dicendu q attributuz quatuor modis potest accipi. Uno modo pro omni predicato quod conuenit alicui quidditatiue: z isto mo intelligitur illa regula vulgata. qncunqz aliq sunt idem: quicquid attribuitur vni z reliquo: z isto mo oia qdditatiua. s. spus suba z ens pnt dici attributa qdditatiua. ¶ Alio mo accipit attributu ppie: z tuc accipit p oi secunda pfectione que no est quidditatiua: sic buntur subo. s. essentie diuine de qua dnr: z sunt demonstrabilia. Tertio modo accipitur adhuc magis ppie: z tunc non accipit attributum pro quacuq perfectione secundaria: sed pro illis tm que ex creaturis deo attribuuntur

N

Nobis pnitas: coiter fere ab oib dicta.

Opio ppria. Vide h o rone forzalivnitatis sutie: pbabiliter: bn tm poderando.

Obijcit 4°.

O

Nio vnitas dic pfectione vbi plura adde. vide Sco. 4. meta. z alibi.

Pdinationez dic pfectione z qualiter?

P

Diuisio z distinctio dint.

No ordine B

Unitas 4°.

Ecce qd qris

A.I.entis.

Q

s. vnitas.

Attributu pt sumi 4°.

Regula.

Attributu qd z quotie sumitur?

Vere Var. 2. di. 1. z sco. z alios vt no sti.

I. pars. Qd. cois. Unitas qcqd vel vnum. Vide. 5. meta phy. c. de ente z vno.

Impugn° 4°

A tribuuntur a motis oibus imperfectionibus q̃s bñt in nobis: nullā aūt inuenimus in nobis: vel in quibuscūqz creaturis pfectionē gdditatiuā simplr: ⁊ isto mō infinitas ⁊ necessitas nō sūt attributa. Quarto mō accipitur nō ppzie: ſz appropriate: ⁊ isto mō attribuit pāi eternitas: filio pulchritudo: spūsancto clemētia ſm Aug. nec ſm p̄m modū nec 2m nec 4m intelliguntur iste questiones: sed precise ſz 3m modū. ¶ Nūc 2° videdū est de articulo pncipali. An cū sūma vnitate possit stare plurālitas vel distō aliq̄ eorz. ¶ Ad cuius euidētiā est sciendū q̄ q̄tuor ponunt gradus vnitatis. ¶ Primus gradus vnitatis est vnitas p aggregationē: sicut aceruus. ¶ 2° est vnitas ordinis q̄ est p se. Ali° aūt aggregationis est p accīs. ¶ 3° est vnitas cōpōnis: nō enī componūt aliq̄ nisi sint ordinata: ita q̄ ista est vnitas intrinseca. ¶ 4° est vnitas indiuisionis: ⁊ ista sola est vnitas va: qz rō formalis vnitas sibi soli pueniat: aggregata inquātū aggregata sunt nō sunt indiuisia: nec ēt ordinata inquantū bñt ordinēnec cōpōnētia inquātū cōponūt. oia q̄ sunt vnū ſz qd pter illa q̄ sunt vnū in 4° mō. pz q̄ q̄ ibi est sūma vnitas: vbi nulla ē diuisio. Nec valet si dicat. q̄ rō formalis specifica est ve vna quantūcūqz cōponat ex gīe ⁊ dzia: qz tertia entitas q̄ resultat ex gīe ⁊ dzia: vt pscindit ab eis: est vere vna in se ⁊ indiuisa. Eodē mō dico de cōposito ex mā ⁊ forma: qz 3ª entitas est ve indiuisa. ¶ Istis pmissis pono q̄tuor cōclusiones. ¶ Pzia est q̄ attributa nullā bñt vnitatē in rōnib° suis formalib° vltimate pcisis: eorz enīz rōnes formales cū sint simplr simplices: sunt p diuerse. ¶ 2ª ꝗ est. q̄ attributa bñt verā vnitatē in sua infinitate: qa eis oib° conrīdet vna infinitas indiuisa: ſm quā sunt vnū idētice: ⁊ ēt in abstracto. ¶ 3ª ꝗ ē. q̄ attributa bñt vnā vnitatē in sua realitate: qz oib° pueniit vna realitas pcisa ſm quā sūt idē realr. ¶ 4ª ꝗ est. q̄ attributa bñt verā vnitatē in ēntia: qz in vna nā idiuisa radicantur cui° bñt vnitatē verā cū sint in se inuicez inexplicabili intimitate. ¶ Nūc ad ppositū magis descēdēdo: iferunt due illationes ex pmissis ꝗnib°. ¶ Prima est q̄ cū distōne attributorz ꝗstat q̄ ipsa bñt sūmā vnitatez: bñt enī vnitatē eēn q̄ ē sūma: ⁊ ifinitatis ⁊ realitatis q̄ sunt penitus indiuisa. ¶ 2ª illatio est q̄ stāte illa distōne attributorz attributa nō sunt sūme vnū: qz q̄cūqz aliq̄ passio inest aligb° p aliq̄ subz cōe: pncipali° inest illi p cōi: ſz vnitas sūma inest attributis p dīnā ēntiā: ⁊ pp vnūq̄qz ⁊c. sequitur q̄ ipsa diuina essentia illa vnitate sit magis vna q̄z sint attributa. Itē illa nō vnr sūme vnū q̄ ex suis rōnib° formalibus nullā vnitatē bñt vel indiuisionē: ſz aliūde eis pueniit bꝗ sunt attributa.

B

Sūma ⁊ vera vnitas que? Excludit istam. Laste H.

C

Lōcordarū 2ª Quasi attributa. ⁊ si bñt sūmā vnitatē nō tñ sūt sūmū vnum. Barum.

D

¶ Ista aūt rō tāgit difficultatē q̄ magis vī angelus ⁊ aia esse idē in sub: qz in ea pueniūt ex rōne sua formali q̄z attributa cū essentia: que non cōueniunt in sua ratione formali. ¶ Et iō vī posse dici q̄ primus modus perfectatis: cū sit potissimus: nō vī ita per se attributus in esse diuine essentie: sicut aīalis homini ⁊ asino: ⁊ per cō sequens ita de vnitate: qz tñ hoc est difficile credere potest poni q̄ vnitas ⁊ perfectas nō se consequant ſm omnia: ſz enim primus modus dicendi per se sit principalior: qz ab oibus presupponit: tñ potest dici q̄ vnitas ſm istū modū nō est maior: imo ita pfecta vnitas est vnitas idētica: sicut formalis: ⁊ sicut vna est summa ita ⁊ alia. Et ideo nulla maior est in creaturis.

Solo. 1. Solo. 2. Nō singularissime pōderādo instātiā ⁊ dic pñr. Qz vnitas idētica est eque pfecta vt formalis.

4. arti. Opio cōis.

Quantum ad quartum principale. s. Utrūz hec distinctio attributorum possit stare cum diuina infinitate. Dicunt aliqui q̄ non: qz ſm doctrinam beati Diony. de diuinis nominibus. Diuina infinitas est omnia accipiens ⁊ preaccipiens ⁊ coaccipiens in vnitatem summam: vnde sicut infinitum corpus nō cōpatit iuxta se aliud corpus: ita ifinita entitas nulla alia a se distincta. ¶ Cōtra. nam si cōparatio eēt bona: tunc deberes cōcludere plus: sicut enim corpus infinitū nō cōpatit secū aliquod aliud corpus in vniuerso ex se: sic nec diuina entitas aliquā creaturā. Itez ſz diuina entitas omnia coaccipiat idētice que. s. in deo sunt: non tñ infertur ex hoc q̄ formaliter. ¶ Ideo dico q̄ talis distinctio nō repugnat ifinitati diuine: sicut nec distinctio personarū: qz sicut in tribus personis ponitur vna numero deitas: ita in attributis vna numero infinitas. ¶ Sed cōtra istud instatur quadrupliciter. Primo sic. Nam ſm Anſ. in proslo. Deus est quo nihil magis cogitari potest. Et ex hoc demōstramus vnū esse deum: qz si essent plures magis dicerent de perfectione: ergo a simili in proposito: si ponantur distincte perfectiones in deo. ¶ 2° sic. Omne illud qō est perfectum simpliciter includit oēm perfectionē simplr mō perfectissimo: sed deus est ens perfectissimū: ⁊ attributa dicunt perfectiones simpliciter: ergo essentia diuina continebit attributa modo perfectissimo: sed cum hoc non stat formalis distinctio. ¶ 3° sic. Nam diuina eēntia est perfectissima in sua ratione gdditatiua: ⁊ tamen potest intelligi aliquid perfectius ea: si vt sic accepta non includat oēm perfectionem simpliciter: sicut suppositū: non includens omē perfectionē simpliciter ſm illam acceptionē nō est perfectissimum. ¶ 4° sic. Qz omnis creatura est imperfecta: eo q̄ caret aliqua perfectione: ergo diuina essentia: si caret aliqua perfectione in sua quidditate: erit imperfecta. ¶ Ad pmū dico q̄ si essent infiniti dꝗ nō essent vnico deo perfectiones: eo q̄ equale ⁊ inequale sunt passiones quantitatis finite. Cum ergo ratio probat contra pluralitatem deorum: non probat contra pluralitatem personarum habentiū eandem diuinitatem: sic etiam nec contra attributorū pluralitatem: cum habeant eandem infinitatem numero. ¶ Ad secundum dico. q̄ ſz primus modus perfectatis sit principalior: non tamen maior: qz non solū pmus sed etiam secundus stat cum infinitate ⁊ summa perfectione: sicut primum signū originis est quoddam principalius: sed nō perfectius ſm Hylarium de trinitate. Attributa aūt quāuis sint ita perfecta sicut essentia: vt precisa ab oibus attributis: sicut cū eis sumpta sil. ⁊ ꝗ est. ppter vnicā q̄titatē vnitis. s. infinitatem: tñ opꝗ q̄ in pfectissimo sit aliquo mō oīs pfectio simplr: ſz non gdditatiue. ¶ Ad 3m dico p idē q̄ essentia est perfectissima in sua rōne formali: qz oēm pfectionē includit eo mō q̄ aliquid aptū natū est includere: nō aūt gdditatiue: qz hoc sibi repugnat: sed tñ idētice. ¶ Ad 4m dico q̄ essentia diuina simplr non caret aliqua pfectione simpliciter: sed tñ cū pcisione. s. gdditatiue caret: q̄ carētia est solū ſm gd: nec est ibi ppzie carētia: qz carentia p pzie nunq̄z est ibi nisi p illo signo: pro quo natū est sibi inesse oppositū carentie: sicut catulus ante nonū diem non est cecus: qz nullo modo nata est sibi visio inesse.

¶ Ad argumentum in oppositum patet.

¶ Distinctio. IX. ¶ Questio. I.

Nūc ad distictionē psonarz ⁊c.

Qrca distinctionem nonaz quero: Utrū gīatio filij sit eterna. Qz nō. in psal. Ab̄ luciferū genui te. qō est ab̄ genitū: est in tpe genitum: qz ante est dzia tpis. ¶ Contra. in lib° Sap. dz. Ab eterno pordinata sunt. Nic sūt duo faciēda. p̄ qd sit eternitas. 2° de q̄sito.

N Nōbil pñia: cōiter fere ab oib° dicta.

Opio ppzia. Vide h ō rōne fozalivnitatis satis pbabiliter: bñ tñ pōderando. Obiciit 4r.

O

Nūo vnitas dic pfectionē vbi plura addē. vide Sco. 4. meta. ⁊ alibi. Priuationes dic pfectionē ⁊ qualiter?

P

Diuisio ⁊ distinctio dīnt.

Nō ordinē h Unitas 4r.

Ecce qō q̄ris

A. I. entis.

Q

s. vnitas.

Attributū pt sumi 4r.

Regula.

Attributū qd ⁊ quotiēs sumitur? Quere Var. 2. di. 1. ⁊ Sco. ⁊ alios vt nōti.

E

Impugn° 4r

Opio ppzia. Infinitati cōpossibil est attributo, distō

Obiciitur 4r. Ca. 2.

A. I. si ponerentur.

F

Cōsidera istā tiā. vide sco. 5. q. quodlibet ii. ⁊ alibi.

A. I. nō pbat.

G

Eadē infinitas oīum i sūmis: ſz pone q̄ nō cū Sco. ⁊ dic pñr ad arg^m. Principali° ⁊ magis vel malus dīnt.

H

Ecce qō q̄ris Carere vī priuari qñ de aliquo dici debet?

109.

Prouer. 8.

I

1.arti. Ob.aliorum, ꝗdruplex.

Quantũ ad p̃m dicũt aliqui q̃ diuina eternitas nõ sit aliud nisi dina exĩtia. nã p hoc q̃ est eternus sp existit. Alij dicũt q̃ est qõdã attributũ spãle ⁊ diuisum ab alijs: sicut bonitas ⁊ iustitia: qz demõstratur de dina eẽntia. Alij dicũt q̃ dicit negationẽ p̃ncipij in duratione. Alij q̃ dicit habitudinẽ ad tp̃s: ita q̃ eternitas est illud quo d̃o põt coexistere toti tpi. ¶ Lõtra p̃m modũ arguo sic. Quecũq; sũt idẽ formaliꝛ: si vnum cõicat ⁊ reliquũ: ſz eternitas ⁊ exĩtia sunt idẽ/p te, formaliꝛ: ꝓstat aũt q̃ exĩtia cõicat creature: ergo ⁊ eternitas cõicabit creature: qõ est falsum. Minoꝛ pz p Aug. q̃ dicit q̃ oĩs creatura sub p̃ticipatiõe dine eẽntie subsistit. Seqt g̃ q̃ si creatura p̃ticipat diuinã essentiã: q̃ p̃ticipabit diuinã eternitatẽ: qõ falsuꝫ est. ¶ Lõtra 2m. qz illud qõ cuilibet attributo ꝓuenit seoꝛsum: illud nõ est spãle attributũ: ſz eternitas est hõ. nã intellꝰ est eternus: ⁊ ẽt volũtas: ⁊ sic de alijs. ¶ Lõtra 3m: qz si creatura eẽt ab eterno: eternitas dei adhuc eẽt alterius rõnis ab eternitate creature: ⁊ tñ creatura ita careret p̃n° durationis sicut deus. ¶ Lõtra 4m: qz illud qõ absolute ꝓuenit deo oĩ alio circũscripto ⁊ remoto: nõ ꝓuenit sibi in habitudine ad aliud: sed eternitas ꝓuenit deo omni alio circũscripto ⁊ tpe: igit deus nõ dr eternus in habitudine ad tp̃s. ¶ Dico g̃. q̃ eternitas est modus intrinsecus essentie dine ⁊ alioꝛ p̃: diuinoꝛ p̃: sicut exĩtia ⁊ infinitas attributoꝛ p̃. ¶ Et hoc pbo 4.r. p̃ sic. Omne illud a quo abstrahit omnis quidditas est precise modus: ſz tã essentia q̃ attributa ⁊ oĩa alia diuina abstrahunt ab eternitate: qz omnis qdditas abstrahit ab omni duratione: g̃ ⁊c. ¶ 2° sic. Illud qõ adueniẽs alicui nõ variat eius rõnẽ formalẽ ꝫ est modus intrinsecus eius: hoc pz dist. 8. sed eternitas est hõ. qz sicut finitũ vel infinitum nõ variat rõnẽ formalẽ sapiẽtie: ita eternum vel tpale. ¶ 3° sic. Nã si mũdus eẽt creatus ab eterno: adhuc eẽt eiusdẽ rõnis formalis cũ eo q̃ nũc est: g̃ nõ variat rõnẽ formalẽ eiꝰ cui aduenit: ⁊ p ꝓs est modus intrinsecus. ¶ 4° sic. Quia qõ est cõe oĩbus a posteriori: omnibus dico diuinis: illud est modus intrinsecus ⁊ non aliqua quidditas: qz nulla qdditas est sic cõis: ſz eternitas est hõ. ergo ⁊c. ¶ Dico g̃. q̃ eternitas est modus intrinsecus oĩum dinoꝛũ: nõ solũ absolutoꝛ p̃: sed etiaꝫ relatiuorũ: ⁊ in hoc differt a diuina infinitate q̃ p̃cise ꝓuenit absolutis ⁊ nõ relonib⁹. ¶ Ex hoc pz: q̃ q̃tuoꝛ ponuntur modi ĩtrinseci. s. existẽtia q̃ est oĩb⁹ cõis: nẽcitas ⁊ eternitas: isti enim oĩbus ꝓueniũt: sed quartus nõ. s. infinitas: qz relo diuina nõ est infinita. ¶ Sed hic sunt due diffi. p̃a est quõ aliquid põt eẽ modus intrinsecus alicuius: cum non sit de quidditate eius: sed sit extra rõnẽ diffinitiuaꝫ. Dico q̃ nõ: ideo dicitur modus intrinsecus quia sit de quidditate eius cuius est modus: vel de rõne formali: sed quia nõ exit sic rõnem formalez: q̃ ad aliquã aliam reducatur nisi ad illã: nec facit nec habet aliquã rõnem formalẽ distinctam: sicut intensio ⁊ remissio in albedine que reducitur ad rõnẽ formalẽ albedinis: ⁊ ad genus eius. ¶ 2a diffi. est quõ potest p accĩs conuenire. Dico q̃ cõuenire p accĩs põt intelligi dupliciter. Uel sicut accĩs accidat subo. Uel sicut inferius accidit superiori. modus iste ꝫ nõ accidit: vel per accidens conueniat primo modo: qz sibi magis intrinsece cõuenit. s. ei cui cõuenit. ¶ 2° modo possum⁹ imaginari conuenire sicut inferius accidit suo superiori: illa que sic accidunt multotiens magis sunt intrinseca q̃ passio de 2° modo est intrinseca subiecto. Exemplũ differentia vel species generi.

2.arti. Lõclo nõdũ. Quantũ ad 2m principale. s. de quesito. conclusio est certa. s. q̃ gĩatio filij sit eterna. Sed quomodo ꝓbatur difficile est: probatur aũt a diuersis q̃drupl'r. Primo sic. Illud qõ agit nãli necessitate q̃cito est necessario producit: sed deus nãli necessitate ꝓducit: ita q̃ ante oẽm actum voluntatis: g̃ q̃cito est ꝓducit: sed fuit ab eterno: ergo ab eterno ꝓducit. ¶ 2° sic. Agens nullo indigẽs in actione sua q̃cito est potest producere: ⁊ si est necessarium producens: q̃cito est necessario producit. sed deus nihil aliud a se requirit in agendo ⁊ producendo filiũ: ⁊ est necessario producẽs: ergo q̃cito fuit necessario produxit: fuit autem ab eterno: ergo ab eterno produxit filium. ¶ 3° sic. Quod ꝓducit sine p̃euia transmutatione confestiꝫ potest sine tempore producere. Ideo statim ꝓducit: sed deus ꝓducit filium sine p̃euia transmutatione: ergo confestiꝫ põt ꝓducere. Exẽplũ ꝓfirmãs: qz enĩ ignis gĩat ignez cũ trãsmutatione p̃euia: iõ si fuisset ignis ab eterno nõ potuisset gĩare: ſz qz illuminat sine p̃uia trãsmutatiõe: iõ si fuisset ab eterno potuisset illuminare ab eterno ꝫ Aug. ¶ 4° sic. Illa ꝓductio põt esse eterna: ⁊ per ꝓns est eterna si est necessaria: que est respectu producti cui nõ repugnat esse eternaliꝛ: hoc pz in opposito: ideo enim actio mouentis nõ põt esse eterna: qz motui repugnat esse eternuꝫ: sed filio in diuinis nõ repugnat eẽ eternũ: ergo ꝓductio eius põt esse eterna: ⁊ p ꝓns est. ¶ Sed apparet mihi q̃ oẽs iste rõnes cõcludũt eque q̃ mundus fuisset eternus: vel potuisset esse ab eterno: sicut de ꝓductione filij in dinis. Suppono enim vnã regulam manifestã. Quicqd dr de agẽtib⁹ nãlibus de facto: totũ est verũ de agẽtib⁹ volũtarijs de poli. Et isto supposito arguo sic ꝗ p̃mã: qz eodẽ mõ quo deus: qz est ꝓductiuus filij de necessitate: ab eterno ꝓduxit: siliꝛ ab eterno habuit viz creatiuã. g̃ ab eterno potuit creare p̃sertim cum mundo nõ repugnet. ¶ 2° cõtra scõdaꝫ sic. Non plus indiget deus ad producendũ creaturã alio a se q̃ ad ꝓducendũ verbũ: g̃ potuit ab eterno. ¶ Lõtra tertiã. Non plus agit deus ad extra prima trãsmutatione q̃ ad intra. ¶ Lõtra 4m. Alicui creature non repugnat plus fuisse ab eterno q̃ filio: ergo si ex hoc filij productio potuit esse ab eterno: creature creatio poterit esse eterna. ¶ Ideo arguo ad propositam ꝗnem sic: q̃ũcũq; aliquod suppositũ agit actione aliqua ꝓstitutiua in esse suppositali si suppositũ est eternũ: ⁊ ꝓductio est eterna vel actio: ſz in diuinis p̃ eternaliter ꝓstituit p gĩationem: g̃ ⁊c. ¶ Sz ꝗ hoc arguo 4.r. Primo sic. Quicqd attribuit inferiori ⁊ superiori: ſz factio est inferior q̃ fit ꝓductio. repugnantia aũt ad eternitatez attribuitur factioni: ergo eodem modo attribuit ꝓductioni. ¶ 2° sic. Quicquid non remouetur a superiori nec ab inferiori: sed repugnantia eternitatis nõ mouetur a superiori. s. a ꝓductione: ergo nec a factione. ergo aliqd fciũ potuit eẽ ab eterno. ¶ 3° sic. Nulla pfectio simpl'r põt dici de eo qõ nullam perfectionẽ dicit. eternitas dicit perfectionem simpl'r: productio aũt sicut ⁊ quelibet relo nullam perfectionez dicit: ergo eternitas nõ dicetur de productione. ¶ 4° sic. Nulla rõ absoluta põt fundari in relatiua: sed eternitas dicit rõnẽ absoluta: ꝓductio aũt rõnẽ relatiuam: ergo eternitas nõ põt fundari in productione: ⁊ per ꝓns nec erit eterna. ¶ Ad ista. Ad p̃m dico. q̃ in predicatis negatiuis vl'r latiuis equipollentibus negatiuis: non ꝫ locus a parte subiectiua: hõ est repugnãtia ⁊ ꝗrietas: vñ nõ sequitur rudibilitas repugnat boĩ: g̃ aĩali. ¶ Et sic dico ad 2m argumẽtum. ¶ Ad 3m dico q̃ perfectio simpl'r nõ põt competere qdditatiue alicui nõ dicẽti pfectionẽ: ſz bñ denominatiue: ſz aũt eternitas nõ includat qdditatiue in productione: põt tñ eã denoiare. ¶ Ad 4m dico eo/

I — Opĩo ꝓprĩa. Eternitas qd? — Impugn° 4.r — A.l. existẽtie consistit. — Tãge instantiã ad hoĩem ex dictis. s. ⁊ dic ꝓnr vt habet. s. — K — Opĩo ꝓprĩa. Eternitas qd? — L — Lõclo nõdũ. — Jn q̃ dfr eternitas ab ĩfinitate. — Modi ĩtrinseci i dinis. 4. — D. duplex. — M — Nota signanter q̃rt dr modus intrinsec⁹. Idem. s. dist. 8. q. 5. — Per accĩs ꝓuenire 2r. — 2. arti. Lõclo nõdũ. — N — Rõnes aliorũ satis apparentes. — Rõnes aliorũ satis apparentes. — Impugn° 4.r — Regula nõ bilis. Vide Sco. 1. di. 2. q. 5. — Ꝗ scõam sic. — P — Rõ ꝓprĩa: ſz considera an petit? — Obiciũt 4.r — Q — Forma alr Sarg^m si placuerit: ſz satis bñ sic currit. ſz sophistice: qz est ꝓsequens. — Regula nõ bilis. — Et si nõ qdditatiue: denoiatiue tñ perfectio simpl'r nõ pfecto talr dici põt. ſz instantiã ꝓsidera

A dē mō:ꝫ enī absolutū quidditatiue nō possit includi in respectu:tamē denominatiue bene potest dici:sicut dicimus q̄ productio filij est diuina denominatiue:7 tamen non potest dici quidditatiue. ¶ Ad argumentuz in oppositum patet. ¶ Questio. II.

6.cā. **Vtrum** deus sit simpliciter immutabilis. Q̄ nō:q̄ in deo est transitus.g̃ 7c. Probatio b°:q̄ in Heñ.scribit Tactus doloze cordis intrinsecus.ergo 7c. ¶ Contra alibi. Ego dominus 7 non mutor:ergo deus est immutabilis.

Malach.3. Locuſio rñsiua. Rōnes alioz satis apparentes.quere sco. 8.dist.huius. **Hec est** veritas certa 7 determinata:ꝫ tota diffinit i probādo. Probat aūt a diuersis 4.r. p̄ sic. Nullū ens pfectissimū pōt trālmutari:sed de° est bō.ergo 7c. Maioz probatur:q̄ illud qō est ens pfectissimū nō potest recipere aliquid:q̄ omnia iam habet. illud aūt qō est mutabile bñ pōt recipe aliqd. ¶ 2° sic. Nullū ens qō est purus actus pōt mutari:sed deus est bō.g̃ 7c. Ma.pz.q̄ illud qō est mutabile vt sic:est i potētia.et aūt qō est in potētia repugnat q̄ sit actus pur°. ¶ 3° sic. Nullū sūme simplex est mutabile.de° est bō. g̃ 7c. Ma. pbat.q̄ illud qō mutat necessario pōt recipere terminū:7 sic cōponem. Sūme aūt simplex nō pōt cū aliquo componi. ¶ 4.° sic. Nullū necesse eē est mutabile:deus est bō.ergo 7c. Maioz probatur:q̄ illō qō est necesse eē nō pōt aliqd in se bīe:qō nō habeat. Illō āt qō mutat ex eo q̄ mutat nēcio aliqd recipit quod nō bēbat:7 illud ēt acceptū est ꝓtingēs:g̃ 7c. ¶ Iste rationes vñr militare ꝗ aliqua q̄ sunt vera de deo:naz p̄ rō videtur tollere ordinem essentialem essentialium a notionalibus:sic ens perfectissimū nō pōt aliquā perfectionē vel aliquid aliud recipere:ꝫ in p̄ signo in q̄ eēn̄ p̄cedit relōnē est ens pfectissimū:q̄ p relōnē nihil sibi accrescit de perfectione ex aduētu relōnis:q̄ nulla pfectio est.g̃ ipsam relōnem nō poterit recipere vel fundare. ¶ Si dicat:p̄cedo q̄ nō potest recipe:q̄ tūc nō eēt ens perfectissimū:sed bñ pōt fundare. ¶ Cōtra tūc arguo:q̄ tunc rō nō oñderet quin deus posset mutari ad relōnē sui ad creaturā:q̄ p̄ te, hoc nō est imperfectionis:7 hoc posito nēcio est mutabilis:q̄ oē illud qō bz in se aliquā formā vel rē qua denominatur tale:7 eam prius nō habebat nēcio est mutatuz. ¶ Cōtra 2m eodē mō arguo:nā in illo priozi quo eēntia p̄cedit relōnem ipsa est purus actus.g̃ vel sibi repugnat recipere relōnē ad intra:vel non.si nō:nō repugnabit sibi recipere relōnē ab extra. ¶ Cōtra 3m.nā pfectiones diuine: vt dictū est.distinguunt ab eēntia:7 tñ hoc nō obstante ēt q̄ ipsa sit purus actus 7 simpliciter simplex:adhuc illa distinctio stat:g̃ eodē mō determino motus. ¶ Cōtra 4m. ꝫ enīz repugnet nēcē esse recipere ꝓtingēs:non tñ repugnat respectus ad extra:ex quo sibi non repugnat creatio. ¶ Ideo arguo aliter ex infinitate ſm Aug.ex quo enīz infinitum est gcqd bz:7 quicqd est in deo est deus:si ergo mutaret terminus mutationis haberetur a deo:7 sic esset de nouo deus: ꝫ B repugnat deo.g̃ 7c. ¶ Sed contra istud arguo 4.r. Primo sic. Omne qō se bz nunc aliter q̄ prius mutatur:sed posito aliquo ordine in diuinis:hoc accidit:ergo 7c. Minoz patet.nam si intellectus est prior voluntate:in priozi signo intellectus habetur 7 voluntas in secundo.hoc ergo aliter in secundo signo q̄ in primo. ¶ 2° sic. Accepta eadez maiore accipio aliam minorem:sed intellectus in primo signo originis non est communicatus:7 in secundo est cōmunicatus:similiter pater in primo signo non habet filium vel filius non est.in secundo autem habet filiuz 7 filius est.ergo 7c. ¶ Tertio sic. Omne quod transit de ocio in operationē necessario mutatur:deus est bō. ergo 7c. Maioz videtur manifesta. Minoz probatur quia deus nunc creat 7 prius non creauit: hic est talis transitus:ergo 7c. ¶ Quarto sic. Impossibile est esse transitum de contradictozio in contradictozium sine mutatione:sed deus fit de non volente voles:vel econuerso.hec autem mutatio non est in obiecto: q̄ ipsum ꝓtingit nihil esse:hoc ergo est in deo:7 sic habet propositum: ¶ Ad primum istozum dico:q̄ mutatio non est nisi in signis successiuis:non autem in permanentibus: cuiusmodi sunt signa originis 7 nature. Exemplū.subiectum est prius natura passione:nunquam tamen mutatur ad eam:quia p̄us 7 posterius per manentia sunt. ¶ Eodem modo dicitur ad secundum. ¶ Ad tertiuz dico q̄ non fit mutatio in deo:sed in creatura:non enīz dicitur deus nunc creare 7 prius non: propter aliquid quod fit in deo quod prius non erat:sed propter nouitatez in termino:quia creatura nūc incipit. ¶ Ad quartum dico eodem modo ſm Sco.q̄ sit aliqua mutatio ex parte obiecti:ideo nunc dicitur deus volens 7 prius non:vel econuerso:producitur enim obiectum in esse volito q̄ prius non:de hoc alias dicetur. ¶ Ad argumentum patet. ¶ Questio. III.

Vtruz aliqua creatura sit mutabilis.

Dico sicut Scotus q̄ aliqua creatura est que est immutabilis:nam ponenda est vltima forma in vniuerso:sed tali repugnat mutari: quia si mutaretur ad aliam que esset vlterior mutaretur:7 sic vltima non esset vltima. Hoc autez ꝓbo sic.nam sicut in mouentibus 7 motis est dare statum:primo in mouentibus:qa est deuenire ad aliquod mouens immobile:ita est deuenire ad aliquod motum:q̄ est ita motū q̄ non mouens sicut forte prima materia. Aliud aūt est quod est vtrunqz 7 mouens 7 motuz. Et sic apparet q̄ sit vel eē debet in formis.nam aliqua est forma informiata:7 informis simul:ergo erit deuenire ad aliquid quod erit ita informatum q̄ non erit informans:7 etiam erit deuenire ad aliquid:quod ita erit informans q̄ nō informatū:7 est hec illa vltima forma. ¶ Cōtra.illō quo aliqd mutatur est mutabile. Dico q̄ esse mutabile potest intelligi:vel q̄ sit ratio mutādi aliud 7 sic illa vltima forma est mutabilis:quia est illud quo subiectum eam recipiens mutatur. vel potest dici mutabile:q̄ recipit in se aliquid aliud distinctum realiter ab ea:7 sic est immutabilis. ¶ Questio. IIII.

Vtrum de° producat res naturali necessitate. Q̄ non.quia tunc ab eterno produceret. ¶ Contra. Diony. de diui.c.4.sicut sol non premissa deliberatione radios diffundit:sic deus bonitatez suā communicat. ¶ Dic est controuersia inter theologos 7 philosophos. Primo ergo ponam rationes philosophozum probantium:q̄ deus naturali necessitate omnia ꝓducit. 2° soluā. 3° ponā rōnes varias theologozū.

Prima ratio philosophozū est ista. Perfectissime cause debet attibui perfectissima causalitas:7 per consequens perfectissimus modus causandi:sed necessaria causalitas 7 causare necessario sunt perfectioza q̄ contingentia:quia necessarium nobilius est.ergo 7c. ¶ 2° sic. Omnis conditio perfectionem dicens compossibilem causalitati primi efficientis est sibi attribuenda:sed necessitas est huiusmodi:ponit enī in diuisione entis ad dextrā:7 est cōpossibilis causalitati primi entis:quia omnia ad dextraz posita sunt com-

N Rōnes alioz satis apparentes.

O

Impugn° 4r

Regula notabilis. Vide Sco.1. di.2.q.3.

Impugn° 4r

ꝫ scdam sic.

P

C

Cuasio.

Cōsidera illud:q̄ nō ē relatio realis:ꝫ sic ꝓsr.

Rō ꝓpria:ꝫ considera an peritz?

Obiicitur 4r

Q

Forma alr ſ arg^m si placuerit:ꝫ satis bñ sic currit.ꝫ sophisticē:q̄ est pſequens.

D

A.l.creare ꝓtingens. Rō propria. 2.li.d.c.10. Alr ponit ex simplicitate argumēti p̄cedē p Aug.

Obiicitur 4r

Regula notabilis.

Et si nō addi tatiue:denoiatiue tñ perfectio simplr ſ nō pfecto talr dici pōt.ꝫ instātiā ꝓsidera

E

Articulus pruiciē.

Ulō signanter in quo signis fit mutatio:7 i qb° ñ?

Vide Sco.in 2.dti.1 q.2. alibi sepe ad hoc.

F

Considera ñ an sit de mēte Sco.hoc vrō oppositū i.2. di.1.q 2.arti. 2.optic.7 vbi ibi notaui.

Locū rñsiua ꝫ pōdera instantiam.

Q̄ dē vltia forma immutabilis i vniuerso creato esse dic.

G

Obo. Mutabile 2r 1.articu.

H

1.articu. Rōnes pbōrū dēi ad extra necessitate nāli agere:p̄bantiuz.

I possibilia:g̃ ꝛc. ¶ 3ª rō est ista:in quocūq; agēte in quo idem est esse ꝛ agere:si in eo esse est nēcium ꝛ agere:si in deo idem est esse ꝛ agere:cōstat aūt ꝙ esse diuinum est nēcium:g̃ ꝛ agere. ¶ 4ª rō est:summo enti necessario nihil pōt p accēs cōpetere.sed deus est hꝰ:cōpeterет aūt sibi agere p accēs si ꝓtingēter ageret:qꝛ illud qō ꝓtingēter agit:p accēs agit ꝛ nō p se. ¶ Ad pᵐ isto/rū dico:ꝙ si talis ꝓditio eēt cōpossibilis deberet sibi attribui:si necessitas nō est sibi cōpossibilis. Exᵐ.oīs pfectio dꝰ attribui chō:si pfectio ꝛ esset sibi humanitas si eēt nā spūalis:g̃ dꝰ sibi attribui:nō valet pp incōpossibilitatē. ¶ Ad zᵐ dico.ꝙ si necessitas sit cōpossibilis ꝑme cāe q̃tū ad illud qō est:qꝛ vt sic est nēcia:nō tñ si ꝓsidereт virtualr:qꝛ vt sic respicit ꝓtingētia:iō necessitas vt sic est sibi incōpossibilis. ¶ Ad 3ᵐ dico ꝙ actio q̃ est formalr in deo est nēcia:qꝛ est deus. Si aūt ꝓsideraт q̃tū ad illud ꝙ respicit virtualiter: qꝛ illud est cōtingens:impoſe est ꝙ actio sit nisi ꝓtingens. ¶ Ad 4ᵐ dico ꝙ accidere pōt itelligi duplr. vel formaliter:ꝛ sic maiꝛ est vera:qꝛ sūmo enti zc. vel pōt intelligi accidere denoiatiue.s.extrinseca denoiatione:ꝛ vt sic dico.ꝙ maiꝛ est falsa:ꝛ aliqd ꝓuenit deo p accēs. ¶ Sed rema.diffi.deᵒ enī negauit ex plenitudine bonitatis:constat aūt ꝙ nēcio est bonᵒ.g̃ zc. ¶ zᵒ.p te,deᵒ agit ex liberalitate ꝛ libere:sicut dictū est de plenitudine: si est nēcio liberalis ꝛ liberalr agit:alr eēt iuidus. ¶ Ad pᵐ dico ꝙ ex plenitudine pfectionis bꝫ deᵒ ꝙ sit pductiuus:vel ꝙ possit pducere:sed ꝙ pducaт nō est nēciū: nec segт necessario plenitudinem pfectionis:qꝛ si non actu pduceret adhuc eēt pductiuᵒ. ¶ Ad zᵐ dico.ꝙ si eodē mō posset dici de liberalitate:sic dictum est de plenitudine:tñ alr pōt dici ꝙ liberalitas sua q̃tum ad necessariā pductionē solū saluaт ad ītra:vbi se cōicat p amorē. ¶ Sꝫ adhuc rema.diffi.qꝛ oī potētie passiue vt tanta necessitate corrñdere actiua q̃ta ipsa est passiua:si creature sunt nēcio pducibiles:g̃ zc. ¶ Dico ꝙ nēcio ipsa poᵒ est pductiua.nō pducēs.Sed ꝑ.frustra est potentia q̃ nō reducit ad actū. ¶ Rñdeo ꝛ dico.ꝙ in deo est necessario poᵒ pductiua:si nō sequit ꝙ esset frustra si nō produceret:qꝛ sufficit ad hoc ꝙ nō sit frustra ꝙ posset reduci ad actuꝫ vel possit reducere:ꝛ maxime qñ nō est pfectio agētis.

Necessitas est incōpossibilis causalitati.

Caste declarabis.

Actio dei q̃liter nēcia: ꝛ q̃lr ꝓtingens accidere 2ᵒ.

K

Dubitat 2ᵒ.

Deᵒ est nēcio pductiuus:si ꝓtingēter pducat.si oia ex ea minabis.

Liberalitas diuina ꝓsideratur duplr.

L

Obiciuntur. Replica.

Z.l.pducere

3.arti. Rōnes theologorꝫ contra phos.

Nunc zᵒ videndū est de rōnibᵒ theologorꝫ pbātiuꝫ ptē oppositā.Et breuiter reducunt ad q̃tuor vias.Alig.n. pbāt sic. Dē agēs nāle ꝛ p nāz:agit ꝓpter pfectionē sui:si deus nō pōt agere pp pfectionē sui:quia ipse est pfectissimᵒ:ergo si agit pp pfectionē:agit ꝓpter pfectionē alterius:si pp aliud nō pōt nēcio agere.g̃ libere agit. ¶ zᵒ sic.Agēs pp finē:ꝛ p ꝓns diligēs finez: ꝛ alia pp finē nō nēcio diligit eē q̃ nō hīt necessariam ꝓnexionē ad finē:sed creature nō hīt nēciā ꝓnexionez ad finē:g̃ reᵒ illoꝫ nō se.bꝫ nēcio. ¶ Ad ꝑmā illaꝫ dico ꝙ deᵒ ꝓpter ifinitatē pfectionis suo nēcio agit:ꝛ nō pp acqsitionem pfectionis alterius.Et ꝓterea rō ꝓcluderet ꝙ pt nō nālr pduceret filiū:qꝛ nihil sibi aduenit. ¶ 3ª ēt rō supponit vnū ꝙ opꝫ pbare.s.ꝙ creature nō hīt nēciā ꝓnexionē ad deum:quo negato nihil valꝫ rō. ¶ Pono g̃ rōnes Scoti:ꝛ arguo sic.Dē ens qō est sūme necesse eē simplr pōt eē oī alio nō posito qō est minus nēce esse. Doc.pbo duplr.Primo ex rōne magis ꝛ minus ipolis.zᵒ ex vero ꝛ falso.Primo sic.Nā si vnū impoſe habeat duas rōnes ipossibilitatis ꝛ aliud vnaꝫ tñ:sublata vna ratione impossibilitatis ab vtroq; vnū remanebit possibile:qꝛ nō habebat nisi vnaꝫ rationez impossibilitatis:ꝛ illa intelligitur iaꝫ sublata.aliud aūt quia habebat duas ꝛ nō est sublata nisi vna: intelligit impoſe pp aliam remanentē:si ergo ex minᵒ impossibili sequatur maius impossibile:poterit ex possibili sequi impossibile:qō est manifeste falsuꝫ ꝛ ꝓtra totaꝫ logicā. Ex hoc pꝫ ꝓpositio.Illud est magis nēce esse:cuiᵒ oppositū est magis impoſe:ꝛ illud minus necesse esse:cuius oppositum est minus impossibile:si g̃ ex remotione minus necessary segт remotio magis necessary:ex possibili segт ipossibile.qō est manifeste flm. ¶ zᵒ sic.Si magis verū bēat duas rōnes vitatis:ꝛ minᵒ vnam tñ. sublata vna ab vtroq; vnū remanebit falsum:ꝛ aliud vezꝫ.Si g̃ ex minus falso:segт magis falsuꝫ:resoluēdo erit dare ꝙ ex vero segт falsū:magis enī necesse ē magis vezꝫ:ꝛ minus necesse minus vezꝫ.Si g̃ remoto minus remouet maius:segт ex vero falsuꝫ:qō est incōueniens.Accipio g̃ maiorē ꝑpōnē sic ꝓbatā:qñ aliqd est summe nēce esse:illud pōt eē oī alio nō posito:qō nō ē ita nēce esse:sed si deus necessario pduceret:ablato pducto:quod est minus necesse esse ipsum non posset eē: ergo sequitur necessario ꝙ deus est sic summe necesse eē ꝙ nihil aliud esset necessario extra se. ¶ Cōfirmat: qꝛ si nēcio pduceret referret rel'one:que ita est necesse eē:sicut deᵒ:ipoſe est aūt aliquā relōnē simplr nēciam eē ad terminū ꝓtingētē:creature aūt ꝓtingētes sunt.g̃ nō ꝑt referri nēcio:nec p ꝓns nēcio creature creantur. ¶ P.arguo supposito ꝙ deus coagat cāe zᵒ.Et p̃ sic. Qñcūq; aliqua agētia ordinata sūt:si pᵐ mouet nēcio: ꝛ zᵒ nēcio mouebit:maxime si zᵒ nō mouet:nisi quia motū:tanta enim necessitate mouebit:quāta mouetur: cū g̃ deᵒ sit pᵐ agens:oīa in virtute sua ꝓtinens:ꝛ ꝓcaussans oēs effectus:si ipse necessario ageret:oēs cāe necessario agerent:ꝛ per ꝓns oīa erūt de equali necessitate. ¶ zᵒ sic.Lū oīs cā zª depēdeat a prima ꝛ in eē ꝛ in fieri:ꝛ per ꝓns in actione:si ꝑma necessario causet:omnes necessario causabunt:ꝛ sic oīa de necessitate euenirent qō est manifeste falsum. ¶ Sed oēs iste rationes supponunt vnū qō est dubiū:qō.s.negatur a multis fidelibus:ꝛ tenentibus cōclusionē.s.ꝙ deus ꝓcurrat ad oīa. Dicunt enim aliqui ꝙ deus dat vim cātiuā alys ꝛ conseruat:ꝛ nō plus. Ideo pbat aliter.p̃ sic.Deus continet virtualiter cās secūdas.ergo ꝛ effectᵒ earū virtualiter ꝛ imediate ꝓtinebit. Tunc arguo sic:oē necessario agēs continens virtualiter aliquē effectum:sicut agens tale prius agit q̃ aliud ita effectus citius ponet p illud q̃ per aliud:si deᵒ est agēs de necessitate :ꝛ ꝓtinet effectᵒ oīum causarū secundarum:ꝛ prius causat ordine naturе q̃ cāe secūde:ergo necessario producet oēs effectus earum. ¶ zᵒ sic.Lā agens de necessitate ꝓtinens effectum ꝑm oēm perfectionē effectus necessario producet effectum ita perfectū:sicut pōt produci effectus:si deus est hꝰ.ergo quicquid erit in vniuerso:erit pfectissimum. ¶ 3ª sic.Lā agens de necessitate nō impedibilis producit omnia que pōt:ꝛ sic cū deᵒ omnes effectᵒ possibiles ꝓtineat:erunt tot producti:quot producibiles:similr non dimitteret malū in vniuerso:qꝛ infinitū causabit bonum. ¶ Nunc pono rōnes alias q̃ possunt me mouere:suppono enī vnū qō fuit ꝛ est satis cōis cōceptus pbozꝫ.s.ꝙ elemēta nō sunt dispositа:sicut pꝫ vt apta nata sunt disponi:grauioza enī debent eē deoꝛ suꝫ. Aqua enī est grauis inter alia ꝓter terrā:ꝛ ita aqua deberet cooperire totā terrā. ¶ Ad qō dicūt pbi videtes hoc ꝙ nā naturās sic ꝓuidit p salute aliquoꝫ aialium que non possunt viuere in aqua. Doc ergo supposito arguitur sic.Omne agens de necessitate producit effectū ꝑm ꝙ effectus natus est produci vel agi ꝑm nām suaꝫ propriam:sed ꝑm nām propriaꝫ elemētoruꝫ aqua debuisset cooperire terraꝫ ex omni ptē:g̃ si deus natura/

N

Ex minᵒ ipossibili nō sequi magis ipoſe. nec ex minus falso magis falsum oīdit nō tanter Sco.

Maxima.

O

1.incōueniēs ꝓtra pbos.

2. icōueniēs.

Z.l.postea arguit.s.scotus.

9. icōue

Vide.ꝛ. alibi ad

3.incōueniēs.

10.icōue

P

4.icōueniēs. Euasio.

3.Via. Sed omnia ex Sco.

Z.icōueniēs

D

5.icōueniēs.

6.icōueniēs.

Q

7.icōueniēs. 4.via. Rōnes notabiles ꝓpte ꝛ aliorꝫ quere Via.ꝛ occbā. De ꝓpositione elemētorū notabiliter.

11.icōueniēs Euasio.

Quare aqua totā terrā nō cooperit?

13.icōueniēs

Doc patet.ꝛ. phyſicorꝫ.

8.icōueniēs

Ecce euasiones occham ad hoc vbi notat.S.I pmo Sco.ꝛ dic cō sequentur.

A liter ageret:sic aquā necessario produxisset. Maior pz: qz si ars nauifactiua eēt ī lignis:sic faceret nauē. ¶ 2° sic. Qñcūqz aliquod agens pretermittit aliqd a suo effectu:qō sibi nālr aptū natū est ꝓuenire: illud nō agit de necessitate.hoc pz:nā tale nō ꝑtermittit aliqd qō nō est in ptāte sua pretermittere:hoc aūt nō est in potestate sua pretermittere si agat de necessitate.hoc probo nēcio:qz nō ꝑt ꝓducere nisi fm q ꝓtinet:nō aūt ꝓtinet effectū nisi fm q effectus nālr aptus natus est eē:g sic ꝓducit:pp ergo melioze finē nihil dimittit de eo quod aptū natū est nāliter ꝓuenire effectui.cū ergo aqua sit nāliter apta nata cooperire terram vndiqz: necessario eam sic produxisset:non obstante salute animalium.

r.ce.t.e.18.z alibi. ¶ 3° sic. Nullū violentū pōt esse ppetuū nisi a cā libere detinēte:sed aer violenter est īmediate super terraz: videt g̃ tactus a vacuo ne sit vacuū.g̃ necessario B erit ab aliquo agēte libere illud īmediate super terram detinente:silr violētū est aquā esse extra suū propriū locū nālem:cū ergo videamus q ita sit:erit ab aliqua cā libere detinente. ¶ 4° sic. Oē agens naturali necessitate semper agit idē in passo eodez mō disposito:sed oēs partes terre sunt eiusdē rationis:z vniformiter respectu talis agentis disposite:z partes aque similr:si ergo deus necessario agit debuisset in oibus partibus terre causare idez:z sicut discooperuit aliquas partes terre: ita oēs: silr sicut aliquas partes aque posuit nō in terra:sic oēs:silr de aere hic cōuincit.Cōfirmat ista ratio duplr.Primo ex motu terre:eiusdē enī rōnis est tota terra z vna gleba:ergo illud qō ꝓuenit vni glebe potest ꝓuenire toti terre:sz vni glebe ꝓuenit interdiz motus

9. icōueniēs. circularis:ergo toti terre poterit cōpetere motus circularis:sz cuilibet potētie passiue cōrespōdet actiua po°.

Vide.1. ce.z alibi ad hoc. isti potētie passiue nō pōt correspondere nisi actiua q̃

10. icōueniēs. est in deo.ergo deus poterit terram circulariter moue re:sed gcgd potest/p te,necessario agit:saltē aliqñ:ergo aliqñ mouebit tota terra circulariter. ¶ 2°.confirmatur ex motu circulari celi.Et B multiplr.primo sic. Qñcūqz aliqua forma est cōpossibilis alicui subto p vno instanti z erit pro toto tpe.ista pz:qz si est cōpossibilis pro vno istanti subto ipsa nō repugnat subto:z sic semper cōpossibilis:sed celo est cōpossibile vnū vbi p aliquo vno instanti:ergo nō repugnat quantū est ex natura celi:pro toto tpe:potest ergo celū pro toto tempore

11. icōueniēs. D stare cum isto vbi:sed potentie passiue correspōdet actiua:ergo opz q huic correspondeat in primo agente necessario potentia qua celū poterit quiescere:sz si ita est cū necessario agat/per te,celū semper gescit. ¶ 2° sic. Qñcunqz aliqua sunt eiusdē rationis formalis si vnuz non repugnat alicui:nec reliquuz:sed motus celi circularis ad dextram z ad sinistram sunt eiusdez rationis: motus aūt celi est ad dextrā:ergo si sibi non repugnat moueri ad sinistram poterit ibidem moueri z non nisi a deo:ergo deus poterit mouere ad sinistram:z si pōt:

12. icōueniēs. Euasio. ergo nēcio mouebit:qz agit de necessitate:z sic celū mouebit oppositis motib°. ¶ Sz dices.nō est eiusdez rōnis:sed oppositus z incōpossibilis. ¶ Cōtra.nō pōt dici q sit alterius rōnis rōne termini:qz terminus acqsitus per vtrunqz est eiusdem rōnis.Si aūt dicas q est incōpossibilis habetur propositum:quia agens ꝓtinens in sua virtute duos effectus incōpossibiles in eodē passo neutrum poterit causare/si naturaliter agat:cū ergo

13. icōueniēs. deus/p te,naturaliter agat:neutruz poterit causare:qō est falsum. ¶ 3° sic.Quādocūqz subiecta eiusdē rōnis sunt nata recipere formas eiusdez rōnis:ad quēcunqz gradū vnū illorum est natū z aliud: ga ex quo tg̃ suba g̃ forme sunt eiusdez rationis:non videtur cā oppositi:sed duo orbes sunt hōgenei z subiecta eiusdē rōnis: g̃ eque velociter mouebit corpus inferioris orbis sicut superioris:ergo aliqua cā actiua erit que hoc poterit fa

14. icōueniēs cere:sed hec nō est nisi ꝑma.cū g̃ de necessitate agat,p ducet vel cābit motū in inferiori orbe eque velocem: sicut est mot° superioris orbis:z ita eque voliciter moue bunt:qō est falsum. ¶ Si dicat q corpora orbiū non

Euasio. sunt eiusdē rōnis. ¶ Cōtra arguo sic.Oēs ptes eiusdez orbis sūt eiusdē rōnis.hoc nullus oz negare:sz partes q̃ approximiores quāt ad polū tardius mouent.g̃ pūt eque velociter moueri:z p ꝓnis a deo.z sic cū deo° de necessitate agat mouebit eque velociter oēs ptes eiusdez orbis:z

15. icōueniēs. sic partes minus a polo distās mouebunt eque velociter cū magis distātib°. ¶ 4° sic.Qñcūqz aliq̃ loca sūt eiusdē rōnis.qcgd est natū gescere in vno z in alio:sed hemisperiū superi° z inferius sūt eiusdē rōnis.g̃ stella q̃ gescit in hemisperio supiori poterit gescere in inferiori. z sic erit dare potentiā potētē illud ducere ad actū.nūc illud nō pōt eē nisi de°:z p ꝓnis de° de nēcitate faciet. cui° oppositū est manifestū. ¶ Cōfirmātur iste rōnes

16. icōueniēs. multipliciter. ¶ Primo sic.Accītalis ordo nō pōt reduci in cām nālr agētē.Ubi accidētalē ordinē q est inter oia q̃ pūt stātibus naturis eoz aliter ordinari:sz

Ordo accidē talis qo? inter radios causatos a sole vnum in mane:z alium in meridie:est accidētalis ordo.opz g̃ q reducatur in aliquā cām liberam q hic sit in mane causatus z prior:z alius in meridie z posterior. ¶ 2° sic.Partes in aliquo toto accidētaliter ordinate possint alio modo ordinari:sed sol habet multas ptes que quidem sunt eiusdem rōnis z pūt aliter ordinari.non enim repugnat vni parti esse in situ alterius:q ergo sint sic disposite z ordinate cū essent aliter disponibiles z ordinabiles:opz in cāz liberam reducere:qz si in cām nālem:q̃ ratione essent sic ordinate:eadem rōne aliter. ¶ 3° sic.per rationem Scoti.Quando agens nāle non est terminatuz ad vnū

M.1.fi.is Jo. eiusdē rationis:non determinatur ex se ad certū numerū.cū ergo stelle sint eiusdem rōnis:nec determinant de se ad certū numerū.ifinitas aūt eis nō repugnabit: z nō pūt produci nisi a deo:ergo de°/cū naturali necessitate producit,tot ꝓducet quot sunt producibiles:z sic

17. icōueniēs Sed alia pla addi pūtet pz speculati.ē.z j.z alibi. produceret infinitas.qō est falsum. ¶ Si dicat q nō sunt stelle eiusdem rōnis:saltem non pōt negari: quin partes solis sint eiusdez rōnis.Et tunc arguo sic.Quādocūqz nā non est determinata ad certum numerum partiū ex se si determinet opz q B sit ab aliquo agēte libere:sed nā solis est hō:qz non determinat sibi vnaz partem vtpote vnius miliaris:nec p ꝓnis tot quin plēs posit in se hōe.determinatur g̃ ab aliquo libere agente.Similiter pōt argui de animab°:qz deus nō est determinatus ad producendū vnā.ergo non determinat sibi certum numerū:z p ꝓnis poterit z causabit infinitas. ¶ Ad arg^m factum in principio per dicta patet.

¶ Distinctio. X. Questio. I.

Hunc post filij eternitatem ꝛc.

Circa distinctionem decimaz q̃ritur.Utruz diuina voluntas sit principium productiuū spūsancti. Qz nō.Augu.15.de trini. Spūsanctus procedit necessario. ¶ Contra. idem

5.de tri.c.14. z alibi. Augu.dicit q spiritus sanctus procedit per modum amoris.

Hic introducuntur quatuor opiniones.Quidā dicūt

Op. aliorus. q spiratio actiua solum est principium productiuum spūsancti:quia qñ aliqua actio conuenit alicui z repugnat alteri:sibi competit per illud in quo distin-

Maxima.

I guit ab alio: sed spiratio actiua conuenit patri ⁊ filio: ⁊ repugnat. s. s. spiratione aut precise distinguunt ab eo: ergo spiratio est principium productiuum spiritussancti. ¶ Alij dicunt q essentia est pn^m ipsius totale: qz in oi pductione vniuoca terminus dz esse eiusdem rōnis cū pncipio pductiuo: lz diuina eentia est terminus pductionis spūssancti fm Aug. 15. de tri. diuina essentia prestat sine pncipio. s. s. de patre ⁊ filio eterna pcessio. ergo eentia est pn^m totale in vtraqz emanatione. ¶ Alij dicūt q essentia cū actiua spiratione quasi determinata: qz cā vl'is nō determinat ad aliqd pducēdū nisi p cām particularem: sed essentia diuina est pn^m vniuersale in vtraqz emanatione. g opz q ad illā determinatā determinet per aliquid proprīū: illud nō est nisi spiratio actiua. ergo ⁊c. ¶ Alij dicūt q sola volūtas est pn^m pductiuū. s. s. quia ipsa sola spirat. ¶ Opinio 5^a est q nec essentia nec spiratio actiua: sz actus amoris mutui quo se diligunt pater ⁊ filius: qz sicut intellectus p actū simplicis notitie est pn^m notitie declaratiue que dicit verbū: ita voluntas per actum simplicis complacentie est pductiua amoris incentiui: q dicitur amor spirat^o. Ista videt intentio Aug. vi. de trini. vbi ostēdit ex intentione q pater ⁊ filius spirant spūm san. amore concordi. ¶ Sed nullus istorz modorū pōt stare. primo non. Tum qz nō continet spiratio actiua essentiaz que est terminus: nec formal'r nec virtual'r. Tū qz non pōt esse pncipiū agēdi: qz relatio ⁊ qz non dicit pfectionem simpl'r. g ⁊c. 2° et n on pōt stare. Tum quia in vtraqz emanatione si essentia esset pn^m ⁊ terminus: tūc pductiones essent eiusdem rōnis. Tū qz determinata pductio est a pn^o determinato: essentia aut est indeterminatū pn^m: ergo ipsa non erit pn^m totale. 3° et stare nō pōt. Tū qz qō est rō determinādi pn^m ad pducendū: nō pōt esse productio ipsa. Tum quia relatio nō se hz ad modū forme specifice: sed forme indiuidualis. g ipsa non erit determinans. Nec 4° stare pōt: qz voluntas nō cōtinet formal'r nec virtual'r terminū spiratiōis qui est essentia: tū etiā qz ipsa spiratio nō esset vniuoca pductio. Nec rōnes valēt. pma. p pma opinione nō valet: qz lz pz ⁊ filio vt distinguunt a spūssancto nō hēant formā cōem qua distinguunt a spūssancto nisi spiratione. hūt tñ pn^m pductiuū sine termino: ⁊ spūssanctus hz cū termino: ⁊ hoc sufficit. 2^a p 2ª opione nō valz: quia ad pductionē vniuocā sufficit q terminus sit eiusdez rōnis cū pn^o saltē ptiali: ⁊ ita ē hic sic dicēt. 3^a nō valet: qz ipsa pductio nō pōt cē determinās ad se: sz sufficit volūtas. 4^a et p 4^a nō valz: qz ipsa volūtas: lz sibi pueniat spirare: tō concludit q ipsa concurrit: tñ non pcludit q ipsa totaliter pueniat. nō enī opz q oē concurrēs spiret: sz sufficit q vnū libere: ⁊ hec est volūtas.

Ideo ad qōnes respōdeo: ⁊ dico ad quōz pclusiones. Prima est: q diuina essentia est partiale pncipium: pcurrēs in rōne obiecti. Et hoc probatur: quia si nō: tūc productio non esset vniuoca. Tū qa nhil continet terminū nec formal'r nec virtualiter nisi essentia. ¶ 2^a ō est. q volūtas est pn^m partiale cōcurrens in rōne potētie: qa impossibile est actū spirandi esse nisi concurrēte voluntate: sicut nec actus dicendi: nisi concurrente intellectu: sed per spirationē pducit spūssanct^o. ¶ 3^a conclusio est. q ista duo sunt vnum pn^m totale: lz sequitur ex premissis: qz vtrunqz concurrit ⁊ neutrum sufficit. Nā impole est respectu eiusdez producti duas causas vel duo principia totalia esse. ¶ 4^a pclusio est. q essentia pncipalius concurrit: qz illud qō concurrit in aliqua productione sicut pncipium vniuersale: principalius concurrit q illud qō cōcurrit vt pn^m particulare: essentia diuina pcurrit vt principium vniuersale: voluntas vo vt principiū particulare. ¶ Sed instatur ō istas pclones p ordinē. primo ō pmā sic. nullus act^o est liber nisi a libera potētia elicit^o: actus g a nā elicit^o ⁊ a volūtate lz posset dici liber rōne volūtatis: tñ poterit dici nālis rōne nāe. ¶ Cōtra scōaz ōnē: qz pn^m pba bens terminū adequatū nō pōt vlterius pducere: sed eentia dīna in pductiōe vbi eque hz terminū adequatū sic itell's. g sic itell's nō pt in aliud. g nec eēn^a. ¶ Cōtra tertiā ōnē. pn^m hns terminū adequatū nō pōt vltra pducere: sed voluntas diuina in spūsancto hz terminum adequatū. g nō poterit pducere creaturam. ¶ 5^a. Qz ipsa diuina volūtas sola est tante vel equalis pfectionis quāte pfectionis est eentia sil'cū volūtate: cū in infinitis nō sit ineqlitas: ⁊ iō ita sufficiēs est ad pducēdū p se sicut cū essentia. ¶ Cōtra quartā pclonē. Tū quia pductio magis specificat a voluntate q ab essentia. g est a voluntate principalius. Tum qz principia eiusdē rationis eodem ordine semper concurrunt: sz qñ pductitur amor spirat^o in creaturis semper obiectū est minus pncipale: ⁊ voluntas magis: ⁊ tñ voluntas in deo ⁊ in creatura ponitur eiusdez rōnis: ⁊ creaturis est minus principale obiectum. cū g sint eiusdē rōnis: eodez modo erit in diuinis. ¶ Ad pmū istorz dico. q qñcūqz multe cāe concurrūt ad vnū effectum: si vna est libera totus effectus est liber. bene ergo sequitur: qa actus ē a potētia libera. g liber: sed nō sequitur: est actus a potentia nāli. ergo non est liber: quia potentia libera poterit concurrere. Exemplum de necessario ⁊ contingēti: quia ex altera de cōtingenti ⁊ altera de necessario: sequitur cōclusio de contingenti: ⁊ nunq̄ de necessario. Eodem modo ex altero pn^o libero ⁊ altero nāli: sequitur q actus semper sit liber. ¶ Ad 2^m dico. q essentia diuina hz in seipsa virtutē cōcurrendi cum intellectu: ⁊ vt sic hz in filio terminū adequatū. nec per istum modum potest aliquid vlterius producere: habet etiā virtutem cōcurrendi cū volūtate ad spirandum. ⁊ vt sic nō hz terminū adequatū in filio: lz g nō habeat terminū adequatū in filio sub vno modo ⁊ vna vtute: nō sequit q simpliciter hēat: qz nō fm virtutē spiratiuā: sicē ignis pt hēe terminum adequū fz vim illuminatiuā: lz nō hēat fm vim calefactiuā. ¶ Ad 3^m dico eodez modo: q voluntas habet duplicē modū pducēdi: vnum necessariū: ⁊ alīū cōtingentem: lz g habeat terminum adequatum in spūsancto pro quāto est pn^m necessariū: non tñ vt contingens. Et qñ dz de infinitate: dico q lz infinitas eque pueniat essentie sicut voluntati: ⁊ econuerso: tñ principalius pueniet essentie: qz pmo essentia intelligitur infinita: lz ergo pmo ipsa sit ⁊ principalius infinita: non tamen perfectius. ¶ Ad 4^m dico q magis specificat original'r ab essentia: quia magis habet esse ab ea: tñ quātū ad denominationē pōt plus specificari ab eo a quo hz minus eē: sicut actus itelligendi in creaturis specificat ab obo: lz pncipaliūs hēat eē a po^a q ab obo. Et qñ dz q in creaturis obm minus pncipaliter pcurrit. Dico q ordo ille est accītalis: ⁊ iō nō opz q ita sit vbiqz. in creaturis enim iterdū inuenim^o q pncipalius est ab obto: sicut in beatitudine. g ordo iste q pncipalius pcurrat nō est essentialis. regula tñ est vera. q maius vniuersale principalius concurrit.

Sed hic sunt aliqe difficultates speciales. prima est. cuz productio spiritussancti dicatur eque necessaria sicut productio filij: quare dicitur magis libera q pductio filij: vel minus nālis. ¶ Dico q libertas accipitur multipl'r. Aliquādo enī sumit vt distinguitur contra neciuz: ⁊ sic nulla libertas est in

Ob. propria. Loco 4^k Nec sola eentia nec voluntas pcāse: sed vtraqz simul pncipalius tñ essentia pncipiāt vt q. s. s.

Ob. 1. op. Cap. 26. A. 1. totale. pductiuū spūs sancti. 3. op. 4. op. 5. op. K Nec. 5. op. si ponit cōiter i originalibus. nec vi. de lra: qz ō eam nō arguit. Impugnatio oturz opionū. L M N Obijcitur 4^r O Mobiles solones vbiqz pōderāde. Vide. 8. di. 6. ⁊ alibi ad h. ⁊ instātiā pōdera. q̄re sco. h ⁊ alibi. P Vt ergo maior illimitatio eentie q potētiarū et. sic pcequenter. Voluntas hz modū pducēdi duplicem. Q Vnū infinitz altero ⁊ si principal^o nō tñ pfectius. Specificatio actus a pncipio totali pōt ⁊r intelligi. Vnar i diuis obm: lz i creaturis potēta pncipal^o vt in plūr^o bū. Sp vltus principalius i pncipiando. D. denaria. Libertas qtuplicitēr.

A

Cōsidera istā iam.

Vide in phc. mea.

Cōsidera cā figando.

Regla nōbil.

Principium nāle ⁊ liberū quid?

B

Vide sco. b ⁊ in q̄li. q. 16. ⁊ 17. opic ad h. Mō bas reso/luciones de li bertate ⁊ nāli tate pncipij ⁊ opōnis scā actus eⁿ: plura ñ addendo vbiq;.

C

Vnt libertas simplr ⁊ liber tas arbitrij.

Cōsidera istā iam.

D

Mō valde de dilectōe cēntie dicit ad in tra q nō fit li bera: ꝛ mere nāl ꝛ ꝓsidera alia ⁊ quare sco.

Acⁿ ergo bi ficus dei ess et ñ receptiue ivolūtate ipi?

Oppositū hⁿ ꝛ scot. marie de voluntate absolute: sed pōderavt scis bene h.

Cōsidera an curtis.

Quare volū tas inspirādo s.c. necessario le habet?

divinis: eo q necessitas est modus intrinsecus oiuꝫ divinorꝫ. Aliqñ sumit vt distinguit ꝗ coactionē: ⁊ sic oēs potētie aie libere dicunt: eo q nulla ad actionē suam cogit. Aliqñ accipit vt distinguit ꝗ seruitutē: ⁊ sic potētie aie rōnalis sunt libere. Aliqñ vt distinguit ꝗ subordinatum: sicut vna scia alteri subordinat: ⁊ illa cui alia subordinat dr libera reⁿ alterius. Et iō metaphysica dr libera reⁿ aliarꝫ sciarū. Nullo istorꝫ modorꝫ sumitur hic libertas. de pmo mō pz: ⁊ de oibus alys: qr omnia que sunt in diuinis sunt libera: eo q nō est ibi coactio quo ad pm: nec seruitus quo ad zm: nec subordinatio q̄ ad ꝫm. ¶ Accipit aūt alio mō vt distinguit ꝗ nāz ⁊ naturale. Accipiēdo aūt isto mō dico p. qd est nāle vel liberꝫ. accipiēdo regulā generalē q oē pductiuū pnm cuius effectus pōt dici natus: est pnm nāle: vñ nā est pnm natiuitatis. oīs aūt potētia pter volūtatē est hⁿ. qr. s. eⁿ effectus posset dici natus: ⁊ p ons quelibet potētia cuⁿ actus vel effectus nō pōt dici natus est libera: ⁊ nulla potentia est talis nisi precise volūtas: hinc est q precise volūtas est libera. ¶ Si dicas vnde est hoc q solum pductū a voluntate nō pōt dici natū. ¶ Dico q nō est dare aliquā cām nisi qr est a tali potētia. Et si dicas. q̄re potētia est talis. Vic est status: sicut vl'r est status in causis formalibⁿ. Si q̄rat a me quare albedo disgregat: dicā qr albedo est talis forma. s. albedo: nec est dare aliā cām. sic est in proposito. ¶ Dico q̄ q ideo pductio spūssancti libera est: qr a tali pnⁿ. s. potētia volitiua que libera est: pductio aūt filij: qr est a pnⁿ totali nāli: ideo ipsa est mere nālis ⁊ nō libera. ¶ zᵃ diffi. est si libertas simplr ⁊ libertas arbitrij sint idē. ¶ Dico q libertas abstrahit a libertate arbitrij: sicut ratio productionis a ratione factionis: ita q liberū se habz in plus q̄ liberū arbitrium: liberū enī arbitriū est precise circa illa circa que volūtas pōt alr se hte. s. circa contingētia. liberū aūt simplr circa necessaria. nazꝫ libertas stat cuꝫ necessitate vt abstrahit a libero arbitrio: ⁊ isto modo abstrahendo dicimus q spiritussanctus libere producitur: ꝫ necessario: creatura aūt nō solū producitur libere absolute: sed libere libertate arbitrij. ¶ zᵃ diffi. est: qr liberum non videtur aliud esse nisi actū suū habere in sua potestate. ¶ Dico q potentia ex hoc q libera non se habet ad ꝓdia vel ꝓdictoria: sed stante determinatione ad actum suum sufficit q non pducat p modū naturitatis: ⁊ hoc vbicunq; saluat sufficit ad rationem liberi. habere aūt se ad opposita est ꝓditio liberi arbitrij: vt addit supra libertatē. ¶ 4ᵃ diffi. est. Utꝫ volitio qua deus suam essentiā diligit sit libera. ¶ Dico q actus diligendi dīnus respectu essentie sue est mere naturalis: qr non est principiatus: sed innascitur mere nāliter: volitio ergo nō producit a volūtate: ꝫ est in volūtate: hec aūt nō est in libertate volūtatis: sicut nec receptio volitionis. voluntas enim nostra vt actiua libera dicit: nō tñ vt receptiua: sic est in proposito. ¶ 5ᵃ diffi. est quomodo voluntas potest necessario se habere respectu spūs sancti: cum ipsa de se sit potentia libera ⁊ cōtingens. ¶ Scotus videt dicere q ꝫ voluntas sit contingens respectu eorum que sunt ad finem: necessario tamen respicit finē. Sed non sufficit: nam fmēū, voluntas nostra non solum circa ea que sunt ad finem se hz contingenter: sed etiā ex eo q talis potentia se habet contingenter respectu finis. Eodem modo dico de voluntate dei. Ideo potest dici aliter q volūtas circa contingentia cōtingenter se hz: tñ hic nō pōt. ⁊ rō est: qr actus spirationis est idē realr cū suo principio. est enīz spirare in diuinis indistinctū realr a suo principio. s. ab essentia. spirari aūt q̄ō est produci passiue: est idem cum suo termino: ⁊ quia tam essentia que est terminus q̄ essentia que est principium: sunt necesse esse: hinc est q spiratio est necessaria. Potest tamen dici q dubium accipit falsum: q voluntas ex eo q est libera sit contingens: qr hec est ꝓprietas liberi arbitrij: ⁊ addit supra libertatem: voluntas ergo ex eo q est libera abstrahit a contingentia. ¶ Sexta diffi. est quō volūtas pōt habere illum duplicem modū principiandi oppositū. s. necessario ⁊ contingenter. ¶ Dico q sicut nos videmus q eadē rō formalis potest habere oppositos modos essendi: sicut voluntas sine entitas diuina habet in deo infinitum esse: ⁊ eedem rationes formales in creaturis habent esse finitum ⁊ limitatum: sic nō est inconueniens q idem principiū habeat distinctos ⁊ oppositos modos ꝓncipiandi poterit. ergo voluntas diuina principiare necessario ⁊ contingenter. ¶ Sed ꝓtra verū est q eadem rō formalis idētitate specifica aliquando potest habere oppositos modos essendi: ꝫ nō eadē rō identitate numerali. Non enim est eadem entitas in deo ⁊ in te numeraliter: nunc autez voluntas eadem numeraliter intelligitur in deo: ⁊ tamen est necessaria ⁊ ꝓtingēs respectu spūssancti ⁊ creature. ¶ Dico q oppositi modi intrinseci sunt icōpossibiles simul vniformiter accepti: ideo voluntas q̄ est in deo hz illuꝫ modum qui est necessitas. Ideo non potest habere cōtingentiam formaliter. Unde dico q voluntas diuina ita est necessaria q non contingens: loquendo formaliter: sed tamen non est inconueniens q habens vnuꝫ modum vno modo habeat oppositum alio modo: ꝫ enim voluntas formaliter sit necessaria: potest tamen cum hoc virtualiter esse contingens. ¶ Sed ꝗ. ꝫ modi oppositi sint cōpossibiles eidem: diuersimode tamē vniformiter videntur incōpossibiles: hic aūt ponitur necessitas ⁊ contingentia vniformiter. s. virtualiter: qa respectu productorꝫ: spūssancti. s. ⁊ creature. ¶ Ideo vltimate dico q oppositi modi sunt incompossibiles: sed hic in proposito isti modi nō sunt proprie oppositi: quia sunt respectu diuersorum: qr necessitas respectu spiritussancti: ⁊ ꝓtingētia respectu creature. Exemplū. color imutat sensibilr ⁊ itētionalr reⁿ diuersorꝫ: qr vno mō sensum imutat alio mō intellectū. ¶ 7ᵃ diffi. est q ex his dictis nō vī q rō ꝓbās intellectū distingui a voluntate ꝓcludat. Probamus enī istas potētias distingui qr vna libere agit. alia nālr. cū ergo tātū distinguatur necessariū ⁊ ꝓtingēs q̄tū nāle ⁊ liberū: vī q sicut pma duo possunt potētie eidē inesse: ita ⁊ alia duo. ¶ Dico q sicut patuit distin. 8. dīa est inter modos itrinsecos ⁊ qdditates: qr modi intrinseci adueniētes nō variant rōnem formalē: ꝫ qdditates bene variant: sicut pz q dīa adueniēs generi variat rōnem formalē. Mō ad ꝓpositū: necessitas ⁊ ꝓtingentia nō sunt rōnes fōrales: ꝫ sunt modi itrinseci: ⁊ iō adueniēntes nō variant: sed dimittūr. liberū aūt ⁊ nāle sunt rōnes formales: ⁊ ideo variant. Et sic patet quare arguimus ex naturali ⁊ libero rōnes distinctas: ⁊ non ex necessario ⁊ contingenti: quia duo prima sunt rationes formales: alia duo sunt modi intrinseci. ¶ Octana diffic. est si alia debet poni potentia spiratiua: ⁊ alia creatiua. ¶ Dico q sine distinctione potentie actus isti eidez conuenire possunt. Tunc pōt dici q eidē cōpetunt distincte aptitudines: sicut enim eadem potētia creat ⁊ spirat: ita in eadem potentia est aptitudo nālis ad creandum: ⁊ alia aptitudo ad spirandum: que sunt distincte potentialitates ⁊ non potentie; ⁊ propter hoc dicuntur aliud distincte. ¶ Nona diffi. est cum essentia concurrat ad producēdum verbū ⁊ spūmsan. vtrū ipsa habeat in se duplicē

E

Oppositi modi eidē cēntie ⁊ potētie ꝓnetire pōt: sed dīa examinabis caste.

Replica.

F

M. l. aliquāl

Necū ⁊ ꝓtingēs accipiunt zᵃ. ⁊ vbiq; pādera.

G

Replica.

M. l. productionis. Ultimata resolo hui°. d.

H

Libertas ⁊ nāle nō sunt modi sed qdditates fōrales: ꝫ ꝓsidera bene. Est nōbil fuga: ꝫ alr dici posset.

Stāte idētitate potētie plurificari possūt potētialitates ⁊ aptitudines ⁊ sīlr hz esse de essentia.

I aptitudinē. Dico q̃ sic. stāte enī idētitate oīmoda eēntie: ipsa bz aliā z aliā aptitudinē: z ista non sunt nisi respectus fundamentales vel aptitudinales: z nō potentie diuersē. ¶ Sz q̃re intellis nō bz istas diuersas aptitudines. ¶ Dico q̃ non p̃ncipiat nisi vno mō: z iō tm vnū bz. nō sic aūt essentia. ¶ Decima diffi. quō iucnit ista distō viriū. ¶ Dico q̃ aīa distinguit 4.r. Aliqñ enī distinguit p pres eēntiales: sic qñ diuidit p vegetatiuū sensitiuū z itellectiuū. Aliqñ distinguit p potentias: sic qñ diuidit p intellectū z voluntatē z memoriā. Aliqñ in vires: sicut qñ diuidit p irascibilē z concupiscibilem. Aliqñ in potiones: sicut in iferiorē z superiorē. Et iste est ordo: quia fm q̃ essentia distinguit in plures ptes: ita vna pars in plures potēias: z sicl vna potētia in plures vires: z eodē mō vna vis in pluribus portiones. Cōcupiscibilis enī pōt negociari circa tpalia: z sic dr̄ portio inferior. vl pt negociari circa eterna: z sic dicit portio superior. q̃ diuisio volūtatis in creatiuā z spiratiuam est p vires: intellis aūt nō pōt sic distinguī: sz p portiones. ¶ Sz est ne volūtas pductiua spūssancti inq̃tus volūtas: vel inq̃tū infinita. ¶ Dico q̃ nec inq̃tū volūtas: q̃ sic oīs: nec inq̃tū infinita: q̃ sic intellis: q̃ infinit°: sed inq̃tum voluntas infinita simul. ¶ Ad auctoritatem in principio. ¶ Dico q̃ Augu. accipit necessarium pro persona: non pro p̃n° quo. ¶ Qō. II.

Dubium.

Alia distinguitur q̃druplr.

Mobilis doctrina vbiq̃ rōderanda.

Ordo notabilis.

K Cōsidera cāz diuersitatis z addē p̃sir.

Dubium.

Ecce qō q̃ris z applica ad hoiem. s. dis. 7. de vnica filiatione i diuinis.

s. spūs scūs.

L 15. 8 tri. c. 26.

VTrum eēntia diuina sit formalis terminus spirationis actiue. Arguo q̃ nō: q̃ tūc esset filius: cum essentia sit formalis terminus in productione filij. ¶ Contra. essentiam de spūssancto prestat de vtroq̃z processio Augu.

¶ Modus dicēdi alior 4.r 5. de trini. z alibi.

Hic introducunt 4.or modi dōi. Primus est q̃ volūtas diuina est terminus formalis: q̃ est productio vniuoca z eius p̃ncipium est diuina volūtas: q̃ in pductiōe vniuoca formalis terminus vel rō termini prehabetur in pducente. Idē de eēntia. ¶ 2.° modus est: q̃ actus volendi: q̃ fm Aug. spūssanctus est amor: q̃ spūssanctus p modū amoris pducit. ¶ 3.° modus est q̃ eēntia cuz relone: q̃ eēntia vt p̃scindit a relone est cōis tribus: z sic non terminat aliquā pductionē. ¶ 4.° modus est q̃ spiratio passiua: q̃ illud est formalis terminus quo pductū distinguit a q̃cūq̃z alio: z bz est spiratio passiua. ¶ Cōtra p̃mū arguit q̃ nulla passio est rō cōicandi subm: sz voluntas est oīne essentie. q̃ z c. Nec valet ratio: q̃ suf ficit q̃ p̃n° p̃ncipale sit eiusdem rōnis in productione vniuoca cū termino. ¶ Cōtra 2.m: q̃ productio substātialis non potest bze pro termino aliquod accidentale vel quasi accidētale: sed talis est productio spiritussancti. ergo z c. Nec valet ratio: q̃ spiritus est amor solum a proprietate: quia a voluntate producitur. ¶ Contra 3.m: quia vnius pductionis est vnus terminus formalis per se: relo aūt z eēntia nō sunt sic vnū. ¶ P. Tūc enim relo p̃cederet suū terminum. Nec valet rō: quia essentia vt sic nude accepta bn̄ fundat. ¶ Contra 4.m: quia tūc nō esset productio forme substantialis: sz relationis: z tunc esset adaliquatio. ¶ P. Proprietas indiuidualis non est formalis terminus: sed natura est formalis terminus. Nec valet ratio: q̃ proprietas indiuidualis distinguit z non determinat.

Impugn° 4.r

s. sed pro isto modo.

M

Obj. propria.

Dico ergo q̃ eēntia est formalis terminus spirationis actiue. ¶ Intelligendū tamen q̃ quia spiritussanctus omnia q̃ bz: bz per productionē. hinc est q̃ oīa terminant productionez suo mōcū quodā ordine. Primo enī pductio terminatur ad essentiā: sicut ipsa oīa alia nātī ordine antecedit. 2.° terminat ad attributa: q̃ passiones adequate imediate ipm subm p̃sequunt. 3.° ad pprietatem respectiuā: sicut pductio in creaturis terminat ad becceitatē. 4.° ad relones cōes: sicut quasi ad accidētia. Ex.m in creaturis sicut pductio calozis. Primo terminat ad calorē. 2.° ad pprietatē vel passionē calozis. 3.° ad becceitatē. 4.° ad similitudinē: qua bz cū alio. ¶ Hoc pbat per rōnes: q̃ qualē ordinē bn̄t in pducendo vel pduci: sz in essendo illa talē ordinez habent: q̃ p̃mo essentia est. 2.° attributa. 3.° relones originis. 4.° cōes relones. q̃ talē ordinē bn̄t in pducendo: z sic spiratio actiua terminat tali ordine sicut ista pducunt. ¶ Sed ꝗ istud instat 4.r. Primo sic. Nā vnius relonis nō dz esse nisi vnicus terminus: spiratio aūt nō est nisi vna relo siue pductio. Dic aūt ponunt plures termini. s. eēntia attributa z c. ¶ 2.° sic. Idē nō pōt duabus pductionib° cōicari sicut nec pduci: sz eēntia diuina cōicat p gnōnē totalr: q̃ vī q̃ fit ipole q̃ cōicet per spirationē. q̃ nō est terminus. ¶ 3.° sic. Impossibile est idē cōicatū pfecte p vnā pductionē q̃ possit p aliam pductionē cōicari: sz essentia dīna intelligit perfecte cōicata p gnōnē. q̃ nō cōicabit p spirationē. ¶ 4.° sic. Essentia diuina non terminat spirationem nisi vt p̃or relone: sed vt est prior: est cōis tribus. ergo vt est cōis trib° terminat: qō est flm. ¶ Ad ista. ¶ Ad primum dico q̃ in his que sunt idē idētice duo possunt fundare vnicam relonē. Ita etiam terminare poterunt duo sicut idem eadez relonē. ¶ Contra. relatio distinguit per terminum. q̃ vnius relationis erit p̃cise vn° terminus formalis. p̃sia pz: q̃ sunt distincte rōnes diffinitiue terminorū diffinientiū relonem. ¶ Dico q̃ distinguitur p vtrunq̃z sicut per terminum totalem: z iō stat vnitas relonis. ¶ Ad 2.m dico q̃ qñ nā accipit esse simpliciter: impole est q̃ duabus pductionib° pducatur: sed qñ nō accipit esse simplr: sed in aliquo pōt bn̄ terminare distinctas productiones. Ex.m: certum est q̃ nutritio z augmentatio sunt distincte mutationes z pductiones alteri° z alteri° rōnis. Cōstat aūt q̃ tā termin° nutritionis q̃ augmētationis est anima rationalis: terminus dico formalis z vltimat°. si ergo anima eē simpliciter reciperet: hoc eēt impole: q̃ nō capit eē simpliciter: sed precise in hac parte vel in illa. hinc est q̃ non est impossibile. Eodem modo dico in proposito: q̃ nec per gnōnem nec per spirationē essentia capit esse simpliciter: q̃ ex se ipsa intelligit eē simpliciter in pori signo: tñ accipit esse in hoc per istā pductionem sc̄z per gnōnē: z per illā. s. spirationez in illo. ¶ Ad 3.m dico q̃ eodem modo est dicendū: q̃ si p cōicationem non accipiat esse simpliciter: sed precise in hoc: nō est inconueniens q̃ postq̃ intelligit pfecte vni cōicata q̃ alteri cōmunicet. s. spūsancto. ¶ Ad 4.m dico q̃ eēntia diuina vt est prior relone. s. spiratione passiua: terminat spirationem actiuam: q̃ terminus est prior relone ad ipsuz terminata: sed relo. s. spiratio passiua est simul cum spiratione actiua. ergo essentia terminat spirationē actiuā: vt est prior spiratione passiua. ¶ Sed dices vt est prior est in tribus: ergo essentia in tribus terminat spirationē actiuā. Cōcedo p̃ntiam: quia eēntia que est in tribus terminat spirationem actiuā. ¶ Sed ꝗ essentia vt est in pre non potest terminare: ergo essentia vt est in tribus nō pōt terminare. ¶ Dico q̃ essentia que est in patre terminat: z essentia que est in trib° terminat: vt tamen in tribus vel in patre reduplicatiue accipiēdo: sicut dictum fuit. s. dist. 5. non determinat.

N Termin° spirationis ē 4.°

O

Obiciunt 4.r

Eadē relonē pōt fūdare z terminare pluo z quando? Replica.

P Accipe ee cōtingit 2.r.

Termin° nutritionis z augmētationis z. Nō q̃ q̃ris: sz p̃sidera istā plā addēdo.

Q

Sed tunc est dubium Auerrois. s. q̃ natura vna existens nō pōt plurib° modis cōicari. qō

Dn.m Auer. 8 phys. cō. 49. cū suis quinq̃ fundamētis.

Mō ordinem terminoz spirationis. sz istā tiam p̃sidera.

A ri.qd̄ probatur q̄druplici rōne. ¶ Primo sic. Generatio eiusdē nature presupponit idēitatē materie:ꝫ productū per putrefactionē ⁊ propagationē nō hñt eandē mām.ergo non sunt eiusdē rōnis. Minor ꝑz.qr semen qd̄ est materia in vno nō est eiusdē rationis cuꝫ materia generati vel pducti per putrefactionem. ¶ Scōo sic. Impossibile est eandeꝫ naturā pduci a casu ⁊ naturaliter:ergo impossibile est diuabus pductionibus diuersarū rationū pduci eandē mām. Antecedēs ꝑz.probo ꝑmitiaꝫ.quia accipio vnā istarū.aut enim est vniuoca:⁊ isto mō natura apta nata est generari.aut equoca. si vniuoca est nālis.ergo equoca alia est a casu:si equiuoca nālis vniuoca a casu:⁊ sic semper vna erit nālis: ⁊ alia a casu. ¶ Tertio accipio vnam propagationeꝫ: aut per istā hec nā pducit in pluribus ⁊ sic alia erit in pauciorib⁹.⁊ per ꝑmis a casu:aut cōuerso:⁊ sic ppagatio erit a casu:qd̄ est icōueniēs. ¶ 4° sic. Ubicūqꝫ fūt mutationes alterius rōnis:ibi nēcio termini sunt alterius rōnis:sed nēcio huiꝰ sunt mutationes alterius ⁊ alterius rōnis.g̃ nāe pducte que sunt termini erūt alterius rōnis. ¶ Hec ꝛclo est ꝓra veritatē nō solū catholicā: ⁊ verꝫ ēt nālē. Quod pōt patere per multa exēpla. nā caro hoīs est eiusdē rōnis:que tñ diuersis mutationibus ⁊ pductionib⁹ alterius rōnis pducit.s.per gnātionē ⁊ augmētationē. Sil'r apes gnāte ex putrefactione eodē modo mellificant:sicut alie. Similiter in plantis:semen alicui⁹ herbe generabit proiectū in terra:illa aūt herba destructa adhuc terra sine semine poterit tale gnāre. Similiter de lapidibus.alig.n.sunt eiusdem rōnis in aqua ⁊ visceribꝰ terre:⁊ hoc diuersis pductionibus. Sil'r ignis eiusdē rōnis gnātur equoce ex ꝓcussione lapidis.⁊ vniuoce ab alio igne. Similr sol ⁊ ignis calor:ē eiusdē rōnis generant:⁊ tñ sol equoce pducit.⁊ ignis vniuoce. ¶ Rūdendum est ergo ad rōnes suas. ¶ Ad ꝑmā dico q̄ fallit ꝫ equocationē de hac dictione mā. Accipit.n.mā duplr vel pro altera parte cōpositi:⁊ ista est mā permanēs ⁊ existens.de ista mā vera est maior:qr ad mutationē eiusdem rōnis in nā:opꝫ q̄ mā isto mō accepta sit eiusdē rōnis. Isto mō accipiendo mām minor est falsa.in eo enim q̄ generat ex putrefactione est mā eiusdē rōnis cū mā que est in eo qd̄ fit ex ppagatione. Alio mō accipit mā pro eo ex quo aliquid generat sicut ex termino:sicut nos dicimus q̄ aqua fit ex aere.⁊ isto mō accipiendo mām maior est falsa. Nā ex aere ⁊ terra pōt fieri aqua eiusdeꝫ rōnis. Ista enīꝫ mā est transiēs. Et sic dico q̄ generatū ex putrefactione ⁊ ex ppagatione habēt aliaꝫ ⁊ aliā mām:qr hoc est semē.aliud putrefactū:que nō sunt eiusdeꝫ rōnis oīno.ergo ⁊c. ¶ Ad 2ᵐ dico q̄ sicut ostensuꝫ est in exemplis generatio vniuoca ⁊ gnātio equoca possunt esse respectu pducti eiusdē rōnis:nullus.n.pōt negare q̄n ignis genitus ab igne ⁊ ex ꝓcussione lapidis sit eiusdem rōnis. ¶ Ad 3ᵐ dico q̄ ꝑmitia nō est bona.hoc fit in pauciorib⁹.ergo fit a casu.dato enīꝫ q̄ pauciores homines sunt nigri q̄ albi:illi tñ nō fūt nigri a casu. Eodē mō dico in ppositō. ¶ Ad 4ᵐ dico q̄ transmutatiōes specificant ex termino ad quē ⁊ nō a termino a quo:qr a terminis intrinsecis nō extrinsecis,modo ad ppositū:qr in genito ex putrefactione ⁊ ppagatione terminꝰ intrinsecus ⁊ ad quē est eiusdē rōnis.hinc est q̄ transmutationes vel potius gnōnes sunt eiusdeꝫ rōnis.non obstāte q̄ termini a quo ⁊ extrinseci sunt alteriꝰ rōnis. ¶ Si dicat q̄ saltē ad ppositū in diuinis videt cōcludere:qr ibi sunt pductiones diuersaꝫ rationū.g̃ ⁊ termini erunt alterius rōnis. ¶ Dico q̄ ꝫ mutationes varient:⁊ sint diuerse vel idē ꝓpter idēitatē vel diuersitatē terminoꝝ.⁊ hoc tangunt solū rōnes:tñ abstrahendo pductionē a mutatione.dico q̄ pductiones diuerse pūt esse eiusdem termini. Et rō est:qr possunt distinguī nō solum a terminis:sed a ꝓncipijs:⁊ sic est in diuinis. ¶ Ad argumētū ꝑz per ea que dicta sunt. ¶ Qō. III.

Vtrum diuina essentia spiret vel spiretur.

Dico sine argumentis q̄ non.⁊ tñ nō ꝓpter hoc cōceditur q̄ distinguat a se:qr ꝓceditur q̄ deus spirat ⁊ spirat:⁊ tñ nō ꝓcedit q̄ deus distinguatur a deo. ¶ Dico q̄ istius veritatis sunt due rōnes.vna logica ⁊ sermocinalis.alia realis. ¶ Prima est ista. Quādocūqꝫ aliqs terminus est vltimate precisus nō pōt recipere denominationē alicui⁹ extranei a sua rōne qdditatiua:sed diuina essentia est terminus vltimate precisus:sicut equinitas:⁊ iō sicut equinitas,vt sic:nō generat nec generat.sic nec essentia diuina generat nec gnātur qr nō includit in rōne sua. Maior declarat dupliciter. ¶ Primo.qr qñ aliqd est sūme precisum ipsuꝫ est solū.si.n.aliqd ipsuꝫ denominaret:iaꝫ nō esset ab illo precisum. ¶ 2° qr quāto magis terminꝰ prescindit tanto paucioꝝ de ipso dicunt:⁊ ideo qñ vltimate est ꝑcisus: paucissima de ipso dicunt.⁊ illa precise sunt rōni sue intranea. Minor ꝑz.q̄.s.eēntia est vltimate abstracta: qr ipsa vt sic est ꝑmo diuersa a quocūqꝫ alio. ¶ Cōtra istā rōnē instatur 4ᵗ. Primo sic.nā magis videt essentia diuina precisa a gnātione ⁊ spiratione q̄ꝫ a gnāre ⁊ spirare:qr suba magis distat a qualitate q̄ꝫ a quali. Ista aūt cōcedit. Essentia diuina est spiratio.ergo ⁊c. ¶ 2°. sic. Abstractione ⁊ precisione facta a quidditate eēntie vel sapiētie:adhuc ista est vera.qddtas sapiētie distinguit a iustitia vel ab essentia.ergo eodē mō i ppositō. ¶ 3° sic. Nā essentia nō videt vltimate ꝑcisa. Ista enī cōcedit.essentia est paternitas.⁊ tñ ista nō conceditur. Rō formalis eēntie est rō formalis paternitatis. ergo formalis rō est magis ꝑcisa. ¶ 4° sic. Diuina essentia ꝓncipiat ⁊ terminat diuinā pductionē.diuina essentia cōmunicat ⁊ dat. Ista oia vident ita extranea a rōne sua qddtatiua:sicut gnāre ⁊ spirare.ergo ⁊c. ¶ Ad ista. ¶ Ad ꝑᵐ dico.q̄ ꝫ essentia sit magis precisa a gnātione q̄ꝫ a gnāre vel generāte:qr tñ in abstracto cōcedit idētica pdicatio:iō ista cōcedit idētice.essentia diuina est generatio vel paternitas:sed formalis vel denominatiua habet solū fieri in cōcreto:ideo cōcedit illa:⁊ ista negat.nam istud predicatū generare nō est aptuꝫ natū predicari nisi formaliter. ¶ Ad 2ᵐ dico q̄ distinctio essentie vel cuiuscūqꝫ vltimate precisi non est aliquid extra rationē formalem nisi respectus fundamentalis: qui nihil ponit vltra fundamentum. Vel potest dici q̄ talis distinctio est per se propria passio demonstrabilis de essentia per rationē formaleꝫ eius in abstracto. ¶ Ad 3ᵐ dico q̄ essentia est vltimate precisa:⁊ etiam vltimate abstracta:intelligēdo de abstractione que fit per nomina prime intentionis.ratio auteꝫ formalis fit per nomina secūde itētionis:ideo nō est simile. ¶ Ad 4ᵐ dico q̄ in illis respectibus non videtur verificari regula:qui nō requirunt distinctum qd̄ ⁊ quo:sicut cōmunicatio ⁊ terminatio.ꝑuatio ⁊ datio:sed productio/generatio/spiratio/distincta quo ⁊ qd̄ requirūt. ¶ Rō autem realis huius veritatis est ista:q̄ principio quo repugnat esse qd̄:sed essentia diuina est principiū quo respectu spiratiōis actiue ⁊ passiue.ergo ipsa nō pōt esse qd̄. ¶ Sed ꝫ ista regulā instat 4ᵗ. Primo.qr essentia diuina est principiū quo in btificatione aīe:⁊ tñ est vel pōt esse obiectū qd̄ btificat. ¶ Scōo qa diuina volū-

N Termin⁹ spiritationis ē 4ᵗ.

Obijcitur 4ᵗ

O

B

Impugnat Alter. nōdūm q̄re Scotū.2. di.p. pte.2. ⁊ alios p ⁊ ꝫ, 1.ex plum. ⁊ A.l.theologicum.

Eadē rōnē pūt fūdare ⁊ termiar ⁊ quo ⁊ quando? Replica.

P

Accipe ēē cōtingit 2ᵗ.

C

Ad rationes Alter. rūdet rōnēdo genita vniuoce ⁊ equoce posse ēē eiusdē rōnis. Mā duplex.

Termin⁹ mutationis ⁊ augmētationis 2ᵗ Mō q̄ ꝗris:ꝫ ꝓsidera istāti plā addēdo.

Q

D

Termini trāsmutationum duo.

Replica.

Duᵐ Alter. 8 phys. cō.49. cū suis q̄nor fundamētis.

Esse mutationes a termis ad q̄ pro du-

E

ciones:tamē a ꝓncipijs variant vt diuersificant sufficienter:ꝫ istā tiaꝫ pondera vtrobiq.

Cōclo rōnis Al.l.qa distinguerentur. Idē.s.dis.5. copiose ꝑz. Rō logicalis.

F

G

Vnare gnō ⁊ nō gnō dē de essentia?

Distinctio qd? Idē.s.dis.8.

H

Abstractio 2ᵗ

Al.l.qa. In qb⁹ tenet regula de vltimate ꝑcisis. Ratio realis. Pro ꝓcione ꝓncipali. Quo ⁊ qd̄ distinguunt ⁊ in quibus?

Obijcitur 4ᵗ

I

tas est ꝑncipiũ quo, in creatione angeli: ⁊ tñ de ipsa ꝓcedit ꝙ creat. ¶ Tertio ga ꝑn^m quo, est diuina essentia in cõstitutione ꝑsone: ⁊ tñ ipsa est que cõstituit ꝑsonas. ¶ Quarto ga ꝑmũ quo, quo distinguit ꝑsona est relo diuina: ⁊ tñ de ipsa ꝓcedit ꝙ distinguit ⁊ distinguitur.

Ecce qõ ãris sed instantias considera,

¶ Ad ꝑmũ dico ꝙ actiones imanentes nõ requirũt distinctionẽ in quo, ⁊ qõ, sicut origines q̃ sunt q̃si trãseuntes. ¶ Ad z^m dico ꝙ voluntas nõ est vltimate precisa: sed ratio formalis voluntatis que non creat. ¶ Ad 3^m dico ꝙ in ꝓstitutione: generalr loquẽdo: quo, ⁊ qõ, coincidunt. ¶ Ad 4.^m dico ꝙ opꝛ ibi tñ ꝓcedere prescindendo ꝙ deueniat ad rõnẽ formalẽ distinctionis que nõ est distincta. Sed hic est vna difficul. q̃re ꝓceditur plus in creaturis ꝙ nã sit qõ, q̃ in diuinis. Dicit ꝙ nulla natura est qõ in creaturis. ¶ Cõtra: ga aĩa separata

K

intelligit vere accidentia in altari: ideo sunt vere qõ. ¶ Dico ꝙ B est iõ: ga nulla nã creata est ꝑn^m quo, re^u sue opationis vl' ꝓductionis: sed semp ꝓcurrit volũtas diuina in omni ꝓductione vel vtus ei^o tãq̃ ꝑn^m ꝓmariũ quo, ⁊ iõ sibi põt cõpetere esse qõ. ¶ Qõ. IIII.

Vtrum Spiritusſanctus sit amor spiratus.

Vbi aliqua premittunt. Primum est ꝙ notitia genita in creaturis est actus itelligendi cuꝫ dictione passiua que dicit verbũ. actus aũt amoris cũ spiratiõe passiua est amor spiratus. ¶ Scõs ꝙ notitia genita in diuinis nõ est actus intelligẽdi qui vere est ibi cum dictione passiua: ⁊ simil'r amor spiratus in diuinis nõ est actus amoris cuꝫ spiratione passiua. ¶ Dis visis dico duas ꝓclones. Prima est ꝙ nõ obstãte ꝙ in creaturis sit notitia genita: ga ibi est actus itelligẽdi per actũ dõi vere ꝓductus. In diuinis tñ nõ est notitia genita. s. que sit actus itelligẽdi: qõ ꝓbo 4.^r. ¶ Primo sic. Illud qõ est in diuinis ante suppositũ ꝑis nõ est ꝓductũ a patre nec ab aliquo: sed in diuinis actus itelligẽdi ꝓcedit suppositũ ꝑis: sic eẽntialia precedunt ꝑsonalia. q̃ ⁊c. ¶ z^o: Omne ꝓductũ est vere elicitũ: sed actus intelligẽdi nõ est elicitus: sed inatus. ergo ⁊c. ¶ 3° sic. Omne ꝓductum est a ꝓducẽte naturalr distinctũ: sed actus intelligendi a nullo realr in diuinis distinguit. ¶ 4° sic. Si actus intelligendi esset ꝓductus in diuinis: tũc ex eo ⁊ dictione passiua cõstitueret verbũ: hoc est falsuꝫ. nam tũc ex eẽntia ⁊ dictiõe nõ ꝓstitueret: qõ est icõueniẽs. ¶ Scõa ꝗ̃ est ꝙ non obstãte ꝙ in creaturis sit amor spiratus: ga est verus actus amoris ꝓductus vere per actũ spirãdi. In dinis tñ est amor spirat^o. Qõ ꝓbo 4.^r. ¶ Primo sic. Omne ꝓductũ a ꝓducẽte distinguit realiter: sed amor in diuinis nõ distinguit realr ab aliquo. ergo ⁊c. ¶ Scõo sic. Quia tũc nõ ꝓstitueret ex eẽntia ⁊ relone spũsscũs: ꝫ ex amore ⁊ spiratione passiua: qõ est falsuꝫ. ¶ 3° sic. Oĩa essentialia in diuinis sunt ꝓꝛducta. amor in diuinis est essentiale qõdã. q̃ ꝓꝛducto^r. ¶ 4° sic. Quia passio eẽt rõ cõicãdi subm: sed hoc falsuꝫ est. oĩa ista argumẽta eque ꝓbãt vtrãq̃ ꝑnẽ. ¶ Sz hic est diff. videt enĩ ꝙ deuiatio fiat a fre Joã. Sco. ꝙ in pleriſq̃ locis vĩ oppositũ toralr dicere. Dicit enĩ ꝙ vbũ est notitia genita: ⁊ spũsscũs ẽ amor spirat^o. ¶ Dico ꝙ nũq̃ de itentione sua fuit ponere in diuinis actũ itelligẽdi vel volẽdi esse elicitos sed inatos: nec actum amãdi spiratũ. Ideo ipe negat in diuinis vbũ eẽntiale. ¶ Sed istat 4.^r. Prio sic. Omne genitũ est elicitũ: sed ipse ponit notitiã genitã, q̃ elicitã. ¶ z^o sic. Omne spiratũ est elicitũ: ga est ꝓductũ: ꝫ ꝓstat ꝙ ipse ponit amorẽ spiratũ. ¶ 3° sic. Ipse ponit vbũ in diuinis esse eiusdẽ rõnis cũ vbo in creaturis: sed vbũ in nobis cõstituit ex actu intelligendi ⁊ dictione passiua. simil'r ergo in diuinis. ¶ Quarto sic. Ipse habet ponere amorẽ spiratum in diuinis ⁊ in creaturis esse eiusdẽ rationis sed in creaturis cõstat ex actu amãdi ⁊ spiratione passiua. q̃ eodẽ modo in diuinis erit. ¶ Ad ꝑ^m ⁊ ad z^m simul dico ꝙ filius est idẽtice notitia: ⁊ spũsscũs est amor idẽtice: ⁊ pp hoc sic loquit. ¶ Sed ꝗ̃: ga eodem mõ filius est amor idẽtice sic spũsscũs: ⁊ spũsscũs notitia sicut filius. q̃ ⁊c. ¶ Dico ꝙ ꝛz ad verificãdũ istã ꝑdicationẽ necesse sit assignare cãz idẽtitatẽ filij ad notitiã: ⁊ spũsscũ ad amorẽ: tamẽ ga oĩa alia attributa sunt eque eis idẽ: oportet aliud dicere ad rem vt videat causa quare cõcedit ꝙ filius sit notitia genita: ⁊ nõ amor genitus vel bonitas: ⁊ sic de alijs. Eodẽ modo de spũsscõ: q̃re nõ sit eque bñ notitia genita sicut amor ⁊ bonitas. ¶ Ad cuius intellectũ sciẽdũ ꝙ in diuinis aliqua verificant ꝓprie ⁊ nõ appropriate: sic hic pr̃ generat filiũ. Aliqua verificant appropriate ⁊ nõ ꝓprie: sicut filius est sapia dei: ars patris ⁊c. Alia nec appropriate nec ꝓprie: sicut hic: pater est essentia: essentia enĩ nulli est appropriata nec ꝓpria. Alia autẽ verificant vtroq̃ modo: sicut hic in ꝓposito. filij^o est notitia genita: ⁊ spũsscũs est amor spirat^o. Ista enĩ ꝑdicata cõstant ex aliquibus appropriatis. s. ex notitia: que ꝛz sit cõis: appropriat tñ filio: ga ꝓcedit ab itellectu: ⁊ filr ex ꝑte spũsscũ ⁊ amoris: g ꝛz sit cõis: appropriat tamẽ spũsscõ: qui ꝓcedit per modũ volũtatis: cõstituunt iquã ex istis sic appropriatis: ⁊ etiã ex istis sic ꝓprijs. s. gnõne passiua ⁊ spiratione passiua: quarũ vna est ꝓpria filio: ⁊ alia spũsscõ. ¶ Sed ꝗtra: ga ex diuisis nõ licet inferre cõiunctũ: ꝛz ergo cõcedat ꝙ filij^o sit notitia: ⁊ sit genitus: non tamẽ sequit. ergo notitia genita: simil'r de spũsscõ. ¶ Dico ꝙ ꝛz ex diuisis nõ licet iferre cõiunctũ in sensu cõpõnis: tamẽ bene licet in sensu diuisionis: ⁊ ideo licet bñ inferre: spũsscũs est amor ⁊ est spiratus: ergo est amor qui est spiratus in sensu diuisionis: nõ tamẽ amor spiratus absolute. ¶ Sed cõtra. in diuinis amor spiratus nõ est. cũ nõ sit nisi vnus amor in tribus. ¶ Dico ꝙ ꝓprie loquendo amor spiratus si intelligat simplr sicut nos itelligim^o in creaturis amorem spiratũ esse ꝓductũ: sic inquã intelligendo. Dico ꝙ in diuinis includit impose illud predicatum: amor spiratus: ⁊ ideo vere non põt predicari de aliquo. nam nullus amor in diuinis est spiratus: isto modo itelligendo: sicut nec est aliqõ ꝓductũ. Si aũt itelligat alio mõ sez denoiatiue: sic põt ꝓcedi ꝙ spũsscũs est amor spiratus hoc est spũsscũs est ille qui est amor spiratus. Eodẽ modo dico de notitia ex parte filij. ¶ Sed quare ista nõ ꝓcedit. spũsscũs est essentia spirata: ⁊ filius est essentia genita: sic de amore ⁊ notitia. ¶ Dico ꝙ hoc iõ est: ga essentia est abstracta vltimata abstractione: ⁊ ideo nõ pñt de ea ista ꝑdicata. s. genitũ ⁊ spiratuꝫ dici: amor autẽ ⁊ notitia nõ sũt vltimate abstracta: ideo nõ est simile. ¶ z^o ga amor ⁊ notitia nõ sũt vltimũ quo, respectu istaꝝ ꝓductionũ siue actiuaꝝ siue passiuaꝝ: ⁊ ideo forte sic nõ repugnat eis eẽ qõ, tot rõnib^o quot eẽntie: ⁊ pp hoc põt magis ꝓcedi. ¶ 3° põt dici ꝙ ista sũt appropriata: ⁊ iõ a ꝓprijs pñt denoiari. essentia aũt nõ est appropriata: iõ nõ sic põt. ¶ Ad 3^m ⁊ ad 4.^m sil'. ga eandẽ tãgunt difficultatẽ. Dico ꝙ vbũ ⁊ amor spirat^o in dinis ⁊ in creaturis sũt eiusdẽ rõnis quantũ ad sua formalia cõstitutiua: ga tã in deo q̃ in creatura verbũ quãtũ ad suũ formale ꝓstitutiuũ cõstituit per dictionẽ passiuaꝫ. ⁊ amor spiratus vtrobiq̃ per spirationẽ passiuã: ⁊ ideo quantũ ad hoc sunt eiusdẽ rationis: sed non quantũ ad fundamentale suuꝫ cõstitutiuũ: quia in diuinis est natura. in creaturis autem actus intelligendi: ⁊ in diuinis respectu

Suppo^m 2.^r. Moti^o ⁊ amor in creaturis ⁊ in dinis qd?

Cõclusio 2.^r. In dinis nõ ẽ notitia genita nec amor spiratus ostẽdit.

L

Actus itelligẽdi ꝓcedit patrem. Cui^o ergo est in illo prioꝛi ꝓsidera vt noti,

M

Declarat optime Scotus. Amor ⁊ notitia in dinis in nascitur ⁊ nõ elicitur.

Obijcitur 4.^r.

N

Replica.

A.l. neciam.

Sez Scotus. A.l. spirame

O

In dinis sunt aliq̃ ꝓpria ⁊ nõ approbata. aliqua approbata ⁊ nõ ꝓpria. aliqua nec sic nec sic. aliqua vtroq̃ mõ. Tã notitia q̃ amor spiratus dicũ ꝓpriũ ⁊ appropriatũ i dinis ⁊ est singulis doctrina.

Replica.

Nõ qõ ex diuisis sequitur cõiunctum.

P

Replica.

Notitia et genita ⁊ amor esse spiratus ostingit itelligẽ duplr.

Dubium.

Mare de notitia ⁊ amore dir genitus ⁊ spiratũ ⁊ nõ de essentia assignat rationũ triplicem.

Q

Nõ optime notitiã ⁊ dicit vbũ ⁊ amorẽ spirati i dinis ⁊ i creaturis.

respectu spūssci est nā ex parte vna: ⁊ in creaturis actⁿ amoris ex parte altera. ¶ Sed 3. nā respectⁿ videnť variari ex fundamētis fm rōnes suas formales. ergo cū fundamēta sint alterius rōnis. g̃ ⁊ pductiones sunt alteriⁿ rōnis. ¶ Dico q̃ dictio passiua ⁊ spiratio passiua i deo ⁊ ī creatur: ly ꝓueniāt ī aliq̃ rōne formali: nō tm ꝓueniūt in rōne specifica vltimata: sic in creaturis spiratione magis iter se cōueniūt q̃ cuz diuinis: ⁊ tm non oēs spirationes sunt eiusdē rōnis: sic nec oēs amores. ¶ Sed queriť cū in diuinis sit notitia ⁊ amor: ⁊ dictio ⁊ spiratio: quare nō ꝓstituūt verbū ⁊ spūscū. ¶ Dico q̃ ideo spiratio actiua nō cōstituit: qa aduenit suppositō cōstituto. Eodē mō: qa relo ꝑ ꝑus aduenit essentie q̃ notitie: vl amori ꝑ ꝑus cū eēn ꝓstituit: iō nō pōt cū illis. ¶ Distinctio. XI. ¶ Questio. I.

Hic dicendum est. s. s. esse ⁊c.

Circa istōnē 11ᵃᵐ. Quero vtrū spiritussancⁿ pcedat a pre ⁊ filio. Et nō. Joā. 15. Cuz venerit spūsscūs qui a pre pcedit. Dic nulla mēto fit de filio q̃ ab eo pcedat. g̃ ⁊c. ¶ Contra. Athanasius ī symbolo fidei cristiane dicit sic. Spūsscūs a pre ⁊ filio nō factus nec creatⁿ nec genitus: ly pcedēs. g̃ vī q̃ ab vtroqz pcedat. ¶ Circa istā qōnē q̃uor fūt ingrēda. Primū est. Utrū spūsscūs pcedat a pre ⁊ filio. 2ᵒ si pcedat a pre per filiū. 3ᵒ si pcedat ī filiū. 4ᵒ si a filio ī prīz pcedit.

Quantum ad pmū dicūt greci q̃ spūsscūs pcedit a pre ⁊ non a filio: qa nihil est tenēdū nisi q̃ determinate habeť in scriptura: sed nō habeť q̃ pcedat a filio. g̃ hoc nō est tenēdū sicut aliquid fidei. ¶ Sed cōtra hoc arguiť per scripturaz sacram quadruplr. Primo sic. per scripturā Joan. 15. Cū venerit spūs quē mittā vobis a pre. ⁊ Joan. 16. Ego mittam vobis eū: ⁊ tm nō pōt mittere nisi psona originās. g̃ ⁊c. ¶ Scōa est Joā. 16. Ipse de meo accipiet. si aūt accipiet de eo q̃ est filij. ergo ⁊c. Ex quo colligiť q̃ ex quo spūsscūs accipit aliquid a filio: totus est a filio: qa deus est quicquid hz fm Dyla. de tri. ergo ⁊c. ¶ Tertia est Joā. 20. vbi chs insufflauit in aplos dicens. Accipite spūscū: quoz re. ⁊c. ¶ Quarta est Pauli qui appellat spūscū spūz chzi: q̃ nō fecisset nisi significare voluisset spūscū chzū esse. ergo ad ipsum referť: ⁊ nō nisi relatione oziginis. ergo ⁊c. ¶ Scōo arguo 4ᵒ per rōnē. Prima sumiť ex personaz germanitate. scōa ex summa idēritate. 3ᵒ ex sūma equalitate. 4ᵒ ex fecūditate. ¶ Ex pma arguiť sic. Inter psonas diuinas est sūma germanitas ⁊ excellētissima: sed si spūsscūs nō pcederet a filio nō esset iter eos summa germanitas ⁊ excellētissima: qa maior germanitas est iter psonas quādo vna oziginať ab alia / q̃ qñ vtraqz precise a tertia: sicut filij ad prem q̃ fratris ad fratrē. Dec est rō Hugonis de sacramētis. ¶ Ex scōa sic. Qñcūqz aliqua hñt eandem vim pductiuā equalr producūt: sed filius ⁊ pater hñt eandē vim pductiuaz respectu spūssci. ergo filius eque pducit sicut pr. Minoz pz: qa voluntas ⁊ obiectū est perfectissimū pnᵐ spūssci: sed cōstat q̃ pfecte est in eis. ¶ Tertio sic. fm Dyla. Pater pduxit sibi filium equalē: ergo cōicat sibi oēm vim pductiuā que sibi nō repugnat: sed vis pductiua respectu spūssci non repugnat filio: ergo sibi eā cōicat. Aliogn eū sibi equalē nō genuisset: qa ipse pater vim pductiuā perfecte habet. ¶ Quarto sic. Qñ pncipiū pductiuū nō prehabēs terminū adequatū cōicať alicui suppositō illud pōt pducere: sed pncipiū pductiuū spūssci nō prehabēs terminū adequatū cōmunicať filio. ergo ⁊c. ¶ P. Perfecta charitas ⁊ amicitia hoc ꝓcludit: qa nālis inclinatio est pducentis ad pductū: ⁊ ecōuerso: ⁊ ideo nālior esset inclinatio ⁊ amicitia iter prem ⁊ personas ⁊ ecōuerso: q̃ aliarū duaz personaz que nullā iter se haberēt cōmunicationē adinuicē. ¶ Sed cōtra istud instať 4ᵗ. Primo sic. Nā maior germanitas poniť inter prem ⁊ filiū q̃ iter eos ⁊ spūscū: qa ꝓueniunt in spiratione actiua. ergo ex sūma germanitate: ita fortiter arguiť ꝓtra nos: sicut cōtra grecos. ¶ Scōo cōtra scōaz viam: qa illud q̃ hz idē pncipiū pducēdi illud pōt pducere: ly eque habet filius pncipiū generādi: sicut hz pncipiū spirandi: qa hz memoriā perfectā. ergo eque per illud cōcluditur q̃ filiⁿ pōt generare: sicut q̃ pōt spirare. ¶ 3ᵒ cōtra tertiā: qa pater spirat sibi spūscū equalē. ergo si ex equalitate cōcludiť q̃ filius pōt spirare. ergo ex equalitate spūssci ad patrē eque ꝓcludiť q̃ spūsscūs poterit gñare filiū: presertiz cū sibi nō repugnet. ¶ 4ᵒ contra quartā. Nā ppositiones accepte videnť suppone pus ⁊ posterius in diuinis: q̃ a multis negatur. nō est ergo ibi prehabere q̃ necio includit pus q̃ in diuinis negatur. ¶ Ad pmū dico / q̃ germanitas cōsistit in ꝓsubstātialitate ⁊ oziginе: nō aūt ī ppetate supueniēte: qa ipsa eis. s. suppositis cōparať sic q̃si accidēs eis adueniens. tres ergo persone sūmā germanitatē habēt: qa eandez subaz: ⁊ vna ab alia oziginať. nō est ergo maior germanitas patris ad filiū ppter spirationē actiuā in qua cōueniūt: qa eis comparať quasi accidēs eis adueniens. Exēplū. si duo fratres sint albi ⁊ tertiⁿ niger: nō ppter hoc est maior germanitas ī ter duos albos ppter ꝓuenientiam in albedine q̃ eoz ad tertiū: qa equalr est in oībus ratio germanitatis: scz cōsubstātialitas ⁊ ozigo. ¶ Ad scōz dico q̃ opz addere: nisi illi suppositō repugnet pducere. filio aūt non repugnat spirare spūscū: q̃ cōcludebat ratio: sed tamē filio repugnat gñare: qz gñaret seipsuz: ideo instātia nō valet. ¶ Ad 3ᵐ dico q̃ habēs vim pductiuā siue pncipiuz pductiuū pōt per illud pducere si nō repugnat suppositō pducēti ⁊ pducto: ly ergo cōiceť spūscō pncipiū pductiuū filij: ⁊ licz spūscō nō repugnet ex se filiū pducere: tm filio repugnat: eo q̃ iaz preintelligiť productus. nā pducto ⁊ habenti esse simplr repugnat pduci siue capere esse. spiritussanctus aūt nō pintelligiť in diuinis pductus anteqũ filius habeat vim spiratiuā. ¶ Ad 4ᵐ dico q̃ sic mihi vī nisi ponať ordo rōnes sunt ī solubiles q̃ pbant filiū pcedē a spū. s. ⁊ filiū ita a spū. s. sic spūsscūs a filio: ideo videť mihi necesse ponere ozdinē: ⁊ per ꝓns pus. ¶ Sed hic remanēt due diffi. Prima est q̃ nō videť q̃ illud q̃ est prius pductū totalr ab aliquo q̃ aliquo modo ab alio pduci posset: sed pus ozigine pater pducit spūscū q̃ filius. hoc patet: qa sicut pr pus ozigine est filio: ita pater prius spirat ozigine filio: qa a se: si g̃ pater in pmo signo oziginis pducit spūscū: nō potest spūsscūs in scōo signo pduci a filio. ¶ Scōa difficul. est: qa non videť q̃ due cause totales possint cōcurrere ad causandū aliquē effectū: qa tunc effectus ab aliq̃ dependeret: quo nō existētē, nihilminus esset. Sed hic ponunť duo pncipia totalia respectu spūssci. Nā pater totale pncipiū est spūssci: qa si nō esset filiⁿ adhuc vim productiuā haberet pater respectu spūssci. Eodez modo dico de filio. ergo videť q̃ pater ⁊ filius producere non possunt. ¶ Ad primā dico q̃ non alia pductione pater pducit spūscū ⁊ filius: ly oīno eadē pductione. Non est autē incōueniēs q̃ illud q̃ productū est vna pductione in pmo signo q̃ eadē pductione producať ab alio in scōo signo. Exēpluz in creaturis. Anima

pᵐ Franc. M. D z

A Replica. — Ecce q̃ ly notanter. — Dubium. — Replica. — A. l. neciam. — Secz Scottus, A. l. spiratus. — Signfis ima ginatio: ly instantias tangendo. — B — Primⁿ arti. ex grecorū. — Impugnⁿ 4ᵗ per auctem. — C — Impugnⁿ 4ᵗ per rōnem. — Dubium. — D — Nuere lib. 12 ⁊ alibi. — A. l. ⁊ sic pr̃ium pductiū pfecte non haberet. — Barima. — N — O — In dinis sunt aliq̃ ppa ⁊ nō appropriata. aliqua appropria ⁊ nō ppria. aliqua nec sic nec sic. aliqua vtroq̃ mō. — P — Tā notitia genita q̃ amor spiratus dicit ppriū ⁊ appropriatū ī dinis ⁊ est singulis doctrina. — Replica. — Mō q̃ūo ex dinis sequitur cōiunctum. — Q — Notitiā eē genitā ⁊ amoriz esse spiratū cōtingit intelligē duplr. — Ro. 8. — Mō optie pnicitiā ⁊ amoriz ī dinis ⁊ ī creaturis. — E — Secz alias duas — Objicitur 4ᵗ — F — Germanitas psonaz in q̃bus cōsistit? — G — Nare repugnat filio generare: nō sic aūt spirare. — Cōsidera cauligando. — Qz necessariⁿ est ordo ī diuinis ostdit. — D. duplex. Sīlis. d. est ō pductōe creaturaz a triḃ. vide Sco. 1. q. 2. lib. — H

I

Exēplū nota bile:ꝫ examina bū totum.

beati Petri nunc agit operationem beatificā:ꝛ eā elicit ꝑm multos.in resurrectione autē totum suppositū eliciet eandem operationem eadem elicione cōmunicata supposito qua ꝑus anima eliciebat. Ista ergo operatio post resurrectionē erit ꝛ incipiet accipere esse ab aliquo/a quo ꝑus non accipiebat:ꝛ tamē ꝑus habebat esse.hoc aūt ideo est ꝙ eadeꝫ ꝓductione cōicata. Sic dico in ꝓposito. Licꝫ enī spūsscūs ꝑius ozigine spiretur a ꝑe q̄ꝫ a filio:nō tū sibi repugnat spirari a filio:eo ꝙ filius eadē spiratiōe spirat/qua ꝑ̄ ꝑus spirabat,sibi a ꝑe cōicata.¶ Ad ꝛm dico ꝙ idē esse a duob⁹ totalr ꝓducētibus/pōt itelligi duplr.vel a duob⁹ totalibus ꝛ cū hoc diuersis ꝑncipijs ꝓductiuis:siue ꝓducētibus:ꝛ sic est ipossibile:ꝙ sic sequerent multa incōueniētia. ¶ Primo ꝙ aliqd depēderet ab aliquo/quo nō exīte nihil min⁹ eēt.¶ ꝛ⁰ cū ꝓductiones distinguant penes ꝑncipia:tūc sicut essent distincta ꝑn⁸ totalia:sic eēnt distincte ꝓductiones totales.idē aūt ꝓduci diuersis ꝓductionib⁹ totalibus est oīno impossē. Si autē intelligat idē esse a duobus ꝓducētibus idē ꝑn⁷ ꝓductiuū ꝛ eādeꝫ vim ꝓductiuā habētibus.hoc nō est impossē:sicut si duo boīes vnā aīam haberēt:oīno actuꝫ intelligendi causarēt:ꝛ quilibet esset totale ꝓducēs:nec esset inconueniēs ꝙ eadē vi ꝓductiua actū intelligēdi ambo producerēt.¶ Aliud exēplū multū accōmodatū.vnū enī actū videdi hnt duo oculi:ꝛ totalr ab vtroqꝫ causatur: qō pꝫ:ꝙ vno clauso ꝛ nihil videte alius videt:tota aūt causa q̄re sic est/est ꝙ hnt vnā potētiā. Nō est ergo iconueniēs ꝙ duo ꝑncipia totalia habētia idē ꝑn⁷ ꝓductiuū causent eūdem effectū:ꝛ quilibet eoꝝ totalr:ꝛ sic est in ꝓposito:ꝙ pater ꝛ filius idem ꝑncipiū ꝓductiuū habēt.¶ Ad illud qō greci adducunt ꝙ nihil est traditū in scriptura patet esse falsum:sicut ostensum est quadrupliciter.¶ Scōo etiam nō ꝛcludit.qꝛ locus ab auctoritate negatiue non tenet:nō enim habēt in scriptura ꝙ Ihesus descendit ad inferos.

Ex⁷ n ōbsle. Un⁹ act⁹ videdi est i duob⁹ oculis eiusdē videntis.

L

Scōs articu.

Quantū ad scōm.Utrū pater ꝓducat spūscū per filiū.Sciendū ꝙ 4.⁰ modis pōt intelligi aliquid agere per aliud.Aut per ꝑn⁷ ꝓductiuū: sicut ignis calefacit per calorem:qui est in eo formalr. aut sicut per instrm:sicut faber fabricat per martellū. 3⁰ modo sicut per cām scōam:sicut deus mouet celum per itelligentiā.Aut sicut per illud cui cōicat equalem virtutē ꝓductiuaꝫ:q̄ō deus ꝑ̄ per verbū fecit oīa:vt habēt Joā.ꝑ.¶ Primo ergo modo deus ꝑ̄ non ꝓducit spūscū per filiū:ꝙ filius nō est vis ꝓductiua ꝑis: nec ꝑn⁷ in ꝑe formalr existēs. Nec ꝛ⁰ modo:ꝙ ois causa ꝑmaria plus influit in causatū q̄ꝫ scōaria:ꝛ per ꝑns scōa deficit a ꝑma. In filio aūt nullus defectus est. Remanet ergo quart⁹ modus/ꝙ ꝓducit siue spirat per filiū:ꝙ cōicat sibi eandē vim ꝓductiuā:sic oīa causat ꝑ verbū ꝙ ei cōicat vim ꝓductiuā eandē:qua ipse ꝑ̄ causat. ¶ Sed hic re.difficult.Si ꝓducit spūscūs a ꝑe mediante filio.btūs Aug.15.de trini.videt dicere ꝙ non. sed ꝙ pater ꝛ filius eque imediate ꝓducāt:non aūt sic stagnū a fonte mediāte riuo:ꝫ eq̄ imediate ab vtroqꝫ: sicut cōcluso eque imediate a duab⁹ ꝑmissis:ꝑm btūs Clementē.Accōmodatū exēplū in grāmatica ad hoc inuenit de trib⁹ ꝓsonis.Est enī in grāmatica ꝑma ꝓsona que loquit de seipsa.scōa ad quā ꝑma loquit.ꝛ tertia de qua fit sermo iter illas:ꝛ ita est in locutione nāli.ille enī ordo nō est cōstitutus ad placitum:sed ex nā rei.Et sic etiā est ordo in diuinis ꝓsonis.pater enīꝫ est tenens locū ꝑme ꝓsone que loquit a se.Scōa est ad quā terminat locutio ꝑme ꝓsone.Tertia de qua fit sermo inter ꝑmā ꝛ scōam.Producitur ergo spiritussanctus de cōmuni cōcordia ꝛ cōmuni collocutione a patre ꝛ a filio: ꝛ non ab vno mediante alio.ergo ꝛc.

Nō obstante ordine origis originantium stat vnitas ori ginatiōis. s.s. a ꝑe ꝛ filio. Idē ꝓduci a duob⁹ totalr ꝓducētib⁹ cōtingit duplr.

K

Ad vnitatem distōne princi pū quo.ꝛ nō qō. argt vnitas vel plālitas ꝓductiōis vel actus.

Agere ꝙ aliō ꝑtingit 4ᵗᵃ.

Applicatio distōnis ꝓcedēte q̄druplici.

M

Solo. Ca.17.ꝛ alibi Auctc. 5. de tri.ca.14.

In li.de arti. fidei. Exēplū grāmaticale ō tri bus ꝓsonis.

N

Al.l.de se.

Al.l.collogo.

Quantū ad tertiū.s.vtrū spūscūs ꝓcedat a patre in filiū.Dico ꝙ sic.Nā ꝫ Aug.Quicqd hꝫ spūscūs habet a ꝑe ꝛ filio:ꝫ spūscūs per circūincessionē hꝫ esse in filio.ergo hoc hꝫ a ꝑe.¶ Sil⁹ dico ꝙ filius hꝫ a ꝑe ꝙ sit in spūscō:sed talis inexistētia est realiter in vtroqꝫ relatio equiperante.si ergo fili⁹ a patre hꝫ ꝙ sit in spūscō:ꝛ eō spūscūs habet a patre ꝙ sit in filio.verba aūt Andree sic debent exponi.

Tertius arti. 5.ꝛ.15.de tri. ꝛ alibi sepe. ꝓclo h⁹ art.

Vide in leg/da ciu. Quart⁹ arti. Cōclo h⁹ art. Auctas 4ᵗᵃ.

Quantū ad quartū.s.Utrū spūscūs ꝓcedat a filio in patre.Dico ꝙ sic.Et ad hoc inducunt q̄tuor auctoritates.Prima est Clemētis in libro de articulis fidei:qui dicit monas gignit monadeꝫ:ꝛ in seipsum suū reflectit ardorē. ꝛ⁰ est Ricar.de trini.qui dicit ꝙ nō est amor iocundus nisi sit mutuus:ita ꝙ eūdem amorē quē hꝫ ꝑ̄ ad filiū repēdat fili⁹ ipsi patri. 3ª est Aug.6.de trini.Spūscūs est cōnexio patris ꝛ filij. 4ª est Dyla.ꝛ⁰de trini.Spūscūs est cōnexus mutuus.ergo vnus ꝓcedit in aliū.¶ Pater hoc idē rōne. Nā quicqd hꝫ spūscūs habet a filio:sed spūscūs est in patre per circūincessionēꝫ.ergo hoc hꝫ a filio. ¶ Sed contra istud arguit 4ᵗ.⁰ Primo sic.ꝑ̄ nihil hꝫ a filio: ꝛ per ꝑns nō hꝫ in se.s.s.a filio.¶ Scōo sic. Quia filius nō hꝫ a seipso in se ꝙ ꝓducat spūscū:sed hꝫ a patre. ¶ Tertio sic.Quia fili⁹ nihil habet nisi a patre.¶ 4.⁰ sic.Quia pater nihil oziginalr habꝫ nisi a se.¶ Ad ista posset dici ꝙ forsan isti respectus insistētie nō sunt nisi fundamētales:ꝛ ideo nihil addunt ad personas insistētes:ꝛ ideo ꝙ pater sit in filio a nullo hꝫ.vel ꝙ sit in spiritusancto:sed ꝙ ipsi sint in seinuicē:vel in eo:hoc hnt a patre.¶ Uel pōt dici ꝙ aliud est hꝫe spūscū a se ꝛ in se:ꝛ aliud est dicere ꝙ spūscūs habeat patrē in se. vl ꝙ habeat esse in ꝑe.Primū enī precise cōpetit ꝑi. Nulla enim persona in diuinis hꝫ aliquid a se nisi precise pater:sed filius hꝫ spūscū a patre:sicut enī filius ꝛ spiritusscūs procedunt a patre:ita quicquid habent a patre habēt:ꝛ sic esse in quocūqꝫ habent a patre.spūscūs autēꝫ habet oīa a ꝑe ꝛ a filio.¶ Ex istis sequunt multe veritates theologice.Prima est ꝙ pater habet esse in filio a se. Scōa ꝙ habet esse in spiritusscō a se. Tertia ꝙ pater ꝓducit filiū in se.Quarta ꝙ ꝓducit filiū in spūscū.Quinta ꝙ ꝓducit spūscū in se.Sexta ꝙ ꝓducit spūscū in filio.Septima ꝙ filius ꝓducit spūscū in se:ꝫ non a se.Octaua ꝙ filius ꝓducit spūscū in patre:ꝛ sic de alijs.¶ De istis autē relationibus circūincessionis est dubium:q̄ō pro nunc transeo: quia alꝫ videbitur in locō suo.¶ Ad arg⁷ in oppositū dictū est ꝙ locus ab auctē nō ꝛc negatiue. ¶ Qō.II.

Ōbjcitur 4ᵗᵃ

Rōe duplic ad obiectōēs

P

Cōrelata nō tāda:ꝛ filij.s. vitates theo.

Al.l.spū sc̄i.

Q

Verum spiritusscūs si non ꝓcederet a filio distingueretur ab eo.Dz non.ꝙ ꝑm Augustinum.Deus est quicqd habet:excepto eo ꝙ relatiue dicit.¶ Contra.Spiritussanctus ꝓcedit quomodo datus non quomodo natus.

II.d.10.ꝛ.15 tri.c.17.5.de tri.cap.14.

Aliqui dicunt ꝙ questio ista non est admittenda:ꝙ includit impossibile.¶ Sed cōtra istud arguitur duplici testimonio sanctoꝝ.¶ Primū est Augu.5.de trini.ca.6.vbi sic dicit. Si pater nō esset inascibilis:nihil phiberet eum filiū genuisse:ꝛ tamē ita impossibile est patrē non esse inascibilem:sicut filium nō spirare.¶ Scōm testimoniū est Ricar.de trinita.tertio.dicentis sic, Si in diuinis nō esset

Ob.aliōꝝ 2ᵗᵃ. Godfredus. Impugn⁹ 2ᵗᵃ ex testimonio sanctorū. Addē ex scoi pla in hac.4. notanter. Cap.16.

A

Al.l. simplr. Tho. et Egi°.

Cōclusio 2ª.

Correlarium ffinitum.

Impugnatio 2. cōclusionis 4ª.

B

7. trini. 1. Considera an currit hñ pōderando.

C

Idē et diuersum cōmitatur qōcūq; ad qōcūq; cōparetur.

Impugnatio 2. cōclusionis 4ª. Maxima.

Ffin inuestigare ds distō pma aliquoz ostendit notanter.

D

N

Al. l. de sc.

Al. l. colloqo.

Tertius arti. 5. et. 15. de tri. et alibi sepe. pcl° h° arti.

Vide in legēda eius. Quare° arti. Cōclo h° art. Auctas 4ª.

O

Lib. 3. c. 3.

Cap. 5.

Obiicitur 4ª

Ad ffio duplex ad obiectōes

P

Cōrelaria no tāda: et sūt. 5. vitates theo.

Al. l. spū scō.

Q

11. ci. 10. et. 15 tri. c. 17. 5. de tri. cap. 14.

Op. aliōz 2ª. Godfredus. Impugn° 2ª ex testimonio sanctozū. Addē ex scola in hac. q. notanter.

Cap. 16.

nō esset nisi vna persona/nihil prohiberet eam habere plenitudinē sapie et potētie. Ans similr videt includere impolē. g̃ ꝛc. Idcirco aa pmissaz qōnē dicūt aliq duas ōnes. ¶ Prima est/q̃ filius nō distinguit a pre nisi p filiationē: ga per ipsaz ad nullū aliū se hz. ¶ 2ª ō est/q̃ filius nō distinguit a spūscō nisi p spirationē actiuā: ga per nullā aliā habitudinē respicit ipm. Quo habito pz. q̃ si filius nō hret spirationē actiuā: nō distingueret a spūscō. Rō vtriusq; ōnis est: ga relatio nō distinguit nisi ab opposito: eo q̃ tota gdditas relōnis precise oppositū respicit: cū g̃ filius p filiationez nō respiciat nisi solū prem: ergo per ipsaz nō distinguit nisi a pre: et sil'r cū filiatiōe spīrscī nō respiciat: hz p spirationē actiuā: precise distinguit per eā ab eo. ¶ Cōtra pmā de filiatione: et ō rōnē ambarū ōnū arguo sic. Primo. sic relo fm totā suā gdditatē est ad aliō. s. ad terminū: ita cēntia est ad se. si g̃ relo a nullo pōt distīgui nisi ab illo ad qō est: cum fm Aug. Essentia fm totā rōnem suā sit ad se: a nullo distīgueret: eo q̃ nihil extra se respiciat: vt terminū: istud est ipolē. g̃ ꝛc. ¶ 2° sic. Si filiatio nō distīguit nisi ab opposito: cū in filio nō respiciat oppo^m aliqō: a nullo: qō est in filio distīgueret: et sic in filio nō erūt due emanationes: hz trīs vna. Et pterea: si sint vna: geqd vna respicit vt terminū: et alia. ¶ 3° sic. Nō solū in deo: sed etiā in creaturis equalitas est relatio distincta a pnitate: et trīs equalitas non est ad pnitatē vt ad terminū. ¶ 4°. Filiatio diuina distīguit a filiatione in creaturis: et trīs nō respicit eā: vt terminū.

Cōclusio. ppa

Regula.

Dico ergo q̃ filio p filiationē distīguit a quocūq; nō filio: qō pz per pmum pncipiū cōplexum. ¶ Quecūq; non sunt distincta fm. a. necio videt esse idē fm. a. si. a. formal'r in eis existat. Ista pz: ga distīctū et idē sunt īmediata circa qōcūq; ens: vel saltē idez et nō idē. Si g̃ filio filiatione nō sit nō idez spūscō: vel distīctus: necio sequit q̃ erit idē. ¶ Cōfirmat. ga extrema ꝑdictionis nō pnt ꝓuenire aliqbus nisi pp aliō et aliud: et fm q̃ sunt distīcta: hz filio nō est idē cū spūscō p spirationē: et nō est nō idē p filiationē. g̃ ꝛc. ¶ Ad rationē pro ōne qñ ipsi dicunt q̃ tota gdditas relōnis est ad aliō. verū est. sic tota gdditas hois est ad se. Est enī aīal rōnale: hoc aūt nō obstāte: hoī pnt ꝓuenire adhuc pprie passiones. s. idē et diuersus q̃ sūt passiones entis: cuius enī albedo sit aliqd ad se: trīs distīnctio a nigredine sibi aduenit. Eodē mō dico de relone: que hz sit ad aliud: trīs pōt sibi cōpetere passio entis. ¶ Cōtra scōaz ōnē de spiratione arguo 4°. Prio sic. Qñcūq; aliqua distīguunt p pozā: amoto quocūq; posteriori adhuc distīguunt: sed filius et spūscūs distīguunt p sua pora: ga per sua ōstitutiua. Spiratio aūt actiua est posterior filio: vt patebit inferius. g̃ ea amota adhuc remaneret distīnctio filij a spūscō. ¶ 2° sic. Qñcūq; aliqua distīguunt ex rōnib' suis formalib': remanentib' illis rōnib' formalib' remanēt adhuc illa distīncta: hz filio a spūscō distīguit ex sua rōne formali: que constat ex essentia et relone: et similr spūscūs a filio. cōstat enī rō formalis spūsci ex eēntia et spiratione passiua: g̃ cū spiratio actiua nō sit de rōne filij: ea amota adhuc remanet rō filij: et per ōnis eius distīctio formalis a spūsctō. ¶ 3° sic. Qñcūq; aliq̃ relatio ponit effectū suū formalē: nō solū circa fundamētū: hz etiā circa suppositū: illa necio refert suppositū in quo est. Exēplū de similitudine que ponit effectū suū: nō solū circa albedinē: sed circa subm: ideo nō solū refert fundamētū. s. albedinez: sed etiā suppositū: subm enī dī file: hz distīnctio est talis relatio. Duo aūt sunt hic fundamēta distīnctionis. s. filiatio et spiratio: que fm oēs sunt emanationes distīncte.

Distīnctio aūt fundat' in istis: cū g̃ si nō eēt spiratio in filio: adhuc eēt filiatio in filio: et spiratio i spūscō: et adhuc essent distīncte emanationes necio: g̃ distīnctio in eis fundata nō solū denoiaret eas: sed etiā supposita: et sic psona filij et spūsci adhuc distīnguerent. ¶ 4° sic. Eadē pncipia sunt essendi et distīnguēdi. Nā per idem vnūqōq; q̃ qō est ens etiā est vnū: et per ōnis distīnctū: sed psona filij hz esse psonale: et cōstituit per gñationē passiuā: et spūscūs per spirationē passiuā. g̃ ꝛc. ¶ Sed hic occurrūt 4ª diffi. ¶ Prima. si filius nō ꝓducerēt a pre: vtrū esset distīnctus ab eo. Dico q̃ nō: ga distīnctio presupponit esse: filius aūt si nō esset a pre: simpl'r nō esset. g̃ ꝛc. ¶ Scōa diffi. si spūscūs nō ꝓcederet a pre. vtrū distīnguerēt ab eo. ¶ Dico pp eadē rōnē q̃ nō: tūc enī nō esset: ga per spirationē constituit in esse: cui repugnat esse in ꝑmo modo: nisi a spiratione: sicut g̃ homo si nō esset a nullo distīgueret: sic dico in ꝓposito: sequit enī p locū a parte in modo: si filius est distīnctus: vel spūscūs: ergo est. et si nō est: nō est distīnct°: p locū a toto i mō ōstructiue: vñ gcūq; ponit q̃ spiratio actiua cōstituat filiū: ꝓnr debet dicere q̃ si nō spiraret nō distīnguerēt ab aliquo alio. ¶ 3ª diffi. est. Utrū spiratio et gñatio passiue pnt se cōpati: et videt q̃ sic. nam in creaturis vnus et idem actus amandi est gñatus: ga ab obiecto: et est spiratus: ga a potētia voliriua. Simil'r si actiue se cōpatiunt. s. paternitas et spiratio quare nō passiue. ¶ Dico q̃ impolē est idē ꝓductū ꝓduci duabus ꝓductionibus totalib': in actu aūt volēdi in creaturis gñatio et spiratio se cōpatiunt: ga neutra est totalis ꝓductio: in diuinis aūt gñatio est totalis: et spiratio est totalis: ideo nō sunt ibi diuerse ꝓductiones partiales: sed vna est ibi totalis. ¶ Quarta difficultas est. q̃ re magis actiue sūt cōpossibiles q̃ passiue. ¶ Dico ꝗ hz idē ꝓducēs ꝓducat plura plurib' ꝓductionibus totalibus: sicut sol plures radios: ga nō accipit esse per istas ꝓductiones: nī q̃ idē ꝓducat totalibus duabus productionibus incōueniēs est: ga ꝓductū capit esse p ꝓductionē. repugnās aūt est: q̃ idem capiat esse total'r duabus ꝓductionib': suppositū g̃ pris ꝓducit duo supposita duab' totalib' ꝓductionib': ga nō accipit esse ab illis: ideo sibi simul nō repugnat: hz spūscūs total'r spiratione passiua accipit esse: ideo nō pōt habere aliā ꝓductionē qua accipiat esse. ¶ Sed adhuc remanet vnum dubiū. Duo enī signa nature ponunt' in diuinis. ¶ Primū est fecūditatis intellectiue: in quo ē ordo ozīnis iter prem et filiū totū quātū ad esse. ¶ 2^m signuz est fecūditatis volitiue potētie. Ponat' ergo q̃ pmum signū sit scōm. et ecōuerso. Utruz esset ne iconueniens. ¶ Dico q̃ ista hypothesi posita: sequunt' quatuoz mirabilia magna. ¶ Primū est/q̃ pma psona cōstituet actiua spiratione: sīc nunc actiua gnōne: spiratio enim tūc precederet gnōnē ꝓpter trāspositionē fecūditatiuz et signoz correspondentiū illis fecūditatibus. Constat aūt q̃ pma relo pmū suppositū ōstitueret: et scōa scōz. spiratio aūt passiua esset scōa: ita q̃ scōa psona ōstituerēt spiratiōe passiua. et ita tertia psona filiatiōe. ¶ 2^m mirabile est/q̃ relo pnitatis eēt cōis duab' psonis: sīc nūc est spiratio actiua: nā eodē mō cōicaret scōe psone fecūditas intellectiua: sicut nunc cōicat fecunditas volitiua: ꝓpter aūt cōicationez fecunditatis volitiue: ꝓsequit cōicabilitas spirationis actiue: ergo tūc ꝓpter cōicationē fecūditatis intellectiue ꝓsequeret cōmunicabilitas gnōnis actiue. ¶ 3^m mirabile est/q̃ sicut nūc pī est pma persona. filius scōa. spūscūs tertia. ita tunc spirator eēt pma psona: ga spirationē actiua ōstituerētur. spūscūs eēt scōa psona: ga p scōaz relonē ōstituē-

E

D. ad triplex

Sicnec filius sic nec. f. f. distīgueret a patre: si ab eodē nō ꝓcederet: hz ꝓsidera an sit file: et adde plura pōderādo.

F

Pone p ipossibile q̃ solus filio spiret dic ꝓsequenter.

Quare gñatio passio et spiratio talis se cōpatiunt i creaturis nō sic ac i diuinis: hz istā tiā tāge: et alr solue si videbitur.

G

Quare actiue poni q̃ passiue emanatōes sūt cōpossee. vide notater.

Dubium.

Signa nāe in diuinis duo.

Casus p impossibile.

Primū modus dicendi.

Mirabilia. 4 ex hypothesi illa.

H

I

ret.s.per spirationē passiuā:3ª psona esset filius:qa Iz
pnitas pcederet filiationē:sic nūc spiratio actiua spira
tionē passiuā:tñ pnitas nō cōsti ueret:sed esset cōis ⁊
cōicabilis:qd repugnat pris cōstitutiuo. Filiatio aūt 3ª
loco tertiā psonā pstitueret:sic nūc pstituit spiratio pas
siua. ¶ 4ᵐ mirabile est/q spūsciis tūc ab vna psona
pcederet:qa a spiratore que esset pª psona. Filius autē
a duabᵇ.s.a spirāte ⁊ spirato:qbᵇ cōis eēt pnitas. Ista
aūt mirabilia ⁊ multa alia sequunt pp illō falsiz suppo
sitū. ¶ Sz ista sunt duo dubia. ¶ Primū est/q illō
cui q̄cūqz posito:aliqd nō repugnat:bz vim ⁊ aptitudi
nē illius:sed ꝗ posito nō repugnaret pdicte spirationi
actiue pstituē:g spiratio actiua bz vim pstituēdi:⁊ tūc
sequit q pstituit:qa in diuinis non differt esse ⁊ posse.
¶ 2ᵐ dubiū/qa illis positis nō repugnat pnitati cōico
bilitas.nā saluata rōne formali pnitatis variato solū
ordinentur dicis:q ipsa eēt cōis:⁊ per pris cōicabilis:oē
aūt ibi cōicabile/necio cōicat:g pnitas in diuinis necio
est cōis:⁊ p pris nō pstituit. ¶ Iste rōnes me cōuincūt
ad tenēdū q si varienē ista signa:ita q primū fieret 2ᵐ
⁊ eꝗ:dūmō saluarenē rōnes formales pnitatis ⁊ alia
rū pprietatū que nūc sunt:eodē mō cōstituerenē:sicut
nūc.Ex rōne enī formali pnitatis que est in deo sibi cō
petit pstituere:⁊ icōmunicabilitas:⁊ opposita pueniūt
spirationi actiue:⁊ sic pueniret tūc. ¶ Sz dices/q nō
est itelligibile q pma relo esset spiratio:⁊ tñ nō pstitue
ret. ¶ Dico q oppᵐ est eque male itelligibile:⁊ melius
est dicē q ista hypothesi posita:sic mirabilia multa se
quunt:ita istud iter alia:ita q pnitas nō esset eiusdez
rōnis cū ista:⁊ sic de alys.variato enī ordine/variant
rōnes formales eoz. ¶ Ad argᵐ dico/q spūsciis bz
respectū distinctionis ad filiū ⁊c.

K

2.modus dōi ad dubium.

Obiicit ꝗra dicta singularissime. vide bñ to^m examinādo vt scis. .s.casu.

Nota vbiqz quere Secundū.

Replica.

Posito ipoli dic pñr vbiqz

L

¶ Qō. III.

Vtrum spiratio actiua differat realr a pnitate. Qz sic.qa qō est eli citū a suppposito differt realr a cōstitutiuo suppositi:sed spiratio actiua est elicita pre. ergo ⁊c. ¶ Contra.tñ tres res ponuntur. ¶ Dic ponunt duo declarāda. Primū est de eo qō tā git argᵐ. Utrū actᵒ spirādi sit elicitᵒ. 2ᵐ est de questio.

M

Primᵒ arti. De actu spirādi.

Cōclo 4ª. Vide ꝗ in sili ē.dis.4.q.pe. ⁊ vlima.

Quantū ad pmū pono 4ᵒ ꝗnes de actu spirandi diuino. Prima est ista/q spiratio actiua in pre a nullo elicita. pbo. Qñcūqz aliqua sunt idez realr:si vnū sit elicitū:reliquū nō pōt esse eliciens: sed spiratio in patre si eliciat nō pōt elici nisi a pre:vel ab eo qō est formalr in pre:Iz sic declarabit:illa est eadē cū oibus que sunt realr in pre:ergo ⁊c. ¶ Scōa est/q spiratio in filio nō est elicita ab eo:qa iter pducēs ⁊ eli ciens ⁊ elicitū semp est realis distinctio:spiratio actiua nō differt realr ab aliquo qō sit formalr in filio.g ⁊c. ¶ 3ª est/q spiratio in filio nō est elicita a pre:qa eadē res numero vel quidditas nō pōt esse elicita ⁊ nō elici ta:sed in filio spiratio est eadē res cum spiratione que est in patre.ergo ⁊c. ¶ Quarta est/q spiratio passiua in spūscō nō est elicita:quia sola persona spirat. ¶ Et p.causa formalis abstrahit a suo effectu:spiratio autē formalr est elicio alterius:ergo ipsa vt videt non pōt esse elicita. ¶ Nūc pono quatuor alias pppositiones de vi spiraratiua. ¶ Prima est/q potentia spiratiua siue vis non est in deo elicitiua spirationis actiue in patre. Scōa est/q non est elicitiua spirationis actiue in filio. Tertia est/q nō est elicitiua spirationis passiue in spū scō. ¶ Iste ppōnes vnico verbo pbant:qa qō nō eli cit respectu eius nō est vis elicitiua:sed nulla istarū p prietatū est elicibilis:cuilibet enī repugnat esse elicitū. ergo ⁊c. 4ª ppō est/q vtus spiratiua in deo est elicitiua psone spūsciī:quia spūsciis est suppositū vere elicitum:⁊ per pris elicibile: sed omne elicibile est elicibile ab aliquo elicitiuo:sicut omne calefactibile ab aliquo calefactiuo:nō pōt aūt dici q illud elicitiuū sit spiratio actiua:qz tūc passiua eēt elicibilis:cuiᵒ oppoᵐ est oñsium. Erit ergo voluntas 2ª.s.voluntas īfinita cum obto in infinitū diligibili sibi pscntato. ¶ Ulsis aliqbus de spiratione ⁊ vi spiratiua in deo. Dico duas propositiones de spiratione in creaturis. Prima est.q spiratio actiua in creaturis que fundat in poᵃ volitiua nō est elicita:qz elicionis nō est elicio:sic nec actionis est actio:vt vitet pcessus in īfinitū. 2ª est:q spiratio passiua q fundat ī amore spirato nō est elicita:qz tūc bret in se formalr elitionē:qd est ipse. ¶ De vi aūt spiratiua pono tres ppōnes in creaturis. Prima est:q vtus spiratiua in creaturis nō est elicitiua actiue spiratiōis: sed tñ fundamentū. 2ª est:q ipsa nō est elicitiua spiratiōis passiue que fundat in amore. ¶ Iste due probant vnico vbo:qz nihil est elicitiuū respectu illius qd nō est elicibile: spiratio actiua ⁊ passiua nō sūt elicibiles. 3ª ppositio est/q ipsa est vere elicitiua amoris spirati qui est actus volēdi:qa sicut potētia motiua est respectu moti:⁊ actiua respectu passi:nō autē actionis ⁊ passionis:sicut spiratiua respectu spirati nō spiratio nis. ¶ Sed cōtra pdicta instat 4ª. ¶ Prio/qa qcqd habet spūsciis bz sibi datū a patre ⁊ filio:sm August. Istud autē dari est elicitū ergo spiratio passiua sit ei data:sequit q nēcio erit elicita in eo. ¶ Scōo sic. Potentia pductiua respicit oia ad que sua pductio terminat:sed spiratio actiua terminat ad oia que sunt in spiritusancto:vel pmo vl scōario.g ⁊c. ¶ Tertio sic. Ois relo in creaturis causat a suo termino effectiue.spirationis aūt passiue terminus est potētia spiratiua.g ⁊c. ¶ Quarto sic.nihil in creaturis est inelicitū:qa omnia creata sunt pducta:oē aūt pductū est elicitū:ergo oē creatū est elicitū:⁊ per pris spiratio actiua vel passiua. ¶ Ad pᵐ dico/q illud dari nō est spirari:cū enī essentia diuina det tūc per pris spiraret:dari ergo est cōicari:⁊ ita spūsciō cōicat pprietas.s.spiratio passiua que in vi spiratiua quasi virtualr pinet. ¶ Ad 2ᵐ dico/q assūptū est verū.qñ qcqd est in termino totali:accipit sumpliciter esse:⁊ producit:sed in diuinis nō sic est:qa terminus formalis nō pducit:⁊ p pris nihil terminat p prie:vel vt qō nisi ipa psona vt terminᵒ totalis. ¶ Ad 3ᵐ dico:q si efficiat spiratio passiua a suo termino:illa pductio vl factio nō est spiratio:Iz cātio nālis. Melius tñ vx dōz/q nulla factio ab aliquo fiat:qa ipsa est quo aliō fit. ¶ Ad 4ᵐ dico q nō negat spirationē actiuā esse elicitā in creaturis saltē a creāte. Negat aūt q sit elicita a volūᵗᵃ spirāte:qz ipa est q voᵗᵃ creata ē spirās.

N

De spiratione in creaturis.⁊ vi spiratiua.p pō gntuplex.

5. physicorum ⁊ alibi.

O

Nota vbiqz.

Obiicitur 4ª 5. ⁊.15. trini. vbi.ō.sepe.

Termin^ᵒ efficit relonēz in creaturis.

P

Cōicari ⁊ dari pscindunt ab elici vel pduci.

Alia lra ārt.

Q

Scōs articu. Op.aliozᵗ.

Hunc 2ᵒ videdū est si spiratio actiua est distincta a gnōne actiua. Dicūt alig q distinguit sola rōne. ¶ Cōtra istos nō opz alia argumēta hīe:nisi illa p que pbat distinctio essentie ⁊ relonis. Dicūt aūt alig q distinguunt realr:tñ nō cōponūt:qa vna non est in alia:sed vtraqz in essentia cui sunt ambe realr idem ⁊ oīb^ᵒ modis. ¶ Cōtra hoc arguit sic.q̄cūqz vni ⁊ eidē sūt eadē:ipa iter se sūt eadē:Iz pnitas ⁊ spiratio sūt idē realr in eēntia.g iter se. ¶ P. Hec pnitas est hec eēntia.hec spiratio est hec eēntia.g hec spiratio est hec paternitas:vel sic:hec eēntia est hec pnitas:hec spiratio est hec eēntia.g hec spiratio ē hec pnitas. ¶ P. Hoc suppposito destruit forma syllī pfecti:q pstitit in vnione duoꝝ que vniunt in 3ᵒ. ¶ 4ᵒ hoc est contra pmū pnᵐ complexū:qa si nihil aliud est spiratio q essentia:⁊ spiratio distinguit realr a pnitate:ergo sequitur contradictio;scilz affirmatio ⁊ negatio de eodem qō est contra pᵐ

Impugnᵒ.4ª Cōsidera ut currit examinando.

Scilz qa tāt pnitas est:⁊ nō est eēntia.

A

Opio ppria. Ecce qd qris de identitate reali: pinitatis & spirationis actiue i eodē: ſz iſtātiū cōſidera bene.

Cōſidera instantiam.

B

Extra de ſū. tri. & fide catho. c. damnamus.

Excludit duplicem euasionem.

Dubium

C

Una realitate realis: que in eadē persona cōuenit: sed mage iſtātiā. Replica nota bile.

Ad diſtōnem realem & pſonalē qd requiritur?

D

Primū arti. op. Aureoli

Impugn° 4ª Qz spiratio actiua nō cōcurrit vt oſti

cōtra pmū pncipiū cōplexus. ¶ Ideo dico q spiratio actiua in pre nō diſtinguit a pinitate realr: nec ipſa in filio diſtinguit realr a filiatione. Doc pbo 4.r. ¶ Primo ſic. Sicut pma vnitas in essentia cōſiſtit: ita prima ſimplex diuersitas. ſ. realis ſtat iter pſonas: ſed ſi ſpiratio actiua & gnatio eſſent realr diſtincte: pma realis diſtinctio nō eēt iter pſonas: ſed pma ſimplr eſſet in vna pſona. ¶ Scōo ſic. Magis vident idē que ſūt in vna pſona: & minus diſtinguū: q̄ que ſunt in diuerſis: ſz que ſunt in diuerſis tm realr & pcise diſtinguunt: ergo que ſunt in vna minus diſtinguunt q̄ realr. ¶ Tertio ſic. Una pſona nō eſt magis vna in ſe q̄ alia: ſz ſi ille due pductiones realr diſtinguerent: pſona ſpūſci eēt magis vna in ſe q̄ alie: ga nō hēt multitudinē rerū: quas alie hēt. ergo &c. ¶ Quarto ſic. & hec eſt fūdamētalis. Ubicūq; enī ſunt q̄tuor & realr diſtincta: ibi ſunt q̄tuor res: ſed in diuinis ſunt q̄tuor diſtincte relationes: & p te, diſtincte realr. g̅ q̄tuor res: qd eſt cōtra determinationē eccl'ie: que ibi determinat eē tm tres res. ¶ Iſtud nō pōt euadi niſi dicat vno duoz modoz: vel q non ſequitur q ſunt q̄tuor res: qz ſunt idē in eſſentia: vel opz dicere q non eſt incōueniēs ponere 4.or res relatiuas eiusdē eēntie cuiūs ſunt iſte. ¶ Cōtra pmū iſtat: nā pſone ſunt diſtincte realr: ideo dicunt tres perſone: ſimilr tres res. nō obſtante idētitate pfecta eaz cū eſſentia: g̅ a fil'i: nō obſtāte perfecta idētitate relationū diſtinctarum cū eſſentia: ſi ſint realr diſtincte: ſicut ſunt 4.or ita erūt 4.or res. ¶ Nec ſufficit z.m: ga illo mō quo eccl'ia cōcedit tres res vel plures in diuinis: negat 4.or: ſed nō pcedit trinitatē & pluralitatē rerū niſi relatiuaz. ergo illo modo negat quaternitatē. ¶ Sed quare nō ita diſtinguit ſpiratio actiua ab alys realr: ſic ſpiratio paſſiua. ¶ Dico q nō eſt icōueniēs duas pductiones totales actiuas eſſe in vna pſona: que aūt ſunt in vna pſona: in vna realitate pueniūt: & per pnis nō diſtinguunt realr: ſed impole eſt plures pductiones paſſiuas totales eē in eadē pſona: & per pnis ſunt nēcio in duab°: ſz due pſone hēt diuerſas realitates: g̅ ille due pductiones realiter diſtinguunt. ¶ Sed tūc eſt dubiū: ga videt q ſpiratio actiua a ſeipſa vt in pre realr differat vt in filio: ga pr & fili° diuerſas realitates hēt. ¶ Dico ad hoc. q ſicut vna eſſentia eſt in tribus realr diſtinctis: vna tm realr: ita dico de ſpiratione actiua: qd eſt in duob°: vnī ad diſtōnē realē nō ſufficit hic alia & alia realitatē: ſed requirit q vnū diſtinctoz realr nō hēat realitatē quā aliud hz: vel eō. ſicut nō ſufficit ad hoc q aliqua dicātur diſtincta perſonalr q habeāt in ſe diuerſas perſonalitates: ga cū eſſentia diuina habeat diſtinctas pſonalitates diceret diſtincta pſonalr: requirit g̅ ad ꝶ q aliqua dicant pſonalr diſtingui/q pſonalitatē: quā hz vnū nō hēat aliud: vel eō. qd nō ptingit in eēntia diuina.

¶ Ad arg.m in opp.m pz. ¶ Qd. IIIIi.

Vtrum ſpiratio actiua ſit cōſtitutiua perſone. Dic pmo videndum eſt. ſi ſpiratio actiua conſtituit. Scōo dato q non: quare non conſtituit.

Quantū ad primū dicit vnus reuerēdus doctor .pe. aureo. q ſpiratio actiua cōcurrit ad oſtitutionē vbi cū eſſentia & filiatione: & ad oſtitutionē perſone patris cū eēntia & pinitate. Et huius ratio eſt: ga quecūq; ſunt indiuiſa in ſe & nullaten° adinuicē diuiſa cōcurrūt ad eandē vnitatē: ſed ille relationes & eſſentia ſunt talia. g̅ ocurrūt ad eandē vnitatē eiusdē pſone. ¶ Sed ptra iſtā opionē arguo 4.r. ¶ Primo ſic. Qñcūq; aliqua duo ocurrunt in vltimato cōſtitutiuo: ipſa cōueniūt in rōne totius oſtituti: ſicut ſi aliqua pueniūt in vna pprietate indiuidiuali ſunt vnū numero: ſed pr & filius cōueniūt in vltimato cōſtitutiuo pſone. ſ. in ſpiratione actiua: ga ſpiratio eſt vltimate oſtitutiuū. ergo pueniunt in vnitate pſone. ¶ Z.o ſic. Ordo & pceſſus in cōſtitutiuis eſt pcedere a magis cōfuſo & minus diſtincto ad magis diſtinctū: & ad magis pprium: g̅ illud cōſtitutiuū qd vltimate aduenit eſt magis pprium: ſed in pceſſu oſtitutiuoz pſone pris vltimatū eſt ſpiratio actiua. Prius enī itelligit pinitas q̄ ſpiratio actiua intelligat aduenire: ergo ipſa erit magis pppria: & per pnis erit minus cōis: vel icōicabilis: ſed hoc eſt falſum: ga cōis eſt duabus pſonis. ¶ 3.o ſic. Nullū cōicabile conſtituit vltimate ſuppositū in eſſe incōicabili: ga impole eſt q forma det oppoſitū effectū: vel eſſe ſibi: ſz ſpiratio actiua vltimate aduenit: & ipſa eſt cōicabilis: g̅ nō dat ſuppositū eſſe icōicabile. ¶ 4.o ſic. Qñcūq; eſt aliqd ſuppositū in vltimato eſſe oſtitutū: impole eſt q aliqd adueniēs ipſuz cōſtituat: ſed pr eſt oſtitutus in vltimato eſſe per gnōnē actiuā: & filio p paſſiuā: g̅ ſpiratio actiua adueniēs vtriqz iā oſtituto: ipſum nō oſtituet. ¶ Confirmat. ga nō vi q ſpiratio paſſiua aliquid habeat vnitas in pre: vel filiatio i filio: ga vtraqz iſtaz eſt eque aduenire eſſentie: cōſtituit pſonā ſpūſci ſine quocūq; alio excepta eſſentia. g̅ ſic pinitas & filiatio: ſi in aliquo ſigno pcedūt ſpiratōes actiuā: g̅ pcōſtitute erūt pſone. ¶ Jō dico q ſpiratio actiua nō eſt vbi vel pris oſtitutiua: cū tota fecūditas intellis pintelligat volitiue fecūditati: & p pnis pſone intelligunt pcōſtitute. ¶ Sed ō illud inſtat 4.r. ¶ Primo ſic. Qd aduenit poſt cōplētū eſſe rei: illud eſt accēs & aduēticiū: ſed ſpiratio actiua cū nō oſtituat aduenit pſonis iā cōplete cōſtitutis: ergo eſt accēs & aduētitiū deo: qd eſt impole. ¶ Z.o ſic. Stare cū ipſo ſine aliqua cōpōne: ſed ſpiratio actiua eſt in iſtis duob° ſuppositis: & eſt eis extranea. ergo videt eſt nēcio q ipſa cū eis cōponat. ¶ 3.o ſic. Nullū ſuppositū eſt vnū formalr: qd hz in ſe aliquā rōnē formalē: vel aliqd qd ſuā rōnē formalē nō igredit: ſed per te, ſpiratio actiua rōnē formalē pris nō ingredit. ergo pr nō eſt vnū formaliter. ¶ 4.o ſic. Nō enim videt q ſpiratio actiua ſit minoris efficacie q̄ paſſiua: ſed paſſiua ſpiratio conſtituit pſonā ſpūſci. g̅ eodē modo actiua cōſtituit pſonā patris & filij: vel alterius. ¶ Ad iſta per ordinē. ¶ Ad primū dico q ſi intelligat accidēs vel aduētitiū aliqd quaſi extraneū: hoc eſt nō intrās rōnē formalē: ſic cōcedo q ſpiratio actiua eſt accidēs & aduētitia: ſed hoc nō eſt impole in diuinis: vt pz in attributis & eſſentia & q ſpiratio actiua nō eſt pprie accidens: ſic dico duo. Unū eſt idētitas realis ſui ad ſuppositū cui aduenit. Scōm eſt ga eſt ſubſiſtens & non inherens. ¶ Ad ſcōm dico q eodē modo poſſet dici de ſimilitudine & equalitate: ga aduenit pſonis iam cōſtitutis: & nō facit cōpoſitionē, ppter idiſtinctionē realē que eſt iter ipas: & alia in quibus eſt. ſ. pſonaz patris: & perſonam filij. ¶ Ad 3.m dico q ſm multos pſona diuina nō eſt aliq vna ratio formalis formalr vna: ſed ſolus eſt vna res ſimplex cōſtituta ex duabus rōnibus formalib°: quarum quelibet predicat de ipſa identice. ¶ Ad 4.m dico quātū ad multa: tm quātum ad hoc pōt dici q ſpiratio paſſiua eſt talis: ga eſt incōmunicabilis: ergo ſibi debet oſtituere: ſz actiua nō eſt huis: ergo ſibi nō debet. Doc autē ſtatim declarabit: ſed fugiendo difficultatē

E

tutiuū ſuppoſiti in diuinis. oſidit efficaciter.

Poſſet euadi negando mi nozē: ſz replicā cōſidera ex rōne ſequenti optime.

A. l. vt eē ſui ſciliz opp.m.

F

A. l. ſz in aliq

Opio ppria.

Obiicitur 4.r

G

Accidens 2.r.

H

Spiratio actiua nō eſt ppe accēs ppter duo.

Ad pone in pſali nuō oia

Nōdule 6 vnitate pſone in diuinis & pdicatione oſtituentiū de ipſa.

Aliō ſpiratio paſſio eſt maioris efficacie q̄ ſpiratio actio.

Vide Sco. 2. diſ. 1. parte. 2. qōne. 2.

I posset hō dicere ꝙ spiratio actiua iō nō ꝓstituit: qz adueniet iā p̄ cōstituto: ſz spiratio passiua nō: iō cōstituit.

Quantū ad z^m videdū est de cā istius negatiue: quare. ſ. spiratio actiua nō cōstituit: sic cetere origines: tam actiue q̄ passiue que sunt in deo.

2. arti.

Op. aliorum.

¶ Dī sicut iaz dcm̄ est: qz aduenit p̄cōstitutis. ſ. pri iaz cōstituto per gnōnē actiuā ⁊ aduenit filio iaz p̄cōstituto per gnōnē passiuā: ⁊ lz beat vim ꝓstituiuā: tamen cōstituere nō pōt: qz nō est cōstituibile respectu eius: sic calor lignū sume calefactū calefacē nō pōt. ¶ Sed ⁊ istud arguit 4^r. ⁊ primo sic. lz enim bona rō sit ad p̄bādū ꝙ nō ꝓstituat. ⁊ trī nō ostēdit pp qd: nec pbat a pori. Et iō arguit ⁊. primo sic. Oē ꝓstituiuū nēcio est alicui^9 ꝓstituibilis: ſz p te spiratio actiua est ꝓstituiua: g̃ alic^9 ꝓstituibilis: nō aūt alicui^9 illoz trīū: qz ipsa sunt ꝓstituibilia p̄cise p tria ipsa cōstituētia. ergo erit dare aliud ꝓstituibile p ipm: nihil est ibi in potētia: g̃ erit dare 4^m ꝓstituū. ¶ z^o sic. Nulla vtus realis siue actiua: siue passiua est respectu entis phibiti: tūc enim eēt vere po^a ad ipōse: ſz oē aliud suppositū p̄ter tria est phibitū: g̃ spiratio actiua nō est ꝓstituiua alic^9. ¶ 3° sic. In incōmutabili nā est idē eē ⁊ posse: si g̃ actiua spiratio hz de se vim ꝓstituiuā suppositi: nēcio ibi eēt tale suppositū ꝓstituū: vel si nō: aliqd posset eē deus: qō non est. ¶ 4° sic. Minus est ponēdū in deo aliqd frustra q̄ in creatura: tunc aūt eēt in deo ista po^a frustra. ſ. spirationis actiue: que. ſ. ad actū ꝙ nō posset reduci nec per se: nec p aliqd aliō. ¶ Iō vī mihi dōm ꝙ spirationi actiue ex se intrinsece repugnat ꝓstituere p̄sonā: ⁊ nullā hz de se vim ꝓstituiuā: quātūcūqz enim aduenirет suppositō nō p̄cōstituto: adhuc dico ꝙ repugnat sibi ꝓstituere: ſz enim filiationi inquātū filiatio est: nō cōpetat ꝓstituere: ſz rōni specifice filiationis q̄ ꝓhit ad diuina. Sic g̃ dico in ppositō: ꝙ nō solū spirationi in gīali nō cōpetit hīe vim ꝓstituēdi: ſz ēt ipsi rōni fozali: ⁊ specifice h^9 spirationis repugnat ꝓstituere. Et iō nō est assignanda alia rō: stāte enim rōne formali isti^9 spirationis q̄cunqz aduenīēte vel recedēte nō ꝓstitueret. ¶ Sed ⁊ hoc ſ. stat q̄drupl^r. primo sic. Nō enim vī ꝙ rōnes ꝶ pbātes nēcie sint: nāz entitati q̄ est in deo vel rōni formali entitatis nō repugnat ab eterno cōicari. ſ. inquātū entitas est: cū g̃ nō fuerit ab eterno cōicata: nec cōicabit. g̃ ponet frustra: nō segtur ergo nec illud sile de spiratione. ¶ z^o sic. Nā quotidie q̄rit q̄re filius nō pōt generare cū beat po^am gīandi: nō oporteret aut q̄rere ꝶ si rō sufficeret assignata: posset enim sil^r sic dici: ꝙ filiū est filius. g̃ frustra talis ingsitio fit. ¶ 3° codem mō de multiplicatione filioz in deo. ¶ 4° qz nō vī rō quare magis repugnat actiue spirationi cōstituere ex sua rōne formali q̄ passiue. ¶ Ad p^m istoz dico ꝙ ad hoc ꝙ aliqd nō sit frustra nō opz ꝙ semp ponat actu: sed ꝙ ipm sit ponibile: ita ꝙ nihil sibi repugnat: sic po^a creatiua alteri^9 mūdi nō ponit frustra: qz pōt fieri. dato ꝙ nunq̄ fiat. ¶ Ad z^m dico. ꝙ rō q̄re filius nō pōt gīare est ignota nobis q̄cūqz sit illa. Ideo fit qō vt aliq̄liter saltē a posteriori possemus reddere cām aliq̄ꝶ isti^9 veritatis. ¶ Ad 3^m eodē mō. nā cā intrinseca q̄re nō possent esse plures filij est nobis ignota. Ideo per extrinseca inquirimus: nō enim cognoscimus rōnē formalem ppter qd forte ꝶ est. ¶ Ad 4^m dico ꝙ si spiratio actiua ⁊ passiua essent nobis pfecte note: sicut beatis: videremus cām intrinsecā repugnare spirationi actiue: quemō nos latet. Et ideo quo ad nos pma rō alioz ad p̄bandū qz ita est: satis videt sufficiens: sed per illā non reddit pima rō: qz aduenit suppositō p̄cōstituto p̄ter aliam cām. ſ. qz spiratio est spiratio.

K

3. phi. t. c. 32.

Op. ppria. Nota resolutē q̄re spiratio actio non constituit vt alie origines. Aliō Sco. 5. q. quodlibeti: ⁊ vbi ibi notanti ad hec.

L.

Obiect 4^r.

M

Nota vbiqz vt qd frustra non ponatur saluetur.

Examinabis vt scias has solutiones.

A. l. quare.

¶ Distinctio duodecima. ¶ Qō. I. N

Item querit cum spūsscūs ⁊c.

Circa distōnes 12^es q̄rit. Utrū p̄ ⁊ filius sunt vnuz p̄n^m spūs sci. Uidet ꝙ nō. Fm Aug. Spūsscūs p̄cedit a p̄re ⁊ filio: sic a gignēte ⁊ genito: ſz vt sic sunt distincti. ¶ Cōtra. Fm Aug^m tres p̄sone sunt vnum p̄n^m creature. ergo ⁊c.

6. tri. c. 5

5. tri. c. 1

¶ Hic sunt tria faciēda. primū est p̄ncipale quesitū. ſ. vtrū p̄ ⁊ filius sunt vnum p̄n^m spūsscī. Secōm. vtrū p̄ ⁊ filius sunt vnus spirator vl duo spiratores. Tertiū. vtrū sit vn^9 spirās vel duo spirantes.

Quantū ad p̄^m p̄mittunt 4^or pambula. ¶ Primū est ꝙ p̄ ⁊ filius ⁊ spūsscūs non sunt vnū p̄n^m qō creature: qa suppositū est qō creat: sed p̄ ⁊ filius ⁊ spūsscūs nō sūt vnū suppositū: ſz tria: g̃ nō sunt vnū p̄n^m qō. ¶ z^m est ꝙ p̄ ⁊ filius ⁊ spūsscūs non sunt vnū p̄n^m quo formal^r creature: qa cū diuina eēntia vl volūtas sit illud quo creāt: ⁊ diuina essentia vel voluntas nō p̄dicet formal^r de p̄re ⁊ filio ⁊ spūscō: segit ppositū. ¶ 3^m pambulū est ꝙ p̄ ⁊ filius nō sunt vnū p̄n^m qō spūsscī: qa cū spirare formal^r spūscīn: vt qō, nō cōueniat nisi suppositō: qa eēntia nō spirat: sed p̄sona. p̄ aūt ⁊ filius nō sunt vna p̄sona aliquo mō: sequit ppositū. ¶ 4^m pambulū est ꝙ p̄ ⁊ filius nō sunt vnū p̄n^m quo formal^r spūsscī. Nā vis spiratiua ē quo, q̄ nō p̄dicat fozal^r de p̄re ⁊ filio. Et ꝓfirmat: qa repugnat suppositō cuilibet esse aliquo mō quo. ¶ Iltis p̄missis pono duas ꝓnes. p̄ria est ꝙ p̄ ⁊ filius sunt idētice vnuz p̄n^m quo spūsscī: nā volūtas cū essentia que est p̄n^m productiuū quo spūsscī: p̄dicat idētice de p̄re ⁊ filio. ¶ z^a ꝓ est ꝙ p̄ ⁊ filij ⁊ spūsscūs sunt idētice vnum p̄n^m quo creature: qa volūtas est p̄n^m quo creature: ipsa enim dī idētice de p̄re ⁊ filio ⁊ spūscō: nā p̄ est volūtas: filij^9 est volūtas: ⁊ filij spūsscūs est volūtas. ¶ Sed dices ꝙ rō que assignat p̄o istis duab^9 ꝓnib^9 nō cōcludit: qa cum etiā spūsscūs eque idētice sit idē cū vi productiua filij sic p̄: ⁊ cū vi p̄ductiua sui sic p̄ ⁊ filius posset dici p̄n^m filij ⁊ suiipsius. ¶ Dico ad hoc ꝙ ratio nō sufficit nisi aliud addat. ſ. ꝙ p illud p̄n^m quo ipsi p̄ncipiāt. Uñ sic pōt dici ꝙ q̄cūqz idētice sunt vnū p̄n^m creature: ⁊ fm illud p̄n^m p̄ncipiant: sunt simpl^r vnuz p̄n^m creature: sic est in ppositō. ¶ Sed qūo pōt dare itelligi ꝙ duo suppositā sint vnū p̄n^m. ¶ Dico ꝙ si deus vnā aiaz corporis bri separet ⁊ poneret in corpe alterius: tūc quidem essent duo suppositā: ⁊ trī vnū p̄n^m operans esset ppter idētitatē aīe. ¶ Sed hic sunt 4^or difficilia. primū est. si p̄ ⁊ filij^9 equal^r sunt vnuz p̄n^m. Dico ꝙ sic. qa q̄cūqz bñt eandē vtutē ⁊ equalē si ocurrāt per illā ad p̄ducēdū aliqd: nēcio equal^r ⁊ idifferēter p̄ducūt: sed p̄ ⁊ filius bñt equalē vtutē ⁊ eādē: ⁊ nēcio per illā p̄ducunt spūscīn. g̃ ⁊c. ¶ Cōfirmat. qa ex quo nēcio agunt fm vltimū sue vtutis p̄ducūt. ¶ Sed ꝓra hoc istat 4^r. p̄rio sic. qa fm Dyla. p̄ p̄ spirat. z^o sic. qa fm Aug. p̄ p̄n^r spirat. 3° sic. quia fm cōiter dicta: p̄ magis spirat. 4°. qa fm doctrinā Aug. p̄ a se spirat: filij^9 nō. ergo ⁊c. ¶ Ad p̄mū dico ꝙ p̄mitas originis nō ipedit eq̄litatē in p̄ducēdo: sic nec in essendo. ¶ Ad z^m dico ꝙ p̄ncipalitas nō aufert equalitatē: ſz trī addit auctez. ¶ Ad 3^m. qñ dī p̄ magis spirat: exponēdū ēid est p̄ncipali^9. ¶ Ad 4^m dico ꝙ a se p̄ducē nō aufert equalitatē i spiratione: sic nec in p̄ductione: nec etiā esse a se impedit equalitatē: vnde Diony. de ce. hierar. p̄ dī princeps in supcelesti hierarchia: trī trī ponit p̄ncipalitatez. ¶ z^m difficile est, vtz p̄ ⁊ filij^9 spirēt ꝓformit. Dico ꝙ multiplex

Primū

Dreamb quadrupl

Caste per

O

Cōclusio entitas. Qualr p̄ lius sūt p̄n ſ. ſ. ⁊ creat

P

Obiectio

Dubium

D. q̄drupl Equalitas.

Q

Cū p̄ncipalitate ⁊ ordīe originis spiritum stat cōtrie in spirādo vbi pla add

Obiciur 4

12. trini.

15. tri. c. 17.

Ducrevbi de ordine or gis. ⁊ q. seq.

A. l. posita

plex ꝓformitas inuenit in ista ꝓductione. Pria est ꝓformitas nature: qa p eadē nām nuō ꝓducūt spiñ scñ. s. p essentiā. ¶ 2° ꝓformitas est po°: qa p eadē po°s volitiuā ꝓducūt spiñ scñ: sic enī ꝓformiter se diligūt: ita cōformiter spirāt. ¶ 3ª est ꝓformitas charitatis infinite: qa sic in nobis sapia ꝓcurrit ad ꝓductionē vbi: ⁊ charitas ad amoꝛē spiratū nobilissimū. Ita in deo sic supi° de sapia declaratū fuit. ¶ 4.ª est ꝓformitas spiratiōis actiue: qa sic idē pñ spiratiuū nuō est in duob° suppositis: ita eadē spiratio actiua nuō. ¶ Sed hic oriū difficultas: qa singula eoꝝ que dicta sunt: aliter hꝫ pr. al'r filio: eo q pr a se. filius ab alio: ⁊ ideo nō vī pfecta conformitas. Dico q aliqd hīe a se ⁊ hīe ab alio: nihil auferūt de cōformitate: sic imaginaī q vīie idiuiduales quātucūqꝫ sint ꝑ diuerse: nō auferūt eaꝝ verā similitudinē. Sic relones originis: ita modicū: ⁊ sic ad illō. ¶ 3ª difficile est. si pr ⁊ filio° ꝓcorditer spirāt spiñ scñ: ꝓpter vba Ricar. de tri. Dico q 4.ᵒ modis pōt itelligi prem ⁊ filiū ꝓcorditer spirare spiñ scñ. Aut. s. actu ꝓcordie q̃ se mutuo diligūt elicientē: sic videī sentire Ricar. ⁊ sic nō pōt esse: qa talis actus est imanēs: ⁊ ideo est finis: ⁊ per ꝓñs nō est ꝓductiu° nec ꝓducr°. Aut actu ꝓcordie quo pr ⁊ filius diligūt spiñ scñ ꝓducēte: ⁊ B nō: qa act° volēdi quo diligūt diuinā eēntiā: vt sic est pfectissim° ⁊ beatissim°. Aut actu ꝓcordie quo se diligūt inuicē pcedēte: ⁊ B est verꝫ: qa cū talis actus sit essentialis: pcedit actū spirādi q est notionalis. Aut actu ꝓcordie quo se diligūt: ⁊ spiñ scñ ante: ⁊ sic verū pōt esse: qa eodem actu diligūt suā eēntiā ⁊ seipsos. ¶ Sed tūc stat diffi. quo spūscūs dī amoꝛ pris ⁊ filij. ¶ Dicit q est amoꝛ identice quo diligunt se ⁊ appropriate: eo q pcedit ab vtroqꝫ p modū amoris. ¶ 4.° dubitaī quo dī nexus pris ⁊ filij: ⁊ q̃re. ¶ Dico q est identice spiratio passiua in cuius correlatiuo nectunī pr ⁊ filius. s. in spiratione actiua que est correlatiuuꝫ spirationis passiue. Illa enīꝫ omnino vna est in patre ⁊ filio: ideo isto modo dicitur spiritussanctus nexus.

Hunc scōo videndū est de scōo pncipali. Utrū scilꝫ pr ⁊ filius pñt dici vnus spirator: vel duo spiratores. Dico q sancti ⁊ doctores cōcedunt q pater ⁊ filius sunt duo creantes: ⁊ tñ non duo creatores. Similr q sunt duo spirātes ⁊ nō duo spiratores: oꝝ q̃ assignare cāz istius diuersitatis. ¶ Frater Joā. dicit q bnī° rō est: qa qñcūqꝫ sunt aliqua duo dependēria. dependēria vnius nō pōt pfecte ad aliud terminari: sed oꝝ q ambo terminentī ad aliqō tertiū independēs. ¶ Explū: sic sunt duo accītia reᵗ eiusdem subti: qñ q̃ sunt duo adiectiua: vt adiectiua sunt: neutꝫ aliud terminat: eo q adiectiua: vt sic dependentia sunt. oꝝ q̃ q terminentī ad aliqō tertiū. s. substātiuū: qa vt sic hꝫ rōnē idependētī. Qñ tñ vnū adiectiuoꝝ substātiuat: statim illud qō sic substātiuaī terminat dependentiā alteri°: ⁊ per ꝓñs alterū manēs adiectiuū ponit suū significatū circa illō. Si āt remanēt adiectiua: vt adiectiua: vnū nō ponit significatū circa aliud. ¶ Modo ad ꝓpositū: qñ dicimus duo spirātes vtrūqꝫ istoꝝ est adiectiuū ⁊ adiectiue acceptū: ⁊ sic neutꝫ terminat dependentiā alteri°: sed vtrūqꝫ stat in suspenso ita vnuꝫ sicut reliquū. Et ideo illud adiectiuū qō est duo: nō ponit signātū suū circa reliquū. s. circa spirātes: ⁊ sic significatū spirātis nō recipit signātū dualitatis: nec distinctionis: sed vtrūqꝫ per se stat pcisiuꝫ. Qñ aūt dī duo spiratores: cū spirator sit substātiuū: tūc duo: qō est adiectiuū: ponit significatū circa illud: ⁊ dualitas denotat significatū spirationis: huīs aūt est spiratio: q̃ spiratio diuersificaī ⁊ plurificaī: qō est oīno falsum. ¶ Cōtra istud arguī 4.ᵗ. Primo fm Athanasiū nō sunt tres oīpotentes: sed vnus oīpotentes. ¶ 2° sic. Idem nō sunt tres eterni: sed vnus etern°. ¶ 3ª qa nō sunt tres imēsi: sed vnus imēsus. ¶ 4.° sic. qa nō sunt tres increati: sed vnus increatus: hec oia hūtur in eodē symbolo: ⁊ tñ oia ista sunt adiectiua. ¶ Dico q forsan de vi sermonis ista nō essent negāda que negat Athanasius. Sed ꝓpt inscios ⁊ timoꝛez erroꝛis: ne dicendo tres increati: vel tres imensi: vel tres oīpotētes: ⁊ tres eterni: sicut dicimus tres psonas: tres deos suspicarentī: vt pz.

Hunc videndū est de 3° pncipali. Utrū possent dici plures spirātes. Sed istud apparet ex 2° declarato. Dicimus enī duo creantes vl' duo spirātes: sed nō duo creatores: vel spiratores: pp rōnez dictam. ¶ Sed vnū dubiū restat: q̃re nō dicim° duo spirātia: exquo dñr duo spirātes. ¶ Ad istud dico. q ista non cōcedīt. pr ⁊ filio° sūt duo spirantia. Et huius rō est que dicta est: nā adiectiuū i masculino ⁊ femININO gīie: nō ita substātiuaī sicut in neutro: qa q̃ hic spirātia accipiī in neutro gīie: hinc est q itelligīt p modū substātiui: ⁊ sic reliquum adiectiuū. s. duo ponit significatū circa significatū spirātiū: sicut dicuꝫ fuit de spiratore. Et pp hoc cōcedim° q pr ⁊ filius sunt duo in masculino gīie: ⁊ tñ nō in neutro. ¶ Sed tūc est diffi. qa pr ⁊ filio° sunt duo suppositā spirātia. Dico q determinatio suppositi excludit sensum de multitudine actuū spirādi. duo enī determinātly suppositā: ⁊ nō ly spirātia. ¶ Sed diffi. est. vtrum posset cōcedi q pr ⁊ filius sunt due persone spirantes. Ad illud dico q de vi sermonis videī eadē ratio sicut de alio: ideo posset concedi. ¶ Ad argumētum in oppositum patet ex dictis. ¶ Questio. II.

Vtrum pr eternus prius oriūe pducat: vel spiret spiñ scñ q̃ filio°. Oꝛ nō. In hac trinitate nihil ꝑus aut posterius fm Athanasiū. ¶ Contra. Aug. de tri. plici habitaculo. videbim° in patria q pater precedit filium oriūe. ¶ Dic primo videndū est quid sit ordo oriūis. 2° de pncipali quesito.

Quantū ad pmuꝫ dī. q ordo oriūis nihil aliud est q̃ ipsa oriūo: p hoc enī solū dī vnum posterius oriūe alio: qa est ab illo: ⁊ ꝑus est a quo est aliō. Sed illō nō itelligo. ¶ Ideo arguo ꝗ B 4.ᵗ. Prio sic. Impossē est creditū ⁊ nō creditū esse oīno idē: sed creditū est ab oībus catholicis eē in deo oriūinē: sicut enī articulus fidei tenet: multi autē veri fideles negāt ordinē qualēcūqꝫ etiā oriūis: ergo nō est idē ipsa oriūo ⁊ ordo oriūis: sed aliqual'r dīnt. ¶ 2° sic. Impossē est idē esse mediū demōstrationis ⁊ ꝓnis pdicatū: sed per oriūinē pbamus ordinē: ergo oriūo nō est idē qō ordo. Maior est manifesta: qa nihil pbat p seipm. Minoꝛ etiā pz. qa per hoc q filius est a pre: probam° filiū esse posterioꝛē pre. ergo ꝛc. ¶ 3° sic. Qñcūqꝫ aliqd repugt alicui iquātū. a. qō nō repugnat sibi inquantū. b. nec ēio a. ⁊. b. nō sunt in eo idē: sed filio iquātū genit° repugnat spirari: iquātū aūt posterioꝛ oriūe nō repugnat: ergo nec ēio esse posterioꝛē: ⁊ esse genitū nō sunt oīno idē: ⁊ p ꝓñs nec ordo ⁊ oriūo. ¶ Confirmaī. qa qñcūqꝫ aliqd est eiusdē rōnis in aliqbus: impossē est q sit idem oīno cū illis que rōne distinguuntī in eis: sed esse ab alio: vl' esse posterius oriūe, vt sic: est eiusdēz rōnis in filio ⁊ spūscō: oriūines autē istoꝝ specie vel q̃ſi specie distinguuntī. s. filiatio ⁊ spiratio passiua: q̃ oriūo ⁊ ordo inter personas diuinas nec ēio distinguuntī. ¶ 4.° sic. Lōicabile ⁊ icōicabile ex nā rei distinguuntī: ſz posterioꝛitas oriūis cōicaī: qa est eiusdē rōnis in filio ⁊ spūscō: filiatio aūt incōicabilis est: ergo distinguūtī. ¶ Ideo vī

A
Lōformitas.
Conformitas p. r. s. i. pduc. s. s. est 4ª.
6. tri. c. 5.
5. tri. c. 14.
Dubium.
Prim° arti. Preambulū quadrupler. Laste per oia
O
Concordia.
B
Pd. r. s. cōcorditer spirare s. s. pōt intelligi q̃drupliʳ. 3. tri. copiosc.
Lōclusio 2ª, Unitas. Qualʳ pr ⁊ filius sūt pñ q̃ s. s. ⁊ creanīt.
Dubium.
Nexus.
P
Obiectio.
C
Signūs imaginario q̃re. s. s. ⁊ q̃ʳ est nexus. p. r. s. ſz cōsidera pria.
Scōs articu. Lōclo rūsiua
Dubium
). q̃drupler qualitas.
Q
ú pncipali/ e ⁊ ordine iginis spirā m stat eq̃lʳ in spirādo i pria adde. bjcitur 4ª r. trini. tri. c. 17. ucrebi. s. ordine ori/ . r. q. seq. l. positas.
Declaratio sco. di. pñt. q. 1. Regula.
Quare duos spirātes ⁊ non sūt spiratores duos dicim°.
Declaratio grāmaticalis.
D
Applicatio.
E
Obiicitur 4ª
Tertius arti. Lōclo rūsiua
Tāge hꝫ pria 5 modis significandi.
F
Impugn° 4ª
Ostēdit efficaciter ordinem oriūinis ⁊ oriūinē distingui.
G
Prim° arti. Opio alioꝝ
H

I mihi dōs q̄ sic ordo nāe aut pfectionis nō est ipsa nā: aut pfectio: sed habitudo iter talia extrema que talem ordinē hīt: ita ordo originis est habitudo iter ipas origines: vel iter ea que ipsis originib⁹ referunt. ¶ Sed dubiū est: qa nimis vident relōnes multiplicari: si supra ipsas origines fundet ordo qui est habitudo: vl q dā respect⁹. Dico q nēcio ponere cogimur aliquos respectus in istis relōnib⁹: certū enī est q filiatio distinguit a spiratione passiua: que qdē distictio nō oīno est ipsa filiatio: qa distinctio respicit pro termino illud a q̄ distinctū distinguit distinctione ipsa: sed filiatio nō respicit pro termino ipsas spirationē passiuā: ſz pcise ipsz pres. q̄ opz ponere tales respectus: sed B nō est incōueniens: eo q nō ponunt actuales vel formales: sed solū fundamētales. ¶ Sed dices qūo cōparat ordo originis ad ipsas origines vl relones. Dico q ordo originis ita cōparat ad ipsas origines: sic passio ad ipm subm: sic enī ex rōne formali alicuius subiecti demōstrat ppa passio illius subti de eo: sic ex rōne originis demōstratur ordo originis inter origines.

Qō ppria.
Ordo origis quid?
Dubium.
Respectus fūdari in respectib⁹ in dinis ⁊ creaturis.
Respectus 2ᵒ Dubium
K
Scōs articu.

Hunc scōd opz insistere circa q̄sitiz. Utrū. s. in diuinis sit talis ordo originis sicut expositus est. ¶ Et quātū ad hoc sunt dic q̄tuor inquirenda. Primū est. si in diuinis est ordo originis. Scōs si in diuinis pr̄ est por origine filio. Tertiū si in illo por̄i originis quo pr̄ pcedit filiuz cōpetit pr̄i aliq̄ opatio. vel si pr̄ pus origine spirat spūsc̄m q̄z filius. Quartū si pater prius origine pducit filium q̄z spūsc̄m.

Prima pars
Opinio cōis Tho. ⁊ aliorz que stat in tribus dictis.

Quantū ad p̄m dr̄ cōiter q in diuinis est vere ordo originis: nā vbicūqz sunt aliq̄ distincta nisi sint ordinata nēcio: sūt pfusa: ſz psone sūt distincte. q̄ ordinate: qa nō sunt cōfuse. q̄ ⁊c. Isti trī cōi dicto applicant duo dicta. Primū ē/q ſz sit ordo: nō trī pus ⁊ posteri⁹. Scōm/q ſz fit ordo: ⁊ cū hoc p̄m ⁊ z̄m ⁊ 3m: trī nō est ibi pus ⁊ posteri⁹. ¶ Sed ꝗ p̄m dictū applicatū arguo 4ᵒ. Primo sic. Qñcūqz est aliq̄ passio alicuius subti disiuncta: ipsi'e est q inuenīt subz vel pars subiectiua illius subti sine altera pte illius passionis disiuncte: hoc pz de suba reⁿ corpei ⁊ incorpei: ⁊ de nuō reⁿ paris ⁊ iparis: ſz pus ⁊ posterius est passio disiuncta ordinis vel rez ordinatarz: q̄ ipsi'e est inuenire ordinē vl ordinata sine altero illorz. s. vel por vl posteriori. ¶ Cōfirmat p Aug. 18. de ciui. q dicit/q pus ⁊ posterius talē hīt habitudinē ad ordinē q̄lē par ⁊ ipar ad numeruz. ¶ 2ᵒ sic. Nullū cōe diuisuz p dr̄ias pōt inueniri in rerū nā sine altera illarz. Hoc pz inductiue in suba ⁊ in alijs: sed ordo diuidit per pus ⁊ posterius tanq̄z p dr̄ias oppositas. pbo. nā certū est q pus ⁊ posterius ex opposito distinguunt: sed oia huius opposita ad aliqō cōe reducunt: hoc nō est aliud nisi ordo. q̄ ⁊c. ¶ 3ᵒ sic. Ubicūqz nō est simultas oīmoda, ibi nēcio est pus ⁊ posterius: sed vbi est ordo, ibi nō pōt esse simultas oīmoda. ergo si in dinis est ordo/nēcio ibi erit pus ⁊ posterius. Maior est manifesta pp rōnē oppōnis. Minorē ōclaro. Ordo enī est habitudo disquipantie que nō pōt eē iter illa que sunt eiusdē rōnis ꝗm q hō. Simultas aūt est relo equipantie que fundat sup vnū: vel loco: vl tē por: vl nā: ⁊ sic de alijs. q̄ cū relo disquipantie nō possit esse iter extrema relonis equipantie inquantū talia. si ordo est iter psonas diuinas: sequit nēcio q ibi non erit oīmoda simultas. ¶ 4ᵒ sic. In q̄cūqz ordine essentiali est inuenire p̄m/nēcio ibi ē inuenire vltimū: qa si nō: tūc esset pcessus in ĩfinitū: ſz in dinis est inuenire p̄mā psonā: ergo erit inuenire postremā: vel ibi erūt infinite psone. ¶ Si dicas q est ꝑuenire ad tertiā: ⁊ sic nō est processus in infinitū. Illa autem tertia non est vltima.

L
Impugnatio Qō. quo ad duo vltima dicta. 5. medijs pncipalibus;
Prius ⁊ posterius est passio disiuncta ordinis,
M
Euasio,

¶ Contra. negādo propositū cōcedit propositū: ſr post tertiā nulla sit. q̄ ipsa est vltima: ⁊ cū tertia sit: p ꝑs vltima. ¶ z̄m dictū est q in diuinis est dare p̄m z̄m ⁊ 3m. Sed trī nō pus ⁊ posteri⁹. Et si B eēt verz: tūc rōnes facte ſz cōcluderent q istud sic eēt: trī nō cōcludunt plus nisi q ibi est p̄m ⁊c. ¶ Sz ꝗ dcm illud arguit sic. Qñcūqz aliq gradus sunt eēntialr ordinati: vbi inuenit posterior ⁊ por: sed gradus cōparatiuus ⁊ suplatiuus sunt eēntialr ordinati. Suplatiu⁹ aūt est posterior respectu cōparatiui: q̄ ⁊c. Cōstat aūt q pus est cōparatiuū: ⁊ p̄m suplatiuū: q̄ vbicūqz erit p̄m/nēcio erit prius. Dic nulla est euasio nisi dicat: sicut vt dicere vnus doc. q p̄m nō est suplatiuū: sed positiuū: pus aūt cōparatiuū: ideo nō sequit. ¶ Sz ꝗ hoc arguit 4ᵒ. ꝗ illud dictū de significato vocabuli. Primo arguo grāmaticaliter. 2ᵒ logicaliter. 3ᵒ nāliter. 4ᵒ theologice. Primo grāmaticaliter. Nā grāmatica cōsueuit sic declinare prīdē por p̄m. q̄ ⁊c. Uñ grāmaticus dicit. q̄ q̄dam sunt noīa que sunt indeclinabilia in positiuo: ſz in cōparatiuo ⁊ suplatiuo declinabilia: sicut prīdē ⁊ por ⁊ pmus. In q̄cunqz enīz casu accipit inariabilr prīdē. prius ⁊ p̄m variant. q̄ ⁊c. ¶ 2ᵒ logice arguo sic. Logicus ponit. x. pᵒ gīa gñalissima. s. x. pdicamēta. Cōstat aūt q mlta gīa pora ponit: qz oīa gīa intermedia inter pdicamēta ⁊ gīa prima spēb⁹: sunt pora simplr. Tūc arguo sic. Maior est multitudo positiuorz ⁊ cōparatiuorz q̄z suplatiuorz: sed trī sunt. x. gīa pᵒ: ⁊ trī multa pora: q̄ p̄m non est positiuū: qz oē pus eēt p̄m: ⁊ nō eō. ¶ 3ᵒ nālr arguo sic. Nālis phs docet ⁊ demōstrat q est dare vnū p̄m mouēs. Cōstat: aūt q ꝗm eū mlta sunt pora: q̄ nēcio p̄m est posteri⁹ eēntialiter q̄z sit pus: ⁊ sic ppositū. ¶ 4ᵒ sic theologice: btus Dion. de angelica hierarchia. In q̄libet ordine est pcedere a posteriori ad pus ⁊ vsqz ad vnā hierarchiā: ⁊ finaliter est dare vnū seraph. q̄ simplr est pmus: ⁊ superoēs. Cōstat aūt q ibi sunt pores multi. qz oēs pter infimū vsqz ad p̄m: hoc pz. qz qō per supabundantiā dicit vni soli ꝑuenit. Silr in vnoquoqz gīe est dare vnū pmū: ⁊ multa pora. ¶ Iō cōuictus rōne. Dico q cuiz in diuinis sit ordo: ⁊ ꝗm illos est dare p̄m z̄m ⁊ 3m. ibi erit pus ⁊ posterius. ¶ Et cōfirmat. qz oēs difficultates q̄ fiunt in arguēdo: assumendo prius: eedes eque concludunt assumēdo primū. ¶ Istud cōfirmat ꝗm Augu. ꝗm qō fuit allegatū ad pncipale: qz de triplici habitaculo dicit: q in patria videbimus: q pr̄ est prior origine filio: qz subm esse negt sine passione. Ordo autē originis: aut est hoc ab hoc: aut est passio istarz originū.

N
Euasio,
A. l. qz illud dctū est de significato. Qz p̄m sit suplatiui gradⁿ. ostendit 4ᵒ.
O
S. physic.
c. 7.
P
5. top. c. 15. 10. meta. Opio ppria. Qz i dinis nō dū ē ordo ⁊ p̄m: ſz pus ⁊ posteri⁹ origine ostendit optime.

Quantū ad z̄m pncipalr ingrendū. Utrū. s. pater sit por origine filio. ¶ Dico ad B sicut dicit doctor nr q̄ sic: ⁊ pstiadet sic. vbicūqz est B ab B: illud a quo est B/est pus origine: ⁊ illud qō est ab eo est posteri⁹: ſz in diuinis pr̄ ⁊ filius sic se hīt q filius est a pr̄: q̄ pr̄ est por: qz est a q̄ aliud: ⁊ filius est posterior origine: qz est qō ab alio. Ista veritas cōfirmat p beatuz Aug. q̄ dicit p̄ de tri. q̄ nulla res est que seipsaz gignat: ⁊ nulla rō de nūdo pōt assignari nisi q idē esset prius seipso: nā si illud nō eēt incōueniens: eēt pse q aliqd gigneret pus exrīs seipsuz posterius exrīs. ¶ Sz trī qz Aug. nō reddit explicite illā cām: adduco tibi Anſ. in mono. p̄. Intellꝰ ingt Anſ. nō capit. q̄ idē det sibi esse: qz tunc idē eēt prius seipso: pr̄ aūt dat eē filio: q̄re non est incōueniens q aliqd sit pus alio: nō pr̄ distinguit a filio cui dat eē. ¶ Sed ꝗ istā veritatē sic cōfirmatā. s. q pr̄ sit prior origine: instat 4ᵒ. Primo sic. In illo por̄i origine in quo pr̄ est por filio: aut filius hz eē: aut nō. si sic: cuiz illud qō habet esse pro aliquo p̄ signo in 2ᵒ signo posteriori non pducit: filius non pducet: ⁊ psona

2. ps. Tenet cum Sco. pozita tē origis pōs respectu filij.
Q
L. a. 1. Nō ꝗ Thomā Aug. dñ pōderādo et addendo.
Nō Anſ. singlarissime: ſz q̄re cū alibi. Et. l. alius.
Obijcit 4ᵒ.

filij esset por tũc seipso: ga est posterior pre. ¶ Si dicat q̃ nõ hz esse: z loquor de eẽ simplr: sequit nẽcio q̃ accipiet esse simplr post nõ esse simplr: qõ est ppriũm creatore. ¶ 2° sic. Si in illo pori originis filij non est: istud nõ eẽ nõ hz a pre: ga pz nõ est pn^{m} non essendi. g̃ ops q̃ nõ esse istud habeat a se: sed omne illud qõ a se hz nõ esse: est de se pole nõ esse: ga sibi ex se nõ repugt nõ esse: filius g̃ erit pringẽs. ¶ 3° sic. In quocũq; signo pz est: pz gnat: ꝛ pz est pz in p signo: g̃ in p signo pz generat. Tũc sic. aut gnat aliqd: aut nihil. nõ est dõm q̃ nihil: ga nihil gnare est nõ gnare: g̃ aliqd: z illud est filij. g̃ filius est pro pmo signo. ¶ 4° Illa signa originis sũt in eodẽ instãti eternitatis: ꝛ in p signo originis filij nõ est. in 2° filij est. g̃ in eodẽ istãti eternitatis filij est: z filij nõ est: z sic ꝯdictozia sil. ¶ Ad p^{m} dicũt alig. Oz filius est in p signo originis. ¶ Sed B nõ itelligo: ga eẽ in p signo originis est esse a se: sed filio repugnat esse a se: g̃ filio repugnat esse in p signo originis. ¶ Dico g̃ q̃ esse post nõ esse põt itelligi dupl'r. Prio q̃ bẽat esse simplr post nõ esse simplr: z hoc est falsũ: ga B ppriũ est creature. Scõo mõ põt itelligi post nõ eẽ accipe esse: B est post nõ esse fm qd accipe eẽ simplr: z isto mõ nõ est icõueniẽs: z sic pcedo q̃ filij hz esse simplr post nõ esse fm qd: nã filij in p signo hz nõ esse. Istud aũt non esse cũ determinatione signi: est solũ nõ esse tale: z nõ simpliciter nõ esse. Exẽplum. in p signo qdditatiuo bõ fm qd nõ est risibilis: istud nõ esse risibile: nõ est non esse simplr risibile: sed hoc est tãtũ dicẽ: quãtũ bõ qdditatiue nõ est risibilis: postea in scõo signo est risibilis: ga in scõo mõ dicẽdi per se. debemus g̃ cõcedere q̃ fit de nõ risibili fm qd risibilis simplr: ga nõ eẽ qdditatiue risibile: nõ est simplr nõ risibile: sed solũ fm qd: trãsit g̃ bõ de nõ risibili fm qd: ad risibile simplr. ¶ Sic di co in pposito q̃ nõ esse in p signo nõ est aliud nisi non esse a se: nõ esse aũt a se: est nõ esse fm qd: ga illud stat cũ esse simplr. ¶ Sed dices. saltẽ ops pcedere q̃ filij trãsit de nõ esse tali ad esse simplr. ¶ Põt dici magis subtilr iuestigãdo: q̃ qñ duo predicata dñr de aliquo: vnũ affirmatiuũ: aliud negatiuũ: p ꝑus ꝓuenit sibi illõ affirmatiuũ: si qdditatiue dz de co q̃ aliud. s. negatiuũ: ga negatiua pdicata semp supponũt aliqua affirmatiua: presertim illa que sunt qdditatiua: z in p mõ dicẽdi per se. Sic est in pposito: nã de filio dñr duo pdicata: vnũ affirmatiuũ: filij ẽ filij. aliõ negatiuũ: ga ẽ nõ a se. Tũc dico q̃ in scõo signo originis qñ vtrũq; dz de eo: ꝑus ꝓuenit sibi esse filiũ q̃ non esse a se. Negatio enim fundat sup qdditatẽ termini: vel sup aliquo supponente qdditatẽ. Nõ esse aũt a se est pdicatũ negatiuũ: g̃ nõ debem^{o} imaginari q̃ filius ꝑus nõ sit a se: z postea sit: ꝛ totũ oppositũ: q̃ ꝑus est simplr: z postea nõ est a se. ¶ Sed remanet diffi. qz in illo pori: aut filius est a se. aut non. Hoc est querere: filius aut est simplr a se: aut nõ est simplr a se. Ista enim est maxia. Si dicas q̃ filij nõ est simplr a se. g̃ nẽcio nõ solũ trãsit de non esse fm qd ad esse simplr: qõ dicebas in pcedente solone: sed de nõ esse simplr. ¶ Dico q̃ posset dici q̃ filius trãsit de nõ eẽ simplr cũ determinatione accepta ad eẽ simplr. nã filius nõ est vel nõ hz esse simplr a se: hz tñ esse simplr ab alio: z sic accipiẽdo nõ esse simplr cũ determinatione ad esse simplr sine ea est falsum z impole. ¶ Exẽplũ. deus est por creatura pfectione: de^{o} ergo in illo pori hz esse simplr. in posteriori aũt corrũdente hz nõ esse simplr: ga deus nõ hz esse simplr cuz oi gradu pfectionis qui est in creatura. nõ hz g̃ deus eẽ simplr: z nõ simplr sine determinatione: ga tũc ꝯdictio eẽt: ꝛ hz esse simplr z nõ esse simplr cuz determinatione per posterius signũ facta. z sic ad illud. ¶ Ad 2^{m} dico q̃ filius illud nõ eẽ p illo signo pori. s. nõ esse a se hz a pre. Et hui^{o} rõ est ista. nã qñcũq; aliqd agens dat eẽ alicui subo simplr: z ipm pducit ꝯomitãter: pducit oẽs passiones illi^{o} subi: vel positiuas vel puatiuas eo mõ quo sibi cõpetit pducere: ꝛ filio pz dat eẽ z ipm pducit ad eẽ: z p ꝓñs oẽs ppias z p se passiones filij: tam positiuas q̃ puatiuas. Inter alias aũt passiones demõstrabiles de filio est q̃ nõ est a se. g̃ hz a pre. Ma. pz. qz ds pducẽdo celũ pducit eius mobilitatẽ z icorruptibilitatẽ z c. ¶ Et qñ dicis: pz nõ est pn^{m} nõ eẽndi. Dico q̃ pz nõ est pn^{m} nõ cẽndi simplr z sine determinatione: sed pz bñ põt eẽ: z est pn^{m} nõ eẽndi fm qd vel cũ determinatione: sicut in pposito. ¶ Ad 3^{m} dico a filij. Primo q̃ de^{o} pz itelligit creaturã a se: z p ꝓñs in illo pori quo pcedit alias pſonas quãtũ ad opari: z tũc creatura nõ est i illo pori: certũ est. Arguit g̃ sic. de^{o} pz itelligit creaturã in illo pori: aut aliqd: aut nihil itelligit. nõ est dõm q̃ nihil. g̃ aliqd: ꝛ tñ nõ segtur q̃ hz itelligat p illo pori q̃ ppter B creatura sit obm p illo pori: tñ segtur q̃ sit simplr obm: nõ tñ cum determinatione signi originis. Eodẽ mõ dico ad argu^{m}: pz in illo pori gnat. pcedo: aut aliqd: aut nihil. Simplr sic dicẽdo nõ addita aliq̃ determinatione: pcedẽdũ est q̃ aliqd gnat. Si aũt opponas in p signo aliqd gnat: aut aliqd generat in p signo: aut nihil: neutra ps tunc est vera. sicut p illo signo pfectionis quo deus pcedit creaturã: deus nec aliqd pducit nec nihil: qz tunc illud aliqd eẽt pfectũ eque sic de^{o}. bñ g̃ de^{o} pducit: ꝛ nõ p illo signo: qz nõ ita pfectus est: sic est ipse deus: ꝛ pro 2° signo: qz impfectus. ¶ Recurrẽdũ est g̃ ad illud qõ sepe iam dictũ est: q̃ hz aliqd z nihil sint ꝯdictozia: vel ens z nihil: vel albũ z non albũ: z iõ absolute dicẽdo de q̃libet ente est verꝫ dicere q̃ est ens vel nihil: vel albũ: vel nõ albũ. tñ cũ determinatione aliq̃ nõ est verꝫ: qz multa sunt q̃ nõ sunt qdditatiue ens: nec nihil qdditatiue: nec albũ quidditatiue: nec nõ albus. sil'r hz pz generet nẽcio aliqd vel nihil: tñ addita determinatione signi non est verꝫ: imo vtrũq; est falsũ. ¶ Sed dices pz in q̃cũq; signo est pz in illo generat: sed in p signo originis est pz: qz a se: g̃ in p signo gnat. ¶ Sz tũc arguit sicut ꝑus: pz in p signo gnat: aut aliqd: aut nihil. Dico q̃ inter gnare z gnari nẽcio est ordo originis: z iõ dato q̃ pz generet in p signo: nõ segtur q̃ filij in illo signo generet: qz gnari nõ põt denoiari nisi pro illo signo p quo est. est aũt p posteriori signo. Et qñ dicis si pz gnat: aut aliqd: aut nihil. Dico q̃ si accipiat gnare p illo signo: p quo pcedit gnari: sic dico q̃ nec aliqd: nec nihil: qz p illo signo nõ est aptũ eẽ generari: nec ei^{o} forꝫalis effect^{o}. Exẽplũ p illo signo dicor itelligere lapidẽ: p quo habeo itellectionẽ lapidis: z p illo signo itelligit lapis: pro q̃ est itellectio lapidis: sed itellectio lapidis vel nigredinis est por pfectione ipsa nigredine vel lapide: qz accñs spiuale. illud aũt corporale: g̃ nigredo itelligit in eodẽ signo pfectionis cũ intellectione: nõ segtur sic in pposito: z pz in p signo generet: tñ sibi nihil correspõdet pro p signo. ¶ Ad 4^{m} dico. q̃ qñcũq; sunt extrema ꝯdictionis pro alio z alio signo. illa talia extrema nõ sunt ꝯdictozia. Ex^{m}. Esse z nõ esse sunt extrema ꝯdictionis: ꝛ tñ nõ eẽ in p signo. hoc est a se: z esse in 2° signo. hoc est ab alio: nõ sunt cõtradictozia. ¶ Si dicas saltẽ pro eodẽ instãti eternitatis: z in eodẽ erũt ꝯdictozia. Dico q̃ si poneret q̃ eẽ a se: z nõ esse ab alio: vel nõ esse in pmo signo z esse in 2° signo essent ꝯdictozia: totus mũdus nõ euaderet qn in instanti eternitatis: z per ꝓsequens etiam pro tota eternitate essent cõtradictozia: sed suppositũ est trufaticuz

A

Euasio.

A. l. qz illud dcũ est de significato.

Oz p^{m} sit supplanui grad^{o}. oñdit 4^{r}.

O

Ratio aliorũ.

Impugnatio B

Esse post non esse pugnat 2^{r}.

Non esse 2^{r}.

A. l. qddituſ.

8. physic.

c. 7.

C

Replica.

Regula notabilis.

Unũqõq; p^{o} est ipm q̃ de eo aliqd dicat vl' ipz ꝯ alio. vide singularissime: qz currit vbiq; vt scis pdcrã^{o}.

P

5. top. c. 15. 10. metha.

Opio ppria. Oz i dmis nõ dũ ẽ ordo z p^{m}: ꝛ ꝑus et posteri^{o} origine ostendit optime.

Alia ratio.

2. ps. Tenet cum Sco. porta tẽ origis pñs respectu filij.

D

Dubium

Q

L. a. 1. Mõ ꝯ Thomã Aug. bñ pdcrãdo et addendo.

A. l. bñ vale.

Mõ Anf. singlarissime: ꝛ qre cũ alibi. A. l. alius.

Obijcit 4^{r}.

E

Regula. Oz pduc sub iectũ pducit ei^{o} passiones. vide. j. sed cõsidera plura addendo. Pallio 2^{r}.

Aliqd itelligit p aliquo signo q̃ ñ est p illo signo. z in adde.

F

Oz neutrum ꝯdictoriorũ daf plerũq; addita determinatione. vide s. in prolo. z alibi sepe.

G

Replica.

H

Laste quo ad lapidẽ cũ sit suba z itellectio accñs.

Limita vt hz Sco. 2. di. 2. q. 9. solũdo 2. principale ppe finem. Aliõ h̃ singularissime de ꝯdictione. Aliõ Sco. 2. di. 2. q. 1. solũendo rõnes Bonauẽtu.

I

Vide. 1. elenchorũ. cap. 3.

Dubium. Signa duplicia.

D. q̃drupler

K

L

Solvit arg^m p instantiam.

Neq; purius actualis neq; essendi necessitas arguit hoc talia esse pro quocũq; signo.

M

Signa duo. Trãsit^o vbi?

Replica. Adde h̄ pla. et Sco. vt no ti lector.

z dictũ nõ ĩtelligẽtis:nec est credẽdũ q̃ aliqs hoc dicẽ voluerit.¶ Dico ḡ q̃ esse pro p̃mo signo:z nõ esse pro scõo signo vel e⁹:nõ sunt plus ꝑdictoria q̃ hõ. z albedo:vel q̃ esse nunc z nõ fuisse ab eterno:qa amota vnica modica ꝑditione ptinẽte ad rõnẽ ꝑdictiõis destruitur ꝑdictio. Ita est hic q̃ nõ accipiẽ affirmatio z negatio ꝓm idẽ:ideo nõ sunt ꝑdictoria.Exemplũ.hõ nõ est qdditatiue albus:sed est p accũs albus:esse albũ z non esse albũ sunt ꝑdictoria.ḡ sil ꝑdictoria.Dico q̃ nõ sunt ꝑdictoria posita ista additione:qdditatiue z p accũs. Eodẽ mõ nõ esse a se z esse ab alio nõ sunt ꝑdictoria: qa nõ ꝓm idẽ.¶ Sed qũo fit trãsit^o de nõ esse a se ad esse ab alio:¶ Dico q̃ nullus trãsitus est:qa illa signa sunt q̃manẽtia:iter aũt talia nõ est trãsitus:sed precise iter successiua:cui⁹ sunt istãtia tp̃is.¶ Sed hic adhuc occurrũt alique diffi.Pria est:qa illud q̃d est sũme necesse esse:hz esse p quocũq; signo originis z nãe. Illud autẽ q̃d pro omni signo hz eẽ est magis neĉe eẽ q̃ illud q̃d pro aliquo signo hz esse vel nõ hz esse:sed filius est neĉe eẽ sic p̃:aliqn nõ esset sũme neĉe esse.¶ z^a dif. est q̃ qcqd est in diuinis est purus actus:z p ꝓñs nihil est q̃d sit ibi q̃sl in potẽtia vl aliqd expectet q̃d nõ hz.si aũt fili⁹ nõ biet esse pro p̃ signo:certũ est aũt q̃ p̃ot eẽ. ḡ fili⁹ eẽt in po^a ad esse:hz q̃d est in po^a ad eẽ z nõ hz illud expectat.ḡ fili⁹ expectat.ḡ zĉ.¶ 3ª diffi.qa semper videret q̃ esset ibi mutatio:qa al'r se biet in scõo signo q̃ in p̃mo.In scõo enĩ signo haberet esse:z nõ in p̃mo. Et p̃terea tota eternitas correspondet vtriq; signo originis:z vtrũq; signũ toti eternitati coexistit:cũ ergo filius nõ hẽat eẽ pro p̃mo signo:pro tota eternitate nõ habebit esse:z cũ habeat esse p signo scõo pro tota eternitate hz esse:z sic hẽbit esse z nõ esse pro tota eternitate.¶ 4ª diffi.qa relatiua ita videntur se coexigere:q̃ p quocũq; signo est vnũ:z reliquũ:qa dato oppositõ:sequitur q̃ pro illo signo rel'o erit sine termino:q̃d est ipos'e: z sic p̃ nõ erit p̃or filio.¶ Ad p̃mã arguo sic tu.summe neĉe esse pro quocũq; signo hz esse:sed de^o est summe neĉe esse.ḡ pro quocũq; sũme hz eẽ.Tũc vltra.de^o origine p̃cedit creaturã:qa de^o est a se in p̃ signo:z creatura in scõo signo:qa est ab alio.si ḡ de^o est in quolibet signo:de^o erit in scõo signo:originis correspõdẽte creature:z sic de^o erit ab alio:qa illud signũ nihil aliud est nisi esse ab alio z nõ esse a se.Sil'r deus est p̃ior creatura p̃fectione:z creatura posterior:creaturã aũt eẽ posteriorẽ q̃ de^o p̃fectiõe:nihil aliõ est q̃ creaturã deficẽ a p̃fectione dei.Tũc vltra.de^o hz eẽ p q̃cũq; signo p̃fectiõis.ḡ p signo p̃fectõis creature.ḡ de^o deficit a sũma p̃fectione dei:qa ℟ nihil aliõ est nisi esse in z^a signo p̃fectionis correspõdẽte creature.¶ Dico ḡ q̃ ad sũma; necessitatẽ essendi requiriẽ q̃ illud q̃d est sũme necesse esse semp habeat esse simpl'r:sed non requiriẽ q̃ habeat semp esse cũ quacũq; determinatione:sic dico de filio q̃ semp hz esse:sed nõ semp hz esse a se.¶ Ad z^m dico eodẽ modo.nã actus purus semp hz esse simpl'r:nõ tũ cũ quacũq; determinatiõe:fili⁹ ḡ semp hz esse:z semp est filius:nõ tũ pro p̃mo signo originis:qa tunc fili⁹ eẽt p̃ z nõ filius.¶ Ad 3^m dico q̃ nũq̃ est trãsit^o nisi iter nũc vel signa successiua.iter aũt q̃manẽtia nõ est transitus.signa aũt originis sunt q̃manẽtia:ideo nullus trãsitus est iter illa.¶ Et si dicas q̃ filius se hz nũc aliter q̃ prius.ḡ mutat.¶ Dico q̃ si illud nũc esset durationis:tũc esset mutatio:sed nõ est nũc durationis nec successiuũ:sed q̃manẽs:nec ꝑdictoriũ p̃ori.Et p hoc p̃z ad illud de ꝑdictoriis:nõ enĩ est ꝑdictio q̃ ego sim albus ab alio pro toto tp̃e:z nõ sim alb⁹ qdditatiue. Simil'r nõ sunt ꝑdictoria esse z nõ eẽ nisi pro eodẽ signo acceptа.esse enĩs a se z nõ esse a se:bene sunt ꝑdictoria:sed esse a se z nõ esse ab alio:vel esse ab alio z non esse a se. hec extrema nõ sunt ꝑdictoria:z talia semp cõueniunt p̃ii z filio.¶ Ad 4^m de relatiuis. Dico q̃ relatiua ita sil sunt q̃ vnũ nec eẽ nec ĩtelligi p̃ot sine alio:ita q̃ q̃ũcunq; vnũ est,aliud est:z ĩtelligẽdũ est de signis successiuis:qr p eodẽ nũc successiuo sunt vel habẽt eẽ neĉio: sed de q̃manẽtib⁹ nõ est neĉiũ:imo ipos'e est in m'tris: sic p̃z ĩ relonib⁹ suppõnis:in talib⁹ enĩ semp dignitate vnũ p̃cedit aliud:vel forte p̃fectione.vñ quãtũ ad hoc nõ plus relatiua regriũt quãtũ ad coexistẽtiã q̃ q̃ vnum sit sil tpe aut nã cũ alio:hz quãtũ ad multa alia signa.s. p̃fectionis vel originis non op;nec oppositũ eis repugnat.¶ Sz adhuc circa hoc remanẽt duo dubia.Primũ est de ĩtellectione ĩtuitiua p̃ñs. Utrum.s.p̃z in illo p̃ori filiũ intelligat intuitiue.Et videt q̃ sic.z si sic:tũc filius est.si nõ:deficit filius tunc in p̃fectione.¶ z^m est si p̃z fruit filio in p̃ signo:si sic.ḡ filius est:si nõ.ḡ nũq̃ fruet:qr q̃ p̃z nõ hz in p̃ signo nõ p̃ot amplius hẽre:eo q̃ qcqd hz p̃cise hz a se.¶ Ad p^m dico q̃ ad cognitionẽ z visionẽ intuitiuã regriũt coexistẽtia obiecti simpl'r: hz tũ non regriũt q̃ sint sil omni simultate vel quocũq; signo q̃manẽti:si vnũ habeat eẽ z aliud.¶ Explũ. intuitiue videmus colorẽ.Lz ergo ad visionẽ intuitiuã coloris regrat existẽtia coloris:non tũ op;z q̃ pro quocunq; signo sint simul color z visio.Visio enĩs est p̃or p̃fectione coloreẽ:sicut oẽ accidens spũale est nobilius z p̃fectius accidẽte corporali:nõ op;z ergo colorẽ in illo signo visionis existere:imo nature sue oĩno repugnat. Eodẽ mõ in ,pposito:qr op;z q̃ñ p̃z intelligit filiũ intuitiue q̃ filius sit:sed tũ nõ op;z q̃ si pater intelligat filiũ intuitiue pro p̃mo signo originis hoc est a se:q̃ fili⁹ sit pro illo signo:hoc est a se.¶ Ad z^m dico eodẽ modo q̃ obiectum fruitionis semp est q̃ fruitio est:sed tamen nõ est cũ oĩ determinatione apposita.nõ enĩs si fruitio est a se op;z q̃ obm sit a se:sicut declaratũ est.

Tertia particula p̃ncipalis est.Utrũ p̃z spiret spiritũ sanctũ p̃rius origine q̃ filius.Dico q̃ sic:qr qcqd hz p̃z hz a se:sed hz spirationẽ. ḡ a se:z per ꝑñs a se spirat:z sic semp filius ab alio.¶ Sed ꝑ hoc instat 4^r.Primo sic.nã illa q̃ sunt vnũ in aliq̃ ꝓm q̃ sunt vnũ in illo nõ p̃ñt hẽre ordinẽ:nam ordo distinctionẽ p̃supponit:sed p̃z z filius sunt oĩno idẽ:z vnũ in vi spiratiua z in spiratione.ḡ in ea nõ p̃ñt aliquẽ ordinem hẽre.¶ z^o sic.Si p̃z spira:spũm sanctũ in illo p̃ori quo p̃cedit filiũ.ḡ spũssanctus spirat in illo p̃iori:z per ꝑñs pducit:sed qcqd pducit in illo p̃ori in quo p̃z p̃cedit filiũ prius pducit q̃ filius.ḡ spũsscũs p̃ius pducit q̃ filius.¶ 3° sic.Suppositũ q̃d accipit eẽ total'r ab aliq̃ supposito:stãte illo eẽ:ipos'e est q̃ accipiat esse ab alio: sz spũsscũs total'r accipit eẽ a p̃z:z durat illud eẽ:qr sp hz illud.ḡ ipos'e est q̃ hẽat eẽ a filio postq̃ pducitur a p̃z.¶ 4° sic.Impos'e est q̃ aliqd pducat ab aliquo quo nõ existẽte nihil minus pducerẽt:sz si fili⁹ p ipos'e nõ eẽt in diuinis:adhuc spũsscũs eẽt z pducerẽt a patre:qr p̃us est q̃ filius pducit.ḡ zĉ.¶ Ad p^m ꝑcedo p̃ponẽ q̃ ꝓm q̃ sunt idẽ nullũ habẽt ordinẽ.vñ in volũtate absolute accepta vel spiratione:nõ habẽt aliquem ordinẽ.Sz accipiẽdo volũtatẽ vel spirationes sub alio z alio mõ:nõ oĩno sub talib⁹ modis ꝓuenium:vel sunt idẽ in volũtate z spiratione sz differũt:z p ꝑñs ꝓm hoc ordinẽ habẽt.hẽ est volũtas vl spiratio a se.z volũtas vel spiratio ab alio:q̃ nõ sunt oĩno idẽ:z ideo qr p̃z habet illã a se z filius ab alio.in istis vt sic possunt habere ordinem:qr in istis nõ sunt idẽ; vt sic sed distincta. ¶ Ad z^m dico q̃ op;z p^m signum originis in quo pater

Vide. 1. elenchorũ. cap. 3.

Signa q̃drupli cia.

D. dup^r singularissimi.

Intuitiue nõ tũ p̃ot eẽ poteri^o cognoscẽte z cognitione.

3. pars.

Pz plus origie spirat.s.l. hz viõ sco.b. Obiicit 4^r.

Q

Ad 1. pducit

Aliõ pcedi negari potest ordo spirationũ i diuinis.

A

Ecce qd ārio: vbiqz nectiuz. Q̄ signa originis diuidūt vbiqz plā addē.

Fecūditas 2r.

Z fa vt facet ielligi bñ pōt ſz varie in originalibus hī.

Vide Sco. 14. q. quolib. vbi ſic notaui.

B

C

Singularis de arriavbiqz notāda. vide Sco. q. 1. p. diſt. 2.

D

Applicatio.

est diuidere in duo signa: ⁊ ſil'r ſignū in quo filiꝰ est. diuidunt enī p esse ⁊ opari. pī dupl'r cōparat ad filiū. i. fm esse ⁊ opari que nēcio ſūt ordinata fm pus ⁊ posterius. Ista aūt ſigna diuidētia ſignū originis accipiunt a duplici fecūditate que est in pīe. ſ. a fecūditate itellectiua ⁊ volitiua que nēcio bñt ordinē. In p̄ aūt ſigno. ſ. fecūditatis itellectiue ſunt duo ſigna originis ptinētia ad esse. ſ. gñare per qd pī est: ⁊ gñari per qd filius est. ⁊ tūc ſequit ſignū fecūditatis volitiue: ⁊ in illo ſunt duo ſigna originis. p̄m ptinēs ad opari. 2m ad eē. ſ. ſpirare qd nō ptinet ad eē ſuppositoꝝ ſpirātiū: ſz ad opari ⁊ ſpirari p qd ſpūſcūs ē. ¶ Dico q̄ p̄ ē pōr filio p̄cise exrīs in ſigno fecūditatis itellectiue: vbi ſunt duo ſigna pertinētia ad esse: ſz nō pus ſpirat q̄ filiꝰ ſit: qa in ſigna fecunditatis itellectiue filius est pro 2° ſigno originis: ⁊ tū nō est adhuc opari pīis qd est in 2° ſigno fecūditatl volitiue: ⁊ tūc ſequit illud ſignū: ⁊ in illo ſigno pī opat aūt ſpirat pus originē: non aūq̄ filius ſit: qa p̄intelligit esse in pōr ſigno fecūditatis itellectiue: ſed ſpirat pus q̄ filius ſpiret: qa in illo ſigno fecunditatis volitiue est ordo originis in operādo. Exēplū. ſi ſol pduceret lunā tūc duo ſigna essent. vnū in quo luna esse ſimpl'r bīret a ſole: ⁊ aliud in quo ſol ⁊ luna haberēt opari. ſ. illumināre: ſz q̄ qōlz iſto ꝝ esset diuiſum: qa qōlibet iſto ꝝ diuidit p ſigna originis: ſol tū nō pus pōt illuminare q̄ luna ſit: ſz pus origīe ſit q̄ luna: ⁊ pus ordīe nāe eēnt ſol ⁊ luna q̄ operarent ⁊ illuminarēt: postea in ſigno illuminationis vl operationis ſol pus illuminaret q̄ luna: qa ſol illuminat a ſe. luna aūt hoc bz a ſole. ¶ Ad 3m dico q̄ ppositio accepta est vera in illis in quibus pductio trāſit ⁊ nō remanet cū re pducta ⁊ cum p̄n° pductiuo. Exēplū. qa gñatio bois trāſit ⁊ nō exīſtit ipſi boi. hinc est q̄ postq̄ bō accepit esse p gnōnē ipſe est ſtāte illo esse q̄ accipiat eē ab alio: ſed ſi pductio actiua alicui esset coeua p̄n°. pductiuo: ⁊ pductio paſſiua eēt coeua termino pducto: nō eēt icōueniēs q̄ ſtante esse termini pducti ab. a. accepto: q̄ acciperet idez esse a b. ſi vis pductiua a. qua p̄mo accepit eē ab a. posset cōicari b. Exēplū. ſi gñatio bois ſtaret cū boie generāte ⁊ genito: ⁊ vis pductiua gnōnis esset cōicabilis: ſi cōicaret decē boīb⁹/oēs eādē gnōnē fundarēt: qa in eis oīb⁹ esset fundamētū gnōnis: ⁊ p ꝝ nīs hō genitus ab oīb⁹ gñaret/nō obſtāte q̄ p̄mo accepiſset esse ab vno. ¶ Aliō exēplū. posito q̄ vnica viſio cauſet in oculo meo a ſole q̄ ſolē videā tota die: hec viſio nunc a ſole cauſat in meridie: nūc in occidēte: nō obſtāte q̄ pus fuiſset total'r cauſata a ſole in oriēte. Nūc ad ꝓpo^m. ſi ſol eadē vi cauſaret in occidēte ⁊ oriēte: ⁊ vt ſic eſſent tria ſuppoſita. ſ. primuz in oriente. 2m in meridie. 3m in occidēte. viſio nō obſtāte q̄ accepiſset esse a p̄mo ſuppoſito. ſ. a ſole in oriente adhuc acciperet eē a ſcdo ſuppoſito. ſ. a ſole ī meridie. ⁊ tota ratio est: qa eadē pductio tam actiua q̄ paſſiua ſtat: actiua qdē cū p̄n° actiuo. paſſiua aūt cū p̄n° paſſiuo: vel termino pducto: qa vis pductiua que fuit in ſuppoſito p̄mo. ſ. in ſole in oriēte: cōicat ſuppoſito ſcdo. ſ. ſoli in meridie. Eodē mō dico de ſpiratiōe ſpūſcī/q̄ pductione paſſiua ſpūſcūs cōſtituit in eſse: ⁊ p ꝝ nīs est ſibi coeua. ſpiratio aūt actiua: qa est idem real'r cū p̄ncipio ſpiratiuo: est ſibi coeua. dato q̄ q̄ ſpūſcūs esse pus origine accipiat a pīe q̄ a filio: non repugnat ſibi q̄ accipiat esse a filio: eo q̄ vis ſpiratiua cōmunicat filio in pōr ſigno ante q̄ ſpūſcūs pducat. ſ. in p̄mo ſigno fecunditatis itellectiue. Exēplū aptius ⁊ vez. Nā aīa bti Frācisci est nūc beata. ponamus q̄ actus bētificus esse bēat ab aīa. postea in resurrectione habebit esse a ſuppoſito a quo pus nō bēbat: ⁊ hoc totū est: qa p̄n^m pductiuū īcepit esse in aliquo ſuppoſito in quo pus nō erat.

E

Cōſidera instantiam.

Vide. 20. diſt. 2. in Sco. ⁊ vbi ibi notaui ad b.

¶ Ad 4^m dico q̄ iſta ppō bz vitarē de p̄ncipys pductiuis ſolū. Impoſe enīz est q̄ aliqd accipiat eē ab aliq̄ p̄n° pductiuo: quo nō exīte nihil minus accipiat eē: ſz ppō est falſa de p̄ncipys pducētib⁹: pōt enīz aliqd pduci ab aliquo: quo nō exīte nihil minus acciper eē: qz ſolū ſufficit ſibi p̄n^m pductiuū: ⁊ b in ſe vel ī alio ſuppoſito tal'r q̄ poſſit eē p̄n^m qd: ſicut pz in ſolone pcedenti in trib⁹ exēplis: maxīe in vltimo. Nā actus beatificus poſt reſurrectionē bēbit esse ab aliq̄ ſuppoſito quo nō exīte actus beatificus nihil minus bīet eē: qz pus ſuppoſito bti Petri ante reſurrectionē nō exīte: actꝰ beatificꝰ nō minus bēbat eē. ¶ Aliud exē^m. Si aliqs bñs duos oculos aptos videat colorez ſubito altero clauſo manet adhuc videns ⁊ eadē viſione: nō tū illa viſio bz eē ab oculo clauſo a quo pus bēbat eē: ſed remanet eadē: qz bz eē ab illo p̄n° pductiuo. ſ. a potētia viſiua que totaliter est in oculo aperto. Eodē modo dico in ppoſito. nā ſpūſſanctus bz eē a patre ⁊ filio: quo nō exīte. ſ. filio nihil minus bēret eē: hoc poſito: ⁊ hoc verū est: qz tota virtus eēt in pīe que nūc cōicata est filio.

F

Quantū ad 4^m p̄ncipale inquirēdū est. Utrū pī prius origine pducat filiū q̄ ſpūm ſanctuz. ¶ Dicit vnus doctor q̄ ſic: qz gñare nēcio p̄cedit ſpirare ⁊ nō niſi origine. ¶ Sed ꝑ arguo 4^r. Prio ſic. Oppoſita ſigna originis nō ſūt cōpoſſibilia ī eadē pſona: qz que ſūt in eadē pſona ſunt vna res: nulla aūt res ſeipſaz gignit: gñatio actiua ⁊ ſpiratio actiua ſūt ſimul in pīe: q̄ vna nō est pus origine q̄ alia: qz tūc pus ⁊ posterꝰ origine in eadez pſona eēnt ſimul ⁊ a ſe ⁊ ab alio: qd est impoſe. ¶ 2° ſic. Quia ſic p̄m ſignū originis formal'r est in pīe: ita ſcōm est formal'r ī filio: ſz pī nō ſpirat niſi p illud qd formal'r est in eo: q̄ cū 2m ſignū nō ſit formaliter in pīe: pī nō poſſet ſpirare. ¶ 3° ſic. Quia pī a ſe ita ſpirat ſicut gñat: ſz eē a ſe ⁊ opari a ſe est eē ⁊ opari in p̄ ſigno originis. q̄ ſicut pī est ⁊ gñat in p̄ ſigno originis: ita in eodez ſigno ſpirat. ¶ 4° ſic. Impoſe est ſigna diſtigui real'r qn ſignoꝝ extrema real'r diſtinguntur: ſz p̄m ſignū originis real'r diſtinguit a 2°. q̄ ⁊ extrema ſignoꝝ. Hoc aūt est impoſe. ſ. q̄ in eadē pſona ſint real'r diſtincta. ¶ Dico q̄ q̄ iſte emanatiōes in pīe ſūt ielicite: ſ. iter eas nō est ordo originis. ¶ Sed tūc est diffi. Quō tūc pī prius gñabit q̄ ſpiret. ¶ Dico q̄ fm ffem Io. opz dicere q̄ pus nā gñat q̄ ſpiret: qz ī ſigno fecūditatis itellectiue gñat. In ſigno āt fecūditatis volitiue ſpirat: ſignū aūt fecūditatis itellectiue p̄cedit nā ⁊ nō origine ſignū fecūditatis volitiue: ⁊ p ꝝ nīs gñare: qd est pro p̄ ſigno p̄cedit ſpirare qd est in 2° ſigno: ⁊ ſic pz q̄ in eodē ſigno originis ſunt duo ſigna nāe: de hoc als patebit. ¶ Sed remanet diffi. Utrū ſit dare ſignū in quo pī pus origine ſpiret q̄ filiꝰ. Et dicit vnus ſubtilis doc. q̄ pī ſz ſit prior origine filio fm Augu. ꝑ Julianū. tū nulla opatio cōpetit patri in illo ſigno nec in aliquo ſigno pōr originis: qz nō est dare ſignū in quo: ſed tū a quo. ¶ Cōtra iſtud argt ſic. ⁊ oſtēdo q̄ talis opatio bz attribui patri in illo pōr in quo p̄cedit filium: qz qualēcūqz ordinē bñt aliq̄ in eēndo/talē bñt in operādo: ſz pī ⁊ filiꝰ/p te, bñt ordinē in eēndo: q̄ ⁊ in opando. ¶ Sed dices iſta rō nō cōcludit: qz forꝰ ſubalis est pōr in eēndo forꝰ accītali: ⁊ tū posteriꝰ opat. alteratio enīz p̄cedit gnōnē. Propter iſtā iſtātiā formo ſic rōnē. Qñcūqz ſuppo^m cōſtituit in eē p agere quocunqz est prius fm eē/est ēt prius fm agere: ſz pī cōſtituit in eē p gñare: q̄ quocūqz pī est prior fm eē/eodē pōr erit fm gñare: p te, aūt est pōr filio fm eē: q̄ ⁊ fm agere ⁊ fm gñare. ¶ 2ª ſic. Ideo pī est pōr filio: qz filius est ab eo: ſz ſpi-

N

De filiatione reſtauroꝝ. vide b notāter. Alio Sco. 26 diſt. p. ⁊ vbi ibi notaui.

Signa q̄drupliciꝰ. D. dup^r ſingulariſſimū.

O

Initiatione nātū pōt eē poſteriꝰ cognoſcēte ⁊ cognitione.

P

3. pars.

Pōr pus origīe ſpirat. ſ. ſz vio ſco. b. Obiicit 4^r.

Q

I. I. pducē

Nūo pcedi e gari potest do ſpiran i i diuinis.

4. pars.

Opio alioꝝ. Impugnatio quadruplex.

Ecce qd ārio

Opio ppria. Inter gñare ⁊ ſpirare nō est ordo originis.

Dubium.

Scotus vbi ſupra.

Ecce qd ārio

Jn eodem ſigno originis ſūt duo nāe

Dubium notabile.

Opio alioꝝ.

H

Signū 2^r.

Impugnatio duplex.

Euasio.

I ratio est in filio a pre: sic & alia que hz ab eo: g & in ista actione erit por: & sic pr pus origine spirat qz filio. Ideo dr q pcedēdū est q sic pr pus est qz filius & pus spirat qz filius: sed istud nō est tale pus q posset dici in quo: sed solū est pus a quo. vñ in nullo por pr spirat. ¶ Cōtra. ga aut itelligis q signū originis nihil habebit fundamētū in quo sit: & hoc est falsum: ga i quocūqz est formaliter origo & signum originis. pbo: ga signū originis nō est aliud nisi hoc ab hoc: & hic est origo. g cum in pre sit formalr origo fm fidē/nec̄io erit: ibi signū originis. ¶ Uel itelligis nō. s. q signū nō sit in aliquo: sed q in signo nō sit aliqd formalr. ¶ Contra. oīs distinctio est formalr in suis distinctiuis pncipys: sz pn̄a distinctiua psonarz sunt origines. g distinctio illa erit formalr in originib⁹: & sic cū signa nō sint aliud ab originib⁹ aliquid erit in signis. ¶ Uel 3⁹ pōt itelligi q nihil cōuenit supposito in illo signo. ¶ Cōtra. in q̄cūqz forālr est fundamētū i eo est forālr qcqd est forālr i fundamēto: qō enī est in ōtēto est in ōtinēte: sz ostēsum est q signū est i supposito & in signo est aliqd pro illo signo vl in illo signo. ¶ Uel 4⁹ itelligis q ita est ab hoc q nihil aliud sibi ꝓuenit: ga tota qdditas eiꝰ est esse ab hoc vel a quo, ga relo ponit totā suā qdditatē ad aliud. Istud ꝓcedit q qdditatiue nō est aliqd: sz q ex pñti aliqd sibi ꝓueniat hoc nō repugnat: ga vbi sunt aliq̄ essentialr ordinata: pus nō repugnat posteriori: sed pus est origo in aliquo qz sit ad aliud qō, pbo: ga pus pr pstituit per originē qz sit ad filium. g pus ꝓuenit origini esse in quo, qz ad aliud. nō enī pr est pus ad filiū qz sit. origo aut nō pstituit patrē nisi p hoc qō est in pre. ¶ Cōfirmat: ga oīs effectꝰ formalis pslupponit in exntia forme in eo q hz talem effectū: sed esse ad aliud est effectus formalis quē dat origo suo fundamēto. g relo pus est in fundamento qz det cē ad aliud. ¶ Ad argm illud pz. Ideo dico q non solū essentia: yez etiā oīs opatio que inest pri. inest sibi in illo signo pori originis. aut p illo: aut cū illo: aut fm illud. pr enī & oia que sunt in pre vt distinguunt ꝯ filiū nō mēsurant alio signo. ¶ Sz hic est vna diffi. qualr in p signo originis sūt oia que sunt in pre: cū ipm signū originis in eis sit formalr & nō ecōuerso. Relo enī est in memoria fecūda: & nō eꝰ. ¶ Dico q sic tps est formaliter in rebꝰ tpalibus tanq̄ coꝛ. ppria qtitas: & tm ipse res dnr in tpe sic in eoꝛ. ppria mēsura: ita est dic. q oia sūt in p signo sic in mēsura: sz ipsum sit in eis tāq̄ in fundamēto. ¶ Sz quō ipsum pm signū est in p signo: ¶ Dico q oia alia a p signo st in p signo dcnoiatiue: sz ipsum, si licet loqui, est in se qdditatiue. ¶ Ad argm pz.

¶ Distinctio. XIII. ¶ Questio. I.

M

Post hec cōsiderandum est &c.

Circa distōnes tredecimā querir. Utrum in dīnis sit ordo nāe. Or nō. Dyla. 7. de tri. In dīnis non est nisi vna nā in gnante & genito: sed non pōt esse ordo nature sine distōne nāe. ¶ Sed cōtra. Diony. ponit plā nālia: ergo ordinata. ¶ Dic sūt duo faciēda. Primū est declarare qd sit ordo nature. Scdo si sit in diuinis.

Quantum ad pm ptermissis multis descriptionibus que nō vident vtiles. Dico fz ffez Joā. q ordo nāe est ille qui consequir extrema ex rōnib⁹ suis formalib⁹. Et hoc declaro 4r fm 4or ordines qui inueniunt gbus nō cōpetit ista diffō. Primus est ordo durationis. 2⁹ est ordo originis. 3⁹ est ordo pfectionis & eminētie. 4⁹ est ordo situationis vel loci. Nullus istorz sequir extrema ex suis rōnibus forālib⁹. Probo p de ordine durationis. Nā in his q̄ se habent fm ordinē durationis nō repugnat pori esse posterius rōne illi⁹ ordinis: sz si repugnat: hz est rōne alteri⁹ adiūcti. Et tota rō est: qz nō est ordo cēntialis: iō p accīs ordinar. Nec et 2⁹ cōsequir extrema. s. ordo originis. nā iste ordo q inuenir in his q̄ sunt eiusdē rōnis forālis: nō pōt eē talis q pseqnar rōnes forāles. Ordo enīz q cōsegtur rōnes formales sp est inter illa q̄ sunt forālr distincta. Huius rō pōt esse ista: ordo pñs rōnes forāles: sicut & oīs ordo: includit relones diuersarz rōnū. Sed relones diuersarz rōnū nō pñt eē iter ea q̄ sunt eiusdez rōnis vt eiusdē rōnis. g &c. Or aūt ordo originis possit eē iter ea q̄ sunt eiusdē rōnis. vz. iter boīez & boīez pz. Nec etiā 3⁹ pseqnir extrema. s. ordo eminētie vel pfectionis. nā infra eādē nām inuenir talis ordo. s. in caloze hīte gradus diuersos maiores & minores. Silr et pz q nō segnur rōnes forāles in his q̄ sunt spē diuersa. nō enīz vna rō formalis melior est altera vel pfectior nisi ppter quātitatē virtutis q̄ est modus itrinsecus rōnis formalis. vñ abstracta rōne formali a mō intrinseco. s. a finito vel infinito: ipsa cuicūqz cōparata nec est pfectior nec impfectior: & ex hoc pz. q ei nō cōpetit diffinitio data ordini nāe. Nec etiā 4⁹ pseqnur extrema. s. ordo situationis. nō enim repugnat soli q sit iferior luna qtūcūqz sit supior de facto. Et huius rō est: qz ordinez illū nō hīt a se: sed magis p accīs. pz g q in solo ordine nāe est hz qō. s. cōseqr rōnes forāles suoꝛ extremorū: & iō pōt vocari ppe ordo diffōnis. vñ qcūqz cognosceret diffōnes talr ordinatorz posset p tales diffōnes illū ordinē nāe demōstrare: qz tm rōnes formales multorz scire nō possumus. hinc est q per regulā datam a fratre Jo. eū in mlris iuestigam⁹: q̄ est talis: q q̄cūqz aliq̄ sic se hīt q vnū pōt esse sine altero & non eꝰ. talia hīt ordinē nāe: ita q separabile est pus: & reliquū nō separabile. s. posterius. ¶ Sed ptra istā rōnē instar 4r. Primo qz ordine nāe genus pcedit spēm: nō tm pōt genus eē sine spē. silr pcedit dīaz: tm impossē est q genus inueniat sine dīa. ¶ 2⁹ qz ordine nāe nā specifica est por becceitate vel pprietate idiuidualis: & tm nō pōt separari a pprietatibus idiuidualib⁹. ¶ 3⁹ subm ordine nāe est pus passione: & tm subm nō pōt ab ipsa passione separi: qz tūc ꝯ demōstrationis eēt ptingens. ¶ 4⁹ sic. Or creatura est por nā relone sui ad deū: & tm creatura nō pōt ab ea separari. ¶ Ad ista dico q illa regula tener. ¶ Ad pm dico q nā specifica a quacūqz dīa idiuidualis: & genꝰ a q̄cūqz dīa specifica pñt separi. nā aīal separat a rōnali: qz est cū irrōnali: sic nā separat ab illa bec̄ceitate: qz est sub alia: nō tm opz q separet ab oi. Et p idē ad 2m. ¶ Ad 3m dico de subo & passione q nō repugnat subo ex rōne formali eē sine passione: sz solū accidit hoc ppter idētitatē realē. ¶ Ad 4m pz per idē. Jōenīz creature repugnat separi a relone: qz est sibi realr idē: nō tm hoc ex rōne formali qdditatiua. ¶ Cōfirmo g regulaz datā. s. de diffōne ordinis nāe: qz si repugnaret pori eē sine posteriori: tūc nō eēt pus: qz in illo pori nō est suū posteriꝰ. g sibi nō repugnat. ¶ Sed hic sunt duo dubia. Primū est de ordine gnōnis. Prioza enim gnōne ꝓsueuerūt dici posterioza pfectiōe. ¶ 2m est de ordine executionis: que enīz sunt poza itētione sunt posterioza executione. ¶ Dico q poza gnōne sic accipiēdo gnōnē sunt poza fm nām. nō enīz repugnat pori ordine gnōnis esse sine posteriori. & sic per pñs diffōnem habent ordinatorz fm nām: Sed de ordine executionis pōt dici: q poza intētione sunt poza fm nām: qz sanitas que est por intētione & posterior executione: pōt esse sine alys ad que vt sic cōparatur.

I Enasio. Prius 2r.

Signa origis nō sunt aliud ab origialib⁹ sz pñsidera bñ pōderando.

K

Cōsidera istā tiam. quere Sco.

L Dat signū originis nedū a quo: sz in q̄. oia tamē caste mastic abis. Dum singule

Dubium Esse in signo duplicitr.

M

Scotus. Ordo nature quid? Ordo 4r. Uide in post pñtis: & meta. ca. de priori.

N

P Quare ordo pfectionis cū inter species diuersas.

Ordo nāe ē ordo diffōnis & q̄ sic ordinantur?

Regula scoti. cr. 5. meta. Eliō. q. 5. qli. Obūcit 4r.

O

Ecce qō qris Uide Sco. 1. di. 2. & vbi ibi notati.

Q

D. duplex.